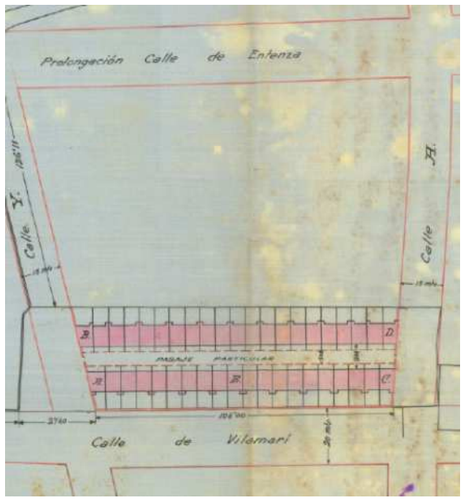
ESTUDI HISTÒRIC0-ARQUITECTÒNIC DE LES FINQUES DE LA FASE 1 NOVA DEL PAU ÚNIC DE LA MPGM AL SECTOR DE REFORMA INTERIOR DE LA COLÒNIA CASTELLS

Francesc Caballé, historiador
Col·legiat núm. 22840

Barcelona, maig de 2018

Crèdits

Direcció: Francesc Caballé (Veclus)

Recerca i realització: Lluís M. Bou
Francesc Caballé
Aina Ctasús

Sumari

Consideracions prèvies ..... pàg. 2

Evolució històrica ..... pàg. 4

Les cases del passatge Piera ..... pàg. 12
- Passatge Piera, 1 ..... pàg. 15
- Passatge Piera, 3 ..... pàg. 19
- Passatge Piera, 5 ..... pàg. 22
- Passatge Piera, 7 ..... pàg. 24
- Passatge Piera, 9 ..... pàg. 27
- Passatge Piera, 11 ..... pàg. 29
- Passatge Piera, 13 ..... pàg. 31
- Passatge Piera, 15 ..... pàg. 34
- Passatge Piera, 17 ..... pàg. 37
- Passatge Piera, 19 ..... pàg. 39
- Passatge Piera, 21 ..... pàg. 41
- Passatge Piera, 23 ..... pàg. 43
- Passatge Piera, 25 ..... pàg. 46
- Passatge Piera, 27 ..... pàg. 48
- Passatge Piera, 2 ..... pàg. 50
- Passatge Piera, 4 ..... pàg. 54
- Passatge Piera, 6 ..... pàg. 56
- Passatge Piera, 8 ..... pàg. 59
- Passatge Piera, 10 ..... pàg. 62
- Passatge Piera, 12 ..... pàg. 64
- Passatge Piera, 14 ..... pàg. 67
- Passatge Piera, 16 ..... pàg. 69
- Passatge Piera, 18 ..... pàg. 71

Les cases del carrer Entença ..... pàg. 73
- Entença, 233 ..... pàg. 74
- Entença, 235 ..... pàg. 79
- Entença, 237 ..... pàg. 83

Les cases del carrer Taquígraf Serra ..... pàg. 85
- Taquígraf Serra, 21 ..... pàg. 86
- Taquígraf Serra, 23 ..... pàg. 89
- Taquígraf Serra, 25 ..... pàg. 93
- Taquígraf Serra, 27 ..... pàg. 95
- Taquígraf Serra, 29 ..... pàg. 99
- Taquígraf Serra, 31 ..... pàg. 103
- Taquígraf Serra, 33 ..... pàg. 105
- Taquígraf Serra, 35 ..... pàg. 106

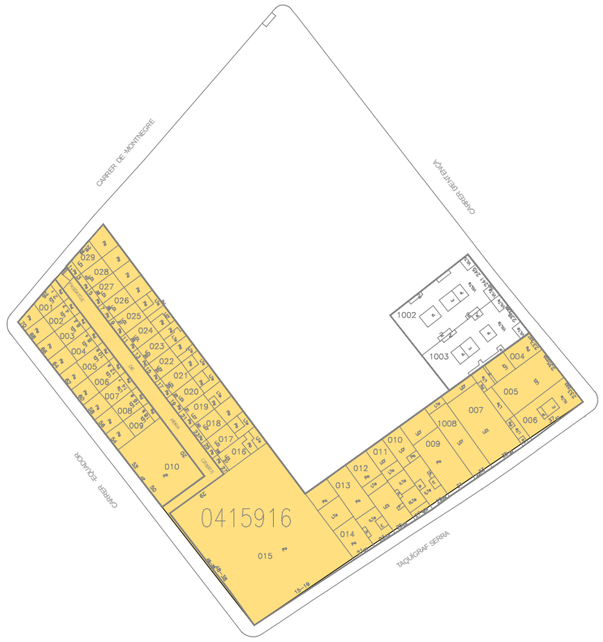
Conclusions: Valoració patrimonial ..... pàg. 109

Apèndix Documental ..... pàg. 114

Per a qualsevol ús de les informacions contingudes en aquest estudi caldrà citar-ne el seu origen i autoria. Les imatges d'arxiu no poden reproduir-se ni publicar-se per a un ús diferent al d'aquest estudi.

Consideracions prèvies

L' estudi històrico-arquitectònic de les finques que s'inclouen dins de la Fase 1 nova del projecte de delimitació poligonal i determinació d'actuació en el sector de la Modificaió puntual del PGM a l'àmbit de la Colònia Castells que es presenta en aquest volum ha estat encarregat per l'Institut Municipal d'Urbanisme (IMU). L'àmbit d'aquesta fase se situa a l'illa de cases definida pels carrers Taquígraf Serra / Entença/Montnegre / Equador i inclou també el passatge Piera. La totalitat de finques que inclou aquest sector estan considerades pel Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic com a D, és a dir Béns d'Interès Documental. Per tant, abans del seu possible enderroc és preceptiu la realització i aprovació d'un estudi històricoarqutiectònic que és el que els professionals sotasignants presenten.

Delimitació de l'àmbit objecte d'estudi, coincident amb la Fase 1 Nova del Pau únic de la MPGM al sector de reforma interior de la Colònia Castells.

En total les finques afectades són 34 i es corresponen a les següents adreces postals:

Passatge Piera, 1
Passatge Piera, 2
Passatge Piera, 3
Passatge Piera, 4
Passatge Piera, 5
Passatge Piera, 6
Passatge Piera, 7
Passatge Piera, 8
Passatge Piera, 9
Passatge Piera, 10
Passatge Piera, 11
Passatge Piera, 12
Passatge Piera, 13
Passatge Piera, 14
Passatge Piera, 15
Passatge Piera, 16
Passatge Piera, 17
Passatge Piera, 18
Passatge Piera, 19
Passatge Piera, 21
Passatge Piera, 23
Passatge Piera, 25
Passatge Piera, 27
Entença, 233/ Taquígraf Serra, 37
Entença, 235
Entença, 237
Taquígraf Serra, 21
Taquígraf Serra, 23
Taquígraf Serra, 25
Taquígraf Serra, 27
Taquígraf Serra, 29
Taquígraf Serra, 31
Taquígraf Serra, 33
Taquígraf Serra,35

Òbviament han quedat fora de l'estudi –tot i que estan dins de l'àmbit d'actuació- els dos solars que es corresponen als números del carrer Equador 50-52 i Equador 38-50 / Taquígraf Serra 15-19.

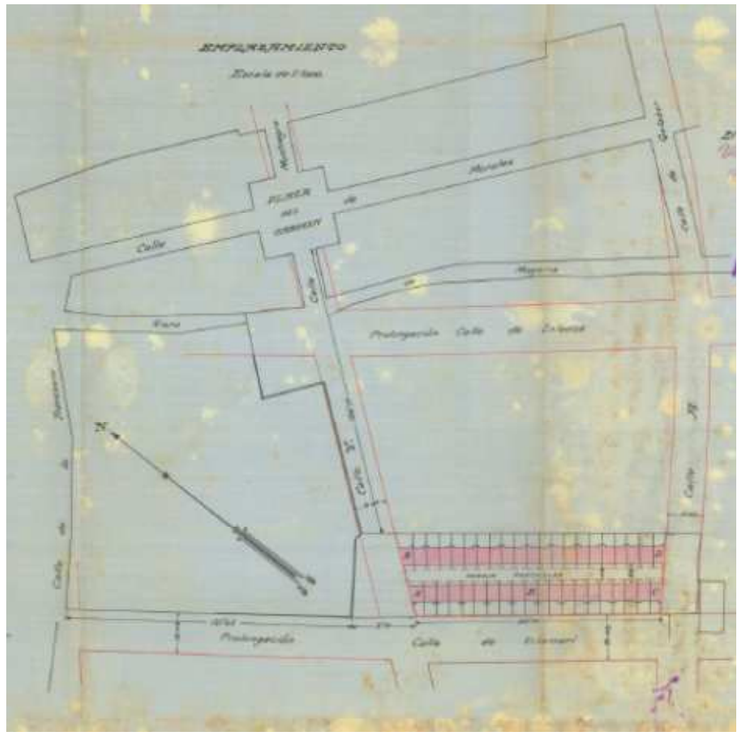
Les tasques dutes a terme han consistit en una recerca documental que permetés abastar les referències històriques de cadascuna de les cases

objecte d'estudi i, especialment, el procés d'urbanització de la zona. En aquest sentit, cal tenir present que la gran majoria de les cases (23 de les 34) formen part del passatge Piera. Tot i que aquest passatge s'inclou amb el nom genèric de la resta de passatges interiors que havien existit a l'illa i que configuraven la "Colònia Castells", tal i com es veurà a l'estudi, el seu origen coetani és, però, fruit d'una operació urbanística realitzada per un altre promotor. D'aquí les diferències que es poden observar entre les cases –ja enderrocades- de la Colònia Castells pròpiament dita, de les que es bastiren al passatge Piera. El capítol històric té un apartat específic sobre el projecte de construcció del passatge Piera.

Les cases objecte d'estudi que afronten al carrer Entença i al carrer Taquígraf Serra van quedar al marge del procés d'urbanització de la resta de l'illa i tenen la seva pròpia història, aliena als passatges de la Colònia Castells. Malauradament, la manca d'informació de les inscripcions antigues del Registre de la Propietat i la no localització d'expedients d'obres majors a l'Arxiu Municipal Contemporani ha impedit que el treball pogués aportar, en alguns casos, la seqüència històrica completa d'aquests edificis.

A banda de la recerca històrica arxivística –que té també un capítol específic d'Apèndix Documental- el treball consta d'un apartat de descripció arquitectònica de cadascuna de les finques objecte d'estudi. La situació actual dels immobles, la major part del qual estan tapiats per evitar episodis d'ocupacions il·legals, no ha permès que es pogués accedir a l'interior de les cases. Aquest fet ha limitat l'abast del treball de camp realitzat que en cap cas ha pogut valorar l'estat interior dels immobles. Les fitxes de descripció de cada unitat inclouen un reportatge fotogràfic i, si s'escau, les notícies històriques referides a la finca objecte d'estudi, així com la planimetria existent facilitada per l'IMU.

L'estudi es clou amb un apartat de conclusions que té en compte tant les dades històriques recercades, com els diferents paràmetres de valoració patrimonial, amb l'objectiu de facilitar la presa de decisions sobre el futur d'aquests elements catalogats com a Béns d'Interès Documental i considerar la possibilitat o no de la seva conservació.

Evolució històrica

L'origen de les terres que ocupa la Colònia Castells

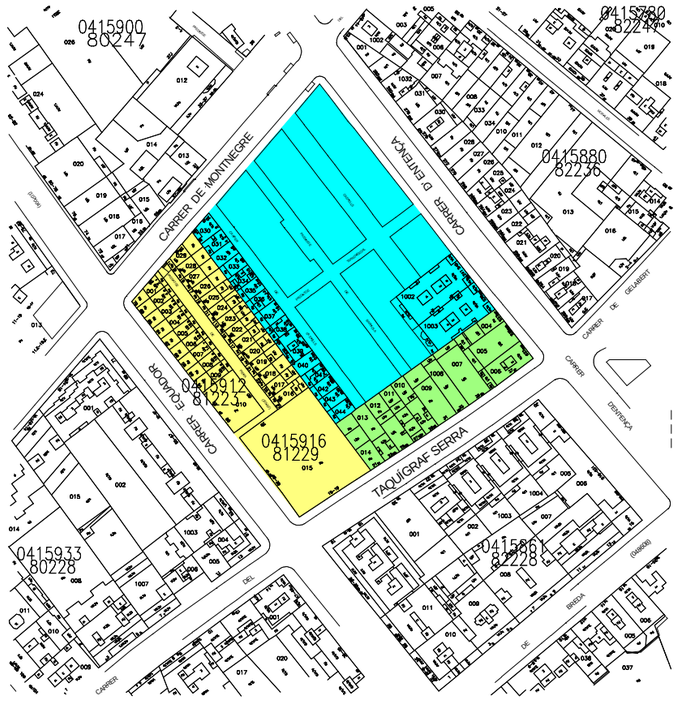
Les primeres referències històriques sobre l'origen dels terrenys en els quals es construirà la Colònia Castells daten de mitjans del segle XIX. Mercè Tatjer, Antoni Vilanova i Yolanda Insa, en el seu article *"Creixement urbà i primeres implantacions fabrils a Les Corts, 1845-1868*" (Barcelona Quaderns d'Història, 11. 2004) aporten dades interessants sobre l'activitat industrial del barri. Les referències a la industria xarolista de la zona ens proporcionen dades indirectes sobre el nostre objecte d'estudi.

L'any 1859 Josep Bonafont i Capella, empresari dedicat a la fabricació de xarols i pells adobades, aconsegueix l'establiment d'una peça de terra, de sis mujades d'extensió, que el seu sogre Miquel Roig i Rom havia adquirit el 1843, per compra judicial al desamortitzat convent dels Agustins. Bonafont va construir en aquells terrenys una casa-fàbrica, anomenada *Societat Bonafont i Companyia,* que constava de planta baixa i estava dividida en nou quadres. Josep Bonafont degué morir poc després, ja que l'any 1860 l'empresa ja apareix ressenyada en la documentació consultada per l'equip de Tatjer com a *Vídua de Josep Bonafont i Eras*, amb centre de producció a Les Corts de Sarrià i dipòsit al carrer Ample de Barcelona.

El 1866, quan consta que l'empresa de Josep Bonafont ja havia fet fallida, es documenta la presència d'un altre empresari xarolista, Manuel Castells i Carles, natural de la Pobleta de Bellvehí (Pallars Jussà). Aquest industrial adquirirà la casa-fàbrica de Bonafont, juntament amb les ja mencionades sis mujades de terra. La peça de terra limitava amb la pròpia Travessera i amb la riera de Magòria. Tant Tatjer, Vilanova i Insa, com el propi J. L. Oyón coincideixen en datar aquesta adquisició l'any 1874, sense fer referència a la data exacta en la que s'atorgà l'acta notarial relativa a la transacció.

El fet què els terrenys que ocuparà la futura promoció immobiliària estiguessin relacionats, de manera directa o indirecta, amb activitats de caràcter fabril, és una de les raons que podrien justificar la seva denominació com a "colònia". Des d'aquest punt de vista, convé remarcar que mai va existir cap mena de relació entre els habitants d'aquestes cases econòmiques i la fàbrica Castells, i que tampoc es va aplicar un plantejament urbanístic proper al que podria ser un barri obrer amb equipaments socials, similar al dels establiments fabrils de l'època. De fet, a Barcelona ciutat, el terme "colònia" per a la promoció de grups de cases d'habitatge popular, o cases barates, tant pot ser emprat en casos relacionats amb habitatges obrers associats a una fàbrica (com la *Colònia Bausili* a la Zona Frnaca), com en casos exclusivament lligats a interessos d'urbanització, com seria el cas que ens ocupa de la Colònia Castells, o d'altres com la Colònia Taxonera, a Horta.

Tot i que, com veurem, la promoció dels passatges que configuraren la Colònia Castells es va produir majoritàriament en aquestes terrenys -d'aquí que adquirís el nom de la família promotora- no tota l'illa delimitada pels actuals carrers d'Entença, Taquígraf Serra, Equador i Montnegre on se situa la colònia tenien la mateixa procedència. De fet, la part on s'aixequen les cases del passatge Piera que tractem en aquest estudi no eren propietat de la família Castells, sinó, de Vicenç Piera. En aquest cas, la propietat agrícola dels Piera -lligada a les explotacions de l'antiga família Corts- era una de les més importants de l'antic poble de les Corts, i estava lligada als antics masos de Can Grau i Can Farinetes. D'altra banda, les actuals parcel·les que afronten al carrer del Taquígraf Serra i que també formen part del present estudi tenen un origen completament diferent i no estan lligades estríctament al que fou la *Colònia*. Els terrenys on s'aixequen les actuals finques eren propietat de Teresa Rosés -membre també d'una rellevant família pagesa de les Corts-. La seva posició davant el que havia de ser la urbanització del carrer "A" del plànol de reforma de l'Eixample de les Corts –posteriorment Taquígraf Serra- va fer que en aquest cas s'acabés produint una urbanització atenent a la lògica de formació de cases amb façana al carrer, i no amb la continuació del passatges interiors.

Les diverses propietats de l'illa on s'urbanitzà la Colònia Castells
En blau, terrenys de la famíla Castells (origen del projecte)
En groc, terrenys de Vicenç Piera
En verd, terrenys de Teresa Rosés on no es van seguir la lògica dels passatges

Els primers intents d'urbanització i la configuració parcel·lària que donarà lloc a la colònia

Manuel Castells i Carles va proposar un primer pla urbanístic que va ser aprovat per l'Ajuntament de Les Corts de Sarrià l'any 1878 (Arxiu Municipal del Districte de les Corts. Fons cartogràfic (1844-1897): "*Plano de la pieza de tierra de D. Manuel Castells, dividida en solares y sita en el término municipal de les Corts de Sarrià*."). Aquesta primera proposta es basava en l'obertura de cinc carrers, dels quals destacaven com a eixos principals el carrer Jordà -prolongació del carrer que havia aprovat l'ajuntament el 1869 en el Camp de la Creu, a l'altra banda de la riera de Magòria-, el carrer Montnegre, i un altra via perpendicular a aquest darrer. Es plantejaven dues vies paral·leles al carrer Jordà, la més meridional de les quals transcorria pel bell mig de la zona en la que posteriorment es construí la colònia, i una sèrie de vies perpendiculars entre les que figuraven un primer carrer Castells, paral·lel al carrer Morales, i una altre situat a ponent de la fàbrica. Sembla ser, no obstant, que aquest projecte d'urbanització no es va executar mai, si més no, de manera global. Aquest tipus de plantejaments urbanístics lligats a la dinàmica de creixement dels diferents pobles del pla xocaven frontalment amb el que havia de ser l'extensió de la trama Cerdà del projecte d'eixample de la ciutat. Aquesta llunyania tant física com conceptual del creixement de la ciutat ha estat l'origen de nombroses "anomalies" en la materialització de l'eixample en unes àrees on el traçat dels carrers de l'eixample no era sinó una simple línia en un plànol d'una zona sense urbanitzar.

En el cas de la Colònia Castells, i amb el precedent fallit de 1878, la idea de la urbanització no va tornar a aparèixer fins 1923. Per transmissions familiars, el 1913 les possessions de Manuel Castells van acabar a mans de Maria Barnola -vidua de Manuel Castells i Juncosa- i de la seva filla Maria Castells.

La creació de la Colònia Castells: el projecte de Vicenç Fenollosa

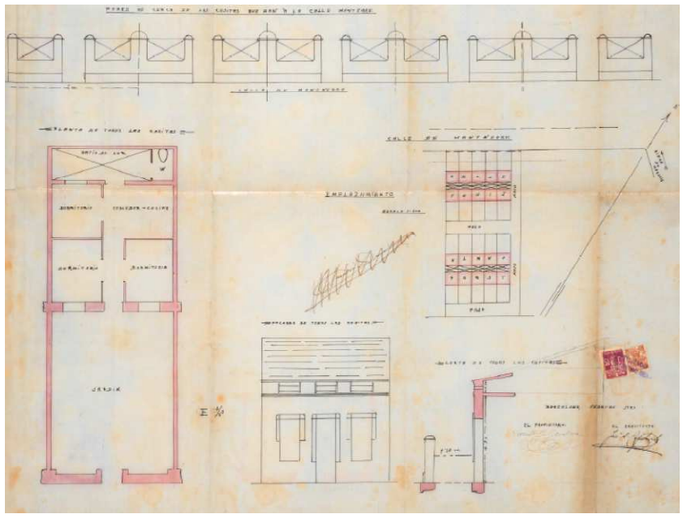
D'ençà les primeres temptatives urbanístiques del darrer quart del segle XIX, els terrenys de la heretat Castells situats al sud del carrer de Montnegre, continuaven sense ocupar i encara formaven part de la zona agrícola de les Corts.

El 21 de febrer de 1923 Vicenç J. Fenollosa s'adreçà a les autoritats municipals tot exposant "*Que deseando construir veintecasitas en un terrenosito en la calle Montnegre, cerca de la Riera Magoria (Las Corts) tal como aparece en los planos que por duplicado acompanya*", sol·licitava permís per a dur a terme aquesta promoció. Desconeixem els vincles de Vicenç Fenollosa, constructor d'Hostafrancs, amb la propietària del terreny Maria Barnolas i amb el seu segon marit Ricardo Martínez Torres. Sembla ser que es tractava d'una simple col·laboració, si bé en alguns dels documents que figuren en l'expedient administratiu de 1923, s'especifica que Fenollosa havia llogat els terrenys destinats a la promoció. Si fos així ens trobaríem en un cas de promoció urbanística ben estrany, on un llogater del terreny s'ocupa de la nova parcel·lació i promoció d'habitatges a benefici dels propietaris, en aquest cas Maria Barnolas i la seva filla

El citat expedient, amb el títol "*Expediente de permiso a Vicente Fenollosa para construir veintecasitas en terrenosito en la calle Montnegre, cerca la Riera Magoria (Les Corts)*" inclou la documentació gràfica que acompanyava la sol·licitud. La planimetria data del mes febrer de 1923, està realitzada a diferents escales (1:50 a 1:500), i fa constar la situació dels nord geogràfic. Apareix signada pel promotor Vicens Fenollosa i per l'arquitecte responsable del projecte, Josep Anselm Capdevila.

Els gràfics inclouen un plànol d'emplaçament de les vint casetes projectades, cinc de les quals presenten frontis al carrer Montnegre; totes elles de planta rectangular, amb un pati anterior i un petit pati posterior. S'inclou també un alçat de la tanca perimetral, situada al carrer Montnegre.

En la planta model de les cases s'identifica el jardí anterior, i una distribució interna en tres dormitoris, un espai destinat a cuina-menjador, i un petit pati posterior en el que se situa el lavabo.

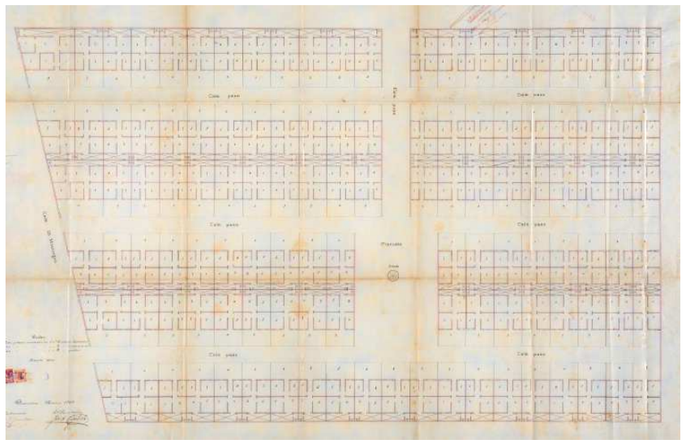
L'alçat de la façana mostra una obertura central (porta d'accés) flanquejada per dues finestres, totes elles de senzill disseny rectangular. S'aprecien també les petites obertures de ventilació de la solera del terrat que havia de cobrir el petit edifici. Finalment, s'adjunta una secció en la que figura la tanca perimetral i el mur corresponent a la façana, essent identificable també la citada cambra sota terrat o solera.

Aquest primer projecte en el que es planteja la construcció de tan sols vint casetes, és substituït de manera pràcticament immediata, per un altre de molt més ambiciós, en el que es projecten un total de 117 habitatges. Tanmateix es tracta, tan sols, de l'ampliació de l'abast del terreny destinat a la promoció, ja que les línies bàsiques de les construccions i el plantejament urbanístic general és el mateix que en el projecte inicial.

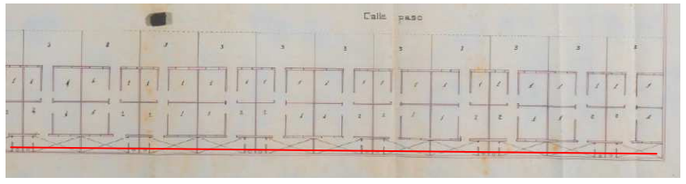
Així, el 3 de març del mateix 1923 Vicens Fenollosa s'adreça novament a les autoritats municipals, tot sol·licitant "*que queden sin efecto los planos presentados el día 21 de febrero pasado, sustituyéndolos por los grupos de casas de caracter económico señalados en los planos que se acompañan*". Sol·licita el permís corresponent per dur a terme la nova promoció immobiliària.La documentació gràfica que acompanya aquesta nova sol·licitud, data de març de 1923 i consta de la signatura del promotor V. Fenollosa, i del mateix facultatiu, l'arquitecte Josep Anselm Capdevila. Consta d'un plànol d'emplaçament a escala 1:500, en el que s'identifiquen un total de 117 casetes, amb façana lateral al carrer Montnegre, seguint el disseny del projecte anterior, separades per tres passatges longitudinals i un de transversal, en el qual se situa també una petita plaça amb una font. Totes les cases obren les seves façanes a l'interior dels passatges i no tenen accés pel que hauria de ser la prolongació del carrer Entença, ni el futur carrer Taquigraf Serra.

La planimetria de les cases, realitzada a escala 1:100 segueix el model descrit en el projecte anterior. S'adjunta una llegenda que identifica amb el nº 1 els dormitoris, amb el nº 2 l'espai de cuina-menjador i amb el nº 3 els jardins. S'adjunten també les seccions corresponents. Val a dir, no obstant, que el pati anterior –ja present en el primer projecte- no es va arribar a construir en la majoria de les casetes.

Com pot apreciar-se, l'ambiciós projecte no abraçava les finques obejcte del present estudi. En el límit de la propietat dels Castells amb Vicneç Piera se situaven els patis posteriors les cases, el mur de tancament de les quals era la mitgera.

Planta del projecte general de la Colònia Castells (1923).
A sota, detall on s'assenyala amb una línia vermella la mitgera amb la propietat de Vicenç Piera, ocupada pels patis posteriors de les cases.

La construcció de la Colònia no va estar exempta de polèmiques. El 13 d'agost de 1923, pocs mesos després d'iniciada l'obra, diversos veïns del barri de les Corts i Sarrià s'adreçaren a les autoritats municipals tot fent constar que Vicens Fenollosa estava duent a terme les obres de promoció anteriorment descrites, i que dues de les cases estan ja pràcticament acabades. Denunciaven que algunes de les construccions que s'estaven aixecant no acomplien les característiques que figuraven en el projecte aprovat per l'ajuntament:

"*dos de ellas que estan casi terminadas con cubiertas de tejas y otras sin las oberturasc orrespondientes, lo cual da la sensación que se va a construir un campo de barracas en lugar de casas baratas* [...] *Además se han hecho unos cimientos en terreno afectados por la calle de Entenza y por lo tanto fuera de las lineas de dicho plano*".

La instància va ser presentada al consistori pel propi Agustí Castells, oncle i cunyat respectivament de les propietàries del terreny Maria Castells i Maria Barnolas.

Aquesta primera acció de denúncia inicia un reguitzell d'informes del cos tècnic municipal i de la Comissió de Foment, així com de reclamacions i de noves sol·licituds per part de la promoció, que queda recollit en l'extens expedient administratiu que abasta tota la documentació generada fins al més de gener de 1924. Tal i com es dedueix de l'anàlisi detallada d'aquesta font documental, els eixos fonamentals de les denúncies i dels requeriments a Vicens Fenollosa són els següents:

a) Respectar la disposició de les obertures a façana aprovades en el projecte inicial.
b) Eliminar fonaments situats fora del terreny acotat de l'obra.
c) Respectar l'alçada mínima de 4 metres aprovada pel consistori.

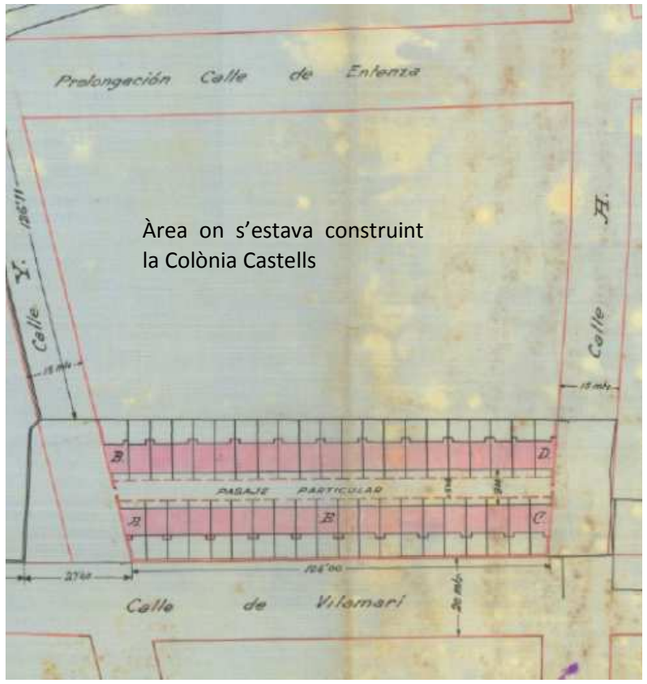
El cavall de batalla d'aquesta llarga disputa se centrarà finalment en l'alçada permesa per planta, ja que Fenollosa sol·licitarà insistentment permís a les autoritats municipals per a acollir-se a

l'alçada màxima de 3 metres que establia l'article 60 del Reglament de 8 de juliol de 1922 de *Casas Baratas.* En front d'aquesta petició, la posició de l'ajuntament és clara, instant diverses vegades al constructor a complir l'article 119 de les Ordenances Municipals que estableix una alçada mínima per planta no inferior als 4 metres. I és que tot i les semblances tipològiques, els promotors no es van acollir a la llei de Cases Barates del 1921 i, per tant, la seva operació urbanística es regia per les Ordenances Municipals.

El darrer tràmit administratiu que recull l'expedient el 5 de gener de 1924 fa referència a l'informe del President de la Comissió de Foment sobre la necessitat de realitzar les visites d'inspecció convenients per a garantir el compliment de la normativa en les obres de la Colònia Castells.

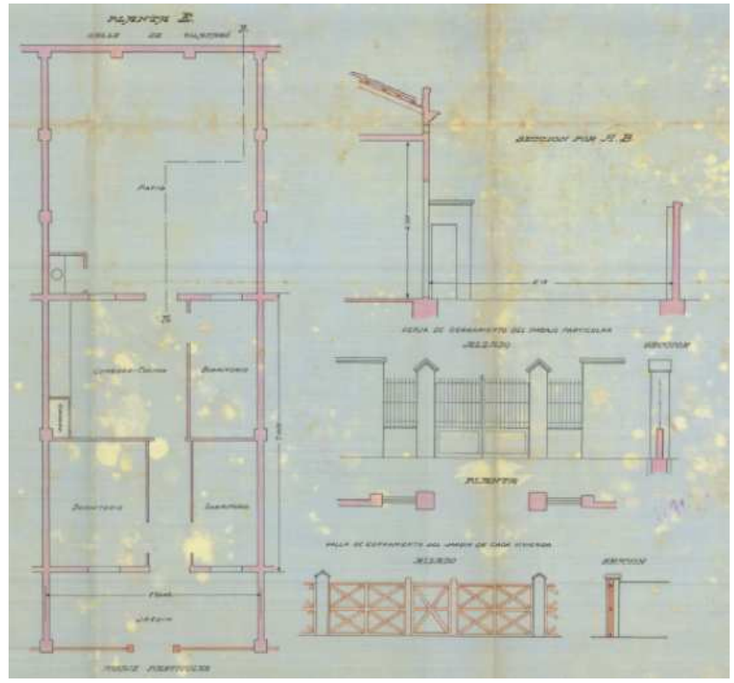
L'ampliació de la Colònia en propietats veïnes: El passatge Piera

La coincidència de dates segur que no és tal coincidència. El cas és que superats els entrebancs i les queixes i un cop s'està duent a terme la construcció efectiva de la Colònia Castells, el febrer de 1924 Vicenç Piera, va sol·licitar permís per a construir ell mateix un altre passatge per a 41 casetes. En cap moment de la instància de petició ni del permís es fa menció al projecte de la colònia Castells, ni a les alineacions del nou passatge, paral·lel al de la colònia Castells. L'àrea del nou passatge, que va prendre el nom del seu promotor -Piera- se situava entre els patis posteriors de les cases del passatge més occidental de la Colònia i el traçat del que hauria de ser la prolongació del carrer Vilamarí -actualment Equador. En la petició de permís, el promotor Vicenç Piera diu explícitament que vol construir un grup d'habitatges en un solar "con frente a la calle de Vilamarí". La realitat és, però, que el grup de cases que projecta seguint els plànols de l'arquitecte Josep López Ibàñez, no dóna front al carrer Vialamarí. Al contrari; la línia del carrer, que encara no estava obert en aquella data, serveix per delimitar la tanca posterior d'una de les dues fileres de cases que configura el passatge, com també havia succeït en el cas de les cases de la Colònia Castells que limitaven al carrer Entença.

Planta del projecte del passatge Piera (1924).
Observi's la situació de les cases amb obertura al passatge particular, despreciant tant la façana del carrer Equador (Vilamarí al plànol) i Taquígraf Serra (Carrer A al plànol).
Al projecte no es fa refèrència ni es dibuixa la urbanització de la Colònia Castells que s'estava duent a terme al solar limítrofe.

La urbanització d'aquesta illa havia quedat fora de la lògica de l'eixample, fins al punt que es desprecien les façanes dels carrers en benefici de seguir la trama de passatges que s'havia iniciat en a promoció de la Colònia Castells. Tant és així que en els plànols del projecte original del passatge Piera només s'inclouen els alçats de façana dels cossos que donaven al carrer Montnegre i el que hauria de ser posteriorment el carrer Taquígraf Serra. De la resta només s'indica una planta tipus i un alçat de la tanca del pati, sense dibuixar la façana.

Planta tipus de les casetes que afrontaven al passatge particular obert en la propietat de Vicenç Piera

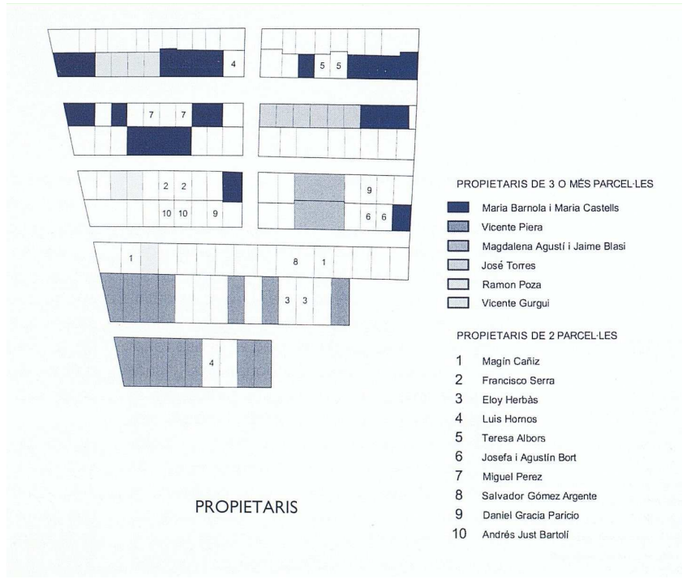
Seguint l'esquema de les cases de la Còlonia Castells, el projecte del passatge Piera preveia unes casetes de només planta baixa, de 5,5 metres de façana i una profunditat de 7 metres, amb un "jardí" davanter i un pati molt més ampli a la part posterior, on s'hi situava la comuna. La distribució interior –amb la porta lleugerament descentrada per a aconseguir una de les dues estances davanteres més gran- comptava amb 3 dormitoris i una cuina menjador.

La construcció de les cases es degué iniciar un cop atorgat el permís, i de ben segur es va fer començant per l'embocadura del carrer Montnegre. Desconeixem el ritme constructiu i el per què, finalment, Vicenç Piera no va colmatar el seu passatge. De les 41 casetes previstes només en va arribar a aixecar una mica més de la meitat. En total les 23 cases que ens han arribat fins a l'actualitat i que ja consten com a construïdes el 1928.

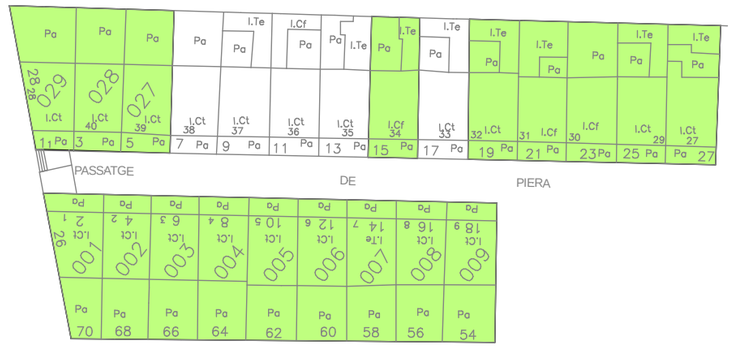
Parcel·lari de l'illa on es va construir la Colònia Castells (1928). Ja en aquella data apareixen edificades les mateixes casetes del passatge Castells que ens han arribat fins avui dia. Un total de 23: 9 al frontis més proper al carrer Equador -on en el plànol encara es diu que era un "huerto", i 14 a l'interior de l'illa La resta de la propeitat de Vicenç Piera on s'havia de continuar obrint el passatge fins el carrer Taquígraf Serra no va acabar mai d'urbanitzar-se.

Mentre que en el cas de la Colònia Castells la major part de les parcel·les es van segregar i la construcció va anar a càrrec dels nous propietaris (alguns dels quals ho van fer com a inversió), tot sembla indicar que la voluntat de Vicenç Piera era la de mantenir les cases que construïa en propietat per cedir-les en lloguer. L'anàlisi de les dades que fa Josep Lluís Oyón a la seva obra de 2003 "Un suburbi obrer a la Barcelona d'entreguerres: La Colònia Castells de les Corts (1923-1936)", indica que Vicenç Piera va retenir més de la meitat de les cases del seu passatge, 14 de les 23. D'entre les que no estaven a les seves mans, en un cas hi havia un propietari que disposava de dues cases contigües (actuals Passatge Piera 21 i 23).

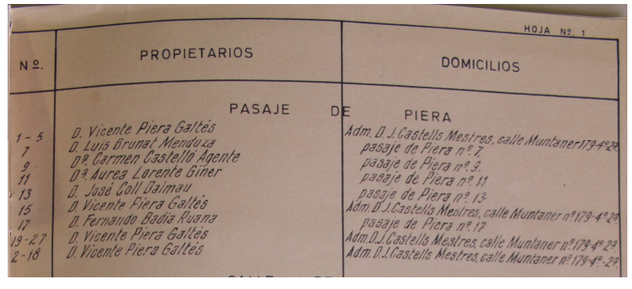

L'anàlisi de la propietat de les parcel·les efectuat per Oyón (2003) permet veure la gran quantitat de parcel·les del passatge Piera a mans de Vicenç Piera.

De totes maneres, aquestes dades són contradictòries amb les que s'han localitzat durant la recerca del present estudi i que parlarien del manteniment de moltes més cases a mans de Vicenç Piera. En un expedient sobre la possible expropiació de les finques de la Colònia –i del qual en parlarem posteriorment- l'any 1968 es va procedir a identificar les diferents propietats i en el cas del passatge Piera, només cinc casetes no eren propietat de Vicenç Piera. Es tractava de les cases número set de Lluís Brunat Mendoza, la nou de Carme Castelló Agente, l'onze d'Aurea Lorente Giner, la tretze de Josep Coll Dalmau i la disset de Fernanfo Badia Ruana. La discrepància és significativa ja que si fem cas a aquest document la venda de solars o cases per part de Vicenç Piera va ser molt minoritària. I, com es pot comprovar en el llistat, els cinc casos de casetes a mans d'altres propietaris sempre ho són de persones que hi tenen la seva residència habitual.

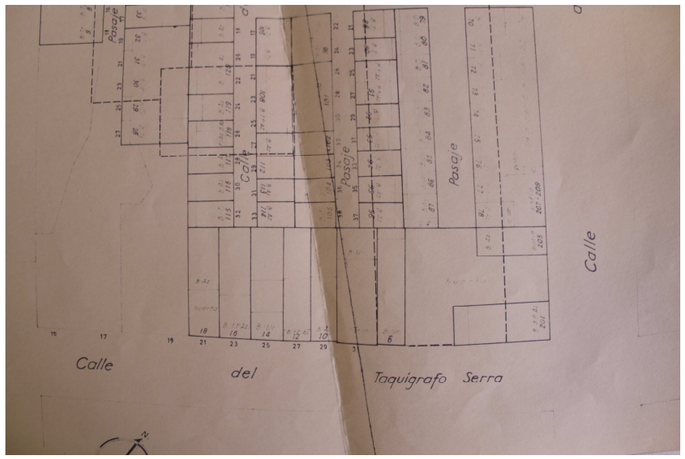
Parcel·lari actual amb indicació de les finques propietat de Vicenç Piera segons un llistat de propietaris que apareix en un document de 1968 relatiu a la possible expropiació de les cases i que reproduïm a sota.

De “carrer A” a Taquígraf Serra

L’únic espai de l’illa que no es va urbanitzar seguint el traçat dels passatges interiors particulars promoguts per la família Castells o per Vicenç Piera va ser la franja de terreny propietat de Teresa Rosés que afrontava al “carrer A” del Pla de les Corts. Com hem vist, Vicenç Piera no va arribar a donar sortida al seu passatge fins aqueta via com tenia previst al seu projecte original. Sabem molt poc del procés d’urbanització d’aquest carrer que ja a final de la dècada de 1920 va prendre el nom de Taquígraf Serra. Però no es fa difícil d’aventurar una hipòtesi més que factible: donada la fondària i orientació de dels terrenys de Teresa Rosés, aquesta propietària no tenia cap interès en continuar dins la seva finca els passatges particulars de casetes de la Colònia i va preferir parcel·lar la finca amb la lògica de construir-hi cases afrontades al nou carrer que ja s’estava formant en aquelles dates. Tot i així, no tots els propietaris dels nous solars van optar per alinear les façanes al carrer i en alguns asos es va mantenir l’opció de la construcció de casetes de planta o planta i pis amb un jardí davant. La cantonada fins al carrer Entença –que també forma part de la finca de Teresa Rosés- es va resoldre amb la construcció d’una casa de pisos.

Malauradament, les consultes a l’Arxiu Municipal Contemporani no han aportat massa dades sobre les diferents cases que es bastiren en aquest frontis i a la banda del carrer Entença. Amb tot, no va ser una ocupació ni intensiva i a mitjan segle XX encara es podien observar espais buits indicats com a “horts”. A part d’habitatges, alguns plurifamiliars, també s’hi van construir magatzems o tallers, tant a la banda del carrer Taquígraf Serra, com del carrer Entença.

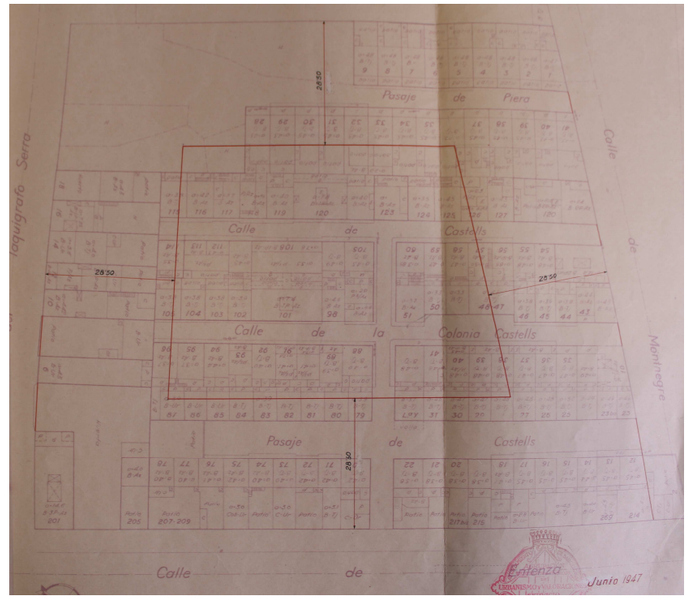
Plànol parcel·lari de 1968 on es mostra l’estat d’urbanització de la banda del carrer Taquígraf Serra i Entença, on no es van prosseguir els passatges particulars de la Colònia Castells.

La supervivència de la Colònia

Els passatges particulars interiors generats en la urbanització de la Colònia Castells poden considerar-se com a consolidats abans de la Guerra Civil, amb la limitació –com ja s’ha dit- que el passatge Piera no va arribar mai a concloure’s. L’extensió de la Colònia en conjunt, amb 5 passatges i 149 casetes va ser, sens dubte, un fet singular dins l’urbanisme barceloní pel que representava d’acció particular en la construcció d’habitatge popular. Ben aviat, però, l’Ajuntament de Barcelona no va veure amb bons ulls la Colònia. Passada la Guerra, l’any 1947 El Servei d’Extensió i Reforma de l’agrupació d’urbanisme de la ciutat obria un expedient sobre la conservació dels passatges de la Colònia on s’expressaven els recels i inconvenients que la municipalitat observava. La cita, encara que llarga, és pertinent:

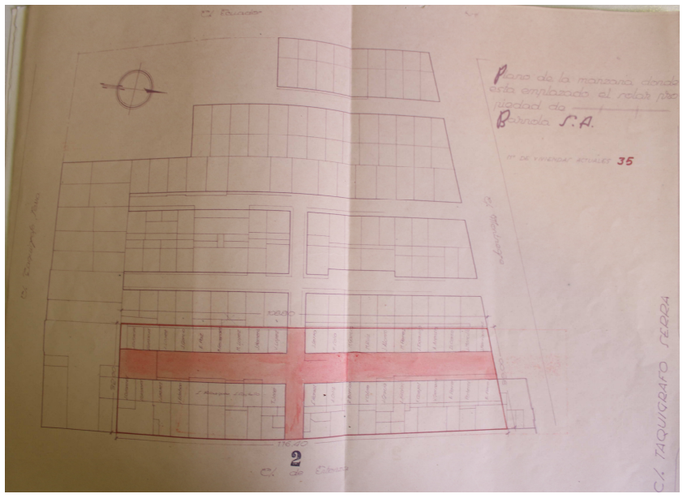
“Al tratar de clacular la profundida edificable de la manzana limitada por las calles de Ecuador, Montnegre, entenza y Taquígrafo Serra, se ha observado la existencia en ella de cuatro pasajes, denominados de Piera de Castells, de la Colonia Castells, Castells n. 1 y otro sin nobre que unoe los otros entre sí, que la atraviesan incompletamente, y cuyas características son las siguientes:

Todas sus construcciones sonde planta baja y azotea a excepción de dos que constan de planta baja, un piso y azotea siento la superficie de todas ellas reducidísima. Su anchura oscila entre los 5,00 y 8,00 metros.
La existencia de tan gran número de pasajes con su anchura inferior a la que para los pasaajes prescriben las Ordenanzas Municipales, y como socnsecuencia la trituración excesiva e injustificada de los solares resultatnes, inducirían a este Servicio a aplicar, en el caso presente, en su grado máximo, el criterio restrictivo que informa todas las disposiciones reglamentarias relativas a pasajes, proponiendo su desaparicicón, si no fuera por los perjuicios de orden económico que ser producirían, tanto a los propietarios de dincas con frente exlcusvio a los mismo, como al propio Ayuntamiento que, en plazo más o menos largo, se vería obligado a expropiar tales fincas (...).
De lo dicho se desprende la conveniencia de conservar provisionalmente dichos pasajes, pero sin perder de vista puede llegar el día en que, por razones ubanísticas, conventa al Ayuntamiento hacerlos desaparcer. Por esta razón, además de las ya indicadas, es indispensable limitar la posibilidad de neuvas construcciones a las que las Ordenanzas Municipales consiente, en determinados casos, en el interior de las manzanas de la zona residencial de Ensachne, y aún éstas, supeditadas a quno resulten en el futuro gravosasa al erario municipal.
Como consecuena de todol e expuesto... ets Servicio se honra en proponer se conserven provisionalemnte como particulares ... pero sin que en ellos peudan levantarse más que cosntrucciones compuestas de planta baja (...).

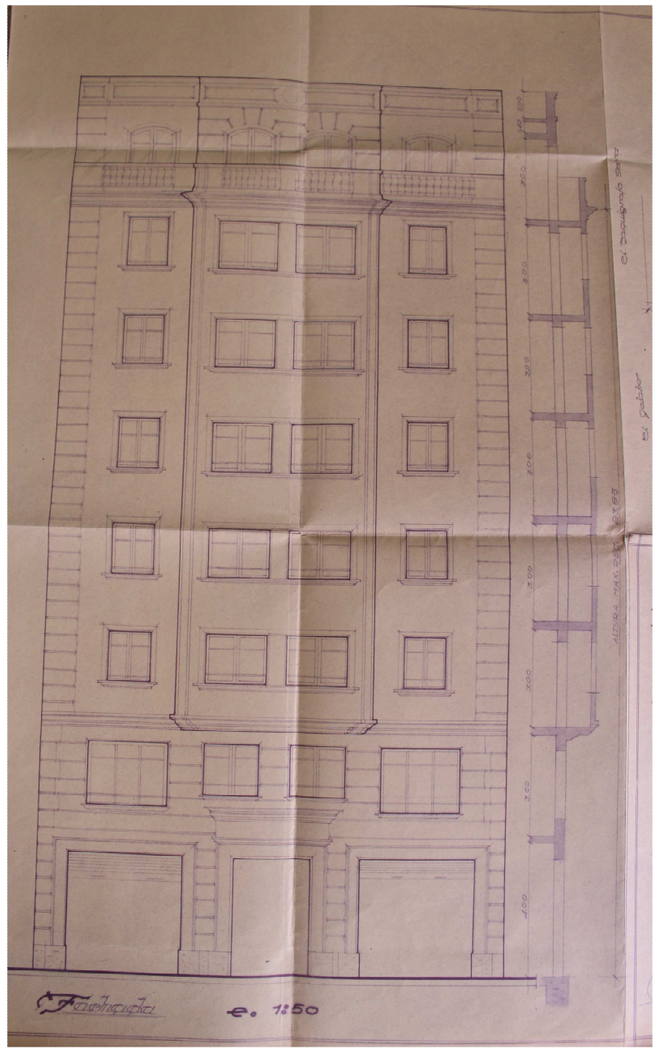
En definitiva, l'Ajuntament voldria que *tan gran número de pasages* i *la trituración excesiva* de solars desaparegués, però una operació d'aquest tipus requeriria d'uns elevats costos d'expropiació que no eren possibles al moment (1947). Per tant es resol mantenir els passatges particulars, però limitant la possibilitat de noves construccions i recordant que el consistori podria, en un futur, decidir la supressió dels mateixos via expropiació.

Aprofitant aquest expedient, l'empresa Barnola S.A –nova fòrmula de la propietat de Maria Barnola i la seva filla Maria Castells- sol·licitva permís per a la supressió parcial del passatge Castells. Es tractava d'un ambiciós projecte que girava els principis que van regir en la urbanització de la Colònia. La ciutat havia crescut, el carrer Entença estava ja urbanitzat i el que es pretenia ara era construir cases d'habitatges de renda seguint la tipologia de l'Eixample. L'ajuntament no veia impediment en la supressió del passatge i la nova parcel·lació tota vegada que es produïa dins el que considerava una propietat privada.

Plànol presentat per Barnola S.a. on proposava la desaparició del passatge Castells per a poder fer una nova reparcel·lació i urbanització amb front al carrer d'Entença.

Barnola S.A. va iniciar el seu projecte, enderrocant algunes casetes i construint els edificis d'Entença 237-239, fora de l'àmbit d'estudi. Però es va limitar a aquetes dues operacions i la resta del passatge Castells va continuar donant l'esquena al carrer.

Façana de l'edifici del carrer Entença 237, projectat per Barnola s.a. el 1947.

El Pla Comarcal de 1953 afectava l'illa i els passatges interiors de la Colònia com a zona verda y equipaments. L'aprovació el 1960 del "Plan parcial de ordenación de la zona norte de la avenida del Generalísimo Franco, entre las plazas de Calvo Sotelo y del Papa Pío XII y del barrio de las Corts" –que aquest era el seu nom- determinava l'afectació amb Parc urbà i edificis públics . L'hereu de Vicenç Piera, Miquel Piera i Piera Piera, va sol·licitar una certificació el 1968 on es ratificava que tot el passatge estava afectat. D'aquest mateix any és el projecte d'intenció de construir als terrenys de la Colònia un grup escolar i l'estudi de la possible expropiació. Amb aquesta finalitat, l'any 1973 es va obrir un expedient per a l'adquisició dels terrenys de la Colònia. Però tres anys més tard, al 1976 es reconeixia la dificultat de l'operació. Reproduïm un informe on es constaten els fets:

"*La adquisición de los terrenos de la manzana comprendida entre las calles Entenza, Montnegre, Ecuador y Taquígrafo Serra fue interessada en el año 1973 por la Delegación de Servicios de Cultura.*
Redactado el plano,el terreno ha rsultado pertenecer a numerosos propietarios de pequeñas casitas y a tres o cuatro propietarios de fincas mayores que comprenden el resto de la manzana. Dicha manzana afectada de zona verde y de uso público correspondería ser cedida al Ayuntamiento gratuitamente por los propietarios de los polígonos colindandtes cuya actuación será prevista por el sistema de cooperación pues en dichos polígonos está abosrbida toda la edificabilidad prevista y concentrada en la manzana de referinca la totalidad de usos puúblicos y zona verde.
No obstante por no haberse iniciado la actuación de los polígonos colindantes, la adquisición gratuïta no sería pòsiblesino despues de un dilatado espacio de timepo que no es posible determinar ni tan siquiera aproximadamente.
Por dicha razón se ha estado ponderando la expropiación de los terrenos a cargo del Ayuntamiento sin haberse adoptado una decisión a este respecto"

Altra cop l'Ajuntament no es veu capaç d'assumir els costos d'una expropiació, i les alternatives de cessió gratuïta per compensasció urbanísitca es veune més que remotes. Però la llavor per a la desaparició de la Colònia ja estava sembrada.

El camí cap a l'expropiació

Urbanísticament les casetes i els passatges de la Colònia Castells van quedar engolits de manera progressiva, pels grans blocs d'habitatges propis dels anys 70 construïts en el seu entorn més immediat. D'altra banda, durant la dècada següent la densificació del barri de Les Corts i la seva destinació com a zona de residència i de serveis de la ciutat, van eliminar totes les traces del procés industrial de la zona.

El procés d'afectació i expropiació de la colònia ha estat recollit detalladament per Marc Dalmau en el seu article "*La Colònia Castells: un barri al corredor de la mort*", (Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia, 15. 2010). Es tracta d'un procés lent i complex; no debades el "*Plan Parcial de Ordenación de la zona Norte de la Avenida Generalísimo Franco entre las plazas de Calvo Sotelo y del Papa Pio II y del barrio de Les Corts*" de l'any 1963, ja catalogava la colònia com a zona verda. Aquesta primera catalogació va servir de referència pel Pla General Metropolità de l'any 1976, però les accions concretes per a fer-la realitat van trigar molts anys a arribar. El principal obstacle era que els edificis estaven construïts en sol de titularitat privada, fet que obligava a engegar un procés d'expropiació al que l'ajuntament no podia fer front per falta de pressupost.

Amb aquesta tessitura, a finals de l'any 1999 el consistori es va plantejar delegar l'execució del pla urbanístic en mans privades. És el moment en què es va crear per primera vegada una comissió de seguiment, i també s'iniciaren les al·legacions dels veïns al Pla Municipal i les recollida de signatures, amb propostes de conservació total o parcial de la colònia, que van ser rebutjades des del primer moment. Finalment, els veïns van acceptar el Pla d'Expropiació com a única sortida.

El primer esborrany del Pla Municipal no es va aprovar fins al mes de juny de 2001. Un any més tard, el 10 de juny de 2002 es va crear *l'Associació d'Afectats de la Colònia Castells*, i el 28 de juny següent es va aprovar la Modificació del Pla General Metropolità de la Colònia Castells, ratificada definitivament el 9 d'octubre de 2003.

Tot i així, l'associació va presentar un contenciós administratiu contra l'Ajuntament al·legant irregularitats en el procés i falta de garanties. El 2004 la denúncia va ser retirada i es va establir un protocol d'actuació. L'Institut Català del Sol va passar a ser l'organisme encarregat de desenvolupar el projecte i el beneficiari de la titularitat dels terrenys; amb tal finalitat l'any 2006 es va crear l'empresa Reursa.

El 16 de març de 2007 es va signar finalment el protocol que suposa l'acceptació definitiva de la modificació del Pla General Metropolità, i un acord sobre els criteris d'expropiació. El procés de mobilització ciutadana viuria, no obstant, un darrer episodi promogut per la plataforma "Salvem la colònia" , que s'oposava a l'enderroc del barri.

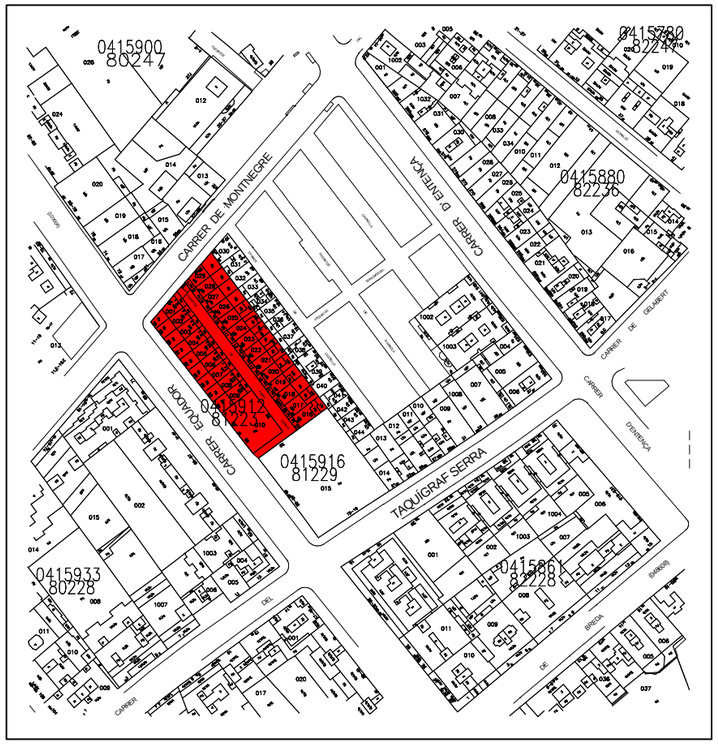

Finalment l'any 2011 es va iniciar l'enderroc del barri en diverses etapes, una de les quals va ser el 2013, quan ja s'havia decidit que en un dels solars destinats a equipaments cedits a la Fundació Paideia s'hi aixecaria una escola d'educació especial. Les famílies que vivien a la colònia han estat reubicades, en alguns casos en pisos de protecció oficial de la propera Travessera de les Corts.

El passatge Piera ha estat el darrer que s'ha mantingut dempeus de tota la Colònia, tot i que les expropiacions han fet que força de les seves 23 casetes es troben, avui dia, buides.

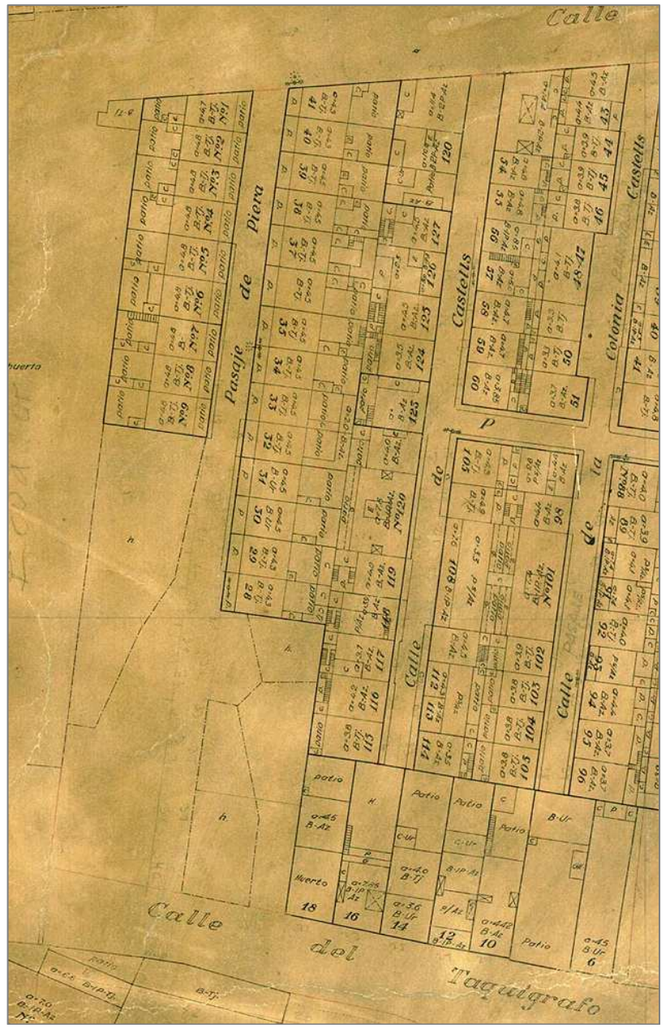

Les cases del passatge Piera

L'accés al passatge Piera es produeix pel carrer Montgre, salvant un petit desnivell ja que la seva rasant es troba a una cota lleugerament inferior. Segons el projecte original, aquest passatge original havia d'estar tancat amb una reixa de ferro. Actualment també s'hi pot accedir a través d'un pas que s'obre al carrer Equador. Aquest pas, però, és el resultat de la manca de continuïtat en la urbanització del passatge que, com s'ha explicat al capítol històric, no va assolir el propòsit d'estendre's fins a la línia del carrer Taquígraf Serra.

El passatge Piera al plànol parcel·lari de Vicenç Martorell de 1928. Observi's com el límit de les cases construïdes al passatge s'ha mantingut fins als nostres diessense assolir la línia del carrer Taquígraf Serra

En total hi ha 14 cases a la banda més oriental (actuals números senars de l '1 al 27) i 9 a la banda més occidental (actuals números del 2 al 18). Els patis posteriors d'aquestes 9 cases més occidentals són els que se situen a la línia del carrer Equador, donant l'esquena al que seria la urbanització lògica d'un carrer d'eixample i creant una estranya " façana de tanques " .

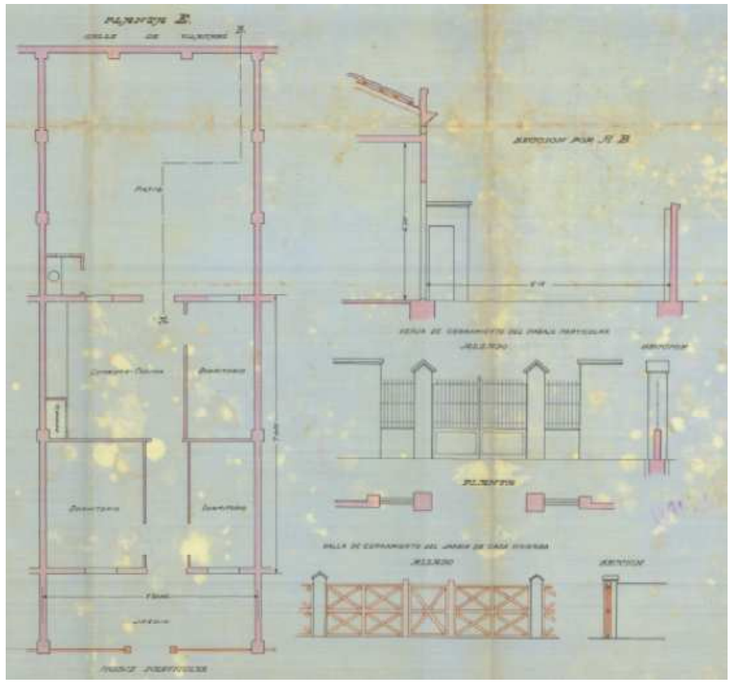

La línia de façana del carrer Equador està definida pels murs de tanca dels patis posteriors de les casetes del passatge Piera

La voluntat del projecte era el de crear un frotnis de cases homogeni, amb un petit pati davanter d'entrada i un pati posterior força més folgat que el de les cases dels passatges de la Colònia Castells que s'havia començat a construir dins la parcel·la veïna. Aqeusta voluntat d'homogeneïtat i sobre tot el fet que la gran majoria de cases del passatge es mantingués durant molts anys a mans del promotor Vicenç Piera i els seus hereus, ha facilitat que hi hagi hagut molt poques obres de reforma i addició. En aquest sentit, el passatge Piera es diferencia dels passatges Castells i ha conservat molt més el seu aspecte original.

Aquesta unitat de disseny de les cases conté mínimes diferències formals entre la façana més oriental i la occidental, sobre tot pel que fa a l'emmarcament de les finestres o a la solució de la línia de cornisa. En general, a cada frontis de façana hi ha una gran continuïtat, només trencada per petites reformes a les tanques dels patis davanters o al coronament de façana.

A les pàgines següents hi ha una descripció de cadascuna de les cases que, òbviament, no pot deixar de recollir aqueta homogeneïtat. Les descripcions seguiran per ordre les cases de cada frontis per tal de ser coherents en posicionar-les en el seu context. No s'ha pogut visitar l'interior de cap immoble i, pel que fa a la seva distribució interior, hem de creure la planta tipus que s'incloïa al projecte original i que reproduïm en aquesta pàgina.

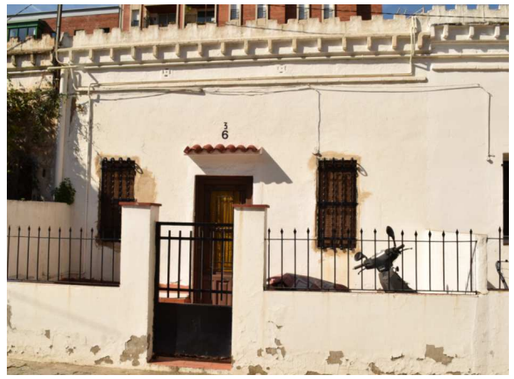

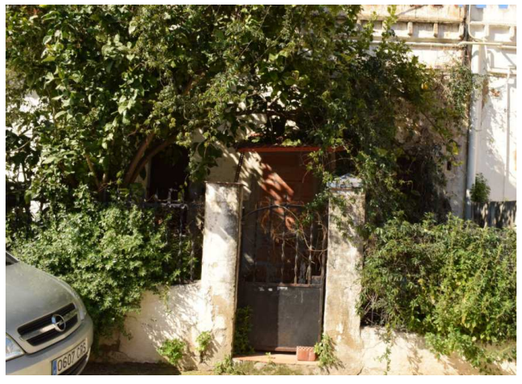
Planta tipus de les casetes que afrontaven al passatge particular obert en la propietat de Vicenç Piera. Al dibuix també s'hi observa el projecte de la tanca del passatge particular.

El frontis més oriental (números parells)

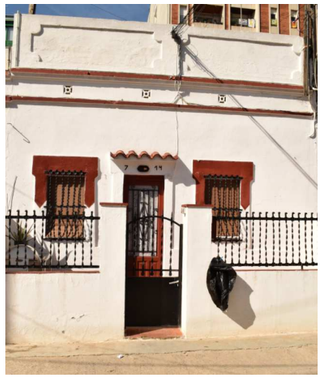

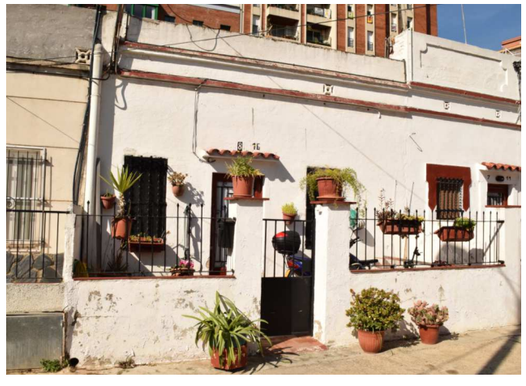

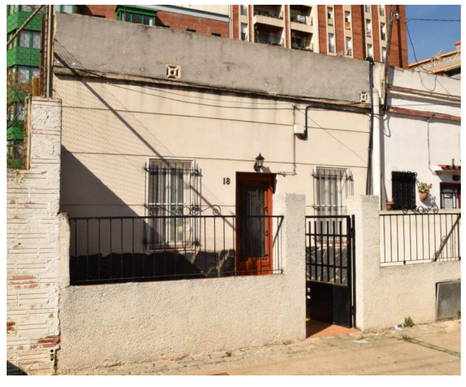

L'homogeneïtat del frontis és ben palès. Les 6 primeres cases (núms. 2 a 12) tenen la mateixa solució de cornisa i són formalment iguals exceptealgunes petites reformes a les reixes o barana. Les altres 3 cases són més semblants a les construïdes al frontis del davant, tant per la cornisa, com, en un cas, l'emmarcament de les finestres.

El frontis més occidental (números senars)

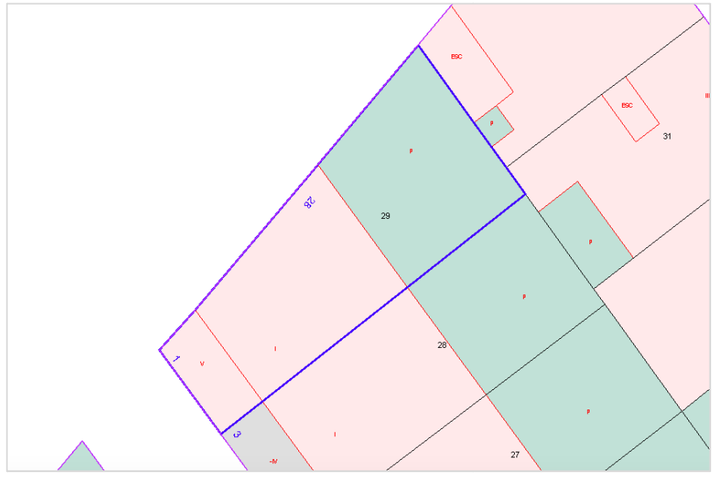

A diferència de l'altre frontis, les casetes de la banda del passeig que afronten per darrera al carrer Equador es caracteritzen per un emmarcament a les finestres i una cornisa diferent. Amb tot, les cases més extrmes (19-27)ja no disposen d'aquest element. En general, però, es va respectar la idea de construrir un passatge homogeni.

Passatge Piera, 1

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 029 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. La casa té el seu accés des del passatge Piera i façana lateral afrontada al carrer Montnegre núm. 28. En alçat s'articula només en planta baixa amb una coberta a dues vessants amb el carener orientat en paral·lel a la façana que afronta al passatge Piera.

L'accés a l'habitatge s'efectua des del passatge on hi ha una tanca d'obra, avui dia enrunada i que delimita un espai, un petit pati davanter des d'on es poden observar la porta flaquejada per dues finestres. Actualment la porta resta tapiada i per tant no es pot accedir al seu interior. Les finestres estan defensades per sengles reixes de ferro, de disseny simple, amb perfils verticals helicoïdals reblonats a altres perfils horitzontals decorats amb motius florals, també de ferro. Els esvorancs en el revestiment de la façana permeten observar l'estructura dels mur perimetrals, realitzats amb obra de maó revestida amb un arrebossat simple. Les dues finestres i la porta d'accés disposen d'una faixa motllurada simple que s'estén per part dels brancals i la llinda.

Aqueta faixa, realitzada amb revestiment simple, sobresurt lleugerament de la línia de façana i disposa d'un tractament pictòric diferenciat de la resta de la façana. Remata la façana una cornisa simple, lleugerament motllurada, que recorre tota l'amplada de la façana.

Segons els plànols que s'adjuntaven a la sol·licitud de construcció localitzat i signat pel propietari Vicenç Piera, en origen l'interior presentava una distribució que es composava d'un jardí davanter, un dormitori i menjador-cuina amb un petit armari, dues estances amb obertures a la façana principal. Un petit passadís s'obre des del menjador-cuina amb dues portes que donen accés a sengles estances indicades en el plànol com a dormitoris, un d'ells amb una finestra oberta vers l'actual carrer Montnegre. El fons del passadís s'obre a un gran pati de darrere, lliure de construccions i on hi ha una petita comuna. És probable que aquesta distribució d'espais es modifiqués amb el pas del temps, ja que actualment la façana del carrer Montnegre no presenta cap finestra, tal i com mostren les imatges.

La part posterior, que en origen formava mitgera amb altres casetes de l'actual carrer Castells, està formada per un pati amb una precària tanca realitzada amb obra de maó.

En la imatge superior, vista general de la façana afrontada al carrer Montnegre, vista en detall en la imatge inferior.

A dalt, vista general de la façana on es pot observar l'organització d'obertures. A la imatge de la dreta, detall de l'estructura d'una de les finestres defensades per perfils metàl·lics helicoïdals.

Sobre aquestes línies, detall de l'estructura d'una de les finestres defensades per perfils metàl·lics helicoïdals.

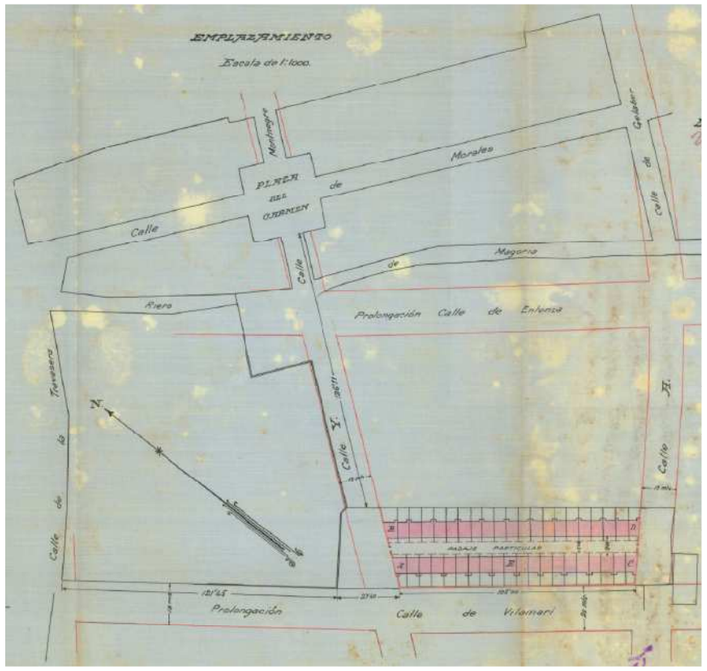
Sobre aquestes línies, vista general de la tanca del pati posterior. A sota, detall de la cornisa motllurada que remata la façana principal.

A dalt, la imatge mostra un detall de la porta d'accés a l'interior de l'habitatge, avui dia paredada.

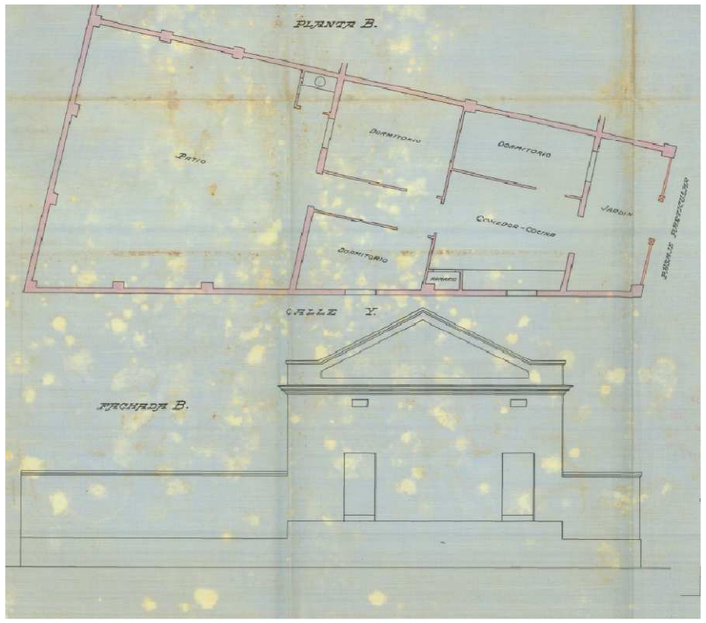
Notícies històriques

Dins el projecte original de la creació del passatge Piera de 1924 signat per l'arquitecte Josep López Ibàñez s'inclouen les plantes i els alçats de les cases que havien d'afrontar als carrers que definien l'illa. Aquest és el cas de la casa que ens ocupa i que ve identificada al plànol general amb la lletra B.

Planta general del projecte original del passatge amb indicació de la casa B que afrontava al carrer Y –actual Montnegre- que es correspon a l'actual casa del Passatge Piera, 1.

Donada la irregularitat de la parcel·la, la distribució interior de la casa és lleugerament diferent. En aquest cas, en comptes dels dos dormitoris afrontats a façana hi trobem només un, i l'altre espai es destina a cuina-menjador que, en principi, no hauria de tenir finestra.. A la banda del darrer hi hauria dues habitacions més i fora del pati la tradicional comuna.

Planta i l'alçat lateral de la casa núm. 1, tractada en el present capítol i identificada amb la lletra B en l'expedient.

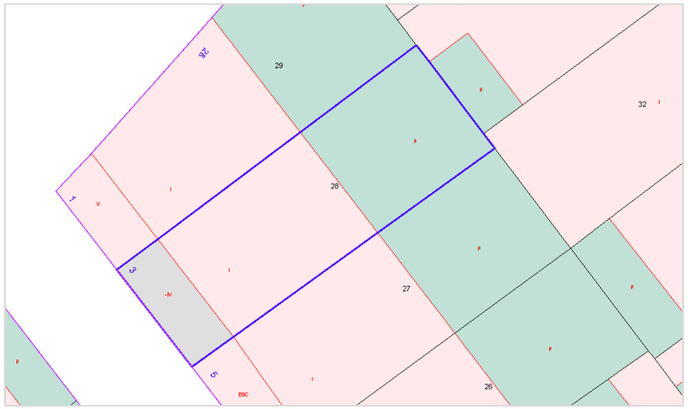
Quant al frontis del carrer Montnegre, el projecte original preveia l'obertura de dues finestres que havien d'il·luminar un dels dormitoris i la cuina-menjador i que finalment no es van executar. D'aqueta manera, aquesta façana lateral va quedar com si es tractés d'una mitgera tot i que s'obria a un carrer públic.

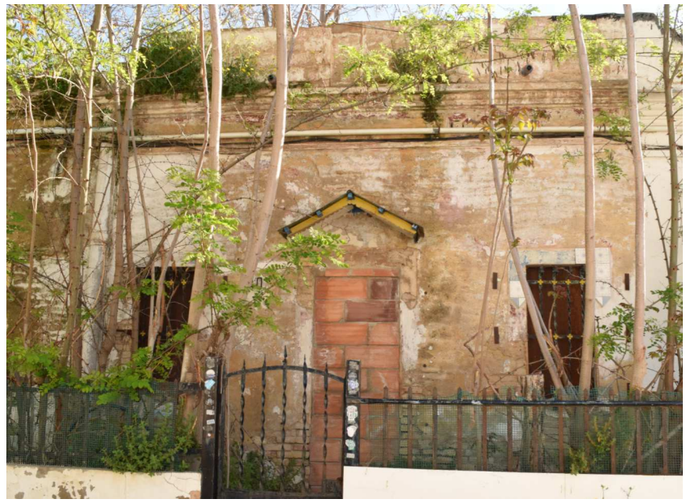

Estat actual de la façana lateral de la casa del passatge Piera núm. 2 que s'ha mantingut com si es tractés d'una mitgera.

Passatge Piera, 4

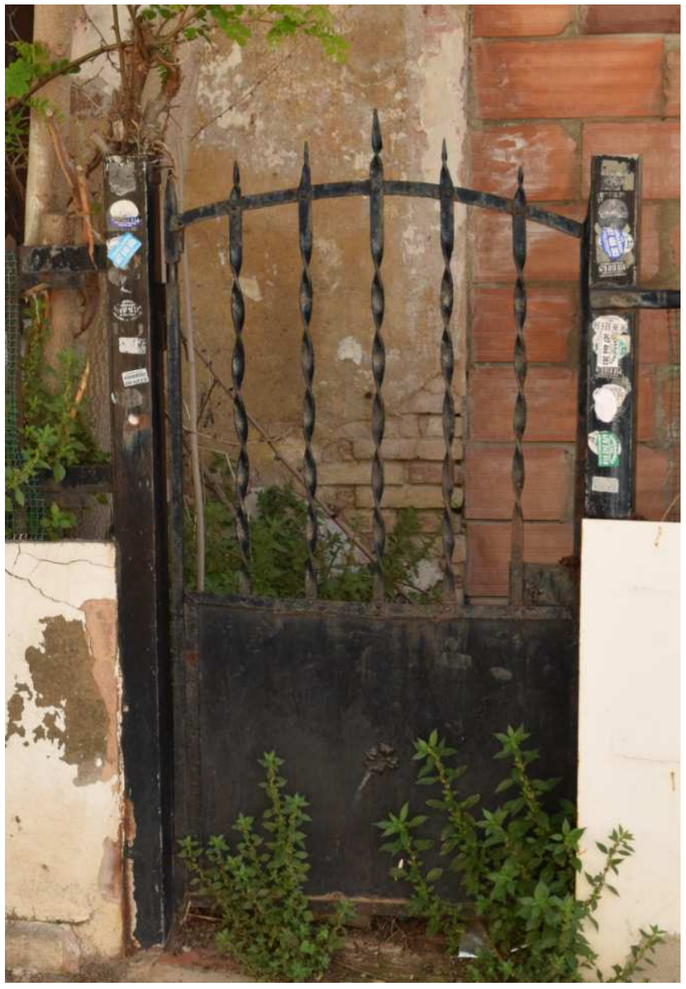
Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 028 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. Es tracta d'un habitatge amb un sol frontis localitzat al Passatge Piera núm. 3, construït entre mitgeres i que s'articula en alçat només en planta baixa. L'espai davanter el composa un petit jardí amb una tanca de ferro feta amb perfils laminats verticals damunt un sòcol d'obra que delimita l'espai, llevat la zona de la porta metàl·lica d'accés a dit jardí on els perfils verticals són helicoïdals.

La façana afrontada al passatge presenta la típica disposició d'obertures d'aquest tipus de casetes; és a dir, una porta d'accés a l'interior, centrada respecte l'amplada de la façana, flanquejada per sengles finestres. Actualment la porta està tapiada i presenta una petita marquesina en voladís, a dues aigües realitzada amb elements de fusta i plaques que plàstic ondulat. Aquesta porta disposava de faixes simples que decoraven part dels brancals i la llinda, amb un revestiment que sobresurt lleugerament de la línia de façana, avui dia força malmès.

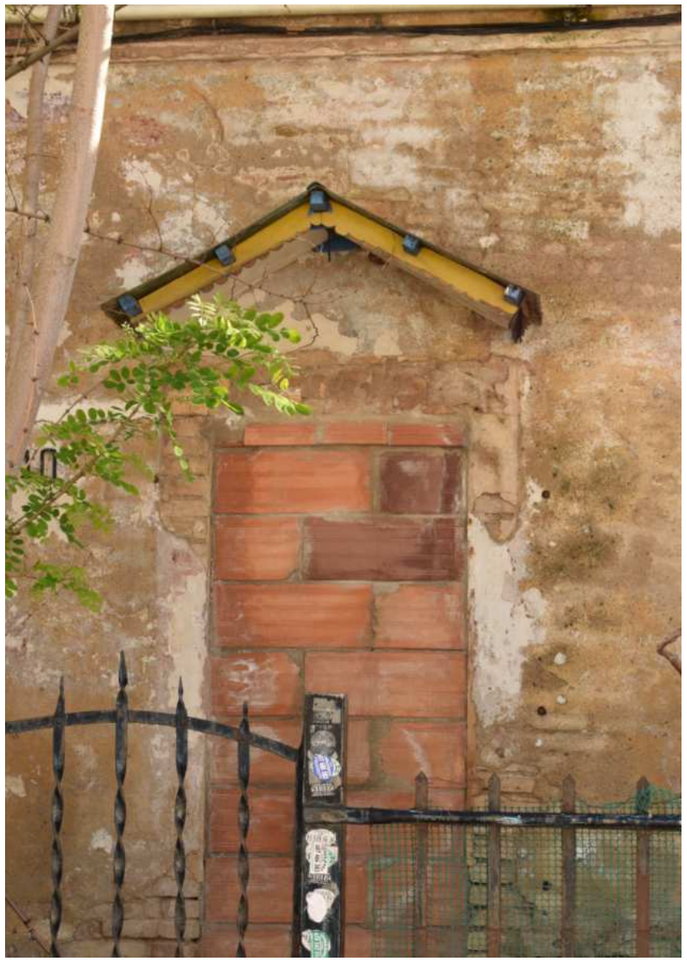
Les dues finestres disposen de reixes de ferro de disseny simple, amb barrots verticals helicoïdals reblonats a perfils horitzontals amb petites flors, també metàl·liques, coma motius decoratius. Segons sembla i en origen, les dues finestres disposaven d'uns emmarcaments d'arrebossat en forma de faixa que sobresortia del revestiment de la façana i que actualment mostren unes rajoles vidriades de colors i motius ornamentals diversos, en molt mal estat, ja que algunes han desaparegut.

Els diversos esvorancs del revestiment de la façana permeten observar l'obra de maó en els murs perimetrals. Corona la façana una cornisa contínua simple, lleugerament motllurada, damunt las qual s'aixeca la barana del terrat que és d'obra de maó. Pel que fa al pati posterior, és possible que s'aixequés, en un moment indeterminat, unes estructures que aprofiten i amplien la superfície de l'habitatge.

El conjunt es troba en molt estat de conservació i la tanca posterior que dona actualment al carrer de Castells, ha estat refeta, en part, amb blocs de formigó.

Sobre aquestes línies porta d'accés a la petita zona de jardí, amb barrots de secció helicoidal.

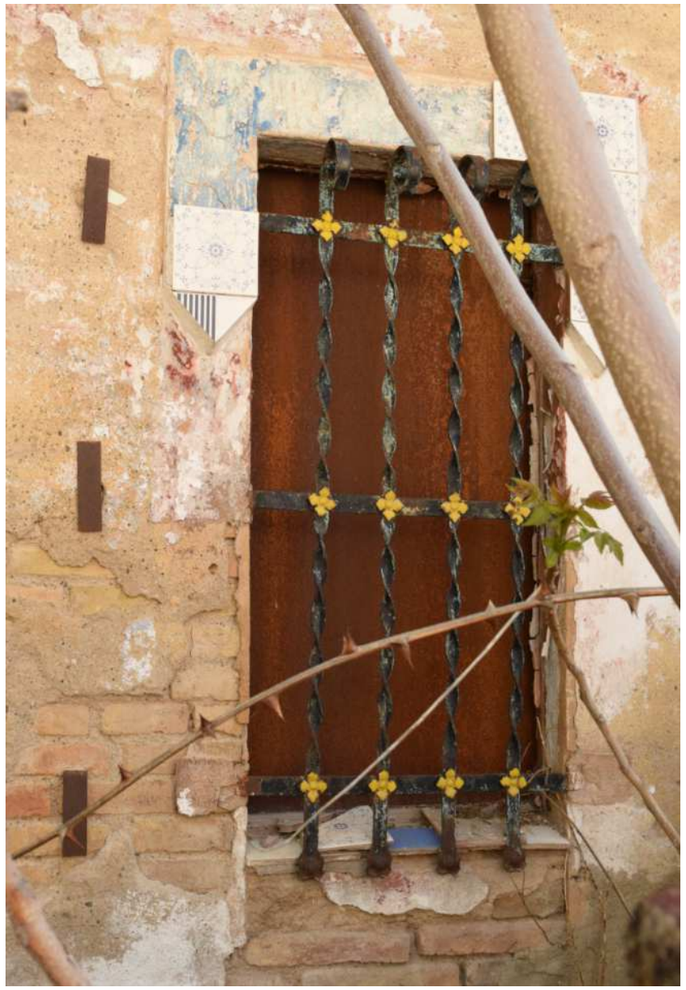

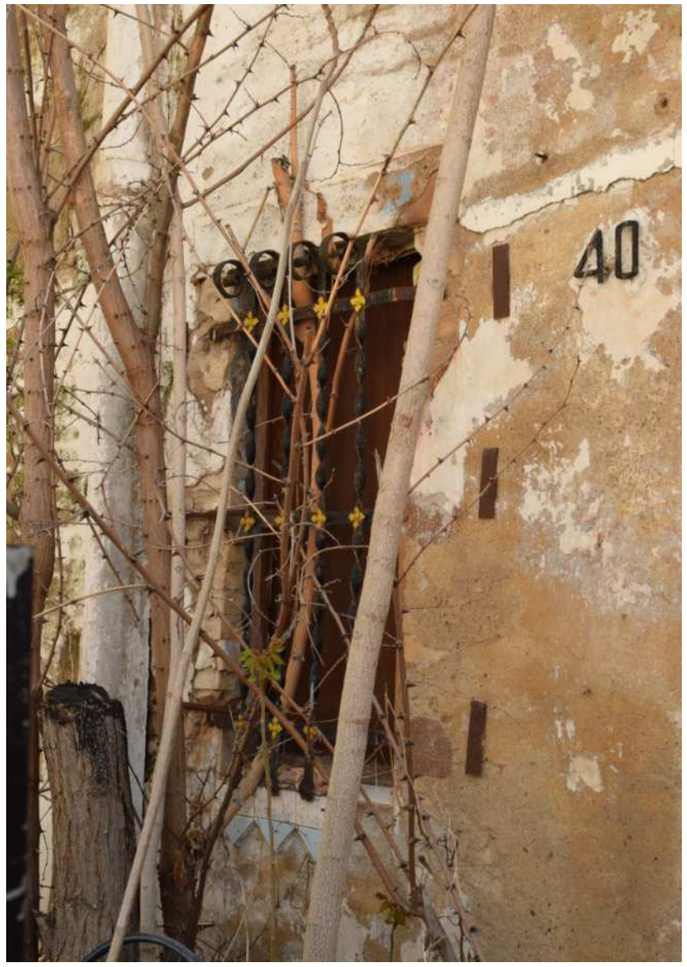
Vista del portal d'accés a l'interior de l'habitatge avui dia paredat i protegit amb una volada.

A sobre, detall de la cornisa de coronament de la façana i de la barana d'obra. A baix, detall de la marquesina a dues aigües de la porta principal.

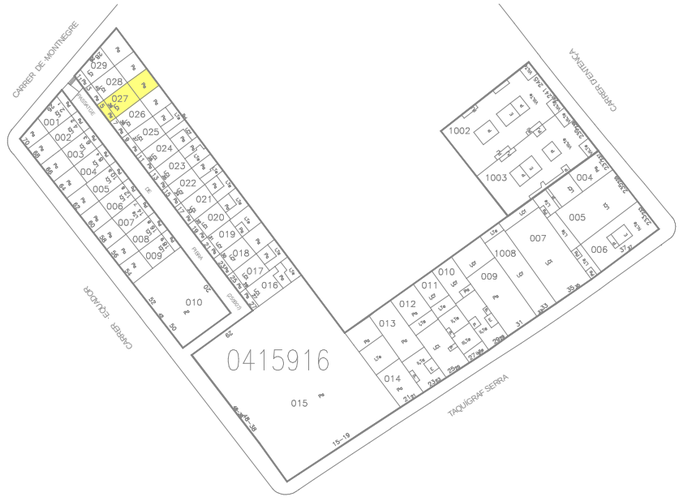

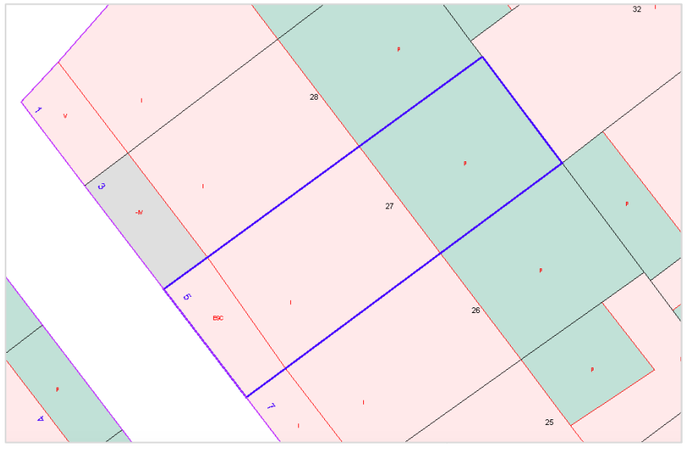
En la imatge superior i lateral detall de les finestres que flanquegen el portal d'accés a l'interior de l'habitatge, on es pot observar l'estructura de les reixes de ferro amb barrots helicoïdals, i les restes de rajoles que decoren els brancals i les llindes.

Damunt d'aquets línies, vista general del mur del pati posterior des del passatge Castells, una part del qual ha estat refet amb blocs de formigó.

Passatge Piera, 5

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 027 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Passatge Piera núm. 5, construït entre mitgeres i articulat en alçat en planta baixa amb una coberta a duess vessants amb el carener orientat en paral·lel a la façana principal.

L'estructura de l'habitatge segueix la pauta dels edificis veïns, és a dir, un petit jardí defensat per una tanca amb la part baixa (sòcol) d'obra i perfils metàl·lics la resta. La façana segueix l'estructura de portal d'accés a l'interior centrat i flanquejat per dues finestres parelles. Destaca el paviment del jardí, en aquest cas de rajola formant un escacat, i un modern portal en substitució de l'original. Disposa d'una llinda en forma de faixa, que s'estén per la part superior dels brancals, que sobresurt lleugerament del revestiment de la façana. Les dues finestres també disposen d'aquest tipus d'emmarcament pintat de negre que contrasta amb el blanc del revestiment. Disposen d'una reixa de ferro de forja que les defensa, de disseny simple i amb barrots verticals helicoïdals.

Corona la façana una cornisa contínua lleugerament motllurada, sota la qual es poden observar dos espiralls de ventilació de la probable càmara d'aire existent sota la coberta. Damunt la cornisa es desenvolupa una barana de la coberta amb uns gesguasos de les augues pluvials que recull el vessant corresponent de la coberta. A les dues vessants s'observa l'extensió d'una tela, probablement asfàltica, per tal d'evitar les filtracions d'aigües prluvials.

A la superfície del pati situat a la zona posterior es disposen diversos coberts de realització força precària, alguns d'ells amb coberta de plaques de fibrociment ondulat.

En la imatge vista general de la zona del jardí davanter on es pot apreciar el paviment amb rajola formant un escacat, la porta d'accés a l'habitatge i la petita marquesina que la cobreix.

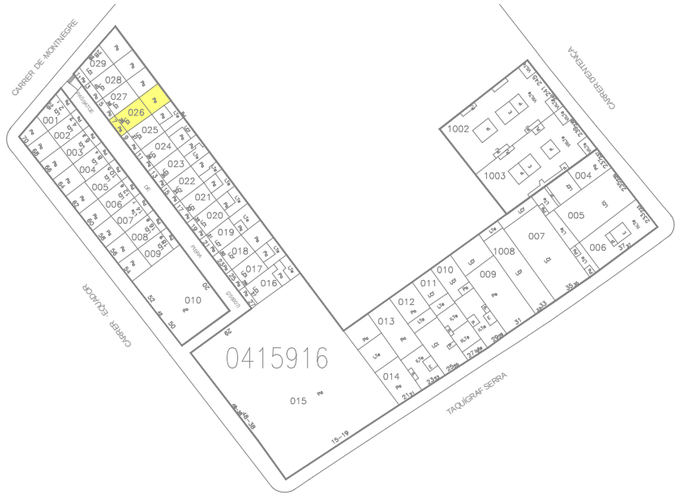
Damunt d'aquests línies, una de les dues finestres defensades per perfils helicoidals.

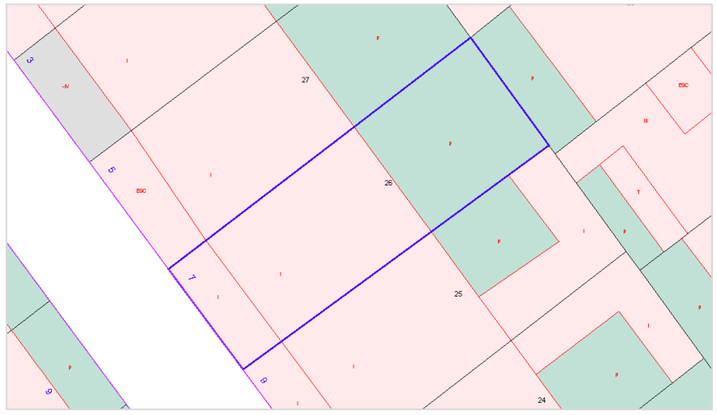

A sobre, imatge en que es mostra un detall de la cornisa de coronament amb els espiralls de ventilació i els tubs de desguàs d'aigües pluvials. A baix, vista general del mur de tanca del pati des de l'actual carrer Castells on es pot observar un cobert amb plaques de fibrociment ondulat.

Passatge Piera, 7

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 026 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis que dona al Passatge Piera núm. 7, construït entre mitgeres i articulat en alçat en només una planta amb una coberta a dues vessants amb el carener orientat en paral·lel al passatge. Com totes les casetes del conjunt disposa d'un petit pati davanter defensat per una tanca mixta; és a dir, una zona de sòcol realitzada amb obra damunt la qual es desenvolupa una barana de perfils metàl·lics de disseny senzill, i amb una porta, també de ferro, entre matxons d'obra.

L'estructura d'obertures de la façana respon al model establert per aquest tipus d'habitatge; és a dir, una porta d'accés a l'interior de l'habitatge centrada respecte l'amplada de la façana flanquejada per sengles finestres bessones. Damunt la porta es disposa d'una senzilla marquesina realitzada amb teules àrabs.

La coberta de l'edifici, no transitable, és a dues aigües amb el carener orientat en paral·lel al passatge i disposa d'un tractament aïllant modern.

Pel que fa a les obertures, les dues finestres disposen d'una faixa motllurada simple que s'estén per la llinda i la part superior dels brancals. Pintades amb un color terrós contrasten amb la blancor del revestiment de la façana, realitzat a base d'un arrebossat simple. Corona la façana una cornisa contínua simple, lleugerament motllurada, sota la qual es poden observar els dos espiralls de ventilació de la cambra d'aire existent entre el forjat i la coberta pròpiament dita, tal i com si es tractés d'un terrat a la catalana.

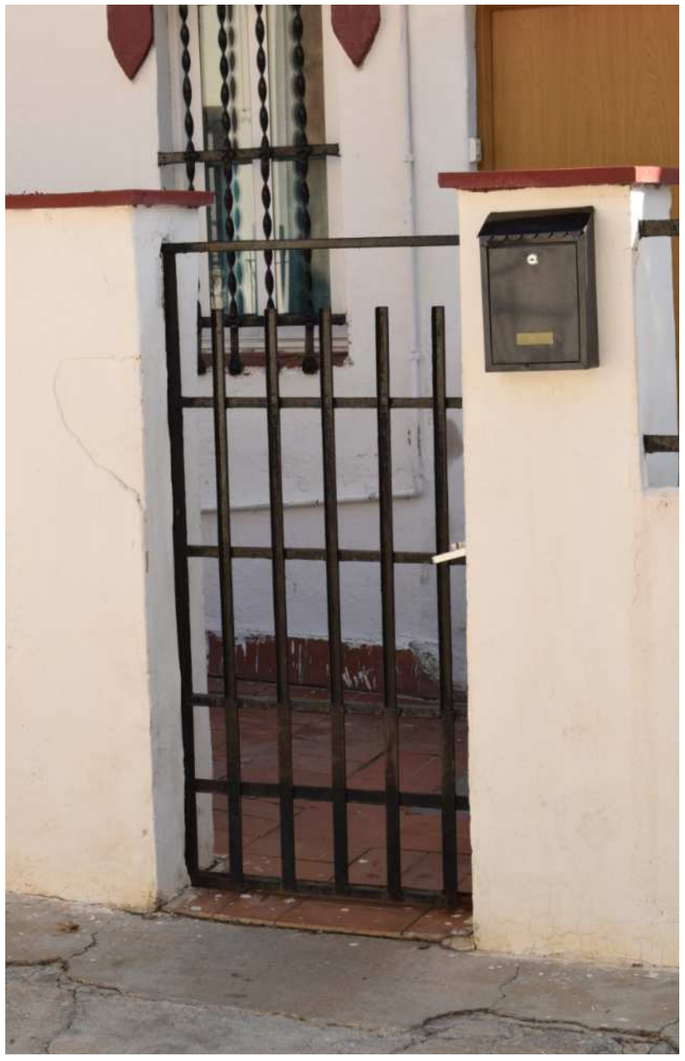
El pati posterior ha estat ocupat per precàries construccions per tal d'ampliar la superfície construïda de la caseta, amb un tractament de cobertes similar al de la caseta.

Detall de l'estructura d'una de les finestres que flanquegen la porta d'entrada defensades per reixes amb barrots helicoidals.

Sobre aquestes línies, vista general de la zona d'accés defensada per una tanca mixta amb un sòcol d'obra i perfils metàl·lics.

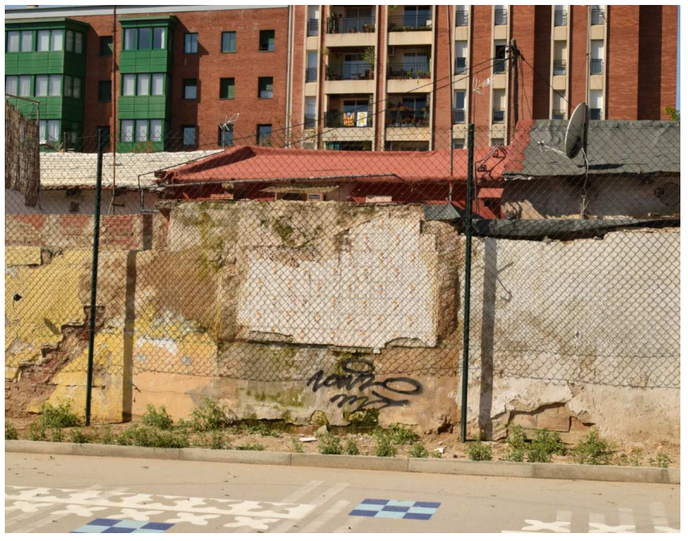
En la imatge superior, detall dels dos matxons centrals on s'ancora la porta d'accés del petit jardí davanter de la finca.

Detall de l'estructura d'una de les finestres de la façana i a primer terme les matxons d'obra de la tanca del jardí.

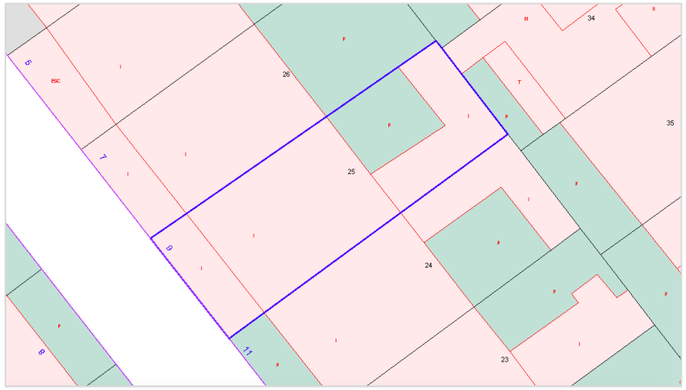

A dalt, detall de la cornisa de coronament i dels espiralls de la càmera d'aire. Sota d'aquestes línies, vista general del mur de tancament de la zona del pati posterior des del carrer Castells.

Passatge Piera, 9

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 025 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916, organitzat en alçat en planta baixa i coberta a dues aigües amb el carener orientat en paral·lel a la façana afrontada al passatge Piera. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis i construït entre mitgeres amb una organització d'espais que segueix les pautes dels edificis veïns, és a dir, una zona davantera de jardí i una organització d'obertures que es composa d'una porta centrada respecte l'amplada de la façana flanquejada per dues finestres parelles.

La tanca exterior del jardí es composa d'una zona de sòcol d'obra amb un revestiment senzill a base d'un arrebossat simple, amb unes reixes de ferro amb elements decoratius ondulats. La porta d'accés a l'interior de l'habitatge disposa d'una moderna marquesina realitzada amb una placa de plàstic ondulat i no disposa de cap element decoratiu o d'emmarcament remarcable.

Les dues finestres tampoc disposen de cap element decoratiu llevat de la reixa de ferro que les defensa, realitzada amb perfils metàl·lics verticals helicoïdals reblonats a altres perfils metàl·lics horitzontals.

Corona la façana una cornisa contínua simple, lleugerament motllurada, sota la qual es disposen tres espiralls de ventilació de la càmera d'aire existent entre el forjat i la coberta organitzada a dues vessants amb el carener orientat en paral·lel a la façana.

El revestiment de la façana és simple, realitzat a base d'un arrebossat simple pintat de color blanc. No s'observa cap element decoratiu remarcable. La zona del pati posterior ha estat parcialment ocupada per construccions precàries que ocupen gairebé la totalitat de la superfície del pati.

Damunt d'aquestes línies, detall de la cornisa de coronament amb els espiralls de ventilació de la càmera d'aire. A sota, vista general de la tanca del pati posterior, vista des del l'actual carrer Castells.

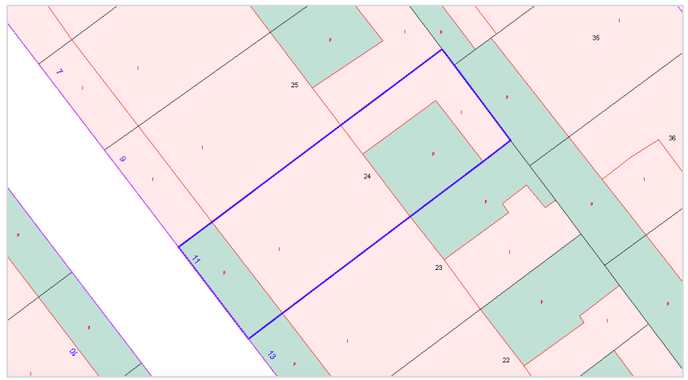
A sobre i a sota d'aquestes línies, dues vistes del frontis de l'edifici on es poden observar la tanca del jardí davanter i l'organització d'obertures de la façana, amb una porta centrada respecte l'amplada de la façana i dues finestres parrelles que la flanquegen.

Passatge Piera, 11

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 024 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Passatge Piera número 11, construït entre mitgeres i articulat en alçat en planta baixa i terrat a dues aigües amb el carener orientat en paral·lel a la façana del Passatge Piera.

Disposa d'una tanca mixta a la zona de jardí davanter, és a dir amb obra a la zona de sòcol amb dos matxons que emmarquen una porta d'accés decorada amb perfils metàl·lics formant rombes i ondulacions a la part superior. A banda i banda dels matxons es disposen sengles reixes, també metàl·liques de les mateixes característiques, amb perfils formant rombes i ondulacions com a remat superior.

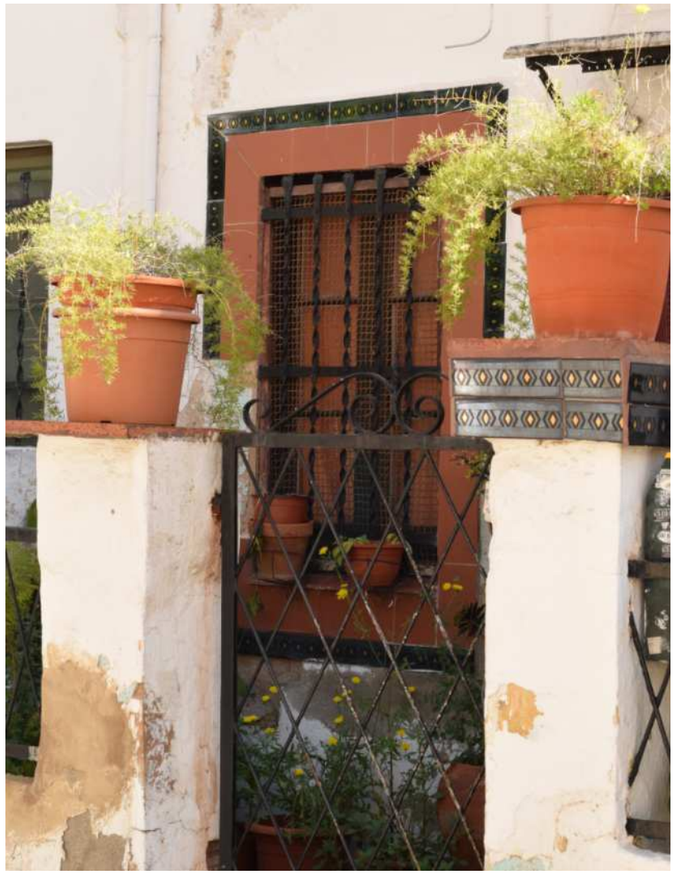
L'estructura d'obertures de la façana és simple, una porta centrada respecte l'amplada de la façana flanquejada per dues finestres parelles amb uns emmarcaments realitzats amb rajoles vidriades modernes, emmarcaments desapareguts en una d'elles.

La porta disposa d'una petita i precària marquesina suportada per perfils metàl·lics. Corona la façana una cornisa contínua simple, lleugerament motllurada damunt la qual s'observen els tubs de desguàs de les aigües pluvials de la coberta.

El revestiment de la façana és simple, realitzat a base d'un arrebossat senzill sense que s'observin elements decoratius remarcables. La zona de pati posterior ha estat ocupada per construccions precàries per tal d'ampliar la superfície construïda de l'habitatge.

A la part posterior del pati s'hi ha construït alguns elements adossats d'escassa entitat arquitectònica.

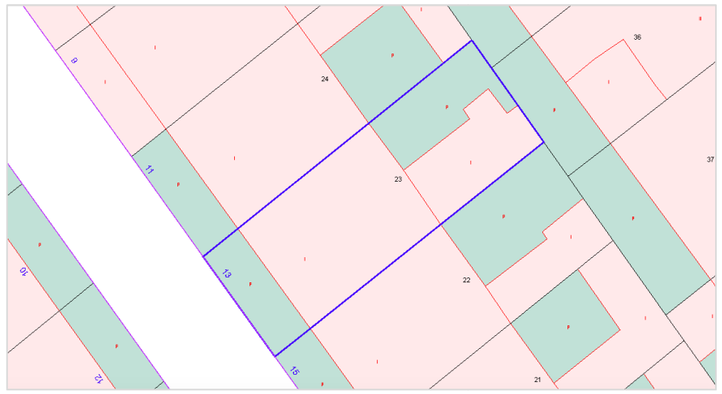
En la imatge superior, detall d'un del matxons de la tanca exterior i de l'estructura de la reixa de ferro. A sota, detall de la cornisa de coronament amb els tubs de desguàs de les aigües pluvials.

Sobre aquestes línies, en primer terme vista dels matxons, un d'ells acabats amb rajola vidriada de factura més contemporània, que també s'utilitza en l'emmarcament de les obertures.

Passatge Piera, 13

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 023 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Passatge Piera número 13 construït entre mitgeres i articulat en alçat en planta baixa i coberta estructurada a dues aigües amb el carener en paral·lel al Passatge Piera. Els espais s'articulen tot seguint el model de les casetes veïnes, és a dir, una zona davantera (jardí) amb una tranca perimetral, la casa pròpiament dita, i a la zona posterior un gran pati que en la majoria dels casos ha estat ocupat per diverses i precàries construccions realitzades amb posterioritat al projecte original.

La tanca del pati disposa d'una zona de sòcol feta d'obra, amb dos matxons que emmarquen una porta metàl·lica (reixa) amb terminació ondulada, i a cada costat dels matxons i damunt del sòcol es disposen sengles reixes de ferro de les mateixes característiques de la porta, amb l'afegit d'uns elements ondulats, també metàl·lics, que decoren les reixes.

La façana presenta una disposició d'obertures típica d'aquestes casetes, és a dir, una porta centrada respecte l'amplada de la façana flanquejada per sengles finestres de les mateixes característiques. La porta disposa d'una precària marquesina a dues aigües que està encastada a la llinda amagant unes decoracions realitzades a base de revestiment tot presentant garlandes i altres motius florals. Pintades de color terrós destaquen del revestiment de la façana de color blanc.

Les finestres també disposen d'aquest tipus de decoració, és a dir, una faixa simple decorada amb garlandes i un medalló central, elements pintats de color terrós que destaquen de la façana blanca. La reixa de les finestres és de ferro, amb perfils verticals helicoïdals reblonats a tres perfils horitzontals.

Corona la façana una cornisa contínua simple lleugerament motllurada damunt la qual destaca un petit frontó triangular situat al centre de la façana.

Dit frontó conté una gelosia circular decorada amb motius florals. A la zona de cornisa s'observen els espiralls de la càmera de ventilació situada entre el forjat i la coberta, així com també els tubs de desguàs d'aigües pluvials del vessant corresponent de la coberta.

El revestiment de la façana està realitzat a base d'un arrebossat simple sense cap tipus de decoració llevar del cromatisme existent entre els emmarcaments de les obertures i la blancor de la resta de façana.

El pati posterior ha estat ocupat, en part, per diverses i precàries construccions sense cap interès arquitectònic remarcable.

A sobre i a sota d'aquestes línies, dos detalls de les llindes decorades de les obertures de la façana.

Sobre aquestes línies vista en detall de la reixa de ferro entre matxons de la tanca que delimita la zona del jardí davanter.

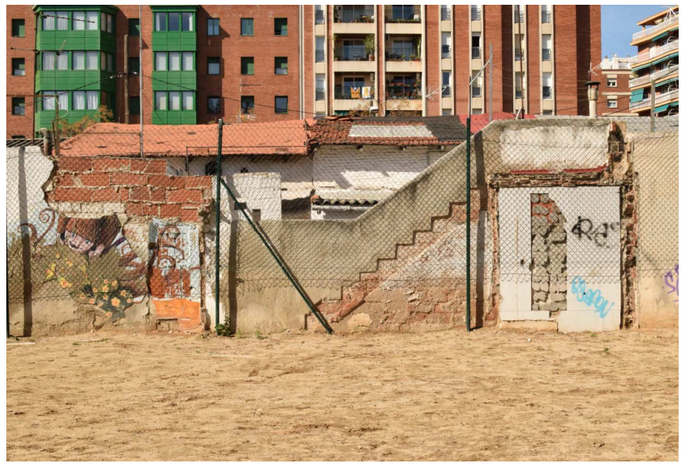

En la imatge superior i inferior vista en detall de la cornisa de coronament amb el frontó triangular decorat amb una gelosia circular presentant motius florals.

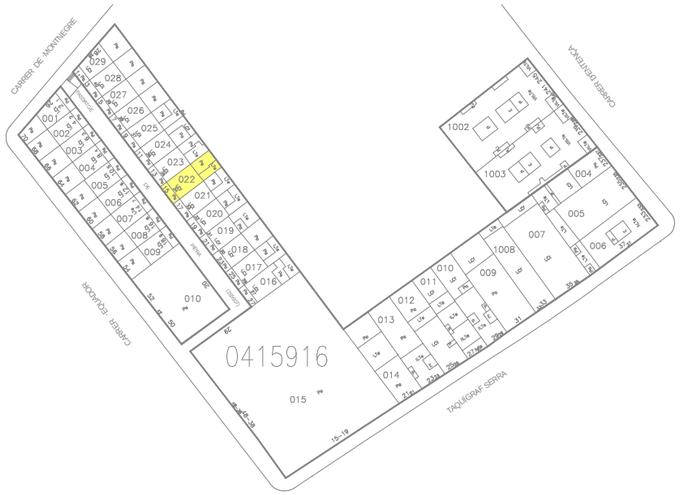

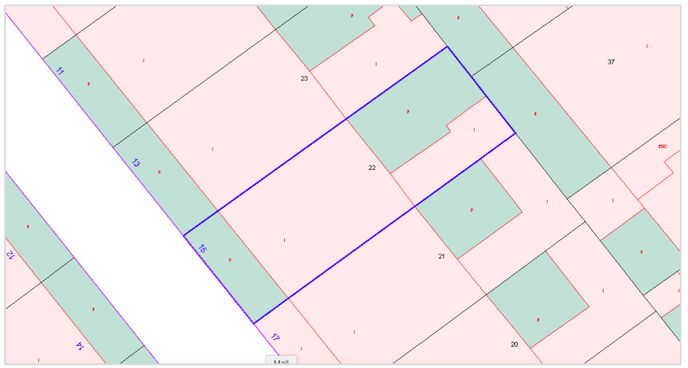

A l'esquerre, detall d'una de les dues finestres de la façana; a primer terme, la reixa de ferro que delimita la zona de jardí davanter. Damunt d'aquests línies, vista general de la tanca del pati posterior dels de l'actual carrer Castells.

Passatge Piera, 15

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 022 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 041591. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis situat al passatge Piera número 15, construït entre mitgeres i articulat en alçat en planta baixa . Disposa d'una coberta articulada en dues vessants amb el carener orientat en paral·lel a la façana que afronta al passatge.

Com gairebé totes les casetes d'aquest passatge disposa d'una zona de jardí davanter amb una tanca perimetral d'obra a la zona de sòcol i pel damunt es disposa d'una reixa de ferro simple, així com dos matxons, també d'obra que emmarquen una senzilla porta d'accés a la zona de jardí realitzada en ferro, amb barrots verticals helicoïdals.

L'estructura d'obertures de la façana respon a una porta centrada respecte l'amplada de la façana flanquejada per dues finestres de les mateixes característiques.

La porta disposa d'un petita marquesina realitzada amb teules àrabs d'escàs voladís, i la porta, avui dia tapiada, no disposa de cap tipus d'emmarcament remarcable. Les dues finestres que la flanquegen disposen d'una llinda i la part superior dels brancals realitzades amb una faixa simple que sobresurt lleugerament del revestiment de la façana i estan pintades de color terrós que destaca del blanc de la façana. Disposen a més, d'una reixa de ferro amb barrots verticals helicoïdals i la part inferior en corba.

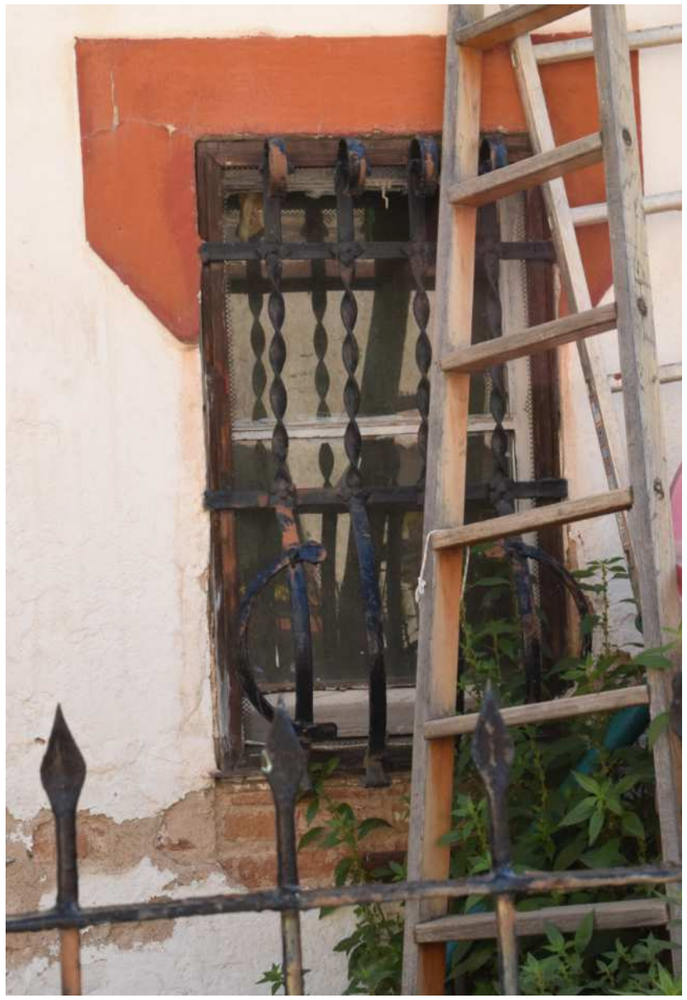
Corona la façana una cornisa simple contínua lleugerament motllurada, i el revestiment del conjunt està realitzat a base d'un arrebossat simple sense que s'observi cap element decoratiu remarcable.

El pati posterior en part està ocupat per construccions precàries i avui dia tapiades, probablement la comuna de la caseta. La façana que hi afronta disposa d'una porta i una finestra de disseny simple.

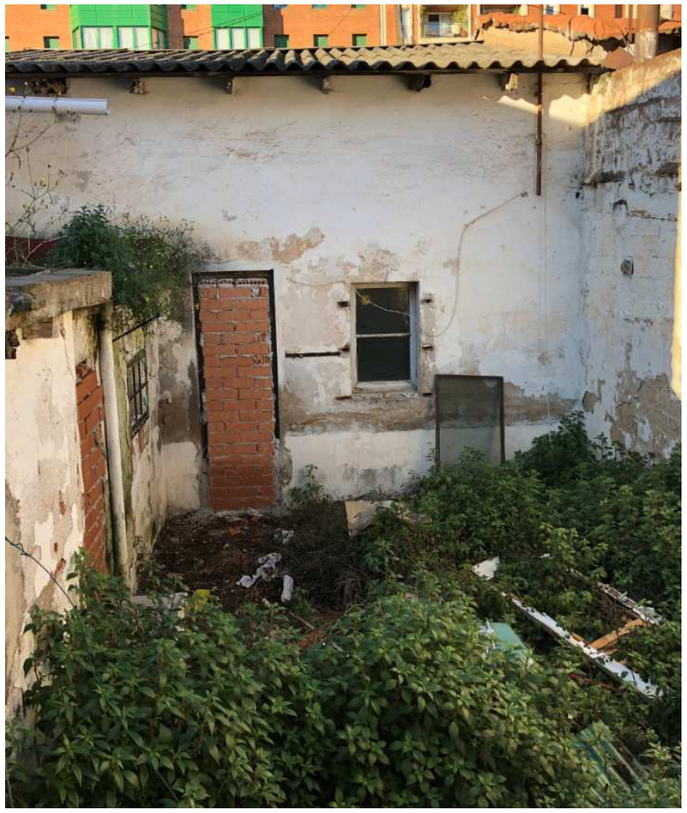

Diversos detalls dels elements de la façana que afronta al passatge. A sobre, detall d'una de les finestres amb la reixa de ferro bombada. A l'esquerre i a dalt, detall de la reixa de la tanca exterior. Al centre, vista de la façana i a baix, detall de la zona de coronament de la façana.

En la imatge superior, vista en detall de la tanca del jardí ancorada a dos matxons acabats amb maó.

En la imatge superior, vista general del pati posterior on es poden observar les senzilles obertures que donen al pati i les precàries construccions, probablement l'antiga comuna. A sota, façana posterior de les construccions que ocupen el pati.

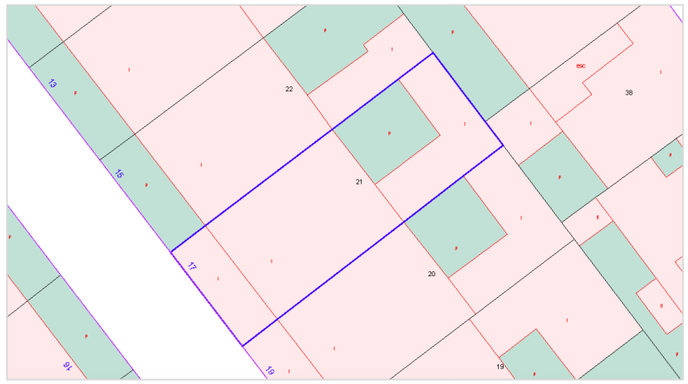

A sobre es pot observar en la imatge l'estat dels espais interior just abans de paredar la porta d'accés, on es pot observar el paviment de mosaic hidràulic d'un senzill model bicolor.

Passatge Piera, 17

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 021 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. Es tracta d'un edifici, construït entre mitgeres i amb un frontis al Passatge Piera número 17 i estructurat en alçat en només planta baixa i coberta a dues vessants amb el carener orienta en paral·lel al passatge. Tal i com mostren les imatges, la coberta està feta a base de plaques de fibrociment ondulat suportades per bigues de fusta.

La tanca de la zona de jardí davanter està realitzada amb obra de maó revestida amb un arrebossat senzill, amb una porta metàl·lica entre dos matxons d'obra i una balustrada de peces de formigó artificial blanc (Griffi).

Les obertures de la façana segueixen el patró de les casetes del passatge, és a dir, una porta centrada respecte l'amplada de la façana flanquejada per sengles finestres parelles.

Les tres obertures disposen d'una faixa simple que sobresurt de la línia de revestiment de la façana. Dita faixa s'estén per la llinda i la part superior dels brancals. Les finestres estan defensades per unes reixes de ferro, de disseny simple, a base de perfils metàl·lics helicoïdals. Damunt la porta d'accés a l'habitatge hi ha una petita marquesina feta amb teula àrab d'escàs voladís.

Corona la façana una cornisa contínua simple lleugerament motllurada on s'aprecien dos senzills desguassos de les aigües pluvials. El revestiment del conjunt és simple, realitzat a base d'un arrebossat senzill pintat tot de blanc, sense remarcar els elements que emmarquen les obertures.

La tanca del pati posterior que dóna a l'actual passatge Castells està en molt mal estat de conservació.

A sobre, vista en detall de la porta d'accés a la zona de jardí, ancorada a dos matxons d'obra.

En primer terme, vista en detall de la tanca davantera on es pot apreciar la moderna construcció de la barana d'obra amb elements de prefabricats de formigó blanc (griffi) formant una balustrada i al fons ornamentació de la finestra i reixa.

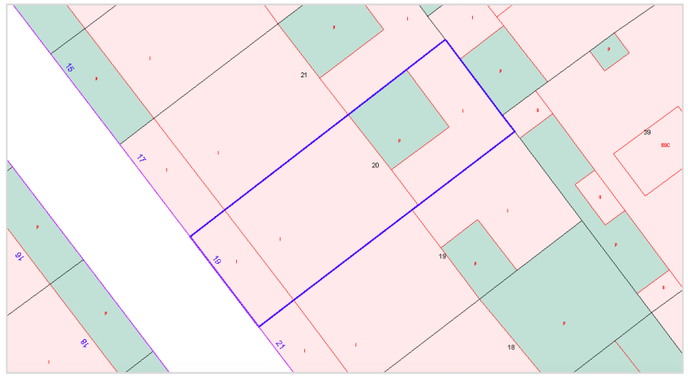
En primer terme, vista de la confecció de la barana d'obra amb sobreposició d'elements prefabricats de formigó en la part superior.

Damunt d'aquests línies es pot observar l'estat ruïnós de la tanca del pati posterior que dóna l'actual carrer Castells.

Passatge Piera, 19

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 020 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 . Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Passatge Piera número 19, construït entre mitgeres i articulat en alçat només en planta baixa, amb una coberta formant dues vessants amb el carener orientat en paral·lel a la façana. Cal a dir que a la zona del pati posterior s'observa una moderna construcció de planta baixa i un pis amb terrat pla realitzada en un moment no determinat documentalment.

Pel que fa a la façana del passatge, aquesta disposa d'una tanca exterior que segueix la pauta de les casetes veïnes, és a dir, una tanca amb el sòcol d'obra a la part davantera que delimita un petit jardí, i la part superior disposa de perfils metàl·lics helicoïdals. Dos matxons d'obra rematats en forma piramidal emmarquen una porta metàl·lica que dóna accés al jardí.

La façana disposa de tres obertures: una porta centrada respecte l'amplada de las façana i dues finestres que la flanquegen.

La porta disposa d'una petita marquesina realitzada amb una placa de plàstic ondulat d'escàs voladís i no s'observa cap tipus d'emmarcament remarcable. Les dues finestres són simples, sense emmarcaments i defensades per unes reixes de ferro simple, amb barrots verticals helicoïdals reblonats a perfils horitzontals on s'insereixen uns senzills i petits motius florals de forja.

Corona la façana una cornisa contínua simple que es desenvolupa a tota l'amplada de la façana i no s'observen espiralls de ventilació ni desguassos d'aigües pluvials.

El revestiment de la façana és simple, realitzat a base d'un arrebossat senzill sense que s'observi cap element decoratiu.

A la zona de pati posterior s'observa una construcció de planta i pis on s'hi adossaven altres construccions precàries. No disposa de cap element d'interès arquitectònic.

En la imatge superior detall de la tanca exterior on es poden veure els matxons de reforç del sòcol d'obra a banda i banda.

Sobre aquestes línies, vista en detall de les portes d'accés al jardí i a l'habitatge.

Damunt d'aquetes línies detall del coronament de la façana i a baix estat actual de la zona de pati posterior, amb una construcció sense interès arquitectònic.

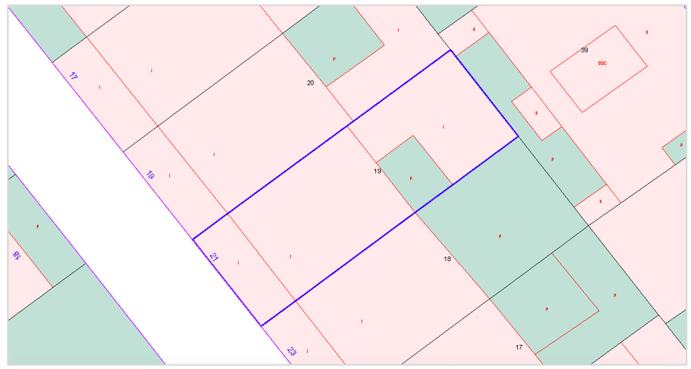

A sobre, detall de les portes d'accés al jardí i a l'habitatge en forja on els reblonats es dissimulen amb elements ornamentals de tipus floral.

Passatge Piera, 21

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 019 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Passatge Piera número 21, construït entre mitgeres i articulat en alçat en planta baixa, amb una coberta a dues vessants amb el carener orienta en paral·lel a la façana.

Una senzilla tanca perimetral delimita la zona davantera de jardí, amb una porta metàl·lica centrada entre dos matxons d'obra, prolongació d'un sòcol d'obra damunt el qual es disposa d'una reixa de ferro de perfils metàl·lics helicoïdals.

Les obertures de la façana segueix la pauta d'aquesta tipologia de casetes desenvolupada a tot el passatge, és a dir, una porta d'accés a l'interior centrada respecte l'amplada de la façana flanquejada per sengles finestres d'idèntica estructura. Cap de les tres obertures disposa d'emmarcaments remarcables.

Això sí, disposen de senzilles marquesines, d'escàs voladís, realitzades amb teules àrabs. Les dues finestres estan defensades per sengles reixes de ferro de disseny senzill, a base de perfils verticals helicoïdals. La porta, actualment, resta tapiada.

Corona la façana una cornisa contínua simple sense que s'observin espiralls de ventilació ni desguassos d'aigües pluvials.

El revestiment del conjunt es simple, realitzat a base d'un arrebossat senzill sense cap element decoratiu remarcable.

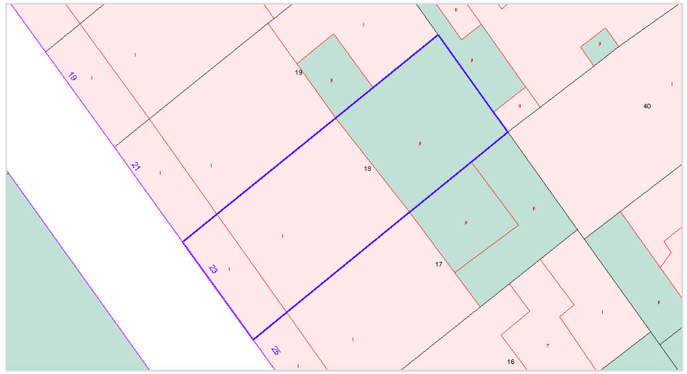
Diversos detalls dels elements de la façana on es poden observar les petites marquesines d'escàs voladís, fetes amb teules àrabs, que coronen les obertures, les reixes de ferro fetes amb perfils metàl·lics helicoïdals, i l'estat d'abandonament de la zona de jardí davanter.

En la imatge superior, vista del voladís que corona les obertures, les reixes de ferro fetes amb perfils metàl·lics helicoidals.

Passatge Piera, 23

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 018 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Passatge Piera número 23, construït entre mitgeres i que s'articula en alçat en planta baixa i coberta a dues vessants amb el carener orientat en paral·lel al passatge.

Disposa d'un espai destinat a jardí a la part davantera amb una tanca perimetral feta d'obra a la zona de sòcol, damunt la qual es mostra una reixa de ferro realitzada amb barrots verticals de secció circular rematats en punxa. Disposa d'una porta entre matxons d'obra rematats en forma piramidal. La porta és metàl·lica i a la part superior presenta perfils metàl·lics helicoïdals.

Les tres obertures de la façana, actualment tapiades, no disposen de cap tipus d'emmarcament remarcable llevat de la reixa de ferro amb perfils helicoïdals.

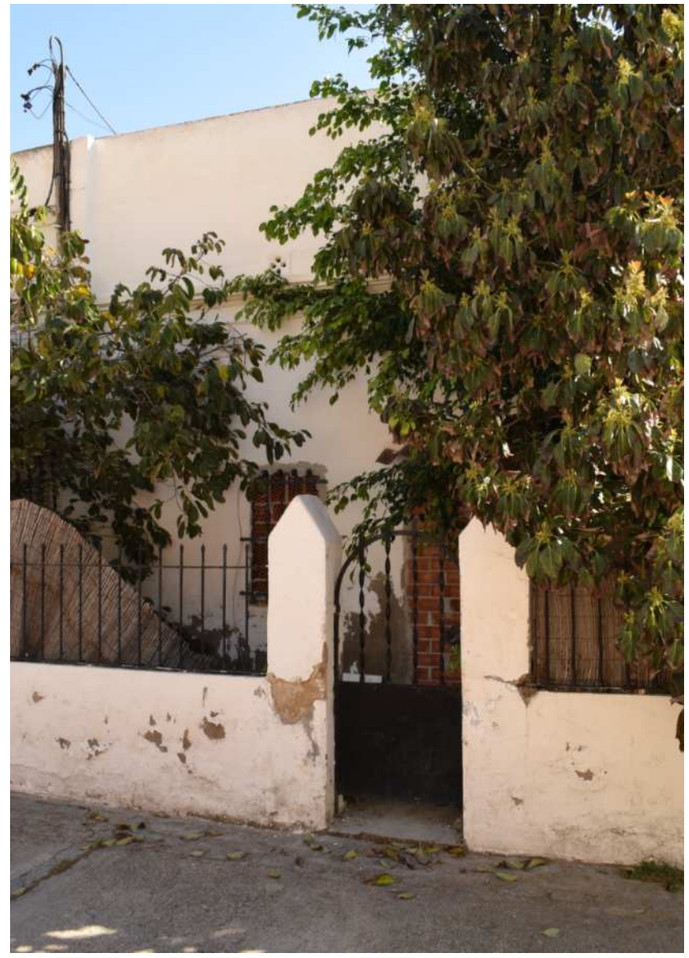
A nivell de forjat disposa d'una cornisa contínua simple, lleugerament motllurada, que es distribueix a tota l'amplada de la façana i no s'observen espiralls de ventilació ni desguassos d'aigües pluvials.

El revestiment dels murs perimetrals es simple, realitzat a base d'un arrebossat senzill sense que s'observi cap element decoratiu remarcable.

El pati posterior està ocupat, en part, per precàries construccions sense cap interès patrimonial que es poden observar, també en part, des del mur de tanca afrontat a l'actual carrer Castells.

En la imatge superior vista de la reixa de forja acabada en forma de punta de llança i reblonada a un perfil en horitzontal.

Imatge general del desenvolupament de la façana, amb la tanca d'obra i forja en primer terme.

Vista de la porta d'accés a la propietat, amb reixa de forja de perfil helicoidal.

Vista on es pot observar la porta metàl·lica entre matxons d'obra rematats en forma piramidal. També les portes i finestres tapiades.

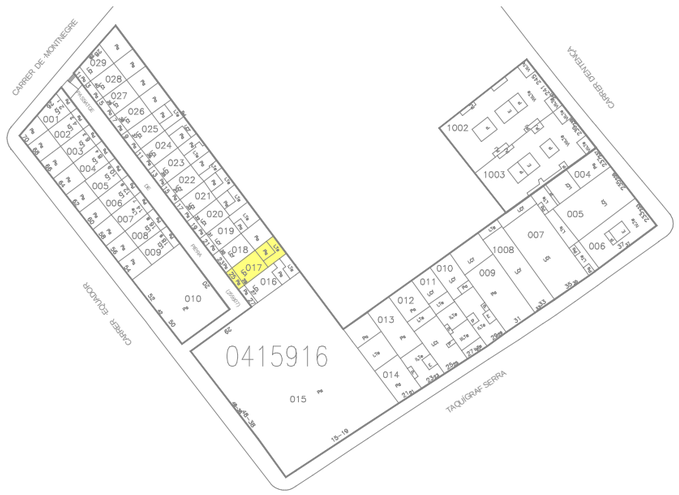

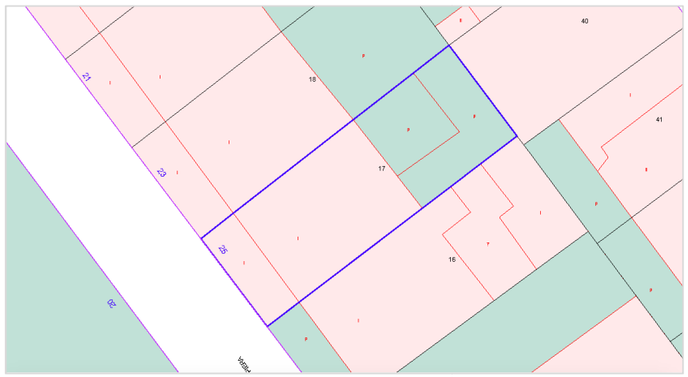
A l'esquerre, detall d'una de les finestres de la façana protegida amb una reixa, actualment tapiada.

Damunt d'aquests línies, vista general de la tanca del pati posterior des de l'actual carrer Castells.

Passatge Piera, 25

Habitatge unifamiliar situat a la parcel·la núm. 017 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Passatge Piera número 25, construït entre mitgeres i articulat en alçat en planta baixa amb una coberta a dues vessants.

Segueix el patró de les casetes d'aquest passatge, és a dir, un espai davanter de jardí tancat per un mur baix d'obra amb una zona superior de barrots de ferro i dos matxons, també d'obra, que emmarquen una porta metàl·lica amb barrots helicoïdals.

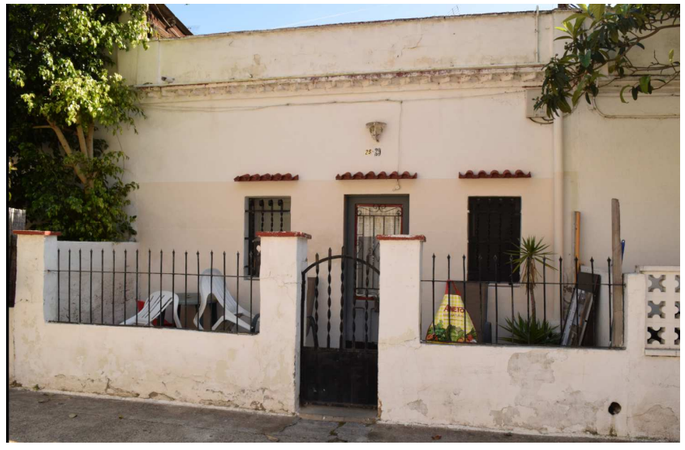
La façana presenta l'organització d'obertures típica d'aquests casetes, amb una porta central d'accés als espais interiors flanquejada per sengles finestres bessones. Les tres obertures disposen d'una petita marquesina, d'escàs voladís, realitzada amb teules àrabs i no disposen de cap tipus d'emmarcaments remarcables.

Les dues finestres disposen de reixes de ferro realitzades amb perfils metàl·lics helicoïdals reblonats a altres d'horitzontals.

Corona la façana una cornisa contínua formada per diverses filades de maons que sobresurten lleugerament de la línia de façana, una d'elles amb els maons col·locats en diagonal mostrant un dent de serra. No s'observen espiralls de ventilació ni desguassos d'aigües pluvials.

El revestiment és senzill, fet a base d'un arrebossat simple pintat de blanc i no s'observa cap element destacable.

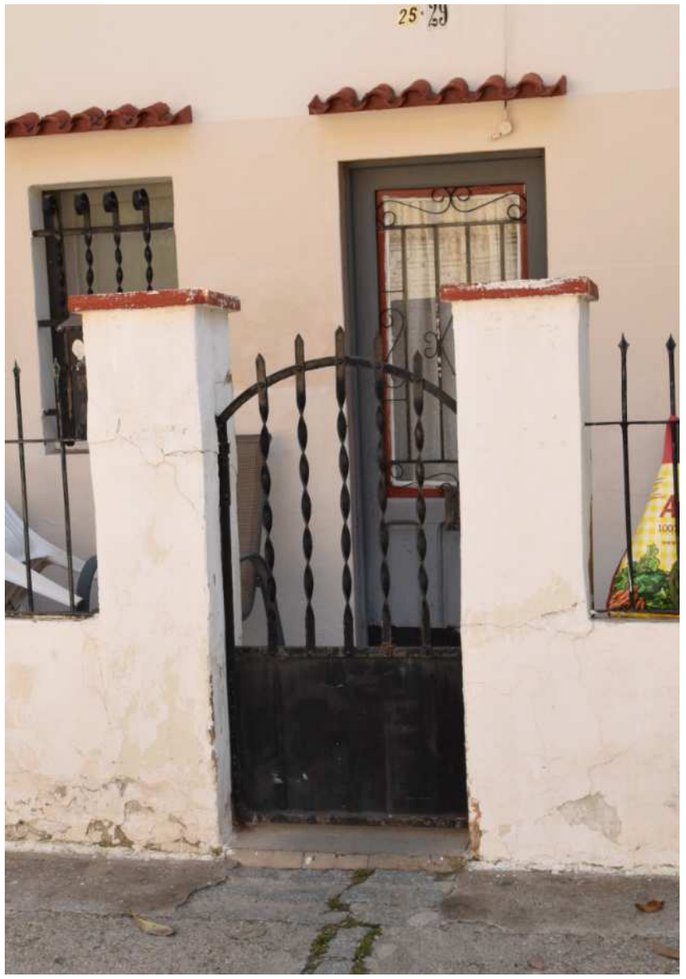
El pati posterior ha estat ocupat en part per modernes construccions sense cap valor patrimonial.

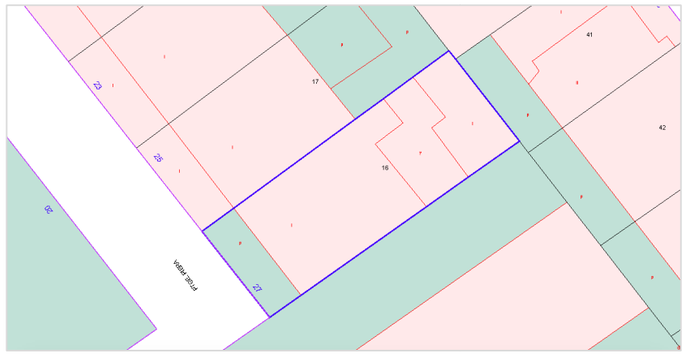
Diversos detalls dels elements de la façana i del jardí davanter. A dalt, a l'esquerre, vista general del mur perimetral de tancament del pati posterior vist des de l'actual carrer Castells. A sota, detall dels dents de serra de la cornisa. A baix,m detall del mur de tanca del jardí i sobre aquets línies detalls de la porta metàl·lica de l'accés al jardí.

En la imatge superior, detall d'una de les obertures que flanquegen la porta, amb un voladís superior i defensada per una reixa de forja.

Passatge Piera, 27

Habitatge unifamiliar situat a la parcel·la núm. 016 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Passatge Piera número 27 articulat en alçat en planta baixa amb una coberta a dues vessants. Es tracta de la darrera casa construïda d'aquest frontis de passatge, que va quedar interromput i no va arribar mai al carrer Taquígraf Serra, per la qual cosa la cas té una paret mitgera que dóna a un solar on actualment hi ha una empresa de rentats de cotxe.

La tanca de la zona del jardí davanter ha estat modificada amb la inclusió de modernes gelosies prefabricades de formigó blanc (griffi) en substitució de la reixa de ferro tal i com es pot veure a altres exemples del passatge. També tot sembla indicar que la porta de dos batents entre els matxons d'obra també ha estat modificada.

La façana presenta la típica organització d'obertures de les casetes del passatge, és a dir, una porta d'accés a l'interior centrada respecte l'amplada de la façana flanquejada per dues finestres bessones. Les tres obertures presenten unes marquesines, d'escàs voladís, realitzades amb teules àrabs.

Les dues finestres disposen de la típica reixa de ferro amb perfils verticals helicoïdals reblonats a tres perfils horitzontals. Cap de les tres obertures disposa d'emmarcaments remarcables.

Corona la façana una cornisa contínua simple en forma de faixa motllurada que sobresurt lleugerament de la línia de façana, la qual disposa d'un revestiment simple realitzat a base d'un arrebossat senzill.

El pati posterior ha estat ocupat, en part, per estructures sense cap valor patrimonial.

En la imatge superior, detall de la porta metàl·lica d'accés al jardí i porta d'accés a la propietat.

Imatge on es pot observar la porta de la tanca exterior, les gelosies de prefabricats de formigó i les marquesines de teules àrabs.

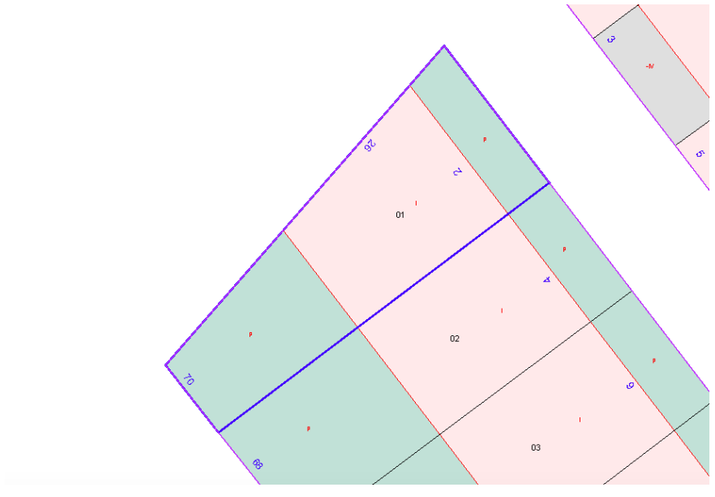
Sobre aquestes línies , vista del coronament de la façana i de les marquesines de teula àrab que protegeixen les obertures.

A sobre, el mur de tanca del pati posterior vist des de l'actual carrer Castells.

Passatge Piera, 2

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 011 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415912. Es tracta d'un edifici situat a la cantonada entre el Passatge Piera, núm. 2 (on té la seva façana principal) amb el carrer Montnegre núm. 26, amb una façana lateral totalment cega. La façana posterior afronta amb el carrer Equador, núm. 70. La construcció entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa i una coberta a dues vessants.

La parcel·la en la que s'alça l'edificació presenta una primera zona ajardinada, amb el frontis al Passatge protegit amb un mur reforçat amb una reixa. La construcció principal ocupa la zona central, amb tres frontis als carrers anteriorment mencionats i una construcció de menys entitat, que s'adossa a la casa en la zona de pati posterior, que incrementa els metres construïts, tot i que sense declarar.

Afrontat directament amb el passatge es localitza el mur que protegeix la primera línia ajardinada, aquest es configura a partir d'una cota inferior d'obra amb revestiment de morter amb dos matxons en la zona central, en els quals s'ancora la porta d'una sola fulla. Aquesta porta és de forja, amb un quarteró inferior martellejat i la part superior amb barrots simples, amb reganyols i motius vegetals com a ornamentació en la zona central. Les cares interiors de dits matxons estan revestides amb rajoles vidriades, en color blau, i d'estil arabesc. Aquestes mateixes rajoles protegeixen l'ampit del mur, on es fixa l'enreixat que protegeix la cota superior del mur. Dita reixa es configura a partir de barrots de secció senzilla, acabades en punta, i reblonades a una franja horitzontal.

La primera zona ajardinada o de pati de la finca presenta un paviment de rajola vuitavada de gres i insercions quadrangulars en blau, que configura el pas a l'habitatge unifamiliar, que per tipologia i disposició, presenta l'organització típica en aquesta tipologia d'habitatges. En la zona central s'hi situa un portal allindanat, protegit per una volada superior, configurada per teules àrabs. La porta és flanquejada per sengles finestres, també allindanades. Aquestes són protegides per reixes de forja, amb perfils verticals en helicoidal, amb els extrems en espiral i reblonades a tres franges verticals, on les fixacions són embellides amb motius florals. La zona de pati esta revestida per un arrimador amb les mateixes rajoles vidriades, amb estampat de gust arabesc en color blau. La façana es troba revestida per un morter, pintat en color blanc.

La finca corona amb una cornisa o faixa continua i senzilla, constituïda per una filada de maons, on s'hi sobreposa una segona cornisa amb més volada, amb maons disposats en vertical.

La façana lateral de la finca, al carrer Montnegre, permet veure la configuració a dues aigües de la coberta. Aquesta és revestida de forma senzilla, amb morter en color blanc. Per últim, cal concloure que dita construcció s'emmarca en una promoció de quatre immobles de les mateixes característiques, els núm. 4, 6 i 8 del Passatge Piera.

En la imatge superior vista del Passatge Piera, núm. 2, 4, 6 i 8, que conformen una mateixa promoció d'habitatges unifamiliars, amb revestiment de morter senzill, que nomes difereixen sensiblement en els acabats. A sota, vista general de la façana i reixa del jardinet de l'immoble unifamiliar.

A sobre, vista del frontis lateral, al carrer Montnegre, on es pot veure el perfil de la construcció, amb zona ajardinada al davant, coberta a dues vessants i pati posterior al carrer Equador.

Imatge superior del detall de la barana d'obra amb cota superior de forja, amb barrots en vertical acabats en forma de punta de llança.

A sobre, vista de la porta amb barrots i elements decoratius en forja, embellits amb motius florals i reganyols. Detall del paviment, amb rajoles vuitavades de terracota, amb insercions en forma romboidal en color blau.

A sobre, reixes de forja de la barana al passatge, acabades en punta de reixa i reblonades a una franja horitzontal. A sota, detall de la reixa de protecció de les finestres, amb barrots en helicoidals.

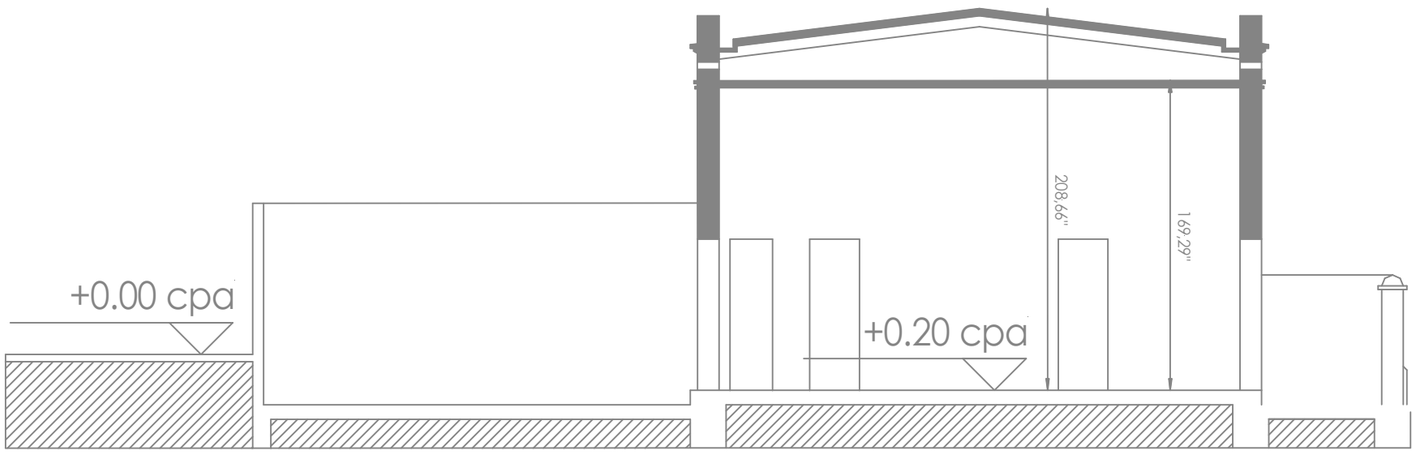

En la imatge superior, vista en detall de la cornisa que corona l'edifici. Aquesta es configura amb una primera faixa senzilla en horitzontal, a la qual es sobreposa una segona franja de maons en vertical, disposats rítmicament.

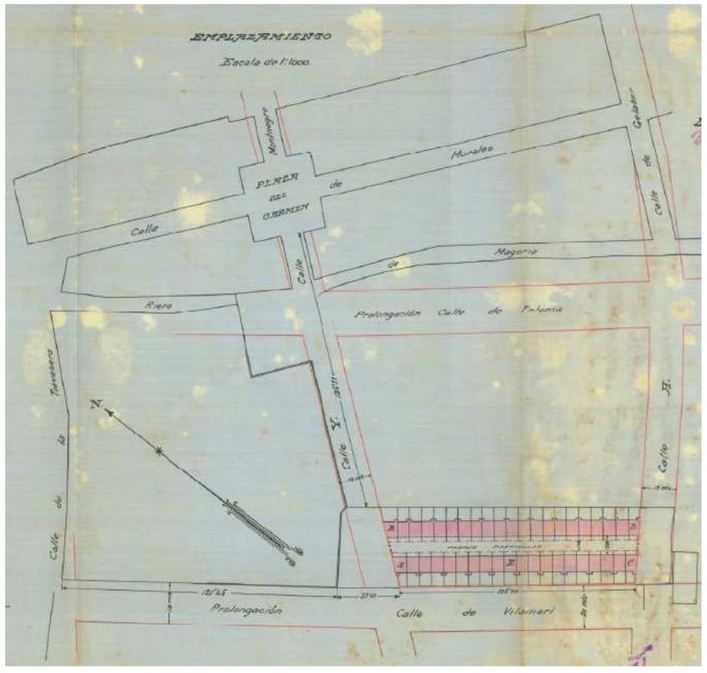
A sobre, vista general de les façanes posteriors al carrer Equador, on es veu en primer terme en color blanc, la façana lateral de la construcció del Passatge Piera, amb núm. 2.

Vista de la secció de la finca estudiada, on es pot veure la coberta a dues aigües, amb un petit pati previ a la finca i una gran zona a la part posterior, que en l'actualitat estaria ocupada per construccions de poca entitat. Planimetria facilitada per l'IMU

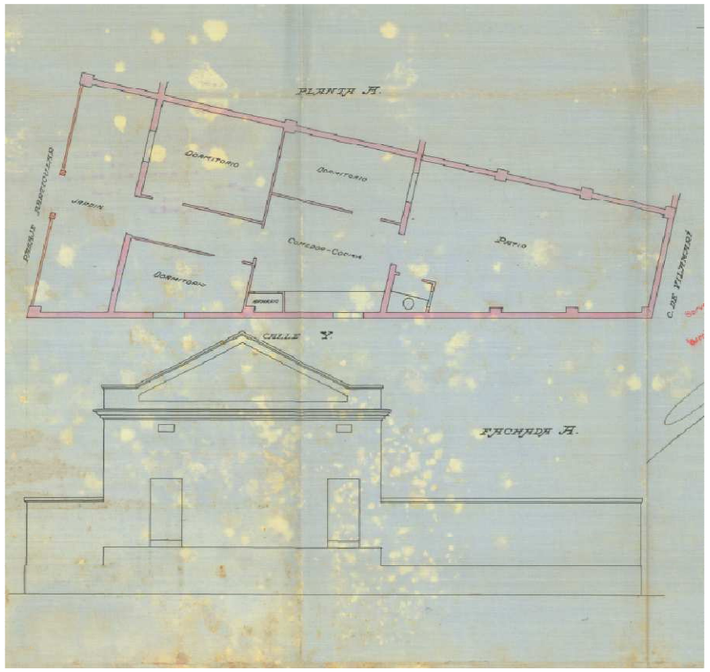
Notícies històriques

Dins el projecte original de la creació del passatge Piera de 1924 signat per l'arquitecte Josep López Ibàñez s'inclouen les plantes i els alçats de les cases que havien d'afrontar als carrers que definien l'illa. Aqeust és el cas de la casa que ens ocupa i que ve identificada al plànol general amb la lletra A.

Planta general del projecte original del passatge amb indicació de la casa A que afrontava al carrer Y –actual Montnegre- que es correspon a l'actual casa del Passatge Piera, 2.

Donada la irregularitat de la parcel·la, la distribució interior de la casa és lleugerament diferent, tot i que no s'aparta de la voluntat de generar dos dormitoris afrontats al passatge, i una cuina menjador i una latra habitació que donen al pati posterior, on se situa una comuna.

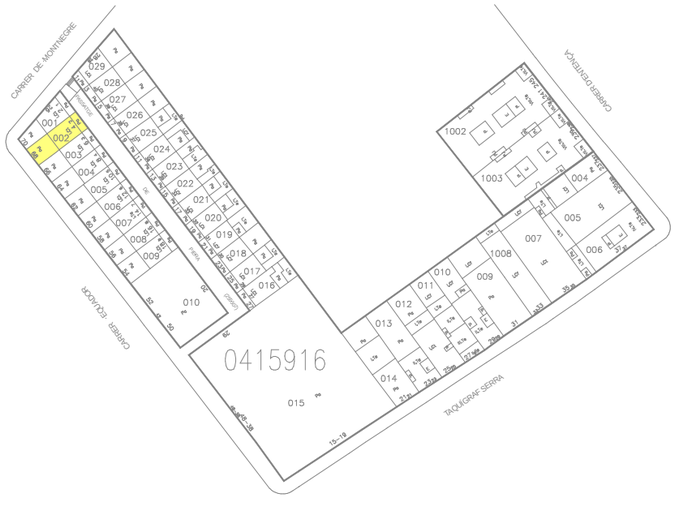
Detall de la planta i la façana lateral de la casa que es troben al projecte original del passatge Piera de 1924

Quant al frontis del carrer Montnegre, el projecte original preveia l'obertura de dues finestres que havien d'il·luminar un dels dormintoris i la cuina-menajador i que finalment no es van executar. D'aqeuta manera, aquesta façana lateral va quedar com si es tractés d'una mitgera tot i que s'obria a un carrer públic.

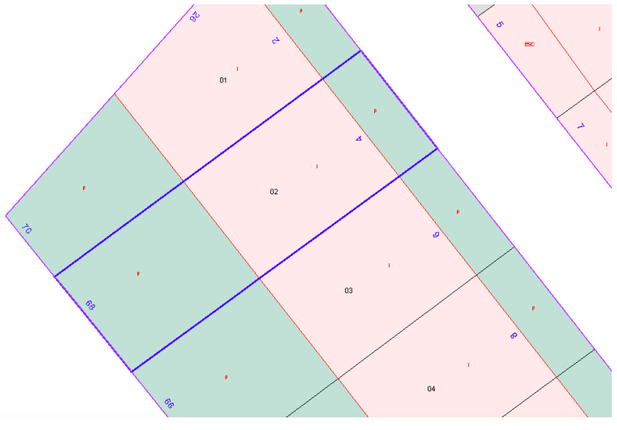
Estat actual de la façana lateral de la casa del passatge Piera núm. 2 que s'ha mantingut com si es tractés d'una mitgera.

Passatge Piera, 4

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 002 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415912. Es tracta d'un edifici amb un frontis principal al Passatge Piera núm. 2 i una façana posterior al carrer Equador. Construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa i coberta a dues aigües. El frontis al Passatge presenta una primera línia de pati o zona ajardinada que es protegeix amb una mur d'obra en combinació amb una reixa de forja. En la zona posterior, tot i que inicialment s'hi situaria una gran zona de pati, en l'actualitat aquesta ha estat pràcticament colonitzada per una construcció de poca entitat constructiva – possiblement no declarada – amb una petita zona de pati.

La primera línia amb el Passatge es configura com una delimitació en forma de mur que protegeix la primera porció prèvia de parcel·la ajardinada. Aquest mur, reforçat amb dos matxons en la zona central, es complementa en la cota superior amb una reixa de forja, amb barrots de secció senzilla i barana acabada en forma de punta de llança. Els barrots es troben reblonats a una línia horitzontal. La zona ajardinada es troba pavimentada en l'actualitat amb rajoles quadrangulars de terracota.

La façana presenta l'organització tipològica d'aquest tipus d'habitatge. En l'eix central, s'hi situa una obertura allindanada, amb porta amb plafó amb quarterons de fusta en la cota inferior i dos quarterons simètrics superiors de vidre, protegits per un enreixat en forja, amb motius ornamentals com espirals i reganyols. La porta es protegeix per una volada superior, de teules àrabs.

A banda i banda s'hi situen dues finestres allindanades. Aquestes es protegeixen amb sengles reixes de forja, configurades a partir de barrots helicoidals, embellits en la zona superior amb espirals. Les reixes es fixen al mur de la façana mitjançant tres franges en horitzontal on es reblonen els barrots, amb ancoratges ocults per motius florals.

L'edifici corona amb una primera franja o faixa horitzontal, realitzada amb maons disposats al pla. Per sobre, s'hi disposa una segona franja que sobresurt del pla de la façana, amb maons disposats rítmicament en vertical, que permet veure la configuració de la coberta. La façana presenta un revestiment senzill, amb un arrebossat de morter pintat de color blanc.

La façana posterior que tanca l'espia de pati és tan sols un mur de maó amb juntes de morter, sense cap revestiment i de poca entitat constructiva. Per últim, cal concloure que dita construcció s'emmarca en una promoció de quatre immobles de les mateixes característiques, els núm. 2, 6 i 8 del Passatge Piera.

En la imatge superior, vista de les façanes posterior al carrer Equador, on en segon terme es veu la façana posterior de maó i porter de l'immoble.

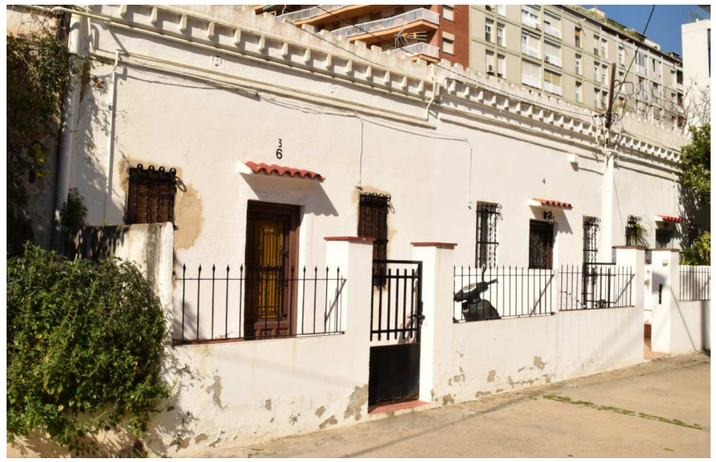

A sobre, detall de la cornisa que corona l'edifici. A sota, vista en detall de la reixa de forja, acabada en punta de llança.

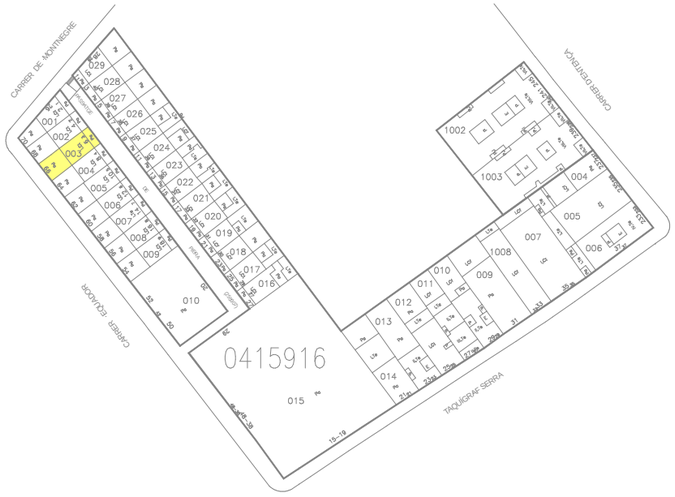
En la imatge superior, detall de la finestra i la reixa que la protegeix, amb barrots en helicoidal i ornamentació superior en espiral. A sota, vista general de les finques de la mateixa promoció

A sobre, detall de la porta d'accés a l'immoble, amb quarterons en la part baixa de la porta. A sobre, dos quarterons de vidre, protegits per un enreixat de forja amb reganyols. La porta es protegeix amb una petita volada de teules àrabs.

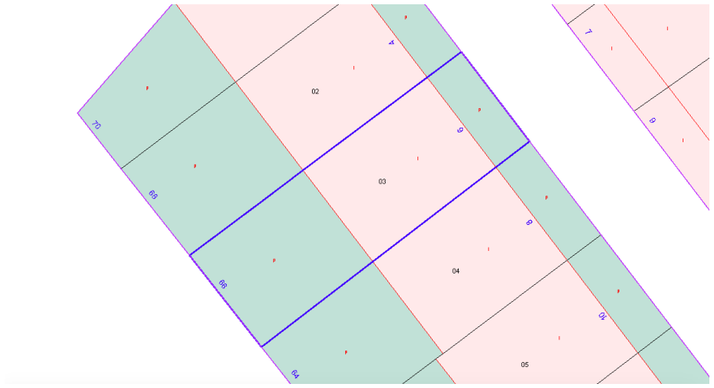
Passatge Piera, 6

Habitatge unifamiliar situat a la parcel·la núm. 003 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415912. Es tracta d'un edifici amb un frontis principal vers al Passatge Piera, núm. 6 i una façana posterior de poca entitat, al carrer Equador, núm. 66. Construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa i una coberta a dues aigües.

La primera línia de la parcel·la presenta una petita zona ajardinada, protegida amb un mur d'obra de cota baixa, acabat en la zona central amb dos matxons, on es fixa la porta d'accés. El mur es complementa amb una reixa de forja, elaborada amb barrots de secció senzilla i acabats en forma de punta de fletxa. Aquesta reixa es reblona a un perfil en horitzontal. La porta que dona pas a l'interior de la finca es configura amb un plafó inferior metàl·lic i barrots en la part superior. Aquesta zona de pati es troba pavimentada en l'actualitat, amb rajoles rectangulars, disposades en espina de peix.

La façana de l'habitatge es configura de forma simètrica, amb un eix central presidit per la porta d'accés, amb obertura allindanada. La porta

presenta un plafó inferior de fusta, amb quarterons rectangulars i dos plafons superiors de vidre acolorit, protegits per una reixa de forja, que dibuixa diversos motius rectangulars i quadrangulars amb barrots de secció senzilla. Aquesta obertura es troba protegida amb una volada, que sobresurt força del pla de la façana, configurat amb teules àrabs.

A ambdós costats s'hi situen dues finestres allindanades, que es troben defensades per sengles reixes. Aquestes presenten barrots verticals en helicoidal amb un espiral en la banda superior, amb un reblonat a tres franges verticals, amb motius florals que embelleixen i amaguen els ancoratges.

L'edifici corona amb una primera franja o cornisa, elaborada per una filada de maons disposats al pla. Per sobre, una segona faixa sobresurt més del pla de la façana, amb una segona renglera de maons de pla, per concloure amb una línia de maons en vertical, disposats rítmicament en tota l'amplada de la façana. Entre aquests dos elements, són visibles unes obertures o espiells de ventilació, protegides per peces ceràmiques.

El revestiment de la façana és simple, realitzat a base d'un arrebossat senzill, sense que s'observi cap element decoratiu remarcable, llevat d'una zona de sòcol o bandada, que sobresurt força del pla de la façana, configurant una mena de bancada adossada a la finca.

La façana posterior és tan sols un mur de maó amb juntes de morter, sense cap revestiment i de poca entitat constructiva. Per últim, cal concloure que dita construcció s'emmarca en una promoció de quatre immobles de les mateixes característiques, els núm. 2, 4 i 8 del Passatge Piera.

A sobre, vista general de la façana de la finca del Passatge Piera, núm. 6, en que es pot veure la finca núm. 4 i 2, que formarien part d'una mateixa promoció.

Sobre aquestes línies, detall de la banda posterior dels habitatges, afrontats al carrer Equador.

En la imatge superior, detall de la cornisa que corona l'edificació, amb maons disposats de forma lateral. A sota, s'aprecien petites obertures de ventilació, protegides per peces ceràmiques. A sota, detall de la franja vertical a la qual s'ancoren les reixes que protegeixen les finestres. Aquesta franja s'embelleix amb motius florals, que oculten els reblonats d'ambdues peces de forja.

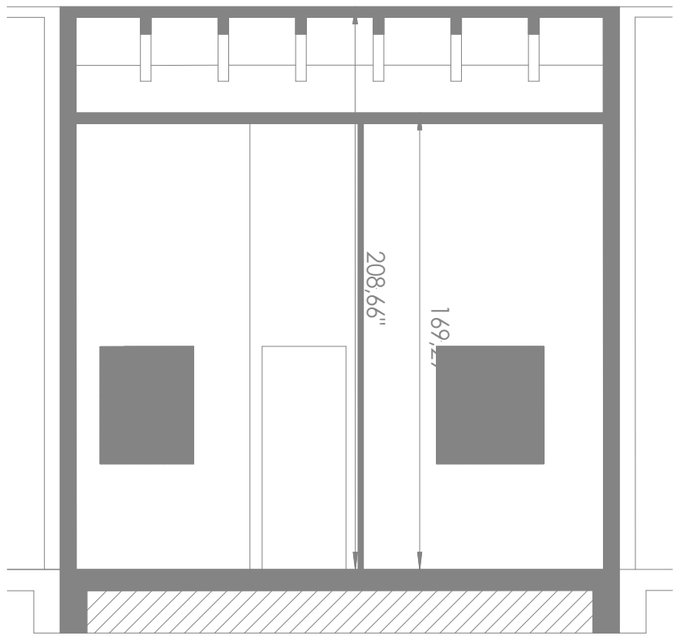
En la imatge superior, detall de la porta d'accés a la zona prèvia de pati que substitueix la port aoriginal de la finca, ancorada a dos matxons en la zona central.

En la imatge superior, vista en detall de la finestra allindanada, protegida per una reixa de forja, amb barrots en helicoidal. Destaquen les formes en espiral que decoren la part superior de l'enreixat.

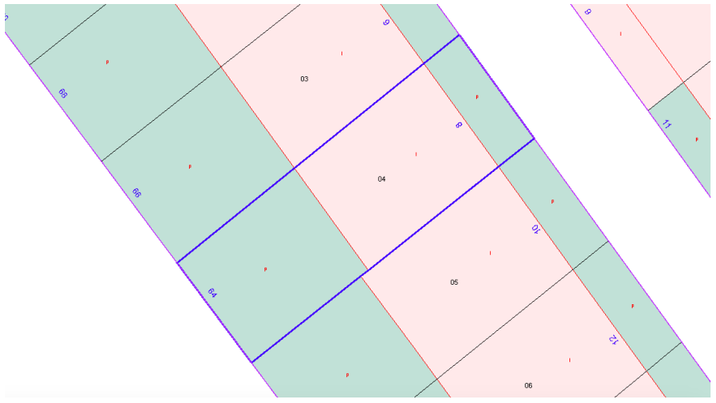

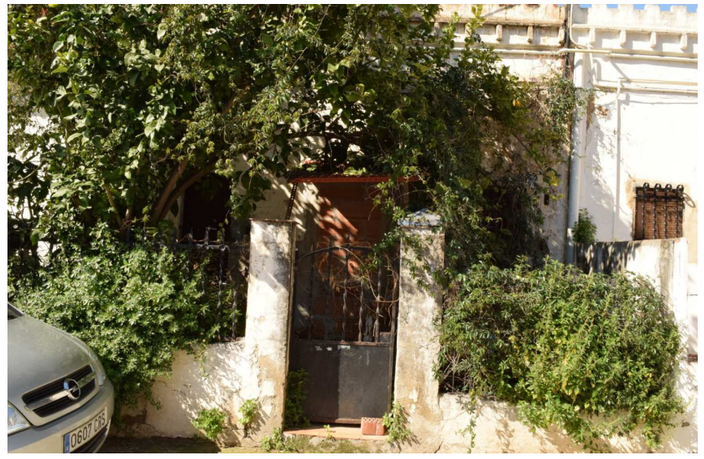
Sobre aquestes línies, detall de la cota superior de la tanca, realitzada amb barrots verticals de forja, acabats amb punta de fletxa. A sota, secció de l'interior de l'immoble. (Planimetria facilitada per l'IMU)

Passatge Piera, 8

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 004 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415912. Es tracta d'un edifici amb un frontis principal al passatge Piera, núm. 8 i un segon frontis, vers el carrer Equador, núm. 64, de poca entitat constructiva. L'immoble es troba construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa, i una coberta a dues aigües.

La parcel·la en la que s'alça l'habitatge es delimita frontalment amb un tancat, que dona privadesa a la zona de pati del frontis principal de l'edifici. A la banda posterior es situaria un pati de dimensions molt més grans, que en l'actualitat es troba completament ocupada, per diverses construccions de baixa qualitat arquitectònica.

La tanca vers el passatge, ja mencionada anteriorment, es realitza amb un mur d'obra de cota baixa, que es complementa amb un cos sobreposat d'enreixat, realitzat amb barrots de forja en helicoidal. Aquests es troben reblonats a una franja horitzontal, amb motius florals que oculten aquest punt d'ancoratge i són al mateix temps elements decoratius i de significació de l'element. Els barrots conclouen amb una forma punxeguda. Al centre del tancat, dos matxons d'obra són els elements als quals s'ancora la porta metàl·lica d'accés a la propietat. La porta presenta un plafó inferior massís, mentre que la part superior es realitza amb barrots en helicoidal, reblonats a un eix horitzontal, que dibuixa una arcuació. La petita zona de pati frontal es troba completament plena de vegetació i en un alt grau d'abandó, que impedeixen observar la configuració de la façana amb detall. Tanmateix, la construcció formaria part de la mateixa promoció dels habitatges núm. 2, 4 i 6 del mateix Passatge, de manera que presenta el mateix frontis, amb petits elements d'acabat diferents i en pitjor estat de conservació. El pati presenta un arrimador realitzat amb rajola quadrangular marró.

En la zona central de la façana s'hi situa el que seria la porta allindanada d'accés a la casa, que en l'actualitat es troba tapiada. L'accés es protegia amb un element a mig camí entre una porxada i una volada, realitzada amb elements metàl·lics, ancorats a la façana i recolzats sobre els matxons d'obra, anteriorment mencionats. A ambdós costats de la porta s'hi situen dues finestres allindanades, protegides per enreixats, configurades a partir de barrots en helicoidal, amb un embelliment superior en forma d'espiral. Els barrots es troben ancorats a tres franges horitzontals, en que la zona dels reblonats s'amaga per motius florals.

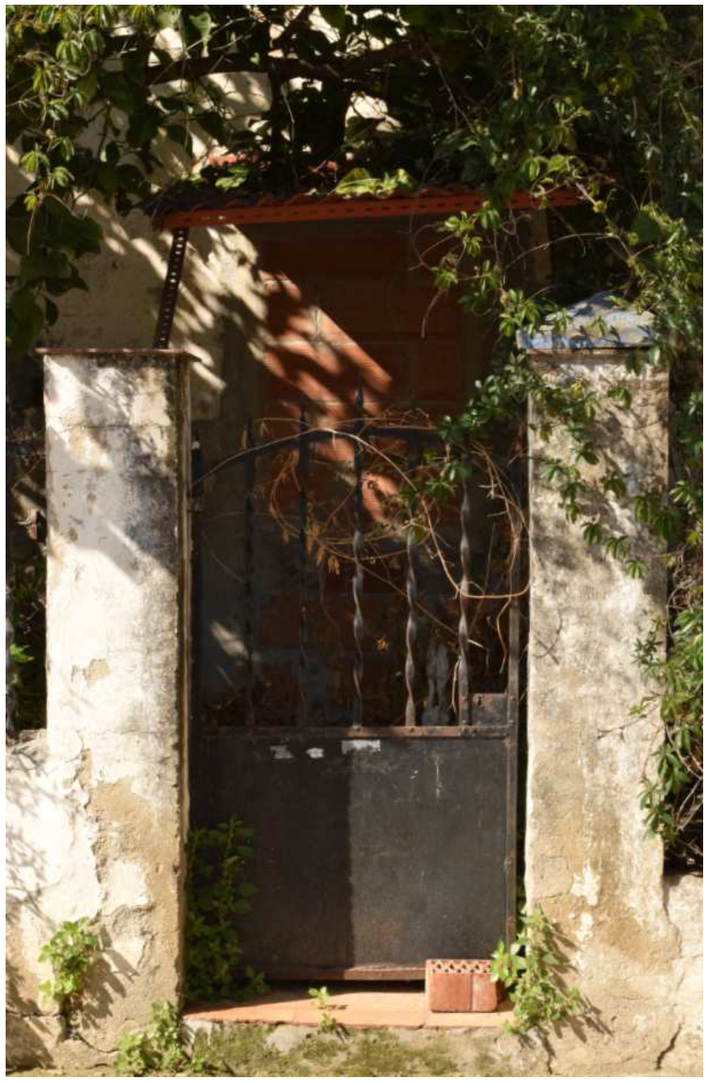
El coronament de la façana repeteix els elements vistos en els anteriors habitatges, amb una primera cornisa senzilla, realitzada amb maons disposats en pla, i una segona franja que sobresurt més del pla de la façana, sobre la qual es disposen rítmicament maons en la seva banda lateral. El revestiment és senzill, amb un arrebossat simple acabat en blanc. Pel que fa a la façana posterior al carrer Equador, és tan sols un mur de maó amb juntes de morter, sense cap revestiment i de poca entitat constructiva.

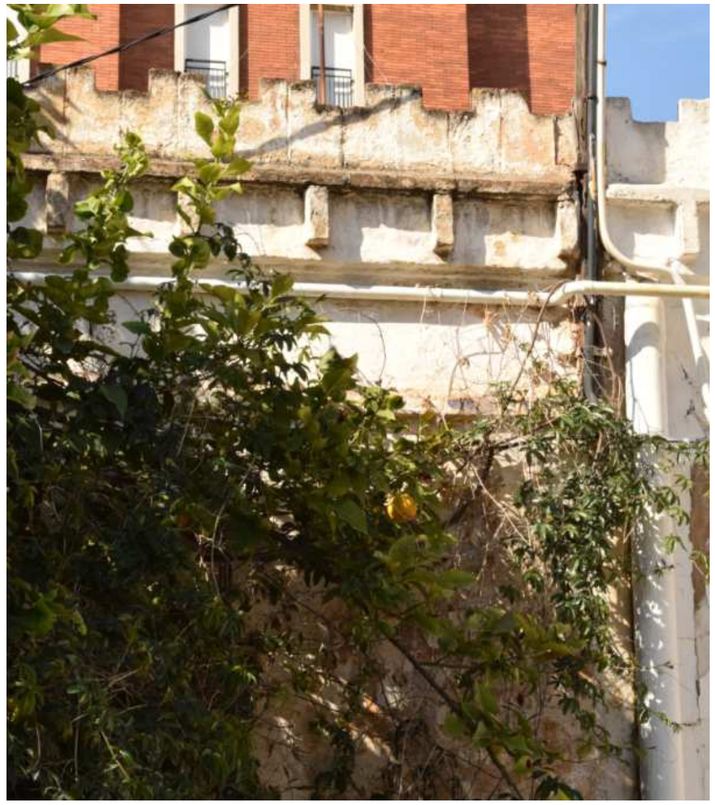
En la imatge superior, vista en primer terme de l'habitatge núm. 6 del Passatge, que presenta els mateixos trets de la finca estudiada en aquest capítol.

A sobre, vista general de la banda posterior dels habitatges, que afronten al carrer Equador.

Detall de la porta d'accés al pati frontal de la finca, amb plafó inferior metàl·lic i part superior configurada a partir de barrots en helicoidal, acabats en forma de punta.

Sobre aquestes línies, detall de la cornisa que corona la façana, força oculta per la vegetació descontrolada que ocupa el pati. A sota, detall de la terminació en forma de punta de llança de la reixa.

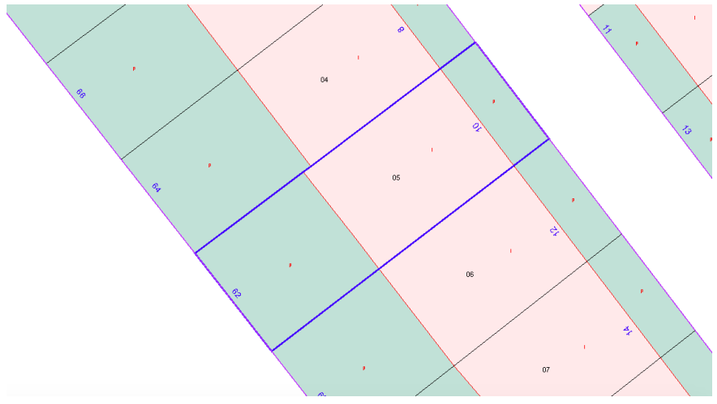

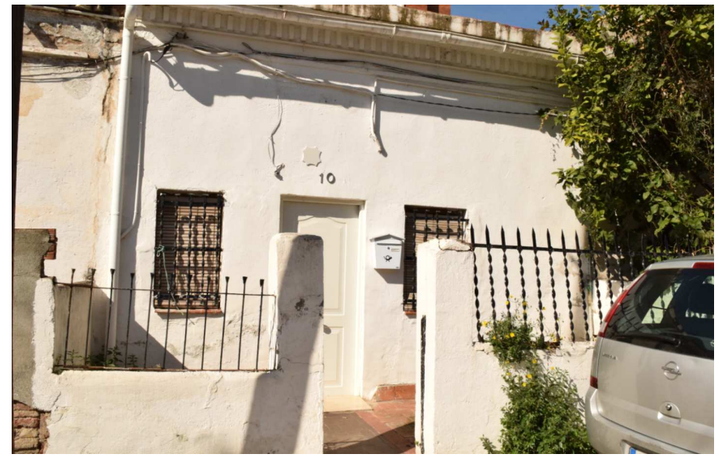

En la imatge, vista en detall de la finestra, protegida per una reixa. Aquesta presenta barrots en helicoidal, amb ornamentacions en la part superior en forma d'espiral, seguint el model original.

Passatge Piera, 10

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 005 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415912. Es tracta d'un edifici amb un frontis principal al Passatge Piera, núm. 10 i una façana posterior de poca entitat, al carrer Equador, núm. 62. Construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa, amb una petita zona ajardinada frontal amb un gran pati posterior, que ha estat parcialment ocupat per una construcció en L de poca entitat.

La zona ajardinada prèvia a la construcció esta protegida per un mur o tancat d'obra, amb dos matxons centrals, en el els que s'hauria ancorat la porta d'accés, avui desapareguda. A ambdós costats, la tanca es complementa amb un enreixat que difereix. En una zona aquest enreixat es configura a partir de barrots en helicoidal, reblonats a una franja horitzontal i acabats en punta de fletxa. A l'altra banda, la reixa es configura a partir de barrots de secció senzilla, amb acabats en punta de llança doblegada. Aquesta zona ajardinada es troba pavimentada, amb rajoles quadrangulars.

La façana s'articula seguint la configuració típica pròpia d'aquest tipus d'habitatge, amb una porta central allindanada, amb dos quarterons. A ambdós costats s'hi situen dues finestres bessones, també allindanades, i defensades per sengles reixes. Aquestes reixes es configuren a partir de barrots verticals, amb barrots en helicoidal, ancorats a tres franges horitzontals amb aplicacions florals també en forja.

El coronament de la façana s'articula a partir d'una primera cornisa elaborada amb maó de pla, que recórrer tota la façana. A partir d'aquí s'hi articula una segona filada de maons en verticals, closa per una ultima cornisa, que sobresurt força del pla de la façana.

La façana presenta un revestiment senzill, de morter, amb un acabat arremolinat i pintat en blanc.

Sobre aquestes línies, vista de la configuració de la reixa d'una de les finestres, amb barrots helicoidals.

En la imatge superior, porta que dona pas a l'interior de la vivenda, amb dos quarterons senzills.

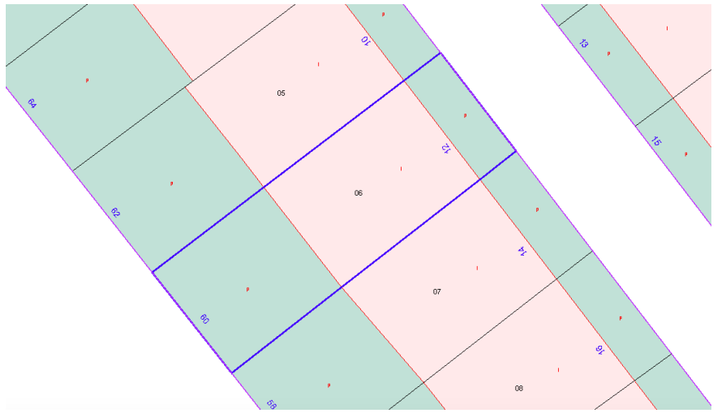
Detall de la reixa que complementa el tancat, amb barrots senzills acabats en punta de llança, actualment doblegada.

Vista en detall del coronament de la finca, amb una successió de cornises elaborades amb maons.

Passatge Piera, 12

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 006 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415912. Es tracta d'un edifici construït entre mitgeres amb una façana principal al Passatge Piera, núm. 12 i una façana posterior, al carrer Equador, núm. 6 que tanca la parcel·la. La construcció s'articula en alçat amb una planta baixa i coberta a dues aigües, amb una zona frontal ajardinada i a la zona posterior també de pati, parcialment ocupada per construccions de poca entitat.

El frontis al carrer es protegeix amb una primera línia de tanca, elaborada a partir de filades de maó, amb i reforçada amb quatre matxons. El mur situat a la banda esquerra ha estat refet, mentre que el de la dreta seria l'original, amb un ampit realitzat per una peça de morter revestida amb pedra – simulant un mosaic – en el que s'hi ha inscrit les lletres L i H. En els dos matxons centrals s'hi ancora la porta d'accés, amb un plafó inferior massís amb acabats martellejat i una part enreixada superior, de barrots de secció senzilla, amb reganyols en la zona central. A ambdós costats, el mur es complementa amb una cota superior de reixa, on es repeteix el mateix model descrit, de barrots de secció quadrada, i reganyols en el centre.

La zona frontal de pati es troba pavimentada, amb rajola de ciment hidràulic, amb un motiu central geomètric, emmarcat en tota la seva longitud.

La façana s'articula a partir de les seves tres obertures, amb una porta situada en l'eix central, protegida per una petita volada, de teules àrabs. La porta presenta dos quarterons superiors de vidre, protegits per una reixa.

La porta esta flanquejada per dues finestres allindanades, defensades per un enreixat. Aquest es configura a partir de barrots de forja en helicoidal, que configuren una forma bombada en la cota inferior. Aquests s'ancoren a dues franges verticals mitjançant un reblonat, ocult per motius ornamentals en forma de flor.

Per últim, en el coronament de l'edifici hi trobem una primera cornisa, elaborada a partir de maó de pla i que sobresurt poc del pla de la façana. A aquesta s'hi sobreposa una segona línia de cornisa, en forma de dent de serra, també feta a partir de maons de pla situats en diagonal. Per últim, l'edifici clou amb una banda llisa, presidida per un matxó central i un petit frontó triangular.

La construcció presenta un revestiment senzill, de morter de calç, amb un acabat arremolinat i pintat en blanc. Aquest es troba en mal estat, especialment en les cotes superiors de la façana, afectat sobretot per les inclemències del temps.

Vista en detall de la porta d'accés a la propietat, ancorada a dos matxons en la zona central del tancat.

Vista del mur que tanca la finca, amb un ampit acabat amb una peça de morter amb aplicació tipus mosaic.

Detall de la reixa de forja, ornada amb reganyols en la franja central. El mur sobre el qual es situa s'hauria refet, seguint les dimensions de l'original.

En la imatge vista de la configuració de la barana de forja que defensa les finestres laterals.

En la imatge superior, vista del paviment de rajola hidràulica que dona pas a l'interior de l'immoble.

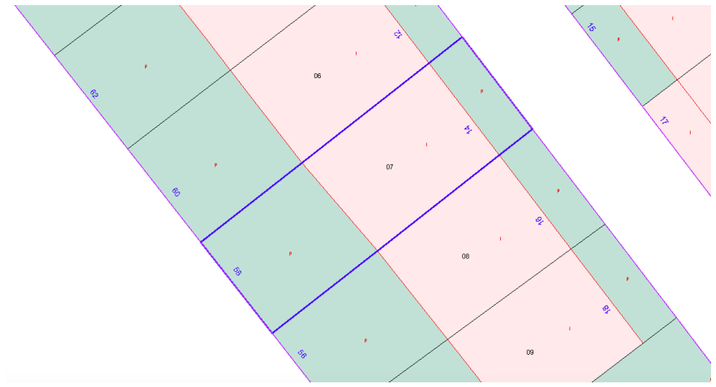

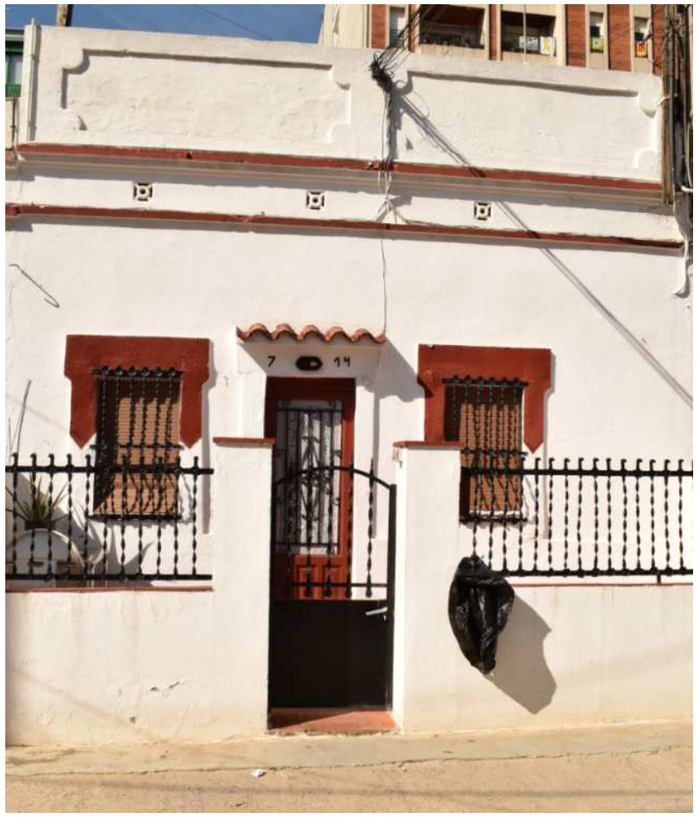

De dalt a baix, vista de la peça d'ampit de morter, amb la inscripció L H realitzada amb pedra, simulant un trencadís o mosaic. A sota, detall del coronament de la casa, amb cornisa en dent de serra.

Passatge Piera, 14

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 007 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415912. Es tracta d'un edifici alçat en una parcel·la rectangular, amb un frontis principal al Passatge Piera, núm. 14 i una segona façana posterior, de poca entitat, al carrer Equador, núm. 58. Construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa i coberta plana. La finca es delimita en la part frontal per una tanca que protegeix el pati frontal de la finca. A la zona posterior, el gran pati original s'ha colonitzat parcialment per construccions de poca entitat.

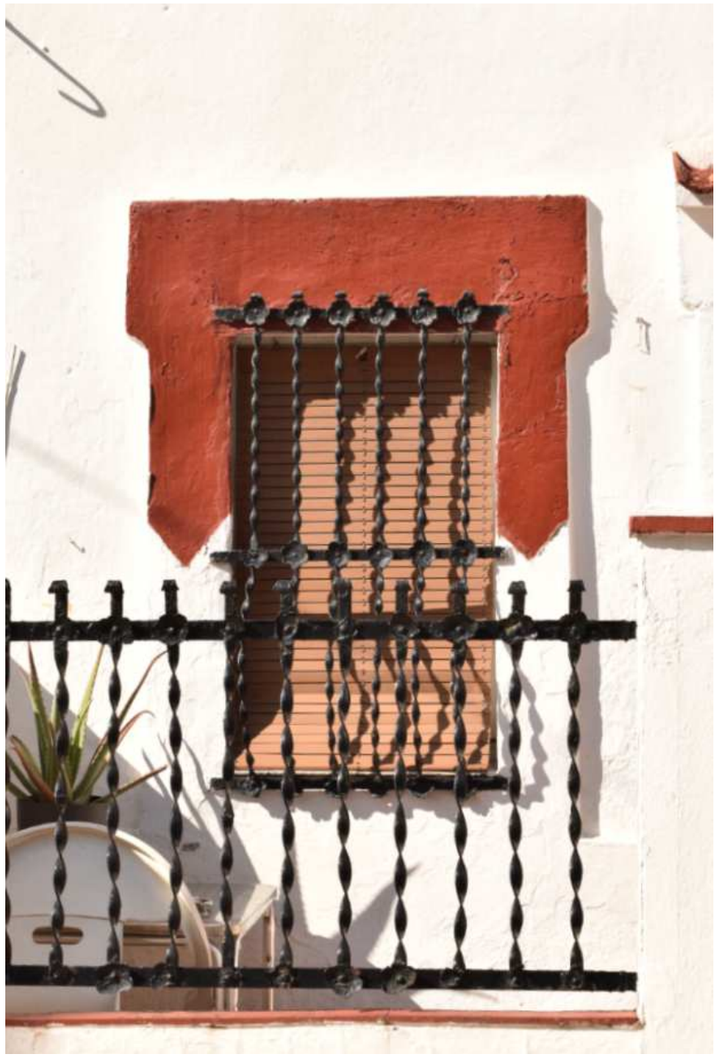
La primera línia de la parcel·la es marca amb un tancat, que dona privacitat a la zona de jardí frontal de la finca. Aquesta tanca es configura a partir d'un mur d'obra, reforçat amb dos matxons centrals, als quals s'hi fixa la porta de pas. Aquesta presenta un plafó central massís, mentre que la zona superior és de barrots en helicoidals, amb un perfil superior en arc. A banda i banda, el mur de maó es reforça amb un reixat, on es repeteix aquest model ja descrit, de barrots en helicoidal, ancorats a dos perfils horitzontals. Destaquen els reblonats, ocults per motius ornamentals en forma de flors de forja.

La façana s'organitza de forma similar a la resta de construccions d'aquesta tipologia, amb una porta en l'eix central, acompanyada per dues finestres laterals. La porta es troba protegida per una petita volada, elaborada a partir de teules àrabs. Alhora, un marc de morter configura el que serien els muntants i llinda, on també s'hi localitza la numeració actual de la casa (núm. 14 i la antiga, núm. 7). Les finestres que flanquegen la porta repeteixen el mateix model, amb llindes i muntants realitzats mitjançant un regruix del morter que revesteix la façana. En el cas de les finestres, aquest emmarcament té especialment pes ja que esta parcialment pintat de color teula.

Les finestres es protegeixen amb reixes de forja, amb barrots helicoidals, reblonats a tres perfils horitzontals. En els punts dels ancoratges s'hi situen motius ornamentals en forma de flor.

Per últim, el coronament de l'edifici es realitza a partir d'una primera cornisa de maó, que dona pas a les finestres conilleres, protegides amb peces ceràmiques, i que denoten la presencia d'un terrat a la catalana. Per sobre, una segona cornisa esgraonada. El coronament final presenta dos refosos rectangulars amb formes semicirculars en els angles.

El revestiment és senzill, de morter amb acabat lliscat i pintat en blanc. Com a element destacable sobresurten els muntants i llindes de porta i finestres, pintades de color teula en aquest darrer cas.

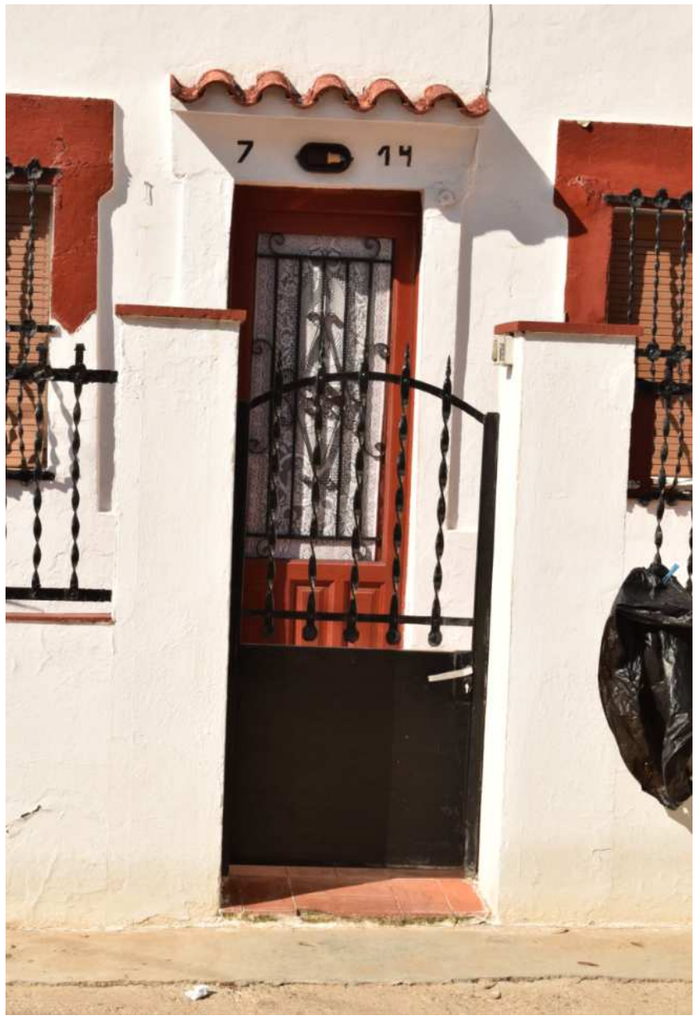
A sobre, vista en detall de la barana de forja, amb barrots en helicoidal, ancorats a dos perfils metàl·lics, ornats amb flors de forja.

En aquesta columna, dues vistes de la barana de forja, situada sobre un mur d'obra, entre dos matxons de reforç. A sota, detall del coronament de l'edifici.

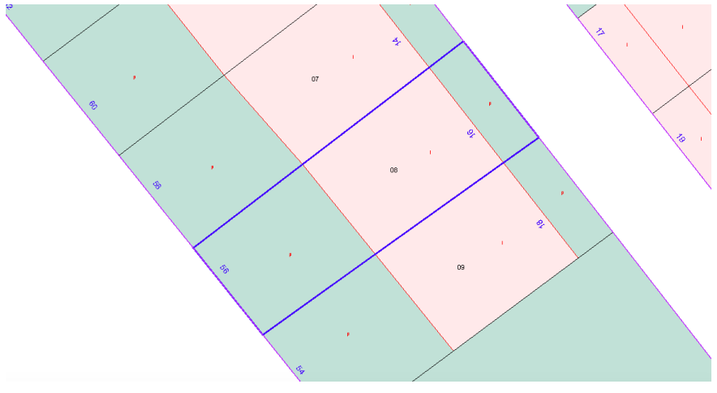

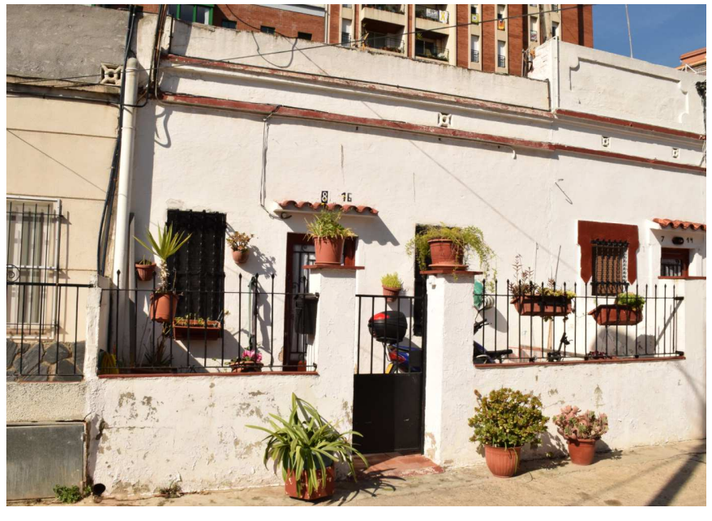

Sobre aquestes línies, vista de la porta que dona accés a la propietat, on es repeteix el model vist en les reixes laterals.

Passatge Piera, 16

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 008 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415912. La parcel·la en la que es situa la propietat té una configuració rectangular i té un frontis principal al Passatge Piera, núm. 16, amb una zona de pati frontal protegida per una reixa. La finca té una segona façana a la banda posterior, al carrer Equador, núm. 58 on un mur d'obra tanca la propietat. Construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa i una coberta a dues aigües amb una zona de pati posterior, parcialment ocupada per construccions i coberts de poca entitat constructiva.

La zona de pati frontal a la finca esta protegida per una primera tanca, realitzada amb un mur d'obra en la cota inferior i reforçat per dos matxons en la zona central, als quals s'hi fixa la porta d'accés, elaborada a partir d'un quarteró metàl·lic i una zona superior de reixa amb barrots de secció senzilla. A ambdós costats, el mur d'obra es complementa per un enreixat que segueix el model ja descrit; barrots verticals de secció senzilla acabats en forma de punta de llança i reblonats a dos perfils horitzontals.

La configuració de la façana repeteix el model característic d'aquesta tipologia d'habitatge, amb una porta definint l'eix central, emmarcada per dues finestres en ambdós costats. La porta presenta un quartero central de vidre, protegida amb una reixa amb reganyols decoratius. Al mateix temps, la porta presenta una petita volada en la zona de la llinda, elaborada amb teula àrab.

A banda i banda s'hi situen dues finestres, amb ampit de ceràmica. Les finestres es troben defensades per sengles reixes. Aquestes presenten barrots amb perfils helicoidals de forja, ancorades mitjançant un reblonat a tres franges horitzontals. Alhora, aquests punts de fixació s'embelleixen amb formes florals ornamentals.

La finca corona amb una primera cornisa, elaborada amb filades de maó de pla, que sobresurt del pla de la façana. Per sobre s'hi localitza almenys una finestra conillera, protegida per una gelosia ceràmica. Una franja de cornisa esgraonada acaba recorrent tota l'amplada de la façana.

El revestiment de la façana és molt senzill, sense que es pugui apreciar cap element destacable, nomes una capa de morter, pintat de color blanc.

A sobre, en primer terme, detall de la reixa acabada en forma de punta de llança. Darrera, vista de la reixa que protegeix una de les finestres.

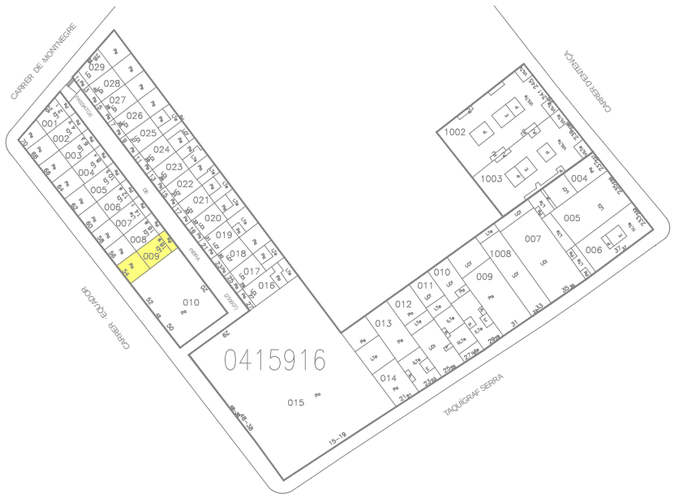
Vista dels dos matxons que reforcen el tancat del pati frontal, amb porta d'accés situada en l'eix central.

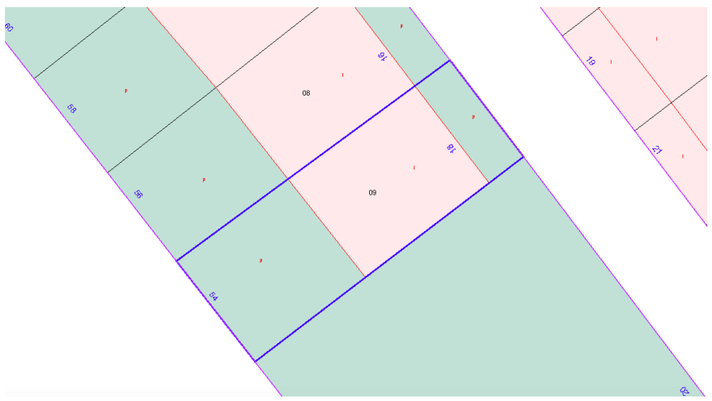

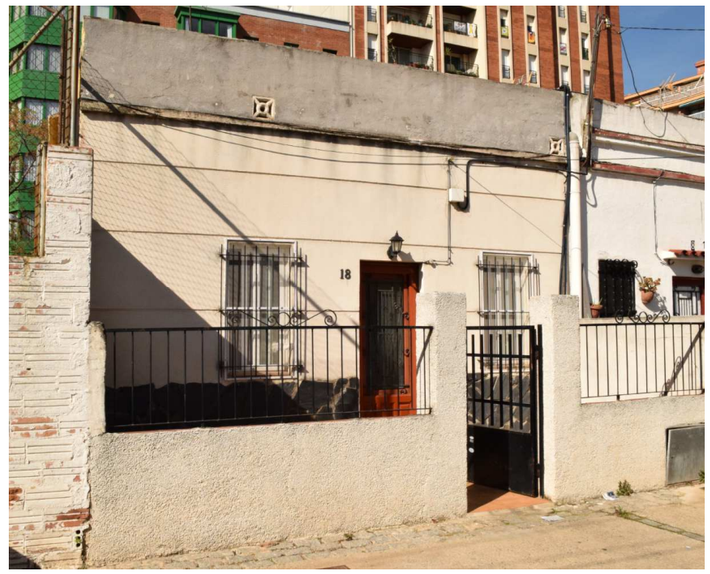
Sobre aquestes línies vista del coronament de la façana, on es pot veure una finestra conillera.

Vista de la reixa que culmina el mur de tancament de la propietat, amb barrots de secció senzilla i acabades en punta de llança.

Passatge Piera, 18

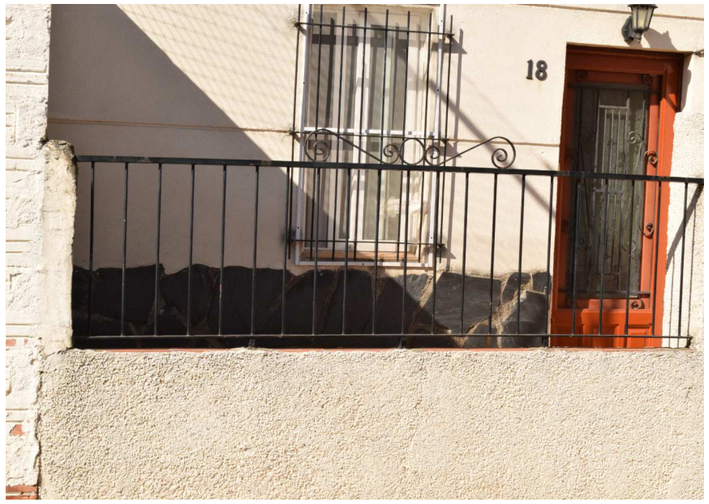
Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 009 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415912. Es tracta d'una parcel·la de configuració rectangular, amb una frontis principal al Passatge Piera, núm. 18. A la zona posterior, tanca els límits de la parcel·la un mur d'obra de poca entitat. Es tracta de la darrera casa construïda d'aquest frontis de passatge, que va quedar interromput i no va arribar mai al carrer Taquígraf Serra, per la qual cosa la cas té una paret mitgera que dóna a un solar que es feia servir com a aparcament.

En primer terme la finca presenta una zona de pati, protegida per una línia de tancat i reixa. En la zona posterior s'hi situava anteriorment un pati de majors dimensions que en l'actualitat es troba parcialment ocupat per construccions de poca entitat. La propietat té una primera línia de tancament, realitzada amb un mur d'obra i dos matxons centrals on s'ancora la porta. La línia de mur es complementa amb una reixa, amb barrots de secció senzilla ornamentada amb línies ondulants i espirals en el perfil superior. Aquests darrers elements serien reformats en cronologies força contemporànies.

La façana, com en la resta de finques del passatge, presenta una configuració típica d'aquest tipus d'habitatge unifamiliar. Al centre s'hi situa una porta de configuració allindanada, amb un plafó superior de vidre. Aquest es troba reforçat per un enreixat de forja. La porta s'acompanya de dues finestres, situades una a cada banda, defensades al seu torn per reixes de forja. Les reixes són de confecció molt senzilla, amb barrots de secció simple i ancorades a tres perfils en horitzontal.

Una senzilla cornisa de maó dona pas al coronament de la façana, en que s'hi observen tres finestres conilleres, protegides per peces de ceràmica.

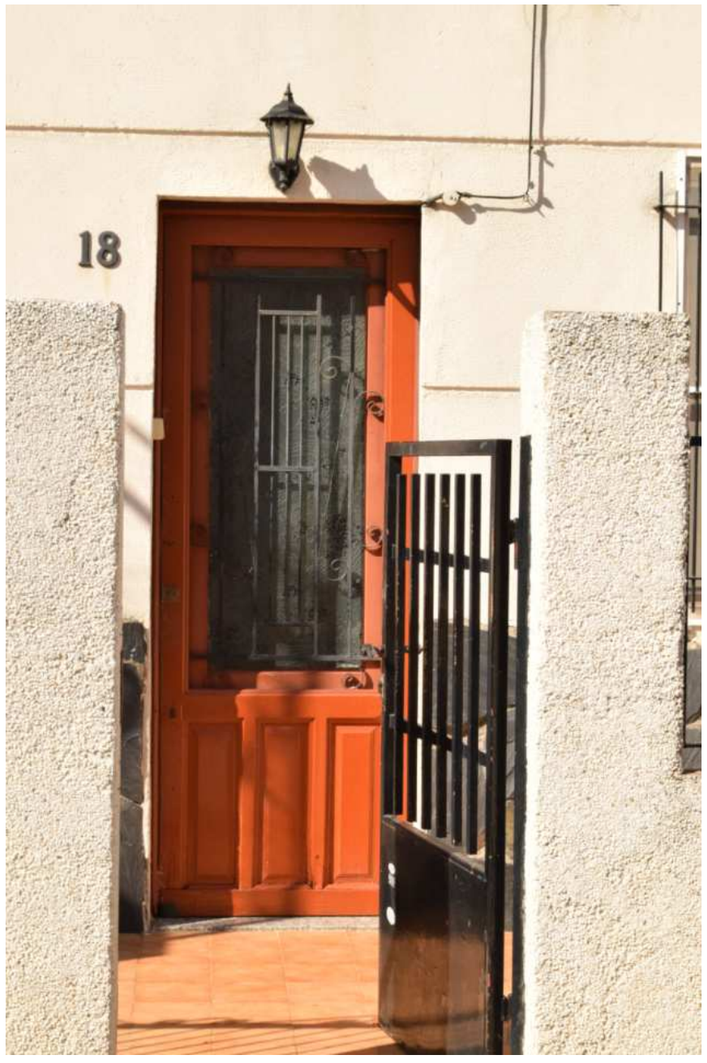
El revestiment de la façana la primera línia de mur i de la façana són molt senzills, amb un arrebossat de morter en ambdós casos, amb un acabat pintat en beige en el cas de la façana.

En la imatge superior, vista en primer terme de la reixa de tancament de la línia de la barana. Al fons, vista del desenvolupament de la façana.

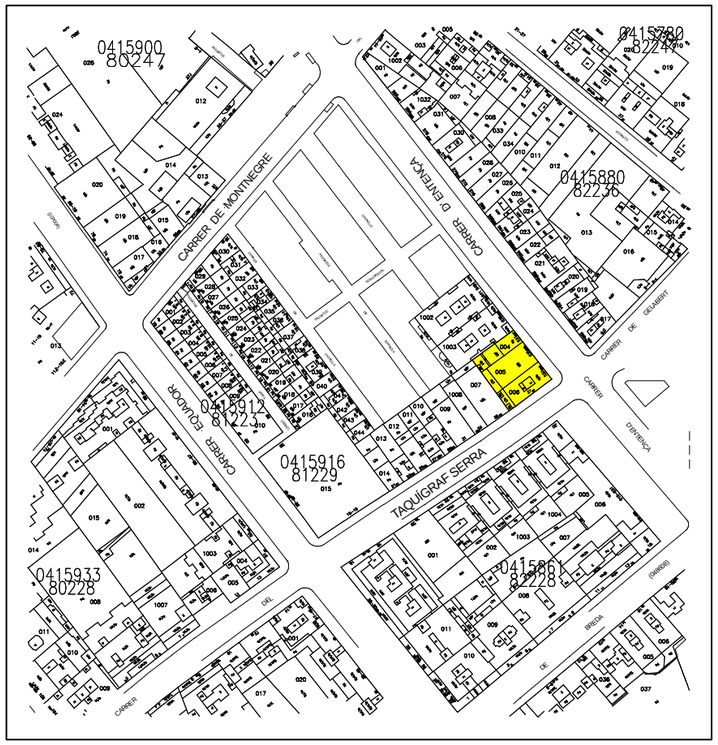

Detall d'una de les finestres conilleres o espiells protegits amb peces ceràmiques.

En la imatge, vista en detall de la porta d'accés a l'immoble.

Les cases del carrer Entença

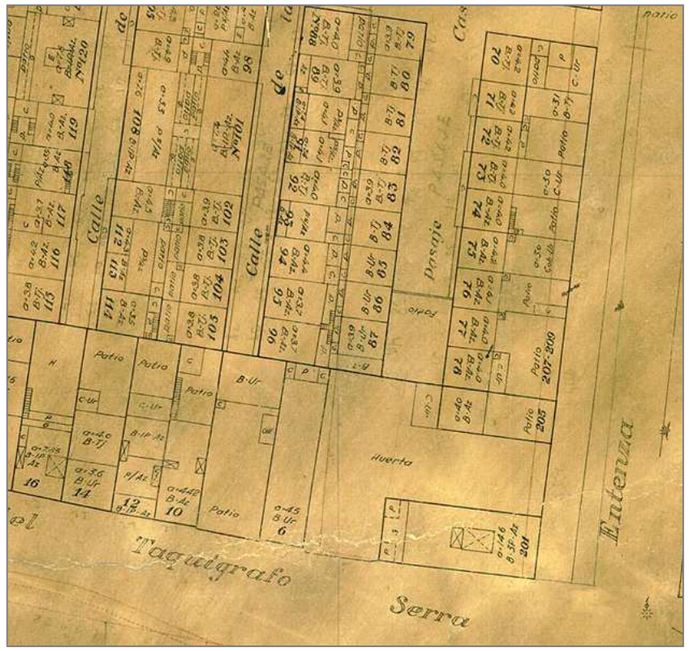
Dins dels límits de la Fase 1 Nova del PAU únic de la MPGM al sector de reforma interior de la Colònia Castells s'inclouen únicament 3 finques del frontis del carrer Entença i que es corresponen als números 233 (cantonada Taquígraf Serra, 33), 235 i 237. Com ja ha quedat explicat al capítol d'evolució històrica, es tracta de finques bastides dins d'una propietat, la de Teresa Rosés, desvinculada del projecte de la Colònia Castells. Recordem que la resta d'aquet frontis fins al carrer Montegre corresponia als patis posteriors de les casetes de la Colònia Castells, que no disposaven de façana al carrer d'Entença.

Les tres finques tenen totes elles una tipologia ben diferent. Mentre la corresponent al núm. 237 és una caseta de planta baixa retirada de la

línia del carrer amb un jardí davanter i que segueix la tipologia de les casetes de la Colònia tot i no formar-ne part, la núm. 235 és una nau bastida a la dècada de 1950, i la núm. 233 –cantonada amb el carrer Taquígraf Serra- una casa de veïns que al 1928 consta ja com a edificada, tot i que no s'ha pogut localitzar el seu projecte.

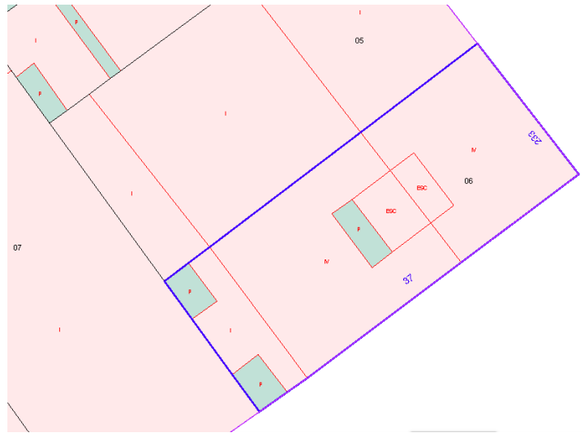
El plànol parcel·lari de Vicenç Martorell de 1928 permet fer-nos una idea de la separació que hi havia entre les cases del carrer Entença i Taquígraf Serra respecte les de la Colònia Castells, i com l'espai que ocupen les naus industrials d'Entença 235 i Taquígraf Serra 35 apareix encara indicat com a "Huerto".

Seguidament, es detallaran les característiques de cadascuna de les edificacions del carrer Entença objecte del present estudi per tal de fonamentar la posterior valoració patrimonial dins del conjunt de tot MPGM.

Entença, 233

Edifici plurifamiliar situat a la parcel·la núm. 006 de l'illa de cases indicada en el parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. Es tracta d'un edifici amb dos frontis, al principal vers el carrer Entença núm. 233 i un segon frontis lateral al carrer Taquígraf Serra, núm. 37. La construcció consta de 4 nivells d'açat: planta baixa i tres pisos i disposa d'un terrat transitable. El portal d'accés es situa al centre de la façana al carrer Entença.

La façana al carrer Entença s'organitza a partir de tres eixos verticals d'obertures disposades de forma rítmica i simètrica en l'amplada de la façana. En planta baixa s'hi situen a banda i banda dues obertures de grans dimensions allindanades que donen pas als locals comercials que n'ocupen parcialment els baixos. Al centre s'hi situa el portal al vestíbul i l'escala de veïns, també allindanada. La porta de forja no disposa de cap emmarcament remarcable, tan sols és embellida amb el dibuix d'un fals arc pla en la zona de la llinda, marcat per l'especejament dibuixat en l'estucat.

Les tres obertures del primer pis són senzilles i acabades en angle, amb un senzill emmarcament en forma de muntant i llinda, marcat en l'especejament dibuixat sobre el revestiment de la façana. Les tres donen pas a un balcó corregut que recorre tota l'amplada de la barana, amb una volada que semblaria realitzada amb llosanes de pedra de Montjuic, amb un motllurat en el pla inferior i lateral. La barana de forja de passamà i barrots senzills s'embelleix amb motius romboidals i reganyols en diverses franges verticals i també sota el passamà. En el segon i tercer pis, les obertures ordenades en els mateixos eixos verticals permeten sortir a tres balcons individuals de les mateixes dimensions. La volada estaria també realitzada en pedra de Montjuic, amb un motllurat que recorre el pla lateral fins l'inferior. Les baranes presenten els mateixos motius romboidals al centre, emmarcats per dos franges laterals amb espirals i reganyols que es repeteixen sota el passamà de secció senzilla. Les obertures o passos als balcons, repeteixen les falses llindes i muntants, definits per el dibuix o especejament marcat en el revestiment de la façana.

La façana corona amb una franja continua motllurada realitzada en pedra i una gran cornisa que sobresurt força del pla de la façana i que dona pas a la barana del terrat transitable, que combina el mur d'obra amb balustres senzills possiblement realitzats en pedra artificial. Sota la cornisa s'hi observen tres obertures conilleres, protegides per peces ceràmiques, que denoten la presència d'una cambra d'aire, del terrat a la catalana.

El frontis o façana al carrer Taquígraf Serra és lleugerament més simple, amb quatre eixos verticals d'obertures que combinen finestres i balcons.

Aquests elements presenten llindes i muntants dibuixats en l'especejament que es marca en el revestiment de morter de la façana.

En planta baixa i vers la banda oriental es situa l'únic accés d'aquest frontis al local comercials dels baixos, mentre que en la resta s'hi situen tres finestres protegides per reixes de forja. En la zona central són ornades per diversos motius helicoidals amb dues franges a la part inferior i superior amb una filera d'espirals. En la zona de la llinda s'hi dibuixa un fals arc pla.

En el cas del primer, segon i tercer pis l'organització de les obertures no difereix. En ambdós extrems s'hi situen dos balcons individuals, amb volades de pedra i un motllurat en el pla inferior i lateral. Aquests es protegeixen amb baranes de forja de barrots senzills. En la zona central s'hi situa un motiu embellidor en forma romboidal – tal com s'ha vist en la façana principal – , complementat per dues franges en els laterals on es repeteixen espirals i reganyols. En els dos eixos centrals s'hi disposen dues finestres, amb un ampit conformat de morter que sobresurt lleugerament del pla de la façana. Aquesta és emmarcada per un dibuix de carreuat que simula dos falsos muntans. Per últim, i com ja s'ha mencionat en el frontis principal de l'edificació a Entença, la façana corona amb una franja continua motllurada realitzada en pedra. Just per sobre s'hi observen els petits espiells o finestres conilleres, que marquen la presencia del terrat a la catalana. La cornisa sobresurt notòriament del pla de la façana i dona pas a una barana d'obra en combinació amb barrots o balustres de pedra artificial que protegeixen el terrat transitable superior.

En els ambdós frontis de la façana es disposa un revestiment simple, realitzat a base d'un arrebossat senzill, que només destaca per un dibuix incís fals carreuat; en planta baixa de majors dimensions, i que passa a reduir-se sensiblement a partir del primer pis. L'edificació per la banda posterior s'obra a l'interior d'illa, configurant una façana posterior amb una galeria. Les volades de la galeria es realitzen a partir dels forjats de la finca, amb biguetes metàl·liques i revoltons de maó de pla. Els balcons es protegeixen amb baranes de ferro, realitzades en forja, i de barrots i passamà de secció senzilla. El revestiment vist en la façana lateral i principal es repeteix, dibuixant un carreuat realitzat amb incisions en el morter.

En la imatge superior vista de la façana posterior de la finca, la galeria que es configura a partir de biguetes metàl·liques i revoltons de maó de pla-

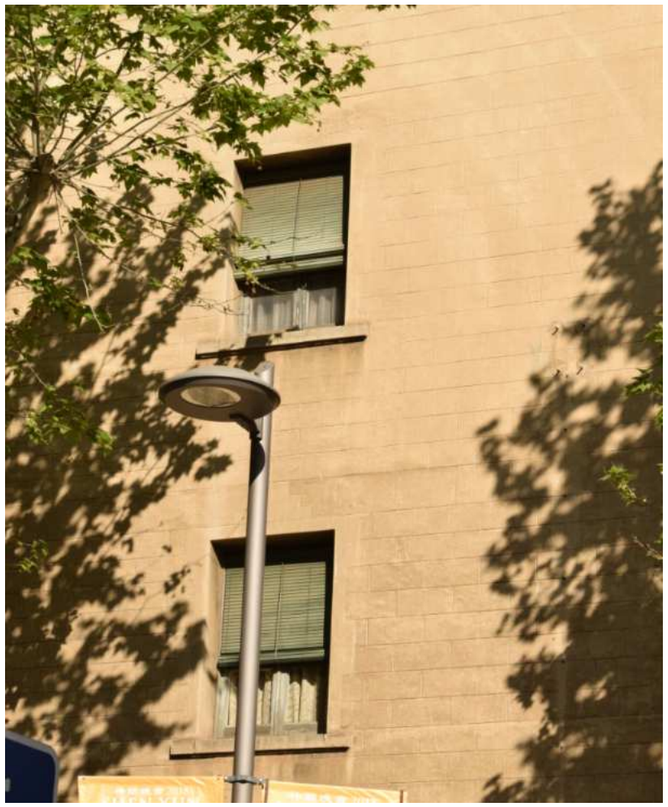

A sobre, detall de la balconada correguda del primer pis vers la façana principal al carrer Entença, núm. 233. A sota, vista general de la façana lateral al carrer Taquígraf Serra.

Sobre aquestes línies, vista de la finca situada a la cantonada de c. Taquígraf Serra amb Entença. A sota, vista general de la façana posterior a l'interior d'illa i la lateral a Taquígraf Serra.

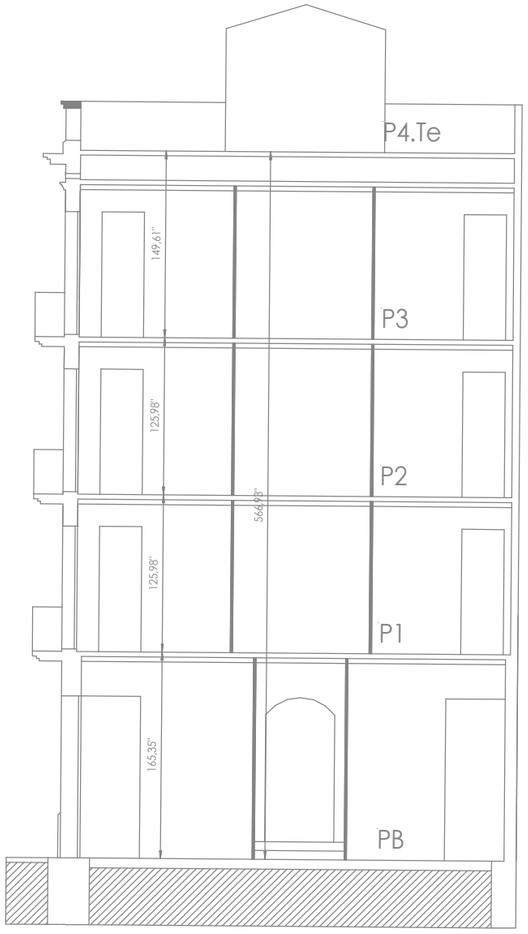
A la imatge superior, vista de la façana lateral i dues de les finestres situades en el mateix eix vertical. La imatge permet veure el dibuix d'especejament realitzat en el revestiment. A sota, vista del coronament de la façana lateral, amb cornisa en pedra i barana amb balustres en el terrat superior.

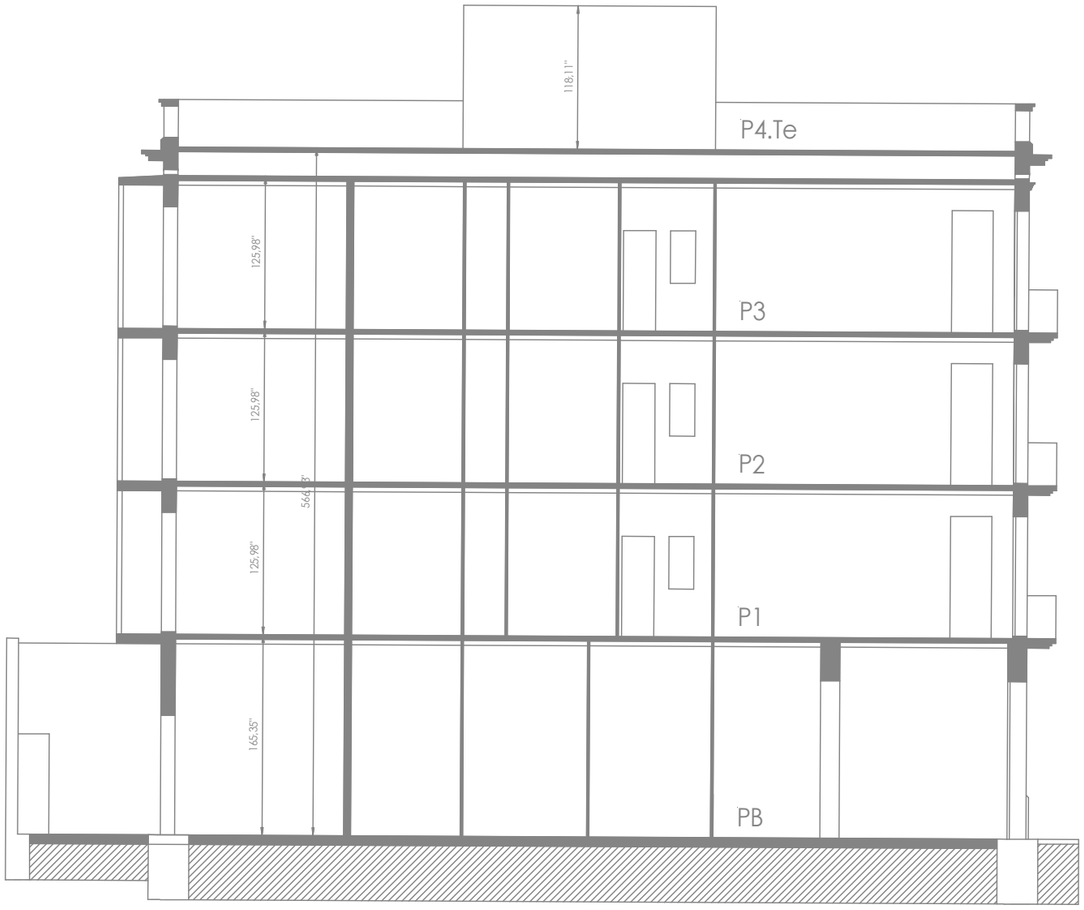

En la imatge superior es pot veure una de les reixes que protegeix les finestres en planta baixa de la barana lateral, realitzada en forja, amb motius en espiral. A sota, detall de la porta d'accés a l'escala de veïns.

Secció de la finca objecte d'aquest capítol, vers el carrer Entença, núm. 33. (Planimetria facilitatda per l'IMU)

Secció de la façana lateral al carrer Taquígraf Serra, núm. 21 de la finca objecte d'estudi. (Planimetria facilitatda per l'IMU)

Notícies històriques

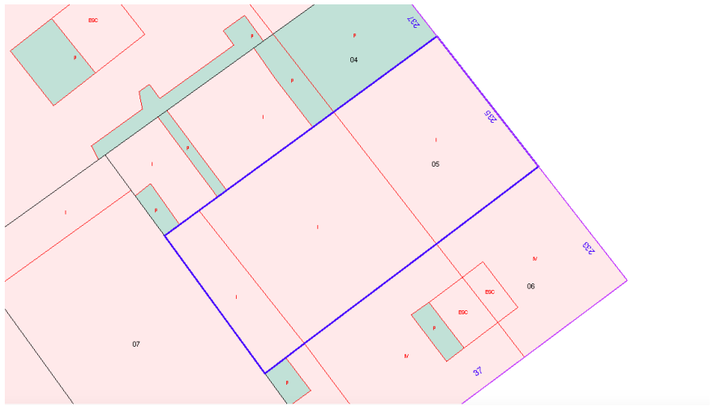
La recerca documental realitzada sobre aquesta finca no ha obtingut resultats positius. Sabem que la seva construcció es va realitzar dins el context de la urbanització del "Carrer A" del plànol de Reforma de l'Eixample del districte de les Corts, aprovat definitivament el 1926, i que posteriorment va rebre el nom de Taquígraf Serra. Donat que ja apareix grafiada al plànol parcel·lari de Vicenç Martorell de 1928 –tot i que aquest parcel·lari a vegades té addicions i rectificacions posteriors- és versemblant pensar que la seva construcció es produís de manera immediata cap al 1926-1927. Amb tot no s'ha pogut trobar cap expedient d'obres al fons de l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona.

Entença 235

Edifici situat a la parcel·la núm. 006 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al carrer Entença núm. 235. Construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa i un primer nivell sotacoberta i una coberta a dues aigües. El portal d'accés es situa a la zona central de la façana. La construcció ocupa la totalitat de la parcel·la en la que s'alça.

La façana de la construcció s'organitza de forma senzilla, amb una obertura central de majors dimensions i allindanada, tancada per una persiana metàl·lica. No s'observa cap element d'emmarcament remarcable o que la signifiqui. L'obertura central es flanquejada per dues finestres laterals, situades just per sobre d'un sòcol que sobresurt sensiblement del pla de la façana. Tan les dues obertures laterals mencionades com el sòcol amb acabat de revestiment arremolinat presenten un element delimitador o d'emmarcament, realitzat amb el mateix revestiment de la façana, i un acabat pictòric de color negre o blau marí.

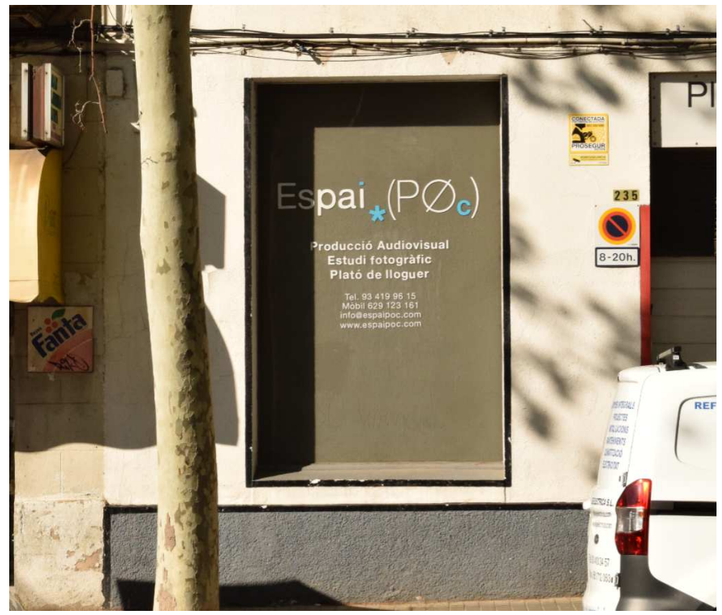

No s'observa tanmateix cap element significatiu en el cos inferior de la façana ni en el revestiment, realitzat a base d'un arrebossat simple pintat de blanc. En la cota inferior – com ja s'ha mencionat anteriorment – la façana presenta una mena de sòcol o base, que sobresurt del pla de la façana. Destaca especialment l'acabat arremolinat o buixardat del morter de revestiment, així mateix com el color gris de la capa pictòrica, que contrasta amb la resta de mur. Per sobre, es situa un segon cos, en el qual es situen dues petites obertures bessones en la zona central, amb un ampit de morter que sobresurt poc del pla de la façana.

L'element més destacat de la façana és el seu coronament, ja que presenta una mena de frontó central que fa destacar la coberta a dues vessants i que té especial presencia per la cornisa d'obra que sobresurt força del pla de la façana, realitzada amb el mateix material constructiu de la façana, maó revestit de morter.

En la imatge superior, vista general de la finca, situada al carrer Entença, núm. 235. A sota, detall d'una de les obertures laterals en forma de finestra, en la planta baixa de la construcció.

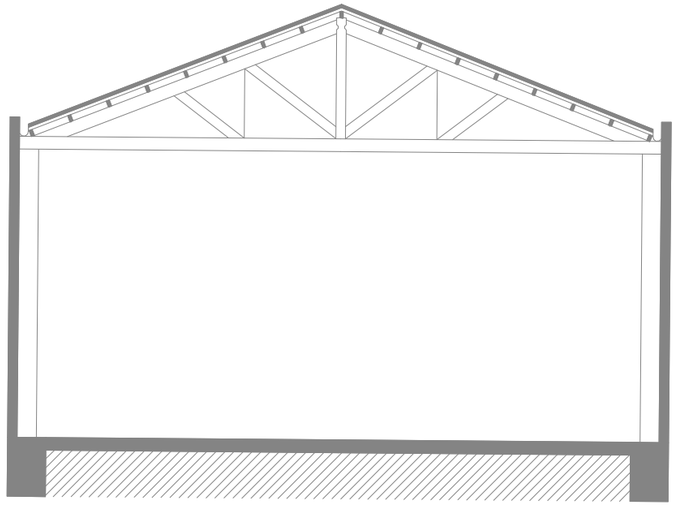

Sobre aquestes línies, vista del coronament de la façana de la finca, l'únic element singular o destacat. La coberta a dues vessants es remarca especialment per la forma de frontó rectangular de l'eix central.

A sobre, vista de la zona posterior de la finca, en que es pot veure la coberta a dues vessants.

Secció interior de la finca, en que es pot veure la configuració de la coberta a dues aigües, sostinguda per una encavallada. (Planimetria facilitada per l'IMU)

Notícies històriques

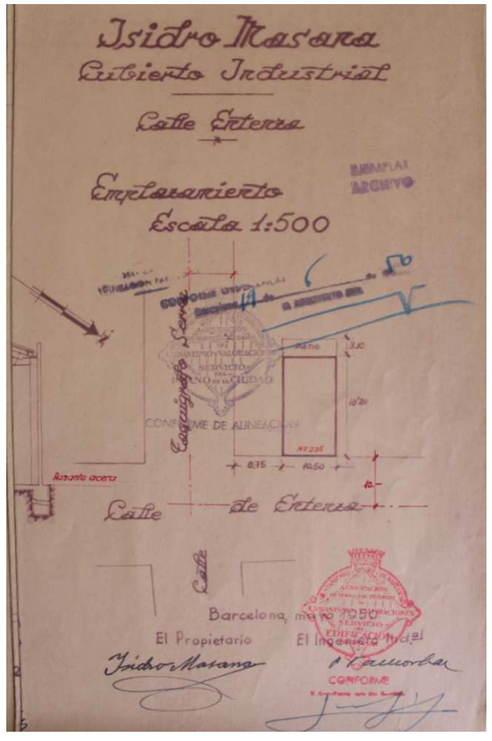
La parcel·la va estar lliure d'eficicacions –es qualificava a començament del segel XX com un hort- fins al 1950. Aquell any, Isidre Massana va presentar una instància a l'ajuntament de Barcelona sol·licitant permís per a poder construir el que es qualificava com un "Cobert industrial".

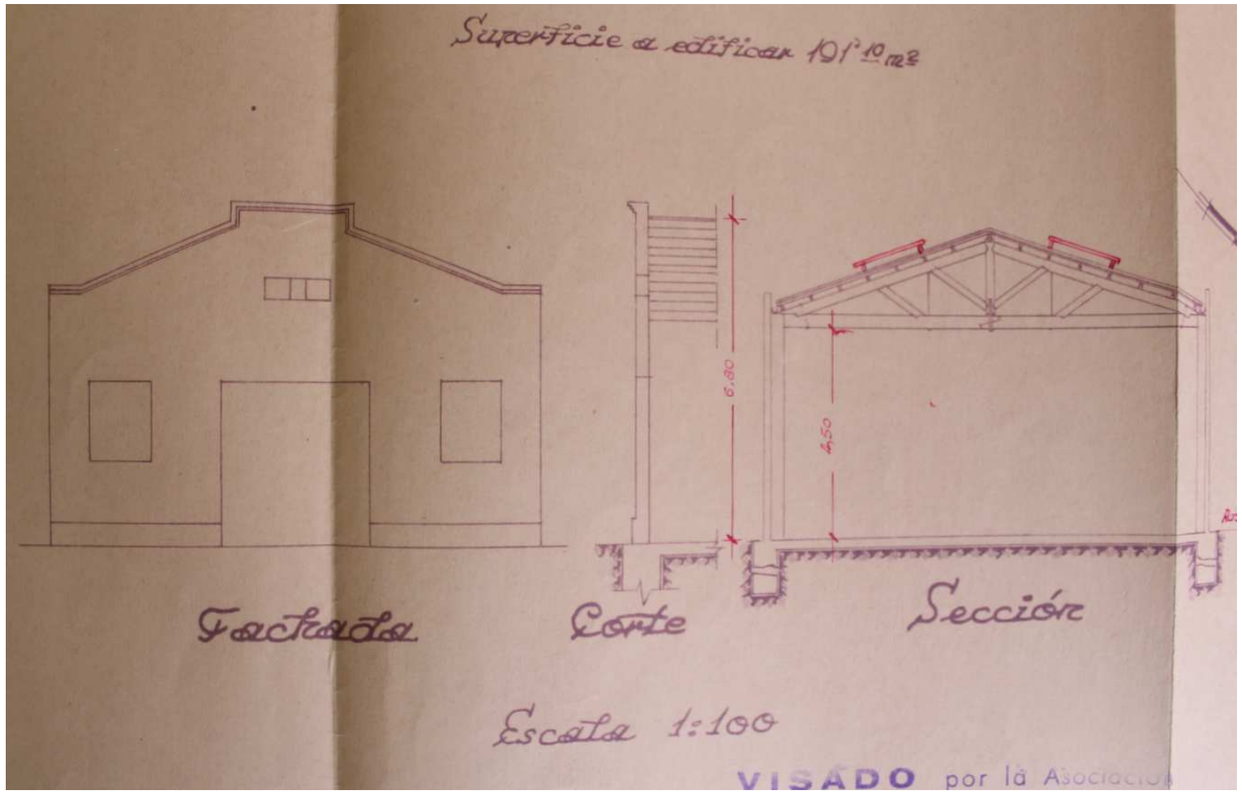
Segons la memòria de l'expedient, la nau tindria una fonamentació de formigó, parets de maó i morter de Portland. La coberta havia de ser de teula plana sobre solera d'encadellat, recolzada sobre corretges de fusta, sostingudes per una armadura d'aquest mateix material. Les canalitzacions d'aigües pluvials i els baixants, segons indica l'expedient, es realtizarien amb fibrociment i tubs de ciment Portland fins a la xarxa pública de clavegueram.

El revestiment interior s'havia de fer amb guix, amb un arrimador d'un metre de morter de ciment Portland. La façana principal i també la posterior estarien revestides amb aquest mateix material.

L'expedient administratiu que es conserva a l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona (AMCB) inclou documentació gràfica del projecte, amb data de Maig del mateix any. El plànol d'emplaçament esta realitzat a escala 1:500, i indica la situació de l'edifici entre mitgeres al carrer Entença. Els plànols apareixen signats per l'enginyer industrial i el propietari Isidro Masana.

L'expedient s'acompanya de l'alçat de la façana, dibuixada a escala 1:100. Afrontada al carrer Entença constava segons el projecte de tres obertures, amb un accés central, tal i com es troba actualment la finca. La secció presentada permet veure la configuració d'una encavallada, de fusta, sobre la qual es recolza la coberta a dues vessants.

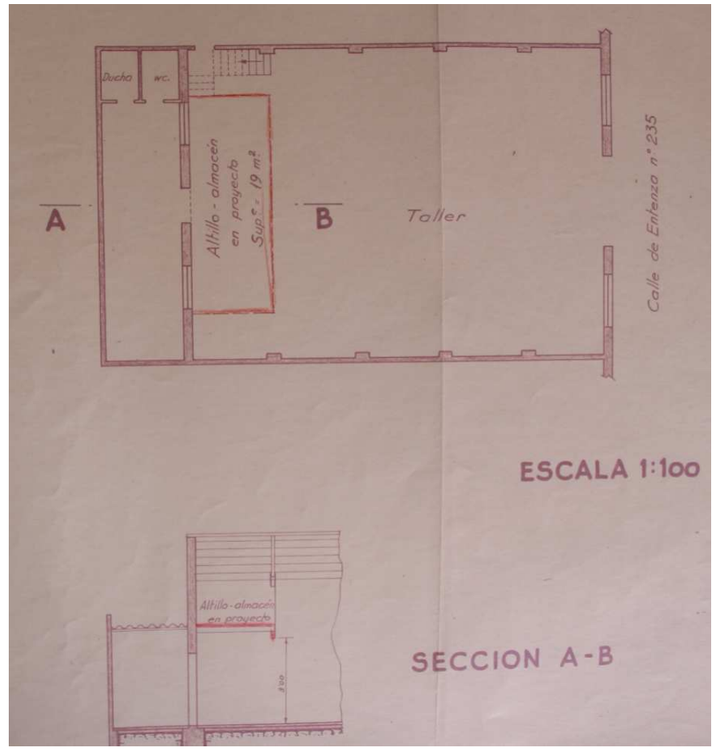

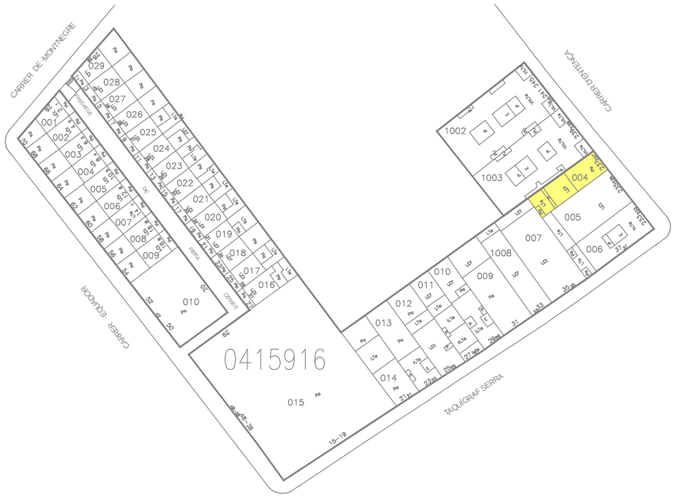
La nau construïda el 1950 va allotjar un taller de reparació de vehicles. L'any 1952, el seu propietari, Ricard Múñoz. va fer unes petites obres de reforma consistents en laconstrucció d'un altell de caràcter industrial, tal i com s'indica en la planimetria presentada. La sol·licitud detalla la factura de les obres, realitzades amb encadellat, que s'havien de fixar sobre un entramat de fusta del país de primera qualitat, sostingut per tirants de ferro, que al seu torn anirien fixats a l'armadura de la coberta del local. L'escala que havia de donar accés al altell s'havia de construir en fusta i protegida amb una barana.

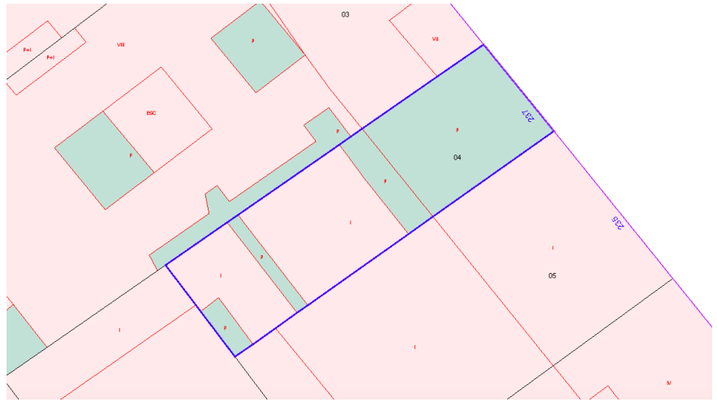
Segons l'expedient, la superfície de l'altell projectat és de 19m2 i el pressupost rondava les 4000 pessetes. El document esta acompanyat per la planta de localització del local, a escala 1:500, firmat per l'enginyer industrial F. Poveda i el propietari Ricardo Muñoz Alcayna. S'adjunta també la planta on es situa l'altell dins el local i la secció, a escala 1:100. Ja que en l'actualitat no s'ha pogut accedir a l'interior del local es desconeix l'existència o no d'aquest altell.

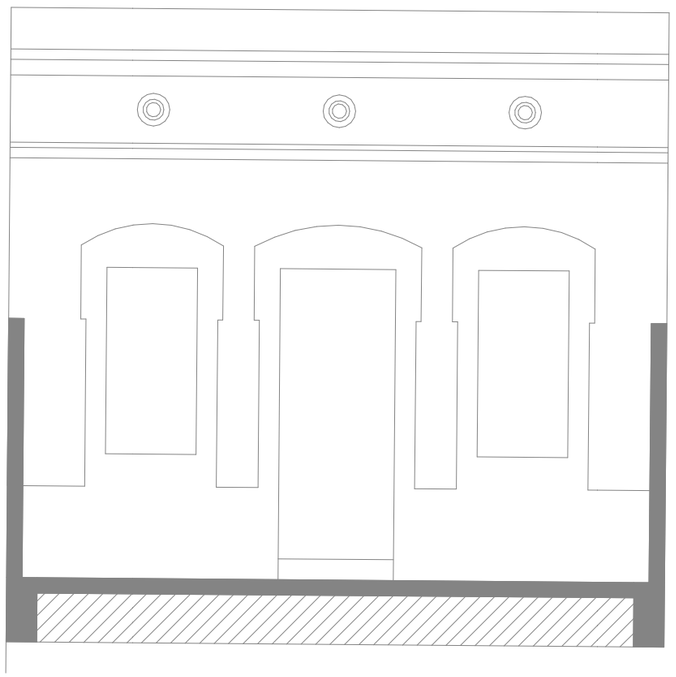
Entença 237

Sobre aquestes línies, vista general de la tanca al carrer i de la façana enretirada de la finca. A sota, alçat de la façana de la finca (Palnimetria facilitaada per l'IMU).

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 004 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al carrer Entença núm. 237. Construït entre mitgeres, presenta una primera línia al carrer, que tanca la propietat amb un mur d'obra, amb dues pilastres centrals coronades amb pinacles, on es fixa una obertura de doble fulla. El mur d'obra esta revestit de morter, amb un acabat arremolinat. Aquesta porta dona accés a l'interior de la parcel·la, que té en primer terme una extensió de terreny o jardí davanter. La façana de la caseta es troba enretirada aproximadament uns 9,5 metres de la línia de carrer.

L'edifici s'articula en alçat amb una planta baixa i coberta a dues vessants. La façana presenta tres obertures en planta baixa; amb la porta i tarja superior situada al centre, protegides per reixes de ferro. Al seu costat s'hi intueix una altre obertura simètrica, mentre que a la banda contraria s'hi situaria una finestra allindanada de menors dimensions.

A nivell de forjat s'aprecia una faixa continua constituïda per una cornisa de morter que sobresurt del pla de la façana sobre de la qual s'observen dues reixes de ventilació, possiblement ceràmiques, que denoten la presencia d'una cambra d'aire, situada sota la coberta. La construcció corona amb una segona cornisa de poca volada per donar pas a la coberta a dues aigües. La façana es revesteix amb un arrebossat senzill, amb una pintura de to beige o crema. Rere la construcció principal s'hi situa un segon cos en forma de L i d'un nivell, que no és visible des del carrer. Aquesta construcció, a la qual s'hi accedeix des d'un petit pati posterior, possiblement sigui de poca entitat arquitectònica, i utilitzada com a cobert o zona d'emmagatzematge.

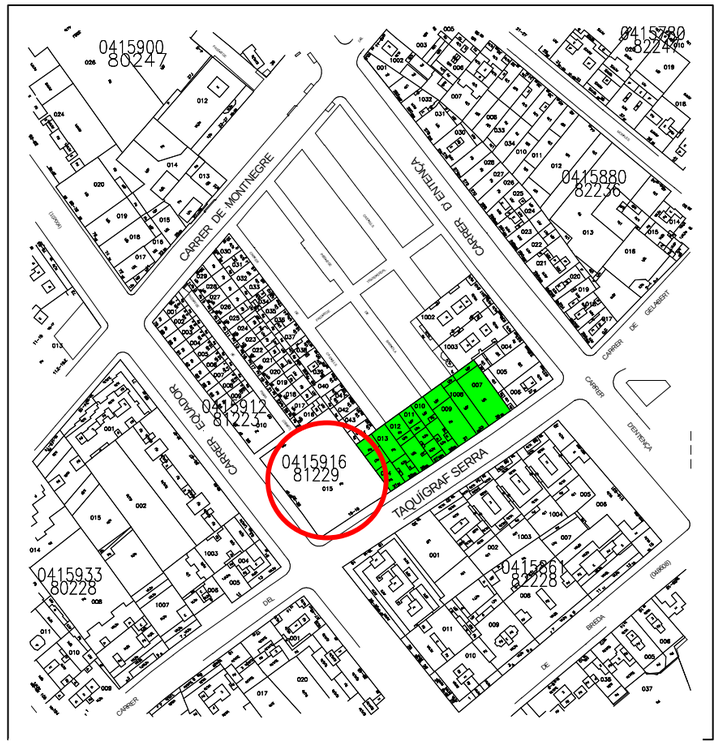
No s'ha pogut entrar a l'interior del pati i no es disposa de més material fotogràfic que permeti fer una descripció més acurada.

Notícies històriques

Tot i que la finca es troba situada fora de la Colònia Castells, les característiques d'aquesta caseta de planta baixa són coincidents amb les que es van construir als passatges veïns. Fins i tot la seva alineació correspondria amb les de les casetes de la segona línia de la Colònia. En aquest cas, però, en comptes de tenir el pati posterior al carrer Entença es va girar l'accés col·locant un pati davanter amb tanca i porta d'accés al carrer. La seva construcció es degué produir coetàniament, i en qualsevol cas ja consta com a construïda al 1928.

La recerca duta a terme als fons de l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona no ha donat resultat i no s'ha pogut localitzar cap expedient d'obres referides a aquest immoble.

Les cases del carrer Taquígraf Serra

Frontis del carrer Taquígraf Serra icnlòs dins de l'àrea d'estudi. El cercle indica el solar que no es va urbanitzar.

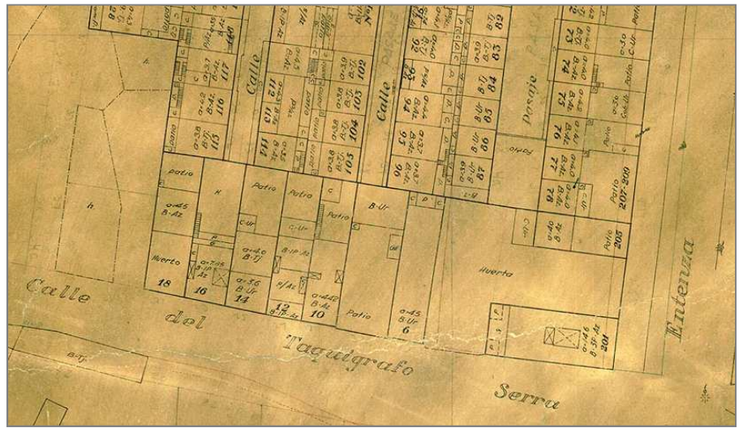

El front del carrer Taquígraf Serra situat dins dels límits de l'àrea d'estudi no va seguir la dinàmica d'urbanització engegada el 1923 i 1924 que va donar lloc a la "Colònia Castells" . Teòricament, el passatge Piera havia d'arribar fins al carrer Taquígraf Serra, però la promoció de cases barates bastides per Vicenç Piera no va assolir els objectius previstos. El solar on actualment hi ha una empresa de rentat de cotxes (Equador 38-48 / Taquígraf Serra 15-19) va restar sempre sense cap construcció. La resta de frontis fins arribar a la línia del carrer Entença formava part d'una finca propietat de Teresa Rosés (vegeu la distribució de les propietats de l'illa al plànol de la pàgina 4 de l'estudi). Al moment de plantejar-se la urbanització d'aquests terrenys, a Teresa Rosés –o als seus successors- no els va interessar continuar els passatges interiors que s'havien generat amb la construcció de la Colònia Castells i van optar per generar solars amb façana al carrer Taquígraf Serra. D'aquesta manera es generaria l'únic frontis de l'illa amb on s'obrien façanes principlas. Tot i que relativament.

A la dècada de 1920, aquesta àrea de les Corts estava encara poc urbanitzada. De les diferents vies previstes el 1912 al "Projecte d'urbanització i classificació de vies de l'Eixample" corresponent a les Corts, 21 es trobaven en part o totalment urbanitzades, mentre que 239 encara només eren una línia sobre el plànol sense cap materialització física al territori. Aquest projecte, redactat per l'arquitecte Ubaldo Iranzo, preveia, entre d'altres, el traçat del carrer "A" de les Corts – actual Taquígraf Serra- així com la prolongació de l'eix del carrer Entença i del carrer Vilamarí (actual Equador). Però la realitat és que ni el llavors carrer Vilamarí –tallat per la construcció de la Presó Model- ni el carrer Entença havien entrar encara en la dinàmica d'urbanització de l'Eixample barceloní. El projecte d'alineacions d'Ubaldo Iranzo no es va aprovar definitivament fins l'any 1926, quan la Colònia ja havia començat a formar-se.

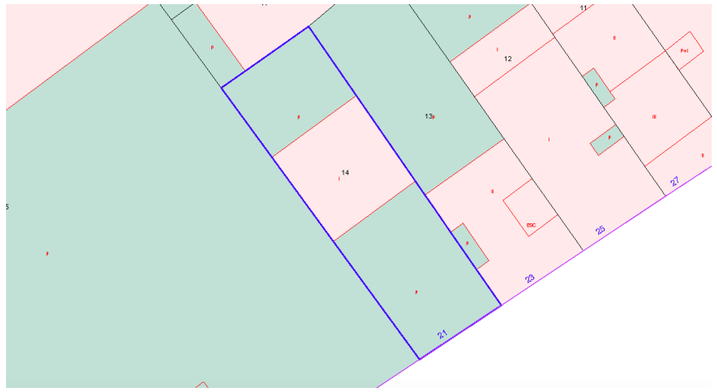
A partir de l'aprovació efectiva de la nova línia del carrer Taquígraf Serra el 1926 i a redós de la construcció de la Colònia Castells es van començar a bastir diferents cases amb front al nou carrer. La seva tipologia és, però, molt diversa, així com també la seva disposició dins dels solars en què es va parcel·lar el terreny. Així, mentre es van construir algunes cases unifamiliars amb frontis al carrer –com les números 23, 27 i 29- també n'hi va haver que es van aixecar enretirades i deixant un jardí davanter –com les núms. 21 i 31. Menció a part tenen les construccions de caràcter industrials (naus o coberts), el principal dels quals – Taquígraf Serra, 35- es va construir més tardanament a la dècada de 1950. De fet, aquest extrem del terreny més proper al carrer Entença apareix fins al 1950 qualificat com a "hort".

El resultat és, doncs, el d'una urbanització de baixa intensitat i força heterogènia.

Taquígraf Serra, 21

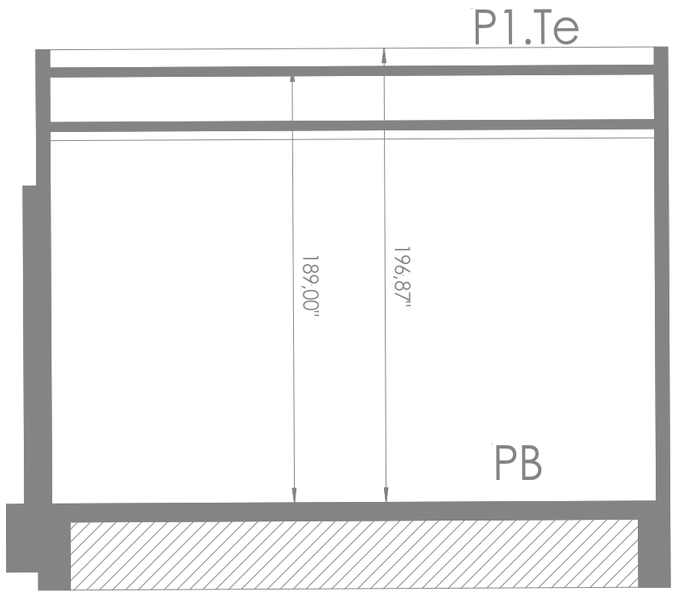

Construcció situada a la parcel·la núm. 014 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Taquígraf Serra núm. 21. Construït entre mitgeres, s'articula en alçat amb una planta baixa i un terrat transitable.

La parcel·la s'organitza a partir d'una zona enjardinada a la part frontal de la finca, protegida per un mur d'obra on es situa el portal d'accés a l'interior. La tanca no permet veure la façana interior de l'habitatge, al qual no s'hi ha pogut accedir. La construcció de dimensions quadrangulars es situa al bell mig de la finca, deixant una zona de pati a la zona posterior. D'aquesta manera segueix la tipologia de de casa amb un jardí davanter i un pati posterior que, en aquest cas afrontava amb les casetes dels passatges de la Colònia Castells.

Sobre aquestes línies, vista de la secció frontal de la construcció. Planimetria facilitada per l'IMU.

En la imatge superior, vista del mur que tanca el jardí de la part frontal de la parcel·la i on es situa la porta d'accés. A sota, vista de la part posterior de la parcel·la, tancada amb un mur d'obra.

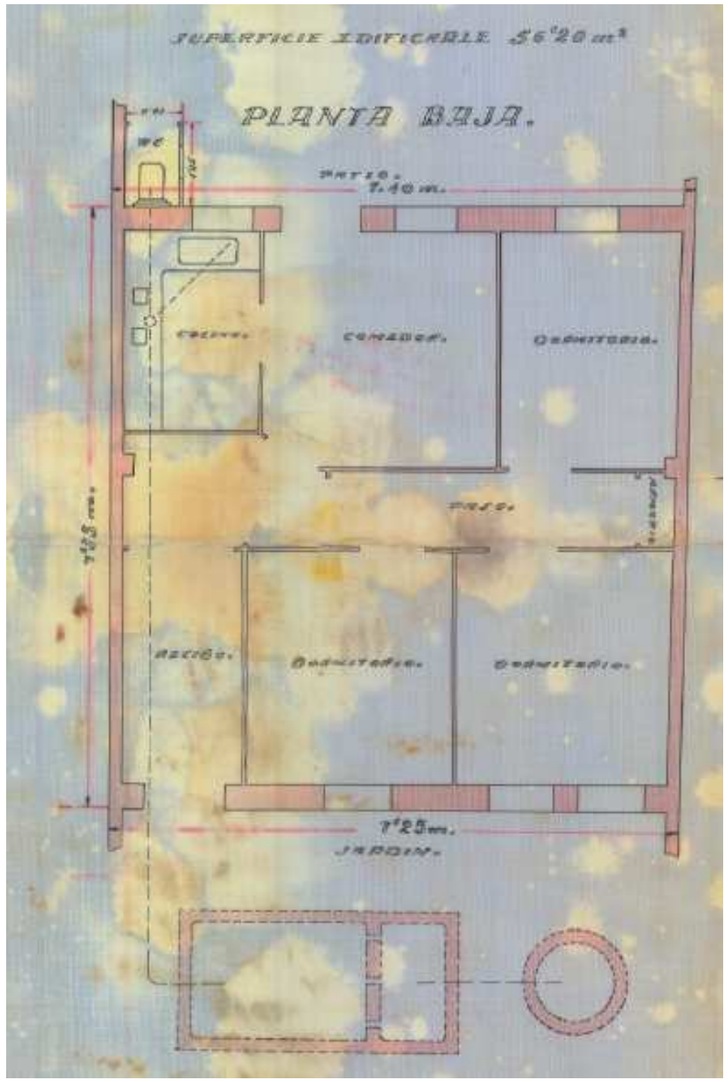

Notícies històriques

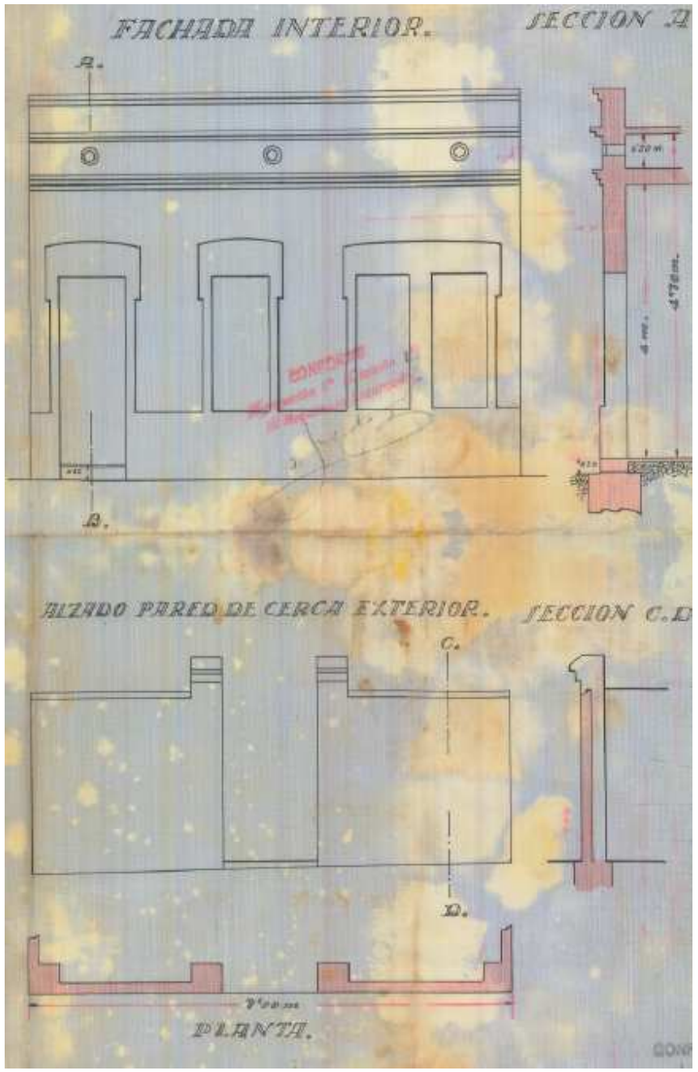
El desembre de l'any 1931 Josep Arias sol·licità permís a la comissió de l'Eixample per a la construir un habitatge de planta baixa a l'interior del solar que tenia al carrer Taquígraf Serra. Acompanyava la instància uns plànols signats per l'arquitecte Josep A. Capdevila on es dibuixa la tanca de l'exterior alineada al carrer, la façana interior, la secció i la distribució de la planta baixa. Gràcies a aquest projecte podem fer-nos una idea de com és aquest petit habitatge que el promotor no va voler que afrontés al carrer. També es dibuixa la xarxa d'evacuació de les aigües brutes de la cuina i el WC (situat al pati posterior), que es condueixen a una fossa sèptica situada al jardí davanter. Aquest fet indica la manca de serveis de clavegueram en un carrer que s'estava urbantizant en aquells anys.

L'expedient administratiu del projecte d'obres inclou una polèmica sobre el cobrament indegut de les taxes de tancament del solar (que es van dur a terme al 1928) i que no es resol fins al 1932. Tot sembla indicar que el permís definitiu no es va concedir fins el 1934.

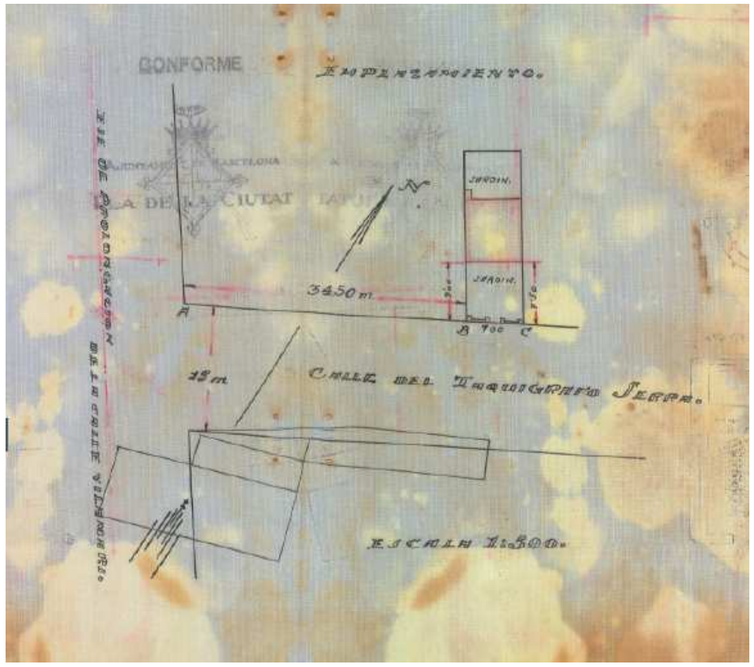
La data i execució del projecte entre 1931 i 1934 contrasta amb el que es desprèn del plànol parcel·lari de Vicenç Martorell que data de 1928 i on ja hi apareix grafiada. Cal tenir en compte que la base del plànol Martorell s'anava actualitzant i cal relativitzar algunes de les informacions que conté.

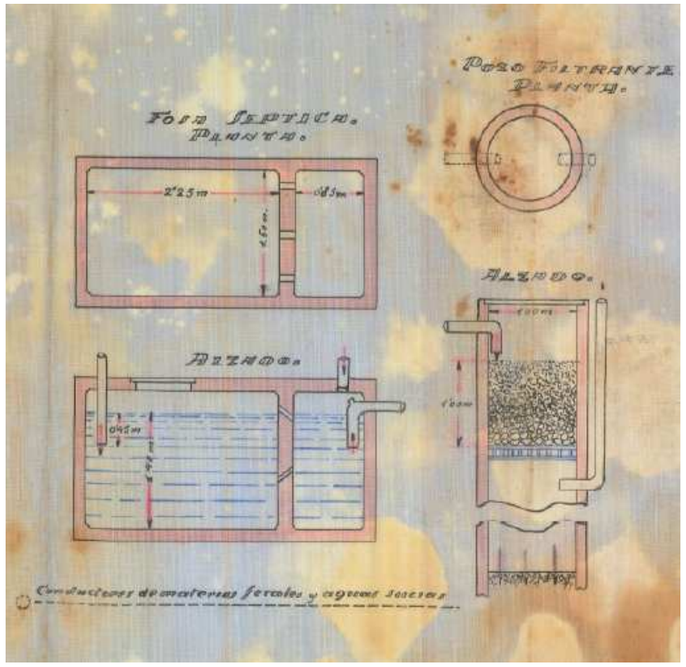

Projecte original: planta de la construcció i la distribució interior de les estances. Font: AMCB.

Projecte origianl:'alçat de la façana interior i del mur de tancament del solar vers el carrer Taquígraf Serra. Font: AMCB.

Projecte original: Plànol de situació de la localització del solar al carrer Taquígraf Serra i de la distribució interior de la parcel·la. A sota, dibuix del funcionament de la fosa sèptica. Font: AMCB.

Taquígraf Serra, 23

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 015 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Taquígraf Serra núm. 23. Construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa, primer pis i terrat transitable. El portal d'accés a l'immoble es troba situat en la zona lateral de la façana.

L'obertura de la porta d'escala s'articula mitjançant un emmarcament que simula una arcada, mentre que la porta de fusta de dues fulles és allindanada. Destaquen els plafons superiors d'aquesta, realitzats en vidre i protegits amb una reixa de forja. Just al seu costat s'hi situa una obertura d'accés al local de planta baixa o botiga, protegida amb una persiana metàl·lica. A la banda esquerra, la façana clou amb una finestra on es repeteix l'esquema descrit anteriorment, amb un emmarcament en forma d'arc, però finestra de dues fulles allindanada. Aquesta es protegida per una reixa de forja, de barrots helicoidals en vertical i reblonats a tres perfils horitzontals, per concloure amb motius ondulants en la franja superior.

En el primer pis, les dues obertures es configuren a partir d'un gruix de morter, que simula els muntants, i amb una gran llinda on s'hi esculpeix una forma de petxina, realitzada en morter o pedra artificial. Ambdues portes donen a una balconada amb volada d'obra i cantell motllurat. A la banda inferior del balcó, una motllura de morter esculpida recorre tota l'amplada de la façana. La barana és de forja, en la que s'alternen perfils helicoidals i barrots senzills, amb un passamà de secció simple. La zona central es decora amb una forma ovalada i reganyols. Just per sobre de les llindes descrites s'hi situen unes bandes o faixes motllurades que s'estén en tota l'amplada de la façana i que dona pas al coronament de la façana cornisa o espiralls de ventilació del terrat a la catalana, que podrien ser de pedra artificial o ceràmica. Per sobre, una cornisa que sobresurt força del pla de la façana i dona pas a la coberta del terrat transitable superior. Aquest terrat es protegeix amb matxons d'obra i barana de barrots senzills en vertical.

El revestiment és senzill en planta baixa, configurant una mena de sòcol abuixardat en la cota inferior i després un carreuat a trencajunt fins a la línia del balcó corregut. En el primer pis el revestiment s'embelleix amb dos plafons d'esgrafiats amb motius florals a cada banda de les obertures, que es troben en força bon estat. La façana o frontis posterior es actualment visible des de l'interior de l'illa, ja que s'han enderrocat alguna de les construccions que abans s'hi situaven. Part del límit del jardí o pati posterior coincidia amb l'eix d'un dels passatges de la Colònia Castells.

Vista de la façana posterior de la finca i el mur de tancament de la parcel·la, des del que era un dels passatges de la Colònia Castells

Deetall de la configuració de la planta baixa de la finca, amb un sòcol en la cota inferior i un revestiment amb fals carreuat.

Sobre aquestes línies, vista en detall de la porta d'accés a l'immoble. A sota, detall del motllurat de la zona inferior de la volada del balcó del primer pis.

En la imatge superior, detall de la porta d'accés a l'habitatge, amb el quarteró superior en vidre, protegir per una reixa de forja. A sota, finestra defensada per una reixa amb barrots en helicoidal.

A sobre, detall de la llinda amb esculpit en forma de petxina, amb un bordó superior, que recorre tota l'amplada de la façana. A sota, detall del motiu en esgrafiat que decora el segon pis.

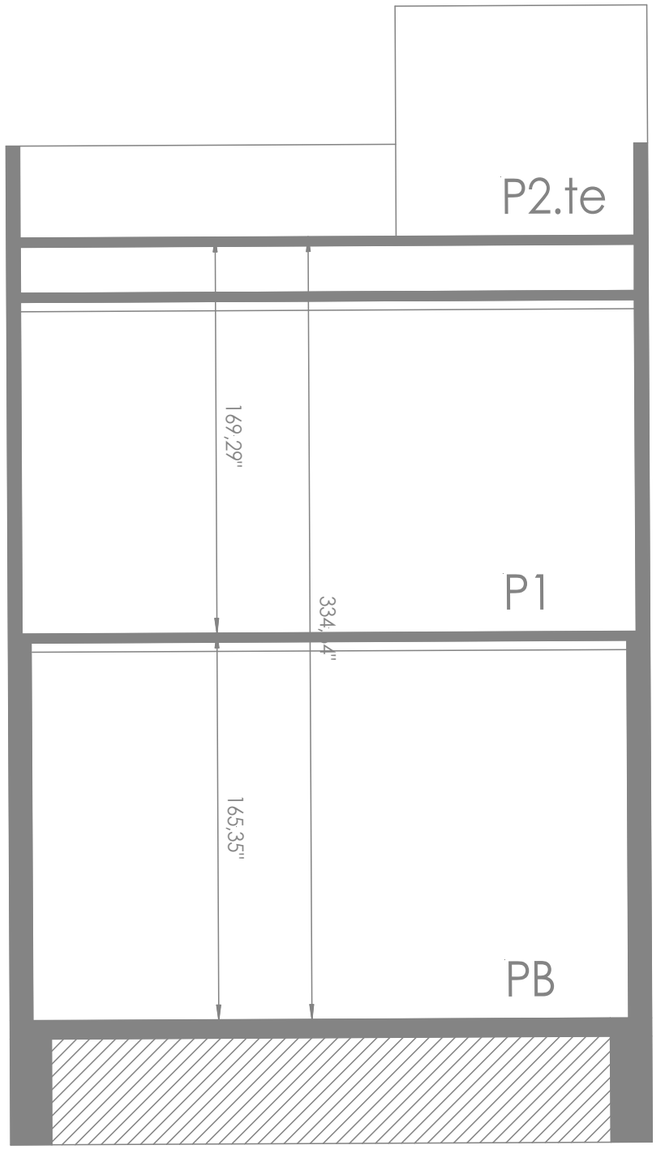

Detall de la configuració de la barana del balcó, on la zona central presenta un motiu ovalat, decorat amb reganyols al voltant i barrots en helicoidal en combinació amb barrots i passamà de secció senzilla.

Vista del desenvolupament del primer pis de la façana del primer pis. Detall del balcó corregut al que donen pas les dues obertures i de la banda inferior de la volada del balcó.

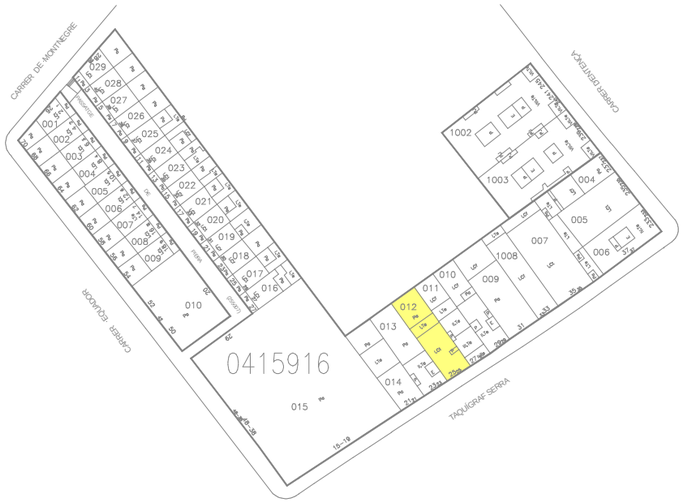

Secció de la finca. Planimetria facilitada per l'IMU.

Notícies històriques

Malauradament no disposem de cap notícia documental sobre la construcció del que seria la casa més singular d'aquest frontis de carrer. Exemplifica el que va ser la urbanització a partir d'habitatges unifamiliars del nou carrer de Taquígraf Serra, l'alineació del qual es va apro9var definitivament el 1926.

Taquígraf Serra, 25

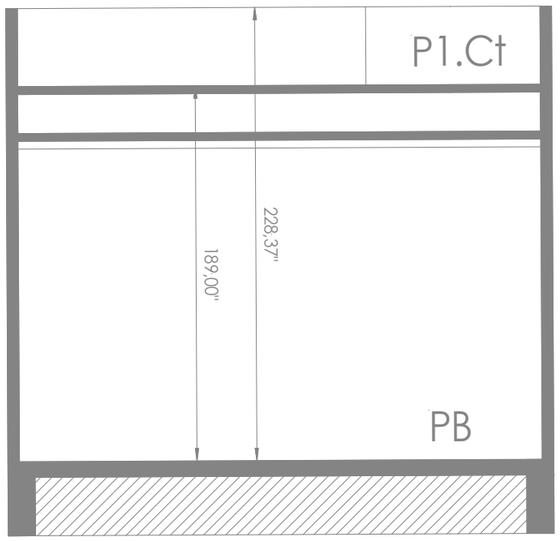

Edifici d'ús comercial situat a la parcel·la núm. 012 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Taquígraf Serra núm. 25. Construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa i coberta.

La parcel·la en la que s'aixeca la finca és de configuració rectangular, amb la part frontal d'aquesta ocupada per la construcció d'una sola planta, amb un petit pati lateral adossat a la mitgera i un pati de grans dimensions vers la zona posterior.

En façana es situen dues obertures bessones, de grans dimensions i allindanades, protegides amb persianes metàl·liques i sense cap emmarcament. Per sobre una cornisa motllurada que sobresurt del pla de la façana dona pas al coronament de l'edifici, esglaonada, i una darrera franja que corona l'edifici que s'embelleix amb uns plafons o fornícules rectangulars, per concloure amb una darrera cornisa de maó.

La primera part de la coberta és plana, mentre que la zona central de la construcció presenta una coberta a dues vessants de teula àrab, amb un carener just al centre de la nau.

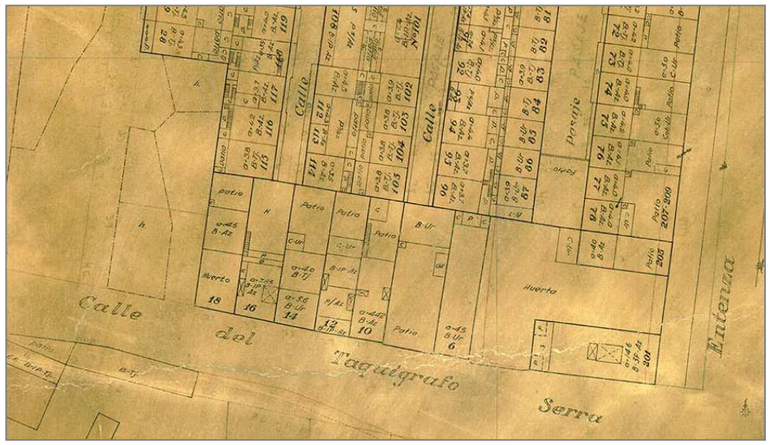
Secció de la nau. Planimetria facilitada per l'IMU

En les imatges superiors, vista general del frontis de la finca, i a sota detall del coronament, amb una cornisa de maó.

Notícies històriques

Segons la informació del cadastre –sempre aproximativa en aquest aspecte- l'edificació data de 1927. L'any s'escau ja que s'emmarca en la cronologia que va des de l'aprovació de les alineacions del carrer Taquígraf Serra (1926) a la del plànol parcel·lari de Vicenç Martorell de 1928 on ja hi apareix grafiada. Malauradament, però, no s'ha trobat el seu projecte original un cop realitzada la recerca a l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona.

Plànol parcel·lari de Vicenç Martorell de 1928 on amb el número 14 apareix ja construïda la nau de l'acutal finca de Taquígraf Serra, 25

Taquígraf Serra 27

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 011 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Taquígraf Serra núm. 27. Construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa, primer pis i terrat transitable. La parcel·la, de configuració allargada, esta completament ocupada per la construcció, ja que presenta un cobert de planta baixa vers la part posterior.

La planta baixa s'articula a partir de tres obertures, essent la central la de majors dimensions, protegida amb una persiana metàl·lica que donaria pas a un garatge o espai comercial. En la llinda s'hi dibuixa un fals arc pla, a partir d'incisions en el revestiment. A ambdós costats s'hi situen obertures de menors dimensions, allindanades. A la dreta, s'hi troba la porta d'accés a l'habitatge, amb un plafó superior de vidre, protegit per una reixa i picaporta amb espiell força destacat. A la banda contraria s'hi situa una finestra defensada amb una reixa de forja, qeuil·lumina el local de planta baixa. La reixa és de barrots de fosa en tres registres, ancorats a dos registres en horitzontal i amb un emmarcament en que s'hi situen motius en espiral i reganyols.

En la planta primera s'hi situen dues obertures que donen sortida a un balco corregut. La volada d'aquest es realitza d'obra, amb un motllurat en el pla lateral i es protegeix amb una barana de barrots de fosa i passamà senzill, decorat per una franja en horitzontal amb una successió de rectangles just sota el passamà. Les obertures són ambdues allindanades i amb portes de doble fulla protegides per porticons de llibret amb lames orientables. Per sobre, una cornisa que recorre tota l'amplada de la façana per damunt la qual hi ha els espiralls de ventilació del terrat a la catalana. Corona l'edifici una cornisa continua amb una senzilla motllura que sobresurt força del pla de l'edifici. Damunt s'organitza la barana del terrat, amb tres matxons de pedra artificial amb un plafó quadrat esculpit que li dona relleu en combinació amb balustres realitzats possiblement amb pedra artificials i passamà d'obra.

Pel que fa al revestiment, en la cota inferior s'hi aprecia un petit sòcol revestit amb morter senzill, a partir del qual s'hi dibuixa un fals carreuat a trencajunt. Els carreus dibuixats presenten un emmarcament llis amb un interior buixardat, com si fossin carreus encoixinats.

A dalt, Detall de la planta baixa amb la distribució de les diferents obertrues.
A sota, porta d'accés a la caixa d'escala

Detall del picaport de la porta.

Detall de la reixa de la finestra de la planta baixa. També pot obsrvar-se l'estucat de façana imitant carreus encoixinats i abuixardats.

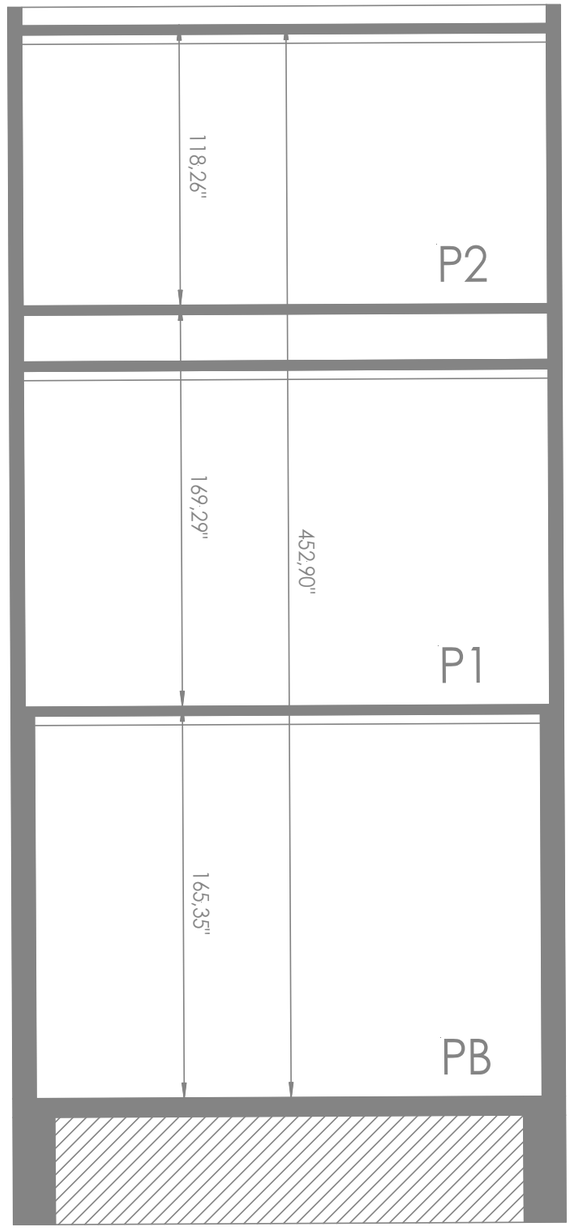

A la imatge superior, vista de la cota inferior de la volada d'obra, amb un pla lateral motllurat. A sota, vista del revestiment de morter, en que es dibuixa un carreuat tipus encoixinat.

Sobre aquestes línies, vista del desenvolupament vertical del primer pis de la finca i el seu coronament, amb balustres de pedra artificial.

Secció de la finca. Planimetria facilitada per l'IMU

Notícies històriques

Malauradament, la recerca a l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona no ha permès localitzar el projecte original de l'edifici, ni les possibles obres de reforma. Les similituds i tècniques emprades en el revestiment de façana podrien indicar-nos una obra que se situaria a la dècada de 1940-1950, sobre una finca preexistent de finals dels anys 20. L'accés a les dades del Registre de la Propeitat podria aportar més dades sobre aquest extrem.

Taquígraf Serra, 29

Edifici unifamiliar situat a la parcel·la núm. 010 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. Es tracta d'un edifici amb un sol frontis al Taquígraf Serra núm. 29. Construït entre mitgeres s'articula en alçat amb una planta baixa, primer pis i terrat transitable. La parcel·la en la que s'alça la construcció és de configuració allargada, amb l'immoble afrontat al carrer. Just després s'hi localitza un petit pati allargat i una construcció de baixa qualitat, que ocupa la zona posterior de la parcel·la, amb una coberta realitzada possiblement en fibrociment.

La façana s'organitza en planta baixa a partir de tres obertures, allindanades totes ella. A la banda dreta s'hi situa l'accés a l'habitatge, amb una porta de fusta amb un gran plafó central, protegit amb una reixa de forja que dibuixa motius romboidals i coronada per una tarja, també protegida amb un enreixat. Al seu costat s'hi disposa una finestra, amb ampit de rajola i protegida per una reixa de forja. Aquesta presenta barrots verticals, reblonats a tres franges horitzontals. En la zona central, s'hi situen reganyols que ornen la peça. A la banda esquerra, la darrera obertura podria donar pas un garatge o espai comercial, protegida per una persiana metàl·lica.

Les tres obertures en planta baixa són emmarcades per muntants i llindes de morter, que sobresurt lleugerament del pla de la façana. Una faixa de pedra artificial – que queda força oculta pel cablejat que creua la façana – separa planta baixa del primer pis, on s'hi obren dues obertures en forma de finestres allindanades, amb muntants i llindes de morter, només marcades per la pintura i no per una diferència en el pla de la façana. Els ampits es configuren amb maó o peces de ceràmica.

Una cornisa senzilla que recorre tota l'amplada de la façana dona pas a l'espai on es situen les dues obertures o espiells que denoten la presencia d'una cambra d'aire del terrat a la catalana, protegides per gelosies rectangulars de ceràmica. La façana corona amb una cornisa continua amb senzill motllurat, sobre la qual s'hi disposa una barana del terrat d'obra, reforçada per dos matxons en els laterals i un al centre i passamà senzill, també de maó massís.

El revestiment de la façana presenta un arrebossat que imita un aparell isòdom de pedra amb carreus col·locats al trencajunt. L'encintat amb incisions dibuixa el carreuat, que presenta un emmarcament amb un interior buixardat, recordant carreus encoixinats. A la cota inferior del mur s'hi disposa un sòcol que sobresurt del pla de la façana.

Vista del desenvolupament vertical del frontis de la finca, amb obertures allindanades i coronament superior.

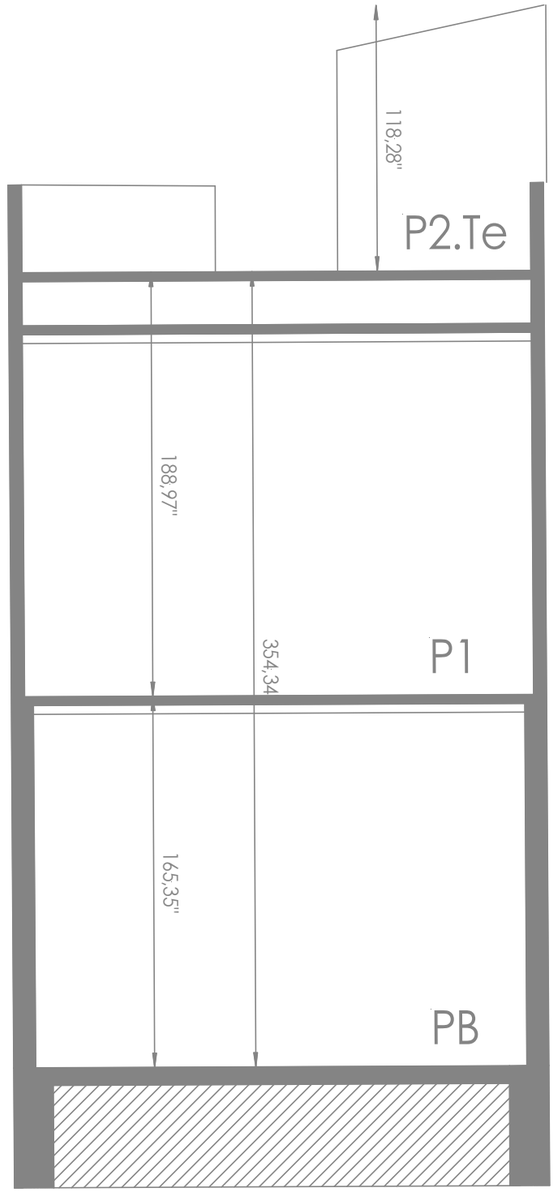

Vista en detall de la configuració de la planta baixa de l'immoble.

Sobre aquestes línies, vista de la part posterior de l'edifici. A sota, detall de la cornisa de l'edifici i gelosies de ceràmica que protegeixen les finestres conilleres.

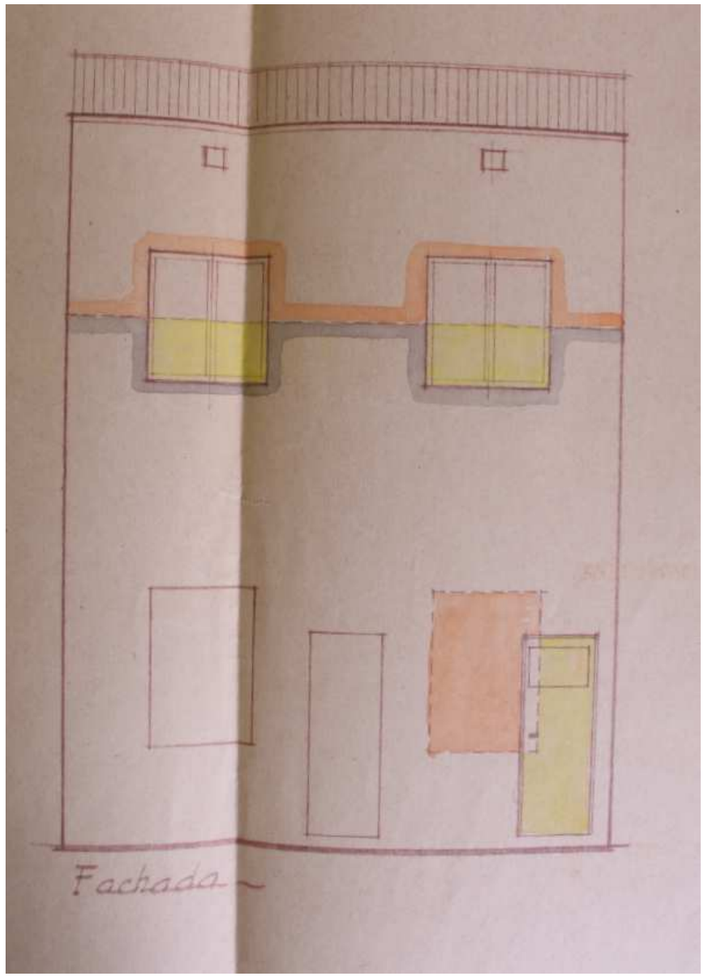
Secció de la finca (Planimetria facilitada per l'IMU.

Notícies històriques

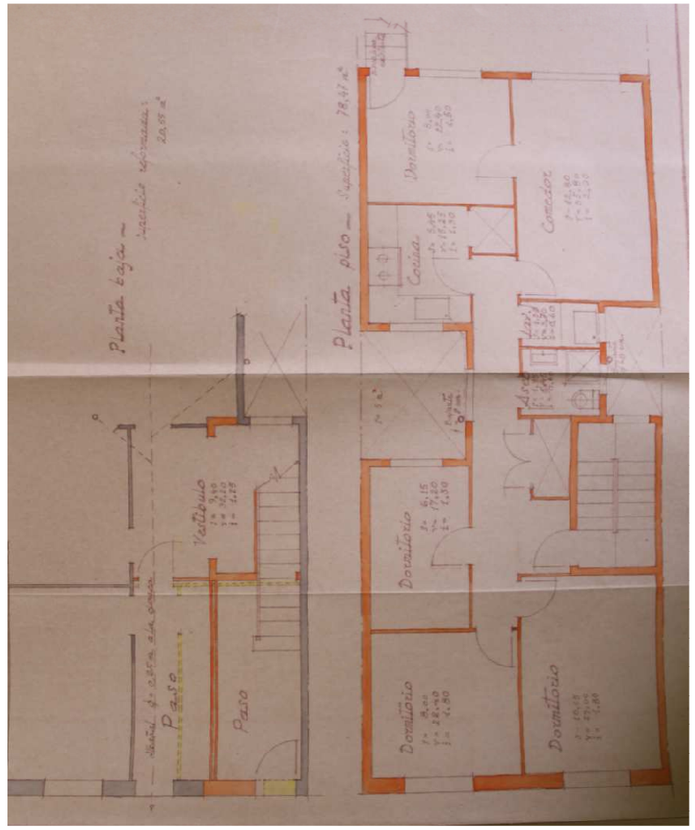
L'edifici original construït al carrer Taquígraf Serra 29 –antigament senyalat amb el número 10- era una caseta de només planta baixa, que segurament seguia la tipologia de les casetes veïnes de la Colònia Castells, tot i que amb una major fondària construïda. El seu aixecament es degué produir entre 1926 –any de l'aprovació definitiva del traçat del carrer Taquígraf Serra i 1928, quan ja apareix grafiada al parcel·lari de Vicenç Martorell.

No és fins a la dècada de 1950 que el llavors propietari Alejandro Acibes va decidir fer una ampliació i remunta de la casa, addicionat un nou pis i construint una caixa d'escala. La instància és de 1955 i anava acompanyada d'un projecte signat per l'arquitecte Guillermo Giráldez que incorporava un plànol de situació, un de façana en que s'hi assenyalen els canvis previstos, i un amb les noves plantes. A planta baixa es marquen en groc els canvis a realitzar, creant una escala i un rebedor, que permeti aquest accés independent al primer pis de nova construcció. A planta pis es dibuixa la nova distribució de l'habitatge al qual també s´hi pot accedir des d'una escala posterior que mena al pati. A la memòria del projecte es detallen els materials a emprar: fabrica de maó en parets i envans, bigueta de formigó armat en forjat, terrat a la catalana i paviments de mosaic hidràulic .

Projecte de la nova façana on es pinta en vermell la finestra tapiada i es dibuixa en groc la porta de nova obertura, que dona accés al pis superior. Font: AMCB.

Plànols del projecte a la planta baixa i al pis superior. Font: AMCB.

Hi ha documentada una segona intervenció a la façana de la finca de l'any 1958, sol·licitada per D. Carlos i F. Navarro. El projecte dibuixa l'estat actual de la finca, amb un accés en un dels laterals – tal i com s'havia projectat al 1955 – i una finestra en l'eix central, que difereix del projecte mencionat. La nova intervenció contempla l'obertura d'un nou accés de grans dimensions protegit amb una persiana metàl·lica. El projecte presentat correspon totalment amb la fesomia actual de la façana de la finca tal i com es pot veure en la imatge de la dreta.

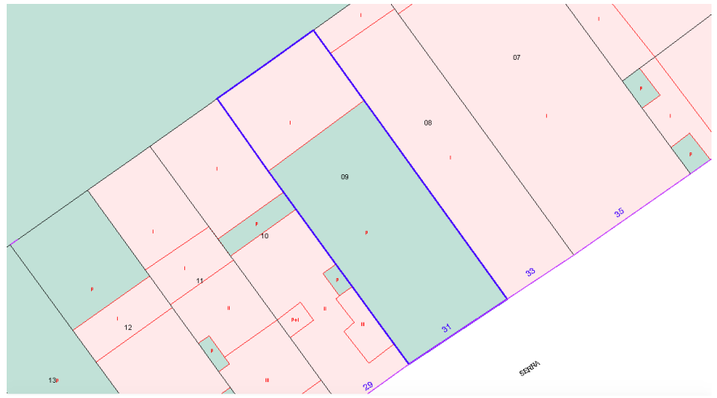

A l'esquerra, projecte per a l'obertura del nou portal al 1958. A la dreta, vista de l'estat actual del mateix frontis.

Taquígraf Serra, 31

Construcció unifamiliar situada a la parcel·la núm. 010 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. La parcel·la, de configuració rectangular, té una façana de 9 metres i una profunditat de 25. A la línia oficial de façana del carrer Taquígraf Serra s'hi troba un mur de tanca amb una obertura central closa per una porta enreixada. Aqeusta porta dóna accés al patí o jardi davanter de la finca, de dimensions força considerables si es compara amb el reduït espai de la casa situada a la part posterior.

La caseta es desenvolupa amb una planta baixa amb coberta plana, possiblement realitzada amb fibro-ciment. La façana s'ordena a partir de quatre obertures allindanades, distribuïdes rítmicament en tota l'amplada de la façana. Tres d'aquestes obertures són finestres, estan les dels extrems defensades per reixes de barrots senzills. Les dues obertures centrals no són visibles, ja que es troben ocultes per persianes i no s'ha pogut accedir a l'interior.

El coronament de l'edifici s'estructura a partir d'una primera cornisa, que sobresurt del pla de la façana, que es succeïda per una segona cornisa esgraonada que protegeix de regalims el pla de la façana.

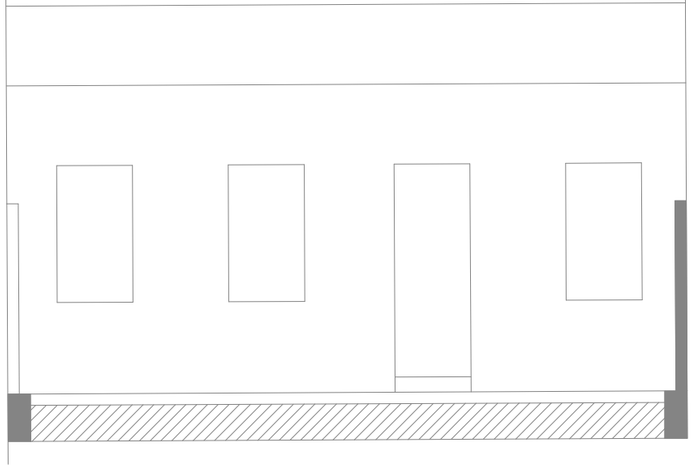
Per últim, s'intueix un revestiment de morter en la façana, tot i que es troba en molt mal estat, fent visible la composició del mur, amb filades de maó i juntes de morter.

A la mitjgera amb la nau de Taquígraf Serra 33 s'hi intueix un pas cegat que antigament comunicava les dues estructures.

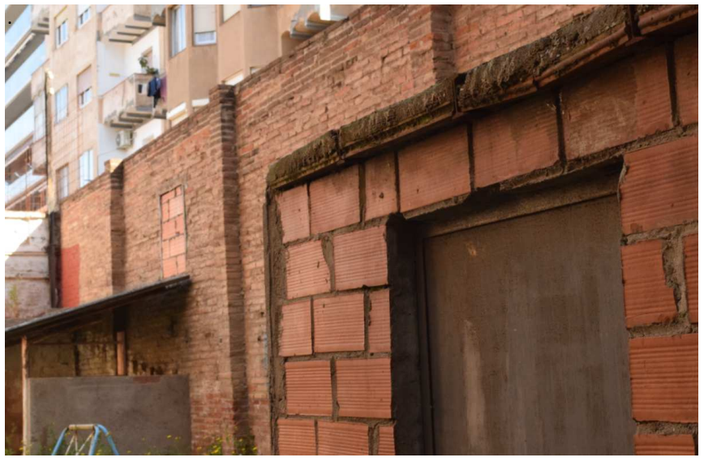

En la imatge superior, vista de la façana interior de la finca, afrontada a la zona frontal de pati o jardí.

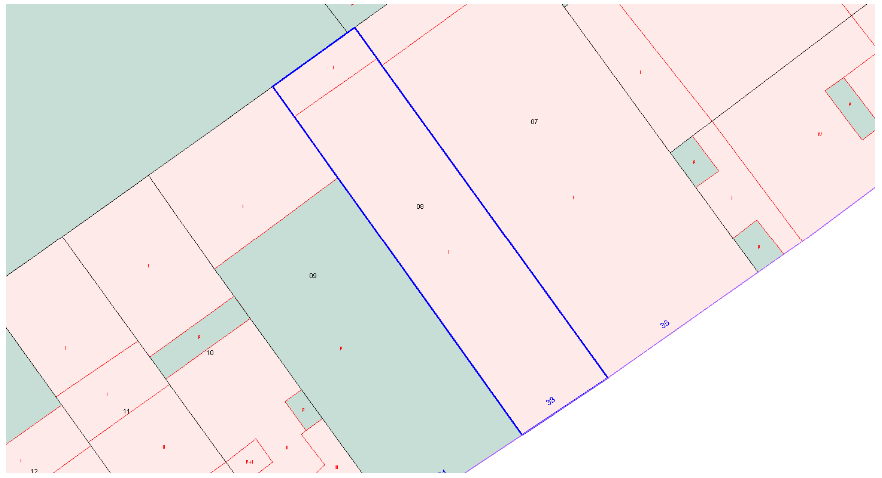
A sobre de tot, vista de la mitgera que delimita la parcel·la en la que s'alça la construcció descrita. A sota, aixecament de la façana. (Planimetria facilitada per l'IMU)

Sobre aquestes línies, vista de la mitgera que separa la parcel·la amb la construcció adjacent de Taquigraf Serra 33on s'intueix una porta de comunicació.

Taquígraf Serra, 33

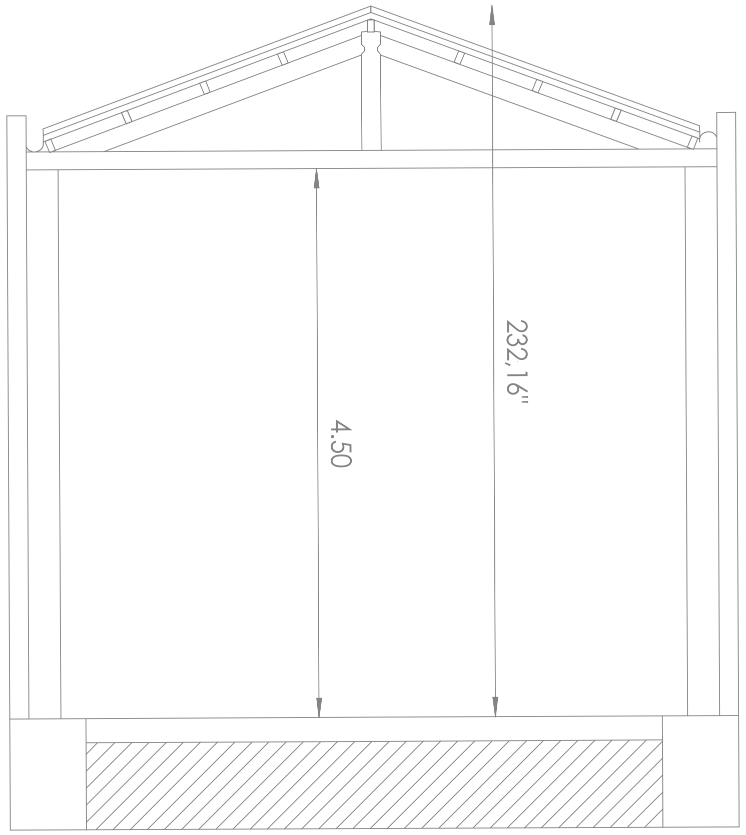

Nau situada a la parcel·la núm. 010 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. Es tracta d'una parcel·la que disposa de 6 metres de façana i una profunditat de 23 metres, completament ocupada per una nau, amb un sol frontis al carrer Taquígraf Serra núm. 31. L'edifici, construït entre mitgeres, té una teulada a dues aigües i una petita construcció adossada a la part posterior, de coberta plana, que ocupa l'antic i estret pati.

La façana al carrer Taquígraf Serra presenta dues obertures, una porta d'accés petita que deu conduir a un altell interior, i una gran obertura tancada per una persiana metàl·lica que dóna pas a la zona de magatzem o taller. Cap de les dues portes presenta emmarcaments o d'altres elements destacables.

L'únic element destacable de la construcció esdevé el seu coronament, amb un frontis esgraonat, que és singularitzat per l'afegitó de gelosies ceràmiques que en destaquen la seva configuració. Aquesta mateixa gelosia protegeix una petita obertura situada a la zona central del coronament de l'edifici, i que indicaria la presencia d'un segon nivell tipus altell al qual s'hi accediria per la porta petita. L'edifici corona amb una cornisa graonada de maó, que protegeix el pla de la façana de regalims.

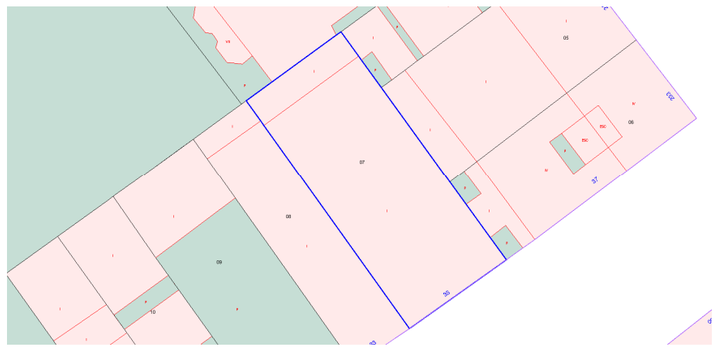

Sobre aquestes línies, detall del frontis esgraonat de la nau. Al costat, secció de la finca proporcionat per lIIMU.

Localització i descripció

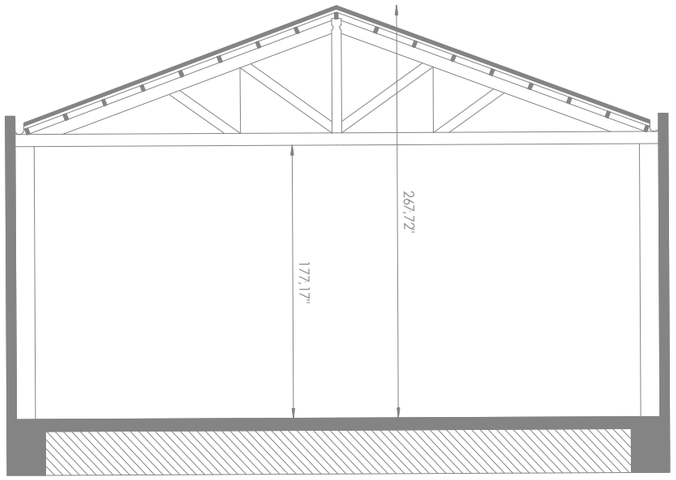

Nau situada a la parcel·la núm. 007 de l'illa de cases indicada al parcel·lari amb el número 0415916 / 81229. Es tracta d'una parcel·la de forma allargada, d'onze metres de façana i 25 de profunditat, completament ocupada per la construcció, que presenta una coberta a dues aigües, amb un petit cobert adossat a la banda posterior, de coberta plana. L'edifici presenta un sol frontis, al carrer Taquígraf Serra, núm. 35, construït entre mitgeres, amb planta baixa i un nivell sota coberta, que podria emprar-se com a altell.

En planta baixa la construcció presenta una gran obertura allindanada, protegida per una persiana metàl·lica. A ambdós costats s'hi situen sengles finestres, de forma quadrangular, closes amb persianes metàl·liques. Cap d'aquests elements presenta trets destacables o singulars.

L'edifici corona amb un frontis triangular, amb un darrer graó, que marca la zona central on també es situaria el carener de la coberta a dues vessants, generada a partir d'una encavallada. En l'eix central d'aquest coronament, s'hi situen dues finestres bessones, de petites dimensions, i que marcarien la presència d'aquest nivell sotacoberta.

La façana presenta un revestiment molt simple, de morter amb acabat arremolinat, i pintat en color blanc. La capa pictòrica es troba en mal estat, especialment en les cotes més altes, i presenta descamacions. Destaca el morter situat en la cota més inferior, amb plafons vuitavats i acabat rústic.

En la imatge superior, vista del coronament de la façana, amb frontis triangular. Al costat, detall de la secció de la nau, on es pot veure l'encavallada que genera la coberta a dues aigües. Plànol proporcionat per l'IMU

Notícies històriques

Conjuntament amb la parcel·la del carrer Entença 235 amb la qual limíta, aquesta nau ocupa l'espai que va restar com a "hort" de l'antiga finca de Teresa Rosés. Precisament, la similitud formal amb la nau del carrer Entença 235 fa pensar que el seu aixecament es va produir en paral·lel a aquesta obra, documentada l'any 1950 (vegeu fitxa corresponent).

Les similituds entre les dues naus són prou evidents com per a no pensar en una mateixa promoció o moment constructiu. A l'esquerra, la nau del carrer Entença 235 i a la dreta la de Taquígraf Serra, 35.

Dades històriques

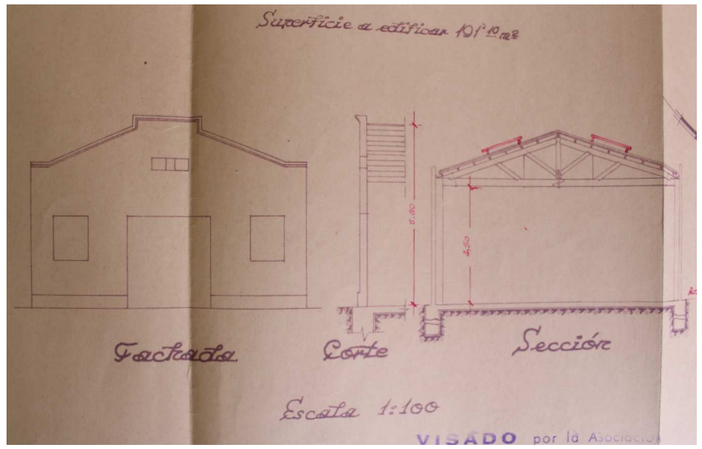
No s'han localitzat dades històriques que facin referencia a la nau d'ús industrial situada al carrer Taquígraf Serra, núm. 35. Tanmateix, l'organització i fesomia de la façana i la seva coberta remeten directament a la construcció situada en aquesta mateixa illa de cases, situada amb el seu frontis al carrer Entença, núm. 235 com es pot veure en les imatges inferiors.

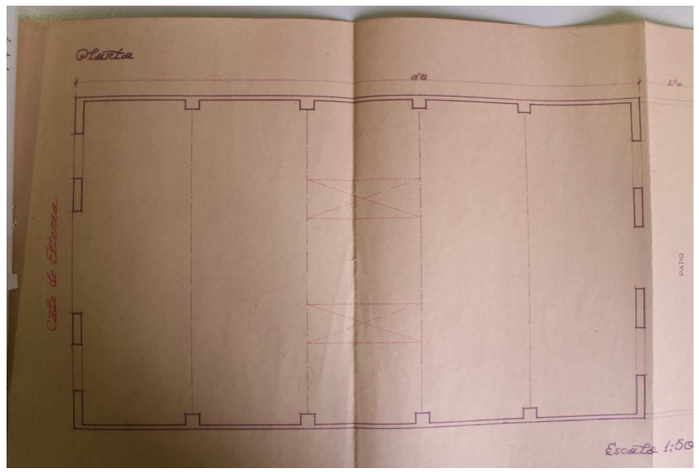

En la imatge superior, vista de la façana de l'edifici al carrer Taquígraf Serra. A sota, vista general de la façana de l'edifici a Entença.

Ambdues façanes presenten trets similars, com l'organització de les obertures amb un eix central on s'hi situa un gran accés, amb dues obertures de dimensions més petites a ambdós costats. En aquest darrer element les façanes difereixen, ja que les obertures són de dimensions diferents. El coronament de la façana i el seu frontis triangular són també molt similars. És en aquest sentit que s'adjunten en aquestes pàgines l'expedient de permís per a la construcció l'any 1950.

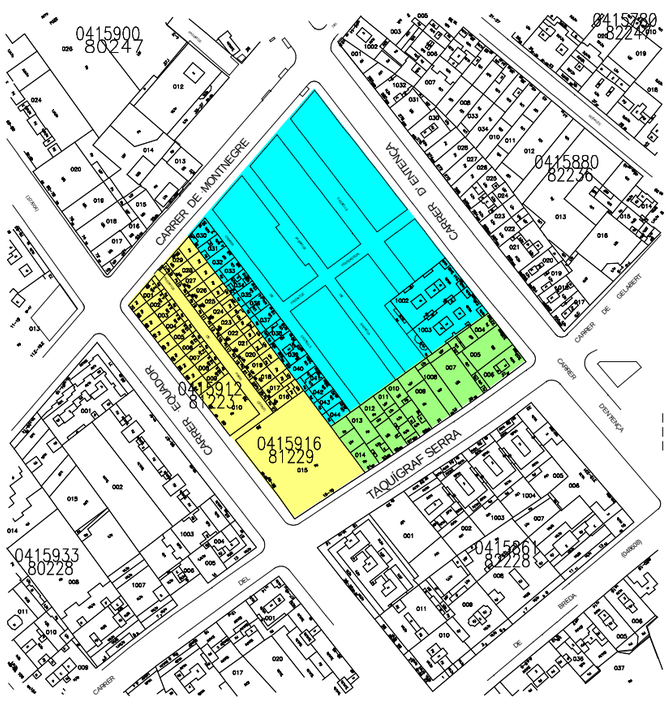

A sobre i a sota, dibuix de l'alçat i secció de la finca d'Entença, núm. 235 i planimetria de la mateixa. Font: AMCB.

Conclusions: valoració patrimonial

- Les 34 finques catalogades com a Bé d'Interès Documental (D) que es troben dins l'àmbit del sector de reforma interior de la Colònia Castells contemplat en el present estudi formen part de dues realitats urbanístiques i constructives diferents. Per una banda tenim les 23 finques que configuren el passatge Piera –totes elles fruit d'un projecte únic de construcció de cases barates-, i per una altra les cases que afronten al carrer Taquígraf Serra i Entença, que responen a promocions i projectes particulars. Ambdues realitats són fruit de l'antiga distribució en diferents propietats: La de Vicenç Piera on es projectà el passatge el 1924, i la de Teresa Rosés, parcel·lada a partir de 1926. A més, cal tenir present que la resta de l'illa havia estat ocupada fins al seu recent enderroc pel conjunt de passatges i casetes que definien la "Colònia Castells" promoguda per Maria Barnola i la seva filla el 1923. Es aquesta singularitat de la Colònia el que va fer que el Catàleg de Patrimoni protegís tota l'illa amb la categoria D.

En groc, propietat de Vicenç Piera on s'inclouen les 23 finques que configuren el passatge Piera.

En verd, l'antiga finca de Teresa Rosés, parcel·lada per construir habitatges

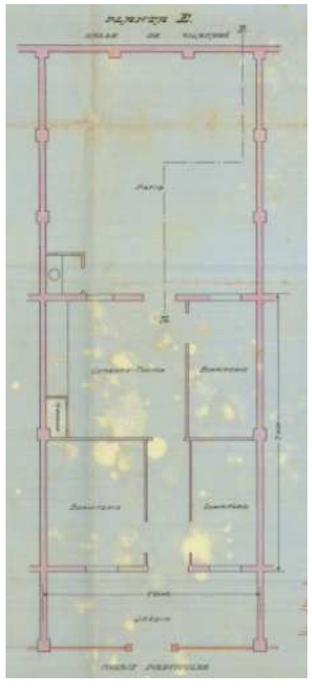
En Blau, extensió on s'aixecava la "Colònia Castells".

- Amb la promoció de la Colònia Castells al 1923, i la continuació de la lògica de passatges i habitatges populars que va significar el projecte del passatge Piera al 1924, la configuració urbana de l'illa delimitada pels carrers de Montegre / Entença/ Taquígraf Serra/ Equador va ser un cas singular dins l'eixample de Barcelona: es van despreciar els fronts de façana dels carrers. Les més de 150 casetes unifamiliars previstes en total en les promocions de la Colònia Castells i del passatge Piera tenien totes elles la seva façana orientada als passatges interiors que es creaven. Els fronts del carrer Entença i del carrer Equador van resultar els murs de tanca dels patis posteriors dels habitatges, mentre que al carrer Montnegre s'hi trobaven les mitgeres de tanca i els accessos als passatges. Aquest fet de mansana amb edificis sense façanes als carrers –llevat del carrer Taquígraf Serra que com hem dit no forma part de la "Colònia"- va accentuar el caràcter tancat de la colònia i va oferir un paisatge insòlit dins el conjunt de façanes de la ciutat de Barcelona.

Aquesta és la "façana" del carrer Equador, constituïda pel mur de tanca dels patis posteriors de les casetes del passatge Piera. Un paisatge poc normal en la línia d'un carrer urbanitzat

- El projecte del passatge creat per Vicenç Piera el 1924 a imatge de la Colònia Castells que s'havia començat a construir a la finca veïna és un exemple paradigmàtic dels grups de "cases barates" de promoció particular. Les seves característiques principals venen determinades per constituir unitats de cases de dimensions reduïdes, amb només planta baixa, un petit jardí davanter i un pati més extens al seu darrera on se situa la comuna. La planta tipus que s'adjunta al projecte ens defineix les seves característiques. En comparació amb les altres cases de la Colònia Castells –ja enderrocades- els habitatges del passatge Piera disposen d'uns patis força més grans que, amb el temps, han estat parcialment col·lonitzats per construccions auxiliars d'escassa entitat.

Planta tipus de les casetes del passatge Piera.

- Pel que fa a la configuració del passatge Piera i la construcció dels 23 habitatges objecte d'estudi, cal assenyalar que la seva promoció unitària i el fet que la gran majoria de les cases es mantingués en mans del promotor Vicenç Piera i els seus hereus ha propiciat que els edificis s'hagin mantingut amb poques transformacions. D'aquesta manera, el passatge ha mantingut viva i molt fidel la seva fesomia original, llevat –òbviament- de petites reformes puntuals i substitució d'alguns elements. Al final d'aquest capítol s'inclou un apartat o petit catàleg d'elements originals conservats a les cases del passatge.

- Tot i que actualment el passatge Piera sigui l'únic que es manté dempeus, la seva valoració històrica i patrimonial no pot fer-se aïlladament sense tenir en compte el fenomen de la Colònia Castells. I, per extensió, no es pot parlar de la Colònia Castells sense referir-se a ella com l'exemple més paradigmàtic de les promocions d'habitatge popular a la Barcelona del primer terç del segle XX.

- L'existència de la Colònia no va agradar ni els propietaris veïns al moment en què es construïa, ni va ser ben vista pels serveis d'urbanisme municipals un cop passada la Guerra Civil. Ja al 1947 –com ha quedat documentat en el treball- l'ajuntament es plantejava la desaparició dels passatges i, si no ho va fer, va ser per la manca de pressupost per a les expropiacions. Posteriorment, la Colònia va quedar afectada com a zona verda al Pla Comarcal d'Ordenació Urbana de 1953, desenvolupat deu anys més tard en el *Plan Parcial de Ordenación de la zona Norte de la Avenida Generalísimo Franco entre las plazas de Calvo Sotelo y del Papa Pio II y del barrio de Les Corts*" de l'any 1963.

- Les expropiacions i l'enderroc de la Colònia van trigar encara molts anys –no es van executar fins el 2011- despertant ja un intens debat i oposició veïnal sobre la conservació o no dels passatges.

- Al llarg del temps, els criteris històrics patrimonials han anat incorporant noves categories de valoració que han fet sensibilitzar l'opinió pública i l'administració sobre elements la desaparició dels quals significa una pèrdua de la memòria o el passat històric. Pensem, per exemple i en el cas de Barcelona, en les restes del patrimoni i del paisatge industrial de la ciutat.

- L'habitatge popular és un d'aquests valors que ja José Luís Oyón en un article publicat el 1998 posava sobre la taula i exemplificava en el cas de la Colònia Castells. Pel seu interès, reproduïm alguns paràgrafs on es justifiquen aquests nous valors patrimonials:

  Preservar la vivienda popular de la piqueta no es en sí algo evidente. Tampoco suele ser moneda corriente en el mundo de la conservación de monumentos. Como sabemos, los catálogos tradicionales del patrimonio raramente la incluyen, de no mediar una gran antigüedad y un caracter de excepcional singularidad. Las areas residenciales populares son un apartado extremadamente crítico y controvertido de la conservación del patrimonio edificado, una de las piedras de toque en realidad del ámbito de aplicación de la salvaguarda, de su mismo sentido y utilidad.(...)
  Pensamos que frente a la ausencia de la cualidad estética, o de la simple antigüedad, recurrentemente usadas en la protección de edificios y entornos históricos, la protección de la vivienda popular periférica solo puede (y además debe) justificarse desde dos supuestos complementarios. (...) El primer criterio ha de ser siempre el de la utilidad. Todo paisaje urbano, por hermoso o prosaico que sea, encierra en sí una profunda continuidad antropológica entre las personas, las calles y los edificios que las albergan. (...) El segundo criterio, tan trascendental o más que el anterior, es el de su valor intelectual. Tal valor se resume fundamentalmente en la profundidad temporal que permite la contemplación y la vivencia de cualquier paisaje urbano con historia, aunque sea ésta a veces mínima. Carente de los atributos de cualidad estética, la periferia, cualquier periferia, permite dotar de profundidad en el tiempo a las distintas áreas de la ciudad, contribuye a identificar lejanos trazos del paisaje de otras épocas sin cuyo reconocimiento

nuestra apreciación del entorno aparece dramáticamente amputada. (...)Por esa razón, cualquier destrucción del tejido de la vivienda popular en la periferia resulta a la larga desazonante y en el fondo empobrecedora. La destrucción masiva puede acabar clausurando en un instante todo un tramo de su historia, en particular cuando se trata de los únicos restos históricos de unos espacios suburbanos de tan corta y ajetreada vida. (...) Ello es particularmente grave cuando se trata de ámbitos del paisaje residencial especialmente homogéneos, que configuran conjuntos extensos y que ahora vemos gravemente amenazados como ocurre en la Colonia Castells.
[OYON, J.L. "La conservación de la vivienda popular en las periferias urbanas. El caso de Barcelona y la Colonia Castells" a **Scripta Nova**, núm 21 (1998). Consultable online a: http://www.ub.edu/geocrit/sn-21.htm]

- Els darrers anys, alguns conjunts de cases barates de Catalunya han merescut la protecció com a BCIL (Béns Culturals d'interès local). Cas de les cases barates Sagrada Família de Manresa o el carrer Molines, el passatge Olivera i el passatge Piera de l'Hospitalet, per posar alguns exemples. Aquest no va ser el cas de la colònia Castells, raó per la qual es va poder enderrocar.

- Els paràmetres habituals de valoració patrimonial són els del coneixement històric, qualitat arquitectònica, antiguitat, singularitat, excepcionalitat, rellevància històrica, significació cultural, entitat estructural, autoria, percepció i reconeixement territorial. Tot i que, com ja apuntava Oyón, alguns dels paràmetres més clàssics de valoració (com els de qualitat arquitectònica, antiguitat, entitat estructural o autoria) no s'acompleixen, en casos com els de l'habitatge popular i en concret a l'únic passatge que queda de la Colònia Castells, poden tenir-se en compte nous paràmetres com són el de la rellevància històrica –per explicar el fenomen de l'habitatge popular i les cases barates a la Barcelona del primer terç del segle XX-, la singularitat -un dels darrers exemples encara vius-, l' excepcionalitat -tant per l'extensió que va tenir la colònia com pel fet de "tancar-se" a les línies dels carrers de l'Eixample-, la significació cultural -lligada als valors veïnals i el teixit social-, i l'evident reconeixement territorial -com ho demostren les demandes veïnals.

- Potser els valors més intangibles, com la significació cultural i el reconeixement territorial, són els que més s'han fet sentir en la veu de les peticions veïnals de conservació. No cal menysprear, però, la resta de valors històrics apuntats.

- En aplicació d'aquests paràmetres, l'estudi recomanaria -en la mesura que sigui possible- el manteniment del paisatge que configura el passatge Piera, estudiant la manera de poder-lo integrar dins la nova urbanització de l'illa, i considerar la possibilitat de protegir-lo com a BCIL (Bé cultrual d'interès local) com a succeït a d'altres poblacions catalanes amb exemples similars.

- En canvi, un cop obtingut el coneixement històric documental de la resta d'edificis que configuren la façana del carrer Taquígraf Serra i Entença catalogats com a D, no s'observa en ells cap element d'interès que pogués significar una atenció patrimonial especial.

Elements originals del passatge Piera

Com a complement de la valoració patrimonial, adjuntem una mostra dels elements originals que encara es mantenen en bona part de les cases del passatge i que són els qeu caldria preservar en cas de la conservació del conjunt.

- **Reixes de la barana del jardí**

Les reixes de forja amb barrots de secció senzilla i acabades en punta de fletxa es consideren un dels elements reminiscents del projecte original. Dit element es localitza en els habitatges del passatge Piera, núm. 2, 4, 6, 7, 10, 12, 15, 16, 21, 23 i 25.

També serien originals el model de reixa de forja amb barrots en helicoidal, acabades en punta i reblonats amagats amb motius florals, tals com la dels habitatges núm. 8, 14, 19.

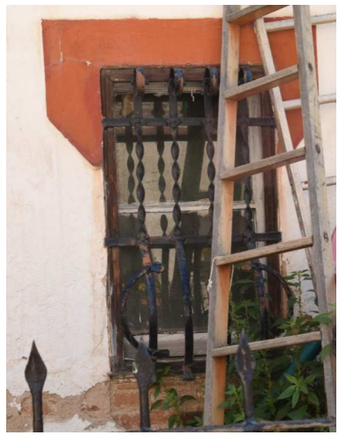

- **Reixes de la finestra**

Són elements que remeten al projecte constructiu original dels habitatges les reixes defensives de les finestres, realitzades en forja, amb barrots de secció helicoidal, reblonats a tres perfils horitzontals i amb motius florals en els ancoratges. Aquests elements són visibles als habitatges núm. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 16, 25 i 27.

En alguns habitatges, les deixes defensives originals presenten una zona bombada en el terç inferior. Aquest és un tret visible en els habitatges núm. 12, 13, 14, 15, 17, 19,

- **Cancells**

Destaquen els cancells de forja que en la part superior presenten els mateixos barrots de forja en helicoidal, acabats en punta, i en forma d'arc rebaixat, que serien un element del projecte original. Aquest tret és visible en els habitatges núm. 3, 8, 14, 15, 2, 25.

- **Llindes de morter en finestres**

Un altre dels elements distintius dels habitatges que remetria a les construccions originals són els emmarcaments de la part superior de les obertures (finestres i portes) amb una mena de llindes realitzades amb un regruix de morter. Són elements senzills en la majoria dels casos, purament ornamentals, i que nomes s'ornamenten en algun habitatge molt concret. Són visibles dits elements en els habitatges núm. 1, 3, 5, 7, 13, 14, 15 i 17.

- **Volades**

En alguns habitatges les portes i també les finestres presenten una petita volada de teula àrab, que vol protegir les obertures de la pluja. Aquests serien elements propis del projecte original i són visibles en els habitatges núm. 2, 4, 6, 7, 12, 14, 15, 16, 17, 21, 25 i 27.

- **Coronaments**

Bona part dels habitatges presenten un coronament marcat per una senzilla cornisa realitzada amb maó. Tanmateix, en alguns habitatges aquest tret, original de la construcció, es troba més ornamentat. Un dels models destacable és el que es remata amb dent de serra (habitatges núm. 12, 25) o en forma de fronto triangular (habitatges núm. 15)

Apèndix documental

En aquest apartat s'inclouen les fitxes dels documents recercats durant la investigació que fan referència a l'evolució històrica de la Colònia Castells en general, i del passatge Piera i les cases de Taquígraf Serra i Entença qeu formen part de l'estudi.

A banda de la seva identificació arxivística, cadascun dels documents que s'inclou disposa d'un apartat de resum i/o transcripció parcial, on s'extreuen aquelles informacions més útils i significatives

S'adjunta també la reproducció digital dels documents seguint i respectant les normes i criteris de cada arxiu.

Arxius i fonts consultades

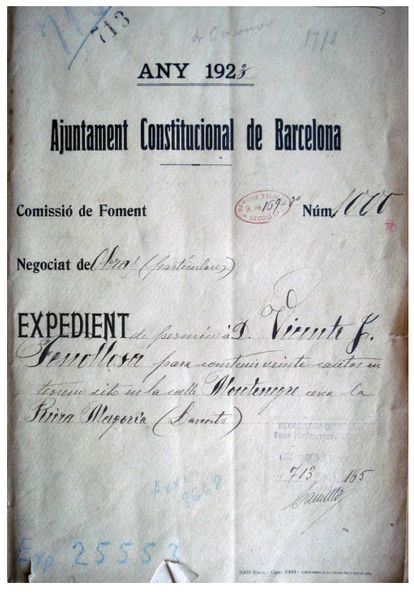
- Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona (AMCB)
  - Expedients d'obres particulars
  - Fitxes de plusvàlua
  - Servei del Pla de la Ciutat. Plànol de Vicenç Martorell (1928)

Doc. 1 1923	Títol: ***Expediente de permiso a Vicente Fenollosa para construir veinte casitas en terreno sito en la calle Montnegre, cerca la Riera Magoria (Les Corts)***
AMCB Exp. 1000	**Resum/transcripció**

-21 febrer 1923
Vicente J. Fenollosa s'adreça a les autoritats municipals tot exposant "*Que desenado construir veinte casitas en un terreno sito en la calle Montnegre, cerca de la Riera Magoria (Las Corts) tal como aparece en los planos que por duplicado acompanya*" sol·licita permís per a dura a terme aquesta promoció.
La documentació gràfica que acompanya la sol·licitud, data del mes febrer de 1923, està realitzada a diferents escales (1:50 a 1:500) i fa constar la situació dels nord geogràfic. Apareix signada pel promotor Vicens Fenollosa i per l'arquitecte responsable del projecte Josep A. Capdevila.
Els gràfics inclouen un plànol d'emplaçament de les vint casetes, projectades, cinc de les quals presenten frontis al c/ Montnegre; totes elles de planta rectangular, amb un pati anterior i un petit pati posterior i separades per diversos passos. S'inclou també un alçat de la tanca perimetral, situada al C/ Montnegre.
En la planta model de les cases s'identifica el jardí anterior, i una distribució interna en tres dormitoris, un espai destinat a cuina-menjador, i un petit pati posterior en el que se situa la comuna o lavabo.
L'alça de la façana mostra una obertura central (porta d'accés) flanquejada per dues finestres, totes elles de senzill disseny rectangular. S'aprecien també les petites obertures de ventilació de la solera del terrat que ha de cobrir el petit edifici.
Finalment, s'adjunta una secció en la que figura la tanca perimetral i el mur corresponent a la façana, essent identificable també la citada cambra sota terrat o solera.
-3 de març de 1923
Vicens Fenollosa s'adreça novament a les autoritats municipals, tot sol·licitant "*que queden sin efecto los planos presentados el día 21 de febrero pasado, sustituyéndolos por los grupos de casas de caracter económico señalados en los planos que se acompañan*". Sol·licita el permís corresponent per dur a terme la nova promoció immobiliària.
La documentació gràfica que acompanya aquesta nova sol·licitud, data de març de 1923 i consta de la signatura del promotor V. Fenollosa, i del facultatiu J. A. Capdevila. Consta d'un plànol d'emplaçament a escala 1:500, en el que s'identifiquen un total de 117 casetes, amb façana lateral al carrer Montnegre, seguint el disseny del projecte anterior, separades per tres passatges longitudinals i un de transversal, en el qual se situa també una petita plaça amb una font.
La planimetria de les cases, realitzada a escala 1:100 segueix el model descrit en el projecte anterior. S'adjunta una llegenda que identifica amb el nº 1 els dormitoris, amb el nº 2 l'espai de cuina-menjador i amb el nº 3 els jardins. S'adjunten també les seccions corresponents.
-15 de març de 1923
Es concedeix la llicència d'obra per la quantitat de 4.018 pessetes.
-13 d'agost de 1923
Diversos veïns del barri de Les Corts i Sarrià s'adrecen a les autoritats municipals tot fent constar que Vicens Fenollosa està duent a terme les obres de promoció, i que dues de les cases estan ja pràcticament acabades. Denuncien que algunes de les construccions que s'estan aixecant no acompleixen les característiques que figuraven en el projecte aprovat per l'ajuntament: "*dos de ellas que estan casi terminadas con cubiertas de tejas y otras sin las aberturas correspondientes, lo cual da la sensación que se va a construir un campo de barracas en lugar de casas baratas* [...] *Además se han hecho unos cimientos en terrenos afectados por la calle de Entenza y por lo tanto fuera de las lineas de dicho plano*".
La instància va ser presentada al consistori pel propi Agustí Castells, tiet i cunyat de les propietàries del terreny Maria Castells i Maria Barnolas, respectivament.
-28 d'agost de 1923
Com a resultat de la inspecció de l'obra, el cos tècnic municipal redacta el conseqüent informe, tot fent constar que "*dos de las casas actualment en construcción tienen un cuarto cada una sin luz ni ventilación, debido a estar cegadas las ventanas que se indican en el plano presentado* [...] *Y la altura de todas las construidas y las actualmente en construcción no es la indicada en los planos* [...] *Además aparecen construidos unos cimientos en terrenos afectados por la prolongación de la calle de Entenza*".
S'insta a les autoritats a ordenar a Vicens Fenollosa que les obres s'ajustin al projecte presentat, quan a les obertures i que respecti l'alçada de 4 metres acordada.
-28 d'agost de 1923
La Comissió de Foment acorda proposar a l'alcaldia la suspensió de les obres segons informe de l'arquitecte municipal responsable de la secció.
-30 d'agost de 1923
L'alcalde ordena a Vicens Fenollosa "*la inmediata suspensión de las obras que ejecuta en unos terrenos lindantes con la calle Montnegre, junto a la Riera de Magoria, consistentes en la construcción de 117 casas, cuyas obras practica en disconformidad con los planos del permiso e infringiendo el artículo 119 de las Ordenanzas Municipales*"
-Informe de la Comissió de Foment
Ratifica la suspensió de les obres i ordena a V. Fenollosa que "*efectúe las obras necesarias para que tanto las casas en construcción como las construidas lo sean de conformidad con los planos presentados practicando oberturas para que todas las habitaciones tengan luz y ventilación directa, y la altura no sea menor de cuatro metros de luz interior* [...] *y que proceda de inmediato al derribo de los cimientos construidos en terrenos afectados por la prolongación de la calle de Entenza*"
-7 de setembre de 1923

Vicens Fenollosa justifica la presència d'uns fonaments previs a l'inici de les obres, que es troben abandonats. Es compromet a rectificar les obertures i sol·licita permís per a mantenir l'alçada de 3 metres, per tractar-se de construccions de caràcter econòmic.
-21 de setembre de 1923
El Cap de la Secció 1ª ratifica a Fenollosa la necessitat de corregir les obres i ajustar-se al que estableixen les Ordenances Municipals
-28 de setembre de 1923
V. Fenollosa s'adreça a les autoritats municipals tot exposant que "*esta cumplimentada la orden de derribo de los cimientos afectados por la prolongación de la calle de Entenza y practicadas las correspondientes aberturas para que todas las habitaciones tengan luz y ventilación directa*".
Pel que fa la compliment de l'article 119 de les Ordenances Municipals, suplica aplicar l'article 60 del Reglament de 8 de juliol de 1922 de *Casas Baratas*, que permet una alçada mínima de 3 metres per planta.
-27 de setembre de 1923
Informe de la Comissió de Foment. Recull les accions administratives anteriors relatives a la denúncia de les obres. Exposa que el Sr. Fenollosa no es va acollir a la legislació de Cases Barates i que, per tant, no té aquesta qualificació provisional pel grup de 117 cases que esta autoritzat a construir. Acorda denegar la sol·licitud de dit Fenollosa, d'aplicar l'article 60 del reglament que regula la construcció de cases barates i que permet una alçada mínima de 3 metres per a les construccions.
-10 d'octubre de 1923
Vicens Fenollosa sol·licita permís per a continuar les obres havent corregit els errors denunciats, llevat de l'alçada de les construccions que es troba pendent de resolució.
-Nova instància, sense data, de Vicens Fenollosa al consistori en la especifica que els terrenys on es construeixen les 117 cases els ha llogat "*para en ellos construir una colonia obrera*".
Fa memoràndum de totes les diligències administratives des de la sol·licitud de la llicència d'obres i descarrega contra la figura d'Agustí Castells, pels seus contactes amb l'alcaldia i per la manifesta intenció de perjudicar el seu projecte. Sol·licita vista d'obres per a comprovar l'estat de les mateixes i adjunta una relació de carrers del barri de Sants i Les Corts en els que s'ha permès construir cases que no assoleixen els 4 metres d'alçada, ja que les construccions oscil·len entre el 2,20 i els 3,20 metres.
-Informe sense data del Cap del Negociat que ratifica la necessitat de rectificar les alçades fins als 4 metres ja que la promoció no s'ha acollit al regim especial que proporciona el reglament que regula la construcció de cases barates.
-5 de gener de 1924.
Informe del President de la Comissió de Foment que fa constar la necessitat de realitzar les visites d'inspecció que siguin necessàries per a garantir el compliment de la normativa en les obres de la Colònia Castells.

Observacions:
Reproducció digital del document.

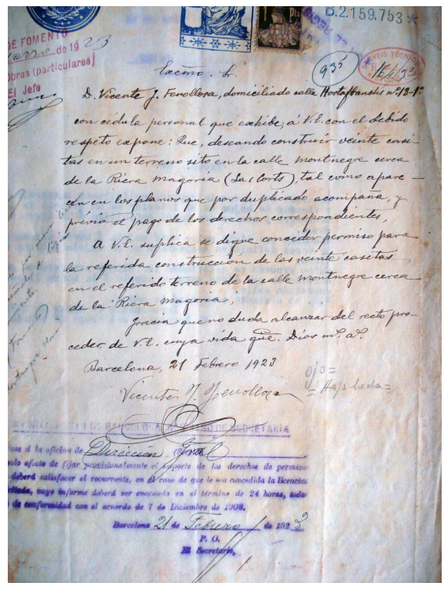

ANY 1923

Ajuntament Constitucional de Barcelona

Comissió de Foment Núm. 1000

Negociat de Obras (particulares)

EXPEDIENT de permiso á D. Vicente F. Fenollosa para construir veinte casetas en terreno sito en la calle Montenegro cerca la Riera Magorca (Sarreria)

Sello. 1.

Excmo. Sr.

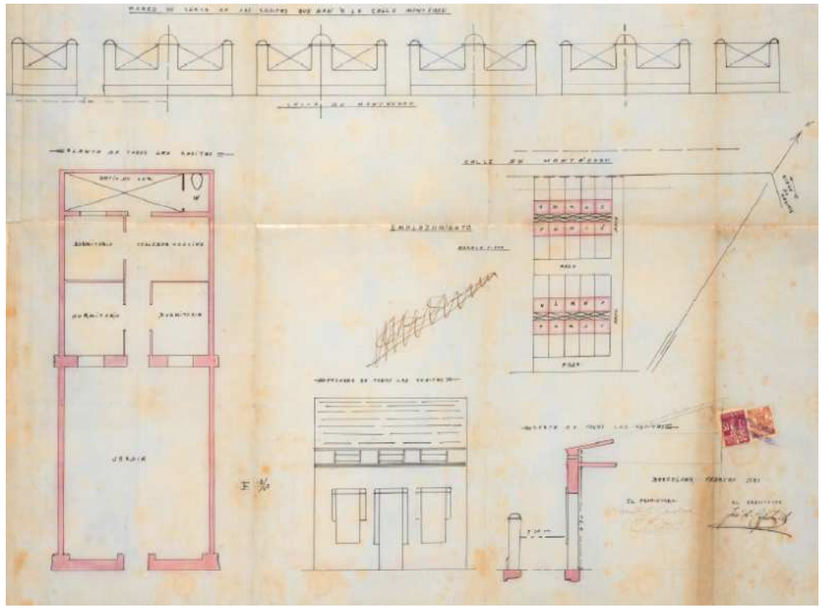
D. Vicente J. Fenollosa, domiciliado calle Montenegro nº 213-1º con cédula personal que exhibe, á V.E. con el debido respeto expone: Que, deseando construir veinte casitas en un terreno sito en la calle Montenegro cerca de la Riera Magorca (Sarreria), tal como aparece en los planos que por duplicado acompaña, pide el pago de los derechos correspondientes.

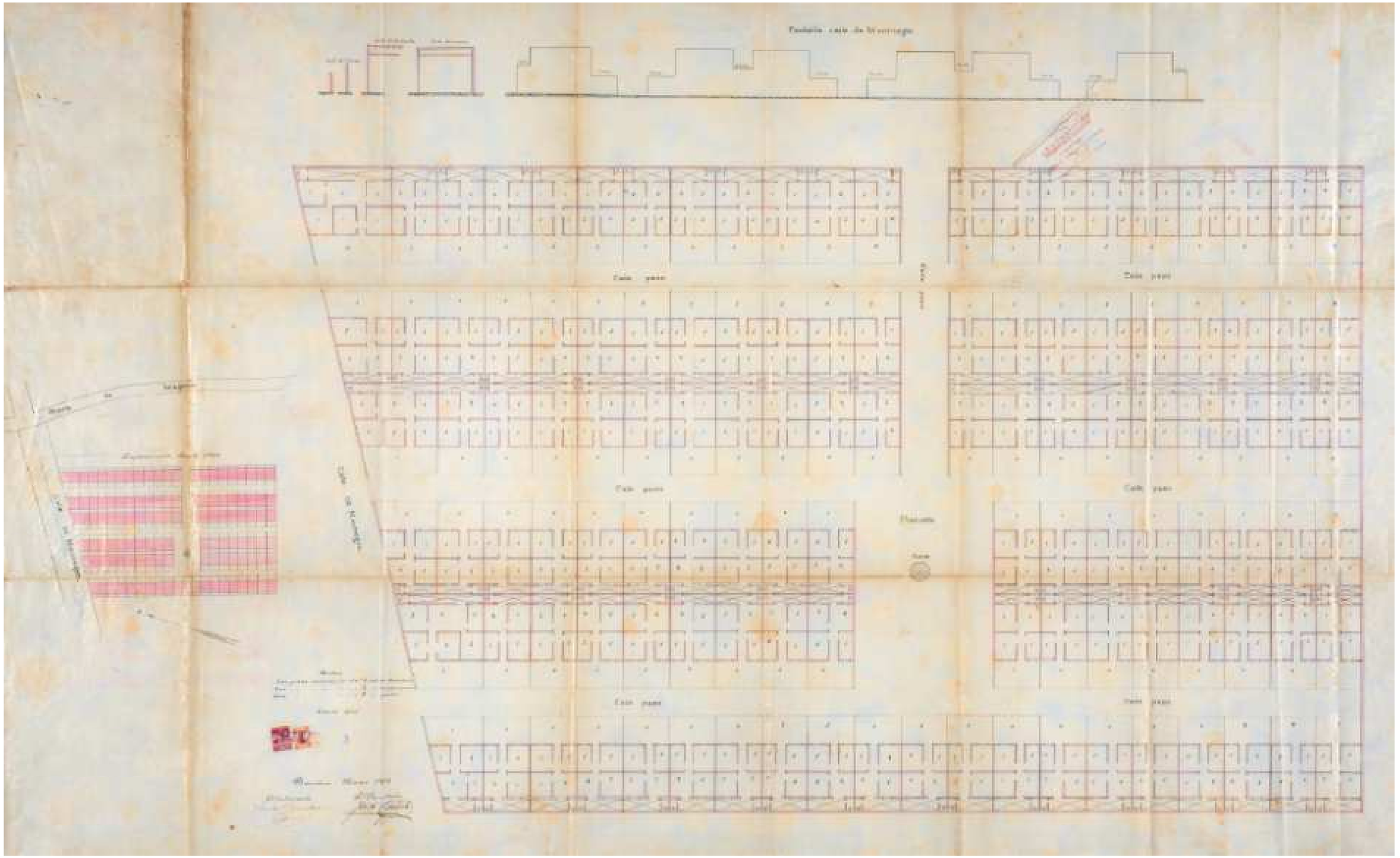
A V.E. suplica se digne conceder permiso para la referida construcción de las veinte casetas en el referido terreno de la calle Montenegro cerca de la Riera Magorca.

Gracia que no duda alcanzar del recto proceder de V.E. cuya vida guie Dios muchos años.

Barcelona, 21 Febrero 1923

Vicente J. Fenollosa

DECRETO

Barcelona 30 de Agosto de 1923.

Visto el informe que antecede del Arquitecto Encargado del Grupo 3ª Sección 1ª de la Dirección General de los Servicios Técnicos Municipales y a propuesta de la Iltre. Comisión de Fomento, esta Alcaldía como a medida preventiva y sin perjuicio de la resolución que en definitiva recaiga en el asunto acuerda ordenar a Don Vicente Fenollosa la inmediata suspensión de las obras que ejecuta en unos terrenos lindantes con la calle de Montnegre junto a la Riera de Magoria, consistentes en la construcción de 117 casas cuyas obras practica en disconformidad con los planos del permiso e infringiendo el artículo 119 de las Ordenanzas Municipales.

EL ALCALDE.

SECCION DE FOMENTO
OBRAS PARTICULARES

Nº 878

Sr. D. Vicente Fenollosa. (Duplicado)

Barcelona 30 de Agosto de 1923.

Efectuada una visita de inspección por el Arquitecto Encargado del Grupo 3ª Sección 1ª de la Dirección General de los Servicios Técnicos Municipales en las obras que viene Vd. realizando en unos terrenos lindantes con la calle de Montnegre junto a la Riera de Magoria, consistentes en la construcción de 117 habitaciones, informa ha comprobado que aquellas se practican en disconformidad con los planos del permiso e infringiendo el artículo 119 de las Ordenanzas Municipales.

Y esta Alcaldía en decreto de esta fecha y a propuesta de la Iltre. Comisión de Fomento acordó ordenar a Vd. como a medida preventiva y sin perjuicio de la resolución que en definitiva recaiga en el asunto, la inmediata suspensión de las obras denunciadas en el informe de que se ha hecho mérito.

Lo

FÁBRICA DE RELOJES MAURER

Fábrica de Artículos de Material Aislante S. A.

COMISSIO DE FOMENT = Junta del día 28 d'Agost de 1923.

S'acorda proposar a l'Alcaldía es serveixi ordenar la inmediata suspensió de les obres i el-levar dictámen a l'aprovació Consistorial d'acord amb l'informe del Arquitecte encarregat del Grup 3º de la Secció 1ª dels Serveis técnics municipals.

El President,

COMISION DE FOMENTO
OBRAS PARTICULARES
NUMERO 2

EXCMO. SR:

Vista la instancia suscrita por Don Agustin Castells y otros, - propietarios de la barriada de Las Corts de Sarriá, manifestando que Don Vicente Fenolloss ha dado principio a la construcción de un grupo de ciento diez y siete casas de planta baja, en terrenos limitados por la calle de Montnegre y la Riera de Magoria algunas de las cuales no reunen las condiciones que exigen las Ordenanzas Municipales, lo que da la sensación de que se va a construir un campo de barracas en lugar de casas como está señalado en el plano presentado junto con la solicitud de permiso. Además se han construido unos cimientos en terrenos afectados por la calle de Entenza y por lo tanto fuera de las líneas de dicho plano.

ATENDIDO: que la Alcaldía a propuesta de la Iltre. Comisión de Gobierno en decreto de 7 de Junio último, concedió permiso a Don Vicente J. Fenolloss, para construir ciento diez y siete habitaciones de bajos y la pared de cerca definitiva en los expresados terrenos - lindantes con la calle de Montnegre y junto a la Riera de Magoria, - mediante las condiciones relacionadas en el informe del Arquitecto - Encargado del Grupo 2º de la Sección primera de los Servicios Técnicos Municipales de 15 del próximo pasado Mayo.

ATENDIDO: que según informe el precitado facultativo, efectuada - una visita de inspección en la localidad ha comprobado que dos de - las casas actualmente en construcción tienen un cuarto cada una de ellas, sin luz ni ventilación, debido a estar cegadas las ventanas que se indicaban en el plano presentado para la obtención del permiso, la altura de todas las construidas y las actualmente en construcción que solo alcanza a 2'10 metros no es la indicada en los pla

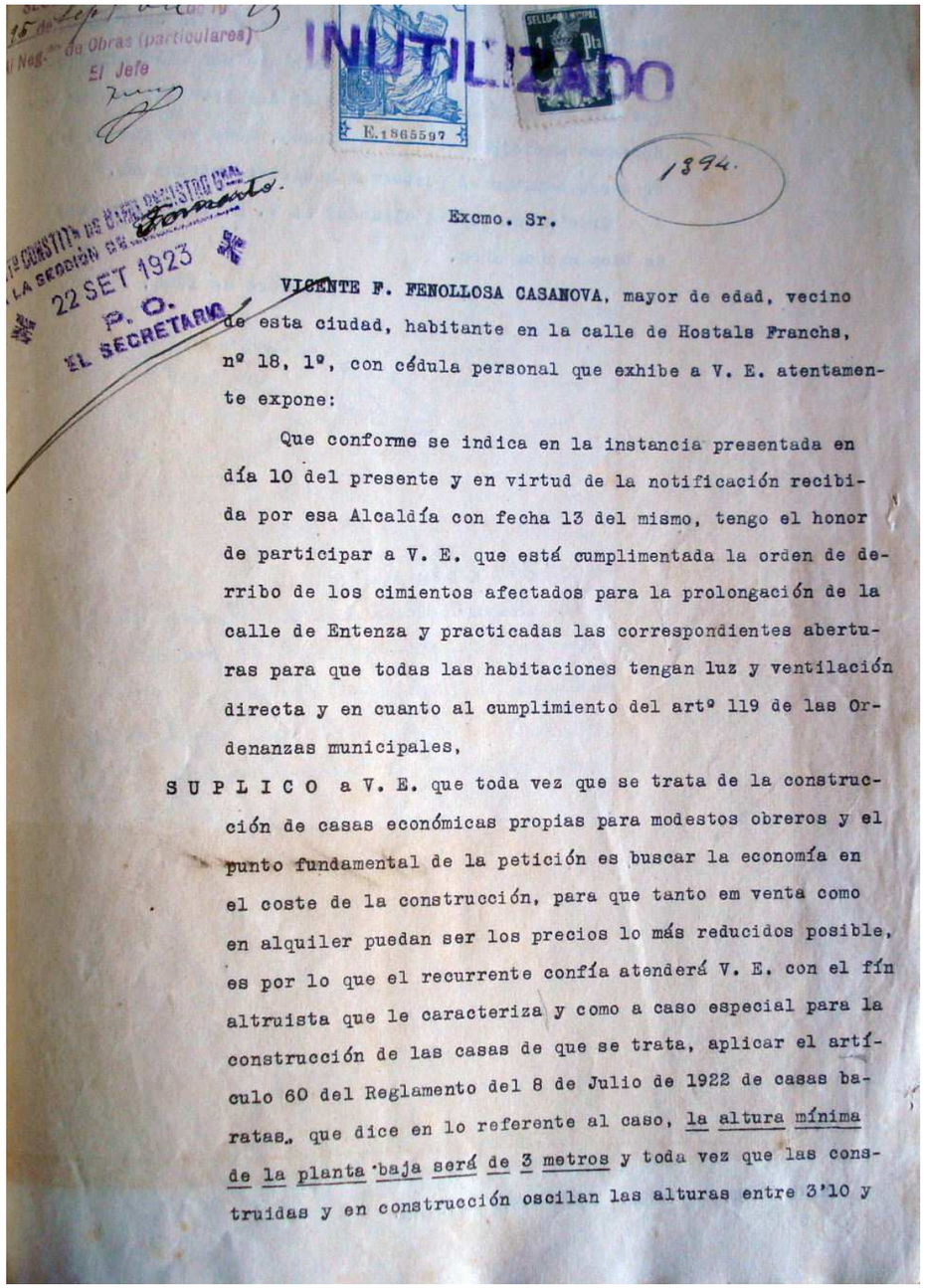
nos infringiendo con ello el Artículo 119 de las Ordenanzas Municipales que la fija de cuatro metros de luz interior en las plantas bajas, y que existen construidos unos cimientos en terreno afectado por la prolongación de la calle de Entenza.

ATENDIDO: que a propuesta de la infrascrita y en virtud del antes citado informe facultativo, la Alcaldía en decreto de 30 de Agosto próximo pasado ordenó, como a medida preventiva y sin perjuicio de la resolución que en definitiva recaiga en el asunto, la inmediata suspensión de las obras.

En sus méritos, la Comisión de Fomento

E S P I N A que procede: 1º.- Ratificar la órden de suspensión de las obras de construcción de ciento diez y siete casas en terrenos lindantes con la calle de Montnegre y junto a la Riera de Magoria, que por resultar se realizaban en disconformidad con los planos del permiso, e infringiendo el Artículo 119 de las Ordenanzas Municipales, dirigió la Alcaldía en decreto de 30 del próximo pasado Agosto a Don Vicente Fenolloss, como a medida preventiva y sin perjuicio de la resolución que en definitiva recaiga en el asunto; 2º.- Ordenar a dicho interesado efectue las obras necesarias para que tanto las casas en construcción como las construidas lo sean de conformidad con los planos presentados, practicando aberturas para que todas las habitaciones tengan luz y ventilación directa, y la altura no sea menor de cuatro metros de luz interior, como previene, para las plantas bajas el Artículo 119 de las Ordenanzas Municipales y que proceda al derribo inmediato de los cimientos construidos en terreno afectado por la prolongación de la calle de Entenza; y 3º.- Prevenirle que de no tener efectividad cuanto se le ordena en el extremo anterior, dentro del término de quince días, además de serle impuesto el máximo de la multa se acordarán las medidas coercitivas de rigor.

NO OBSTA

Negd. de Obras (particulares)
El Jefe

INUTILIZADO

E.1865597

1894.

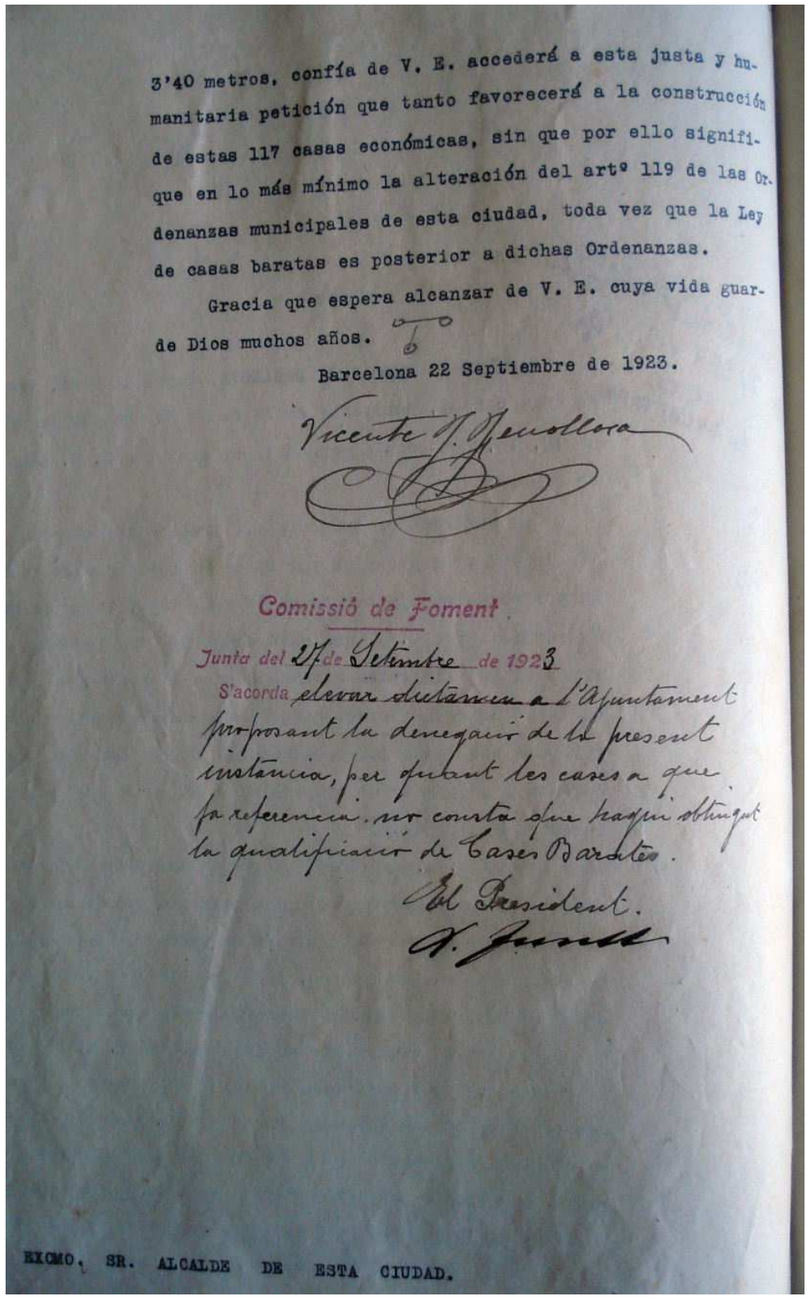
Excmo. Sr.

VICENTE F. FENOLLOSA CASANOVA, mayor de edad, vecino de esta ciudad, habitante en la calle de Hostals Franchs, nº 18, 1º, con cédula personal que exhibe a V. E. atentamente expone:

Que conforme se indica en la instancia presentada en día 10 del presente y en virtud de la notificación recibida por esa Alcaldía con fecha 13 del mismo, tengo el honor de participar a V. E. que está cumplimentada la orden de derribo de los cimientos afectados para la prolongación de la calle de Entenza y practicadas las correspondientes aberturas para que todas las habitaciones tengan luz y ventilación directa y en cuanto al cumplimiento del artº 119 de las Ordenanzas municipales,

S U P L I C O a V. E. que toda vez que se trata de la construcción de casas económicas propias para modestos obreros y el punto fundamental de la petición es buscar la economía en el coste de la construcción, para que tanto em venta como en alquiler puedan ser los precios lo más reducidos posible, es por lo que el recurrente confía atenderá V. E. con el fín altruista que le caracteriza y como a caso especial para la construcción de las casas de que se trata, aplicar el artículo 60 del Reglamento del 8 de Julio de 1922 de casas baratas, que dice en lo referente al caso, la altura mínima de la planta baja será de 3 metros y toda vez que las construidas y en construcción oscilan las alturas entre 3'10 y

1ª CURSTA DE CASAS BARATAS
LA SECCION DE Fomento
22 SET 1923
P. O.
EL SECRETARIO

3'40 metros, confía de V. E. accederá a esta justa y humanitaria petición que tanto favorecerá a la construcción de estas 117 casas económicas, sin que por ello signifique en lo más mínimo la alteración del artº 119 de las Ordenanzas municipales de esta ciudad, toda vez que la Ley de casas baratas es posterior a dichas Ordenanzas.

Gracia que espera alcanzar de V. E. cuya vida guarde Dios muchos años.

Barcelona 22 Septiembre de 1923.

Vicente F. Fenollosa

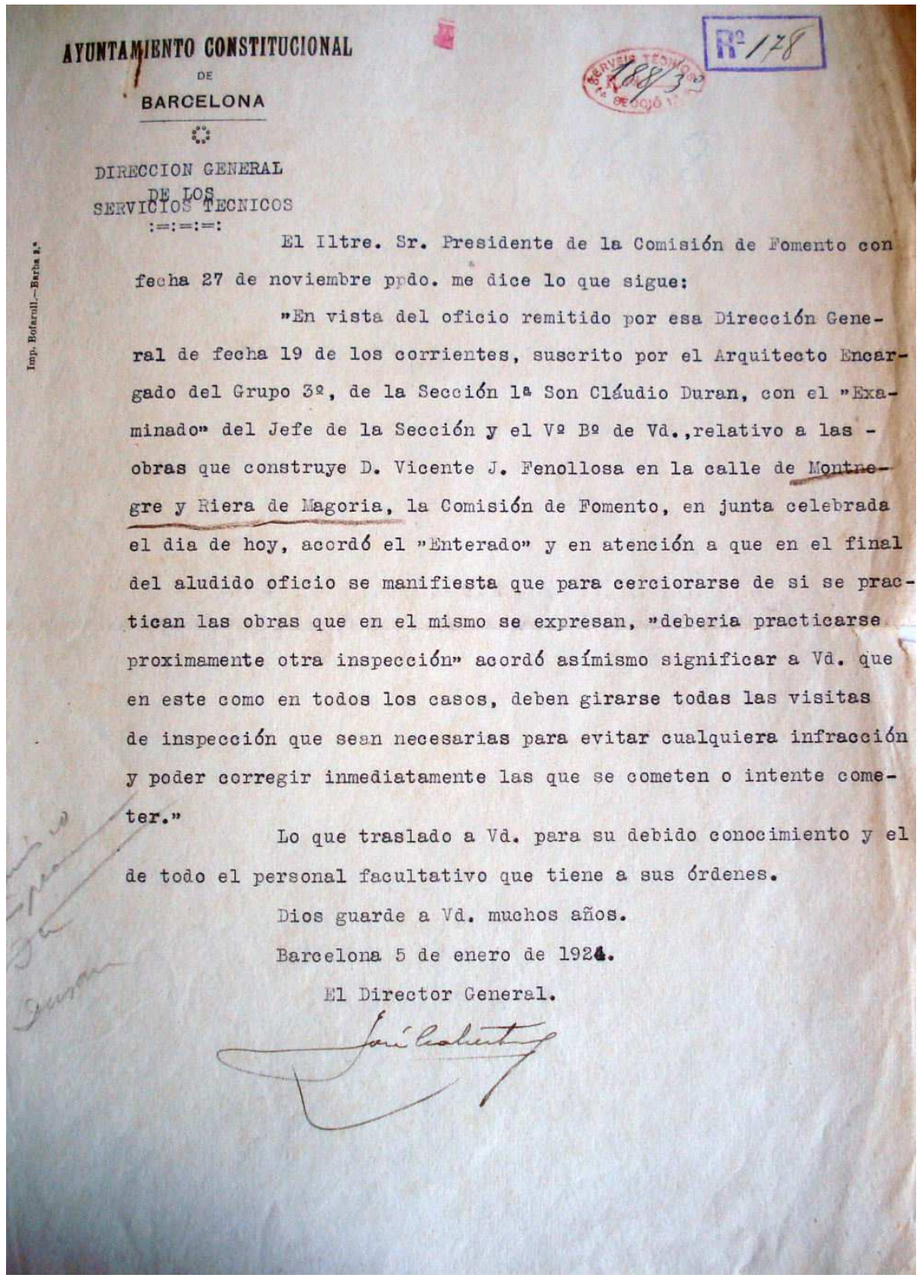
Comissió de Foment

Junta del 27 de Setembre de 1923

S'acorda elevar dictamen a l'Ajuntament proposant la denegació de la present instancia, per quant les cases a que fa referencia no consta que hagin obtingut la qualificació de Cases Barates.

El President.

EXCMO. SR. ALCALDE DE ESTA CIUDAD.

AYUNTAMIENTO CONSTITUCIONAL
DE
BARCELONA

DIRECCION GENERAL
DE LOS
SERVICIOS TECNICOS
:=:=:=:

Nº 178

1883

Imp. Bofarull.—Barna n.º

El Iltre. Sr. Presidente de la Comisión de Fomento con fecha 27 de noviembre ppdo. me dice lo que sigue:

"En vista del oficio remitido por esa Dirección General de fecha 19 de los corrientes, suscrito por el Arquitecto Encargado del Grupo 3º, de la Sección 1ª Son Cláudio Duran, con el "Examinado" del Jefe de la Sección y el Vº Bº de Vd., relativo a las obras que construye D. Vicente J. Fenollosa en la calle de Montenegre y Riera de Magoria, la Comisión de Fomento, en junta celebrada el dia de hoy, acordó el "Enterado" y en atención a que en el final del aludido oficio se manifiesta que para cerciorarse de si se practican las obras que en el mismo se expresan, "deberia practicarse proximamente otra inspección" acordó asímismo significar a Vd. que en este como en todos los casos, deben girarse todas las visitas de inspección que sean necesarias para evitar cualquiera infracción y poder corregir inmediatamente las que se cometen o intente cometer."

Lo que traslado a Vd. para su debido conocimiento y el de todo el personal facultativo que tiene a sus órdenes.

Dios guarde a Vd. muchos años.

Barcelona 5 de enero de 1924.

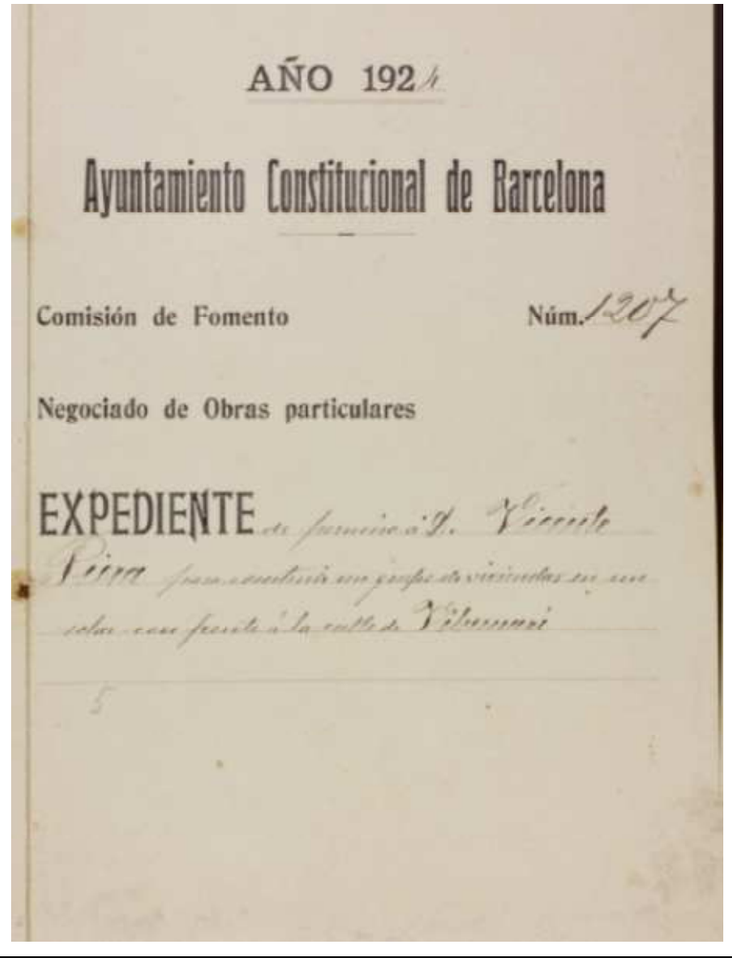
El Director General.

Doc. 2 1924	Títol: ***Expediente de permiso a Vicnete Piera para construir un grupo de viviendas en un solar con frente a la calle de Vilamarí***
AMCB Exp. 1207 obres particulars	**Resum/transcripció**

- 12 febrer 1924
Vicneç Piera sol·lcita permís per a poder construir 41 casetes de planta baixa a un terreny que té al carrer Vilamarí (actual Equador). Acompanya la instància un planol del projecte signat per l'arquitecte Josep López Ibañez

-20 de maig: Concessió del permís sense cap modificació ni indicació especial.

Observacions:
Reproducció digital del document.

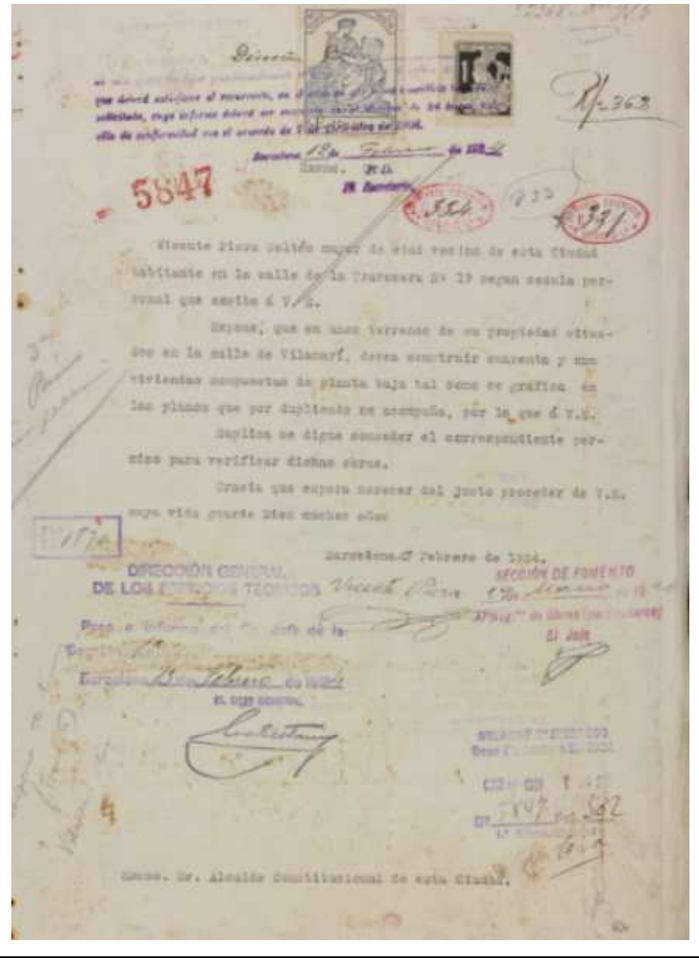

AÑO 192

Ayuntamiento Constitucional de Barcelona

Comisión de Fomento Núm. 1207

Negociado de Obras particulares

EXPEDIENTE de permiso á D. Vicente Piera para construir un grupo de viviendas en una solar con frente á la calle de Vilamarí

5847

Vicente Piera calle mayor de este vecino de esta Ciudad habitante en la calle de la Travesera Nº 19 segun cedula personal que exhibe á V.E.

Expone, que en unos terrenos de su propiedad situados en la calle de Vilamarí, desea construir cuarenta y una viviendas compuestas de planta baja tal como se grafian en los planos que por duplicado se acompaña, por lo que á V.E.

Suplica se digne conceder el correspondiente permiso para verificar dichas obras.

Gracia que espera merecer del justo proceder de V.E. cuya vida guarde Dios muchos años

Barcelona 7 Febrero de 1924.

DIRECCIÓN GENERAL DE LOS SERVICIOS TÉCNICOS

SECCIÓN DE FOMENTO

Excmo. Sr. Alcalde Constitucional de esta Ciudad.

a los artículos 140 a 143 de las Ordenanzas Municipales así como los estudios correspondientes. Los alcaldes y luego fijos, deberán reunir las condiciones marcadas en los artículos 403 a 407 del propio código.

6.ª Una vez concluidas las obras deberá notificarse al Municipio, a fin de que se inspeccionen y autorice definitivamente acompañar una certificación facultativa de que se ajustan a los planos aprobados a los que unos nuevos planos también certificados que comprenden toda la obra con las variaciones ejecutadas acompañados de la solicitud de su legalización.

8.ª En caso de no existir deberá construirse la correspondiente acera para lo cual se entregará el debido permiso.

V. E. no obstante acordará lo que juzgue mejor.

Barcelona 17 de Marzo de 19 24

El Arquitecto-Jefe de la Sección 1.ª

El Arquitecto-Encargado del Grupo 4.º, Sección 1.ª

COMISIÓN DE GOBIERNO COMISIÓN MUNICIPAL PERMANENTE

Sesión de la Sección de Marzo de 19 24. Se acuerda proponer a la Alcaldía la concesión del permiso solicitado, mediante las condiciones relacionadas en el precedente informe facultativo.

MODELADO

Por c. de la C.
El Secretario,

Decreto

Barcelona 20 de Mayo de 19 24

El Alcalde,

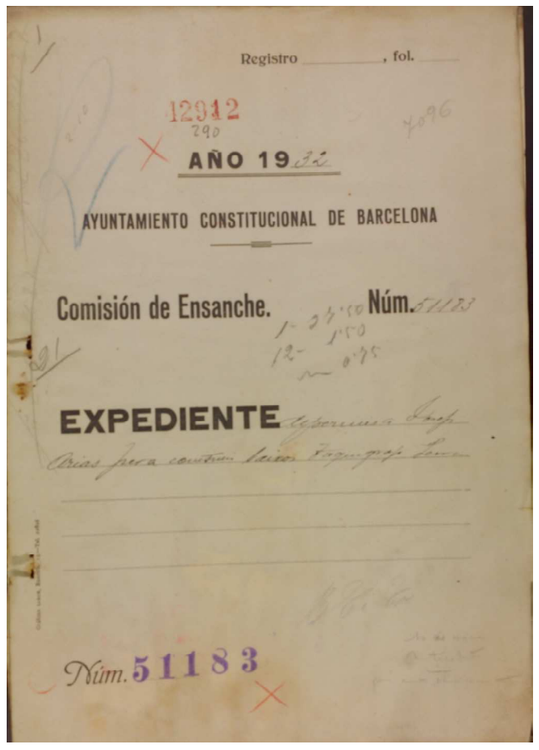

PLANTA B.
Patio
Dormitorio
Dormitorio
Jardin
Comedor-Cocina
Dormitorio
Arranco
CALLE Y.
FACHADA B.
PLANTA D.
Dormitorio
Dormitorio
Jardin
Comedor-Cocina
Arranco
Dormitorio
Patio
CALLE A.
FACHADA D.
PLANTA E.
Patio
Comedor-Cocina
Arranco
Dormitorio
Dormitorio
Jardin
SECCION POR A.B.
PLANTA
SECCION
PLANTA A.
Dormitorio
Dormitorio
Jardin
Comedor-Cocina
Dormitorio
Arranco
Patio
CALLE Y.
FACHADA A.
PLANTA C.
Dormitorio
Dormitorio
Patio
Comedor-Cocina
Dormitorio
Arranco
Jardin
CALLE A.
FACHADA C.
EMPLAZAMIENTO
Escala de 1:1000.
Escala de 1:50
Calle
Mogoria
Prolongación Calle de Enfonza
Prolongación
Calle de Villamari
INUTILIZADO

Doc. 3 1932	Títol: ***Expediente de permiso a Josep Arias per a construir baixos a Taquígraf Serra***
AMCB Exp. 1207 obres particulars	**Resum/transcripció**

- Desembre de 1931
Sol·licitud de permís per a edificar uns baixos a l'interior d'un solar del carrer Taquígraf Serra que ja es va tancar de parets el 1928. Acompanya la instància un plànol del projecte signat per l'arquitecte Josep Anselm Capdevila.

1932-1933. Hi ha un contenciós per la sol·licitud de devolució de les taxes per tacnar el solar que finalment es retornen al propietari Josep Arias. El permís no es concedeix fins l'any 1934

Observacions:
Reproducció digital del document.

Registro _____, fol. _____

12912
290

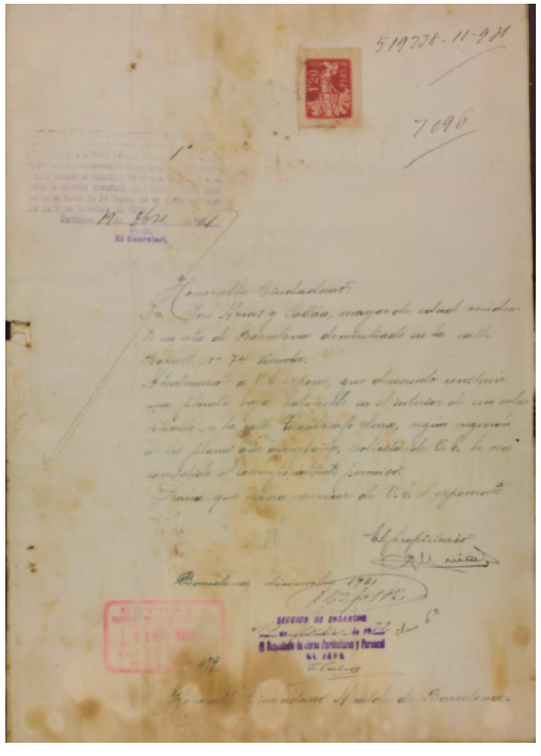
AÑO 1932

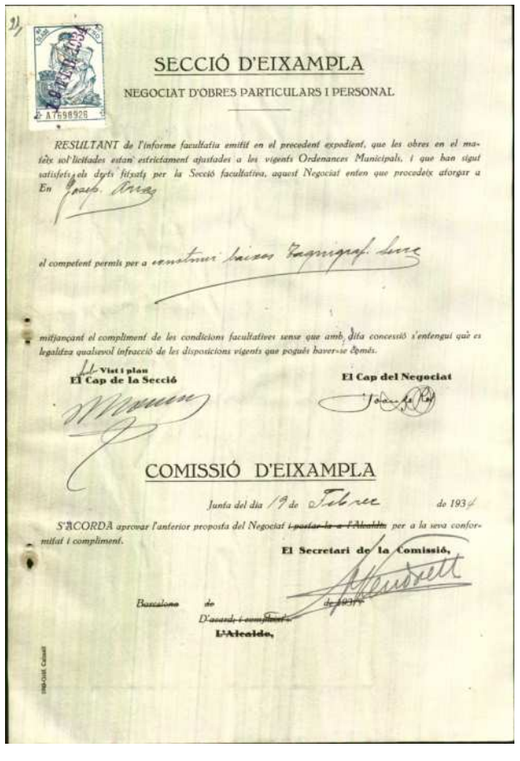
AYUNTAMIENTO CONSTITUCIONAL DE BARCELONA

Comisión de Ensanche. Núm. 51183

EXPEDIENTE

Num. 51183

SECCIÓ D'EIXAMPLA

NEGOCIAT D'OBRES PARTICULARS I PERSONAL

RESULTANT de l'informe facultatiu emitit en el precedent expedient, que les obres en el matèix sol·licitades estan estrictament ajustades a les vigents Ordenances Municipals, i que han sigut satisfets els drets fiscals per la Secció facultativa, aquest Negociat entén que procedeix atorgar a En Josep Arias

el competent permís per a construir baixos Taquígraf Serra

mitjançant el compliment de les condicions facultatives sense que amb dita concessió s'entengui què es legalitza qualsevol infracció de les disposicions vigents que pogués haver-se comès.

Vist i plau
El Cap de la Secció

El Cap del Negociat

COMISSIÓ D'EIXAMPLA

Junta del dia 19 de Febrer de 1932

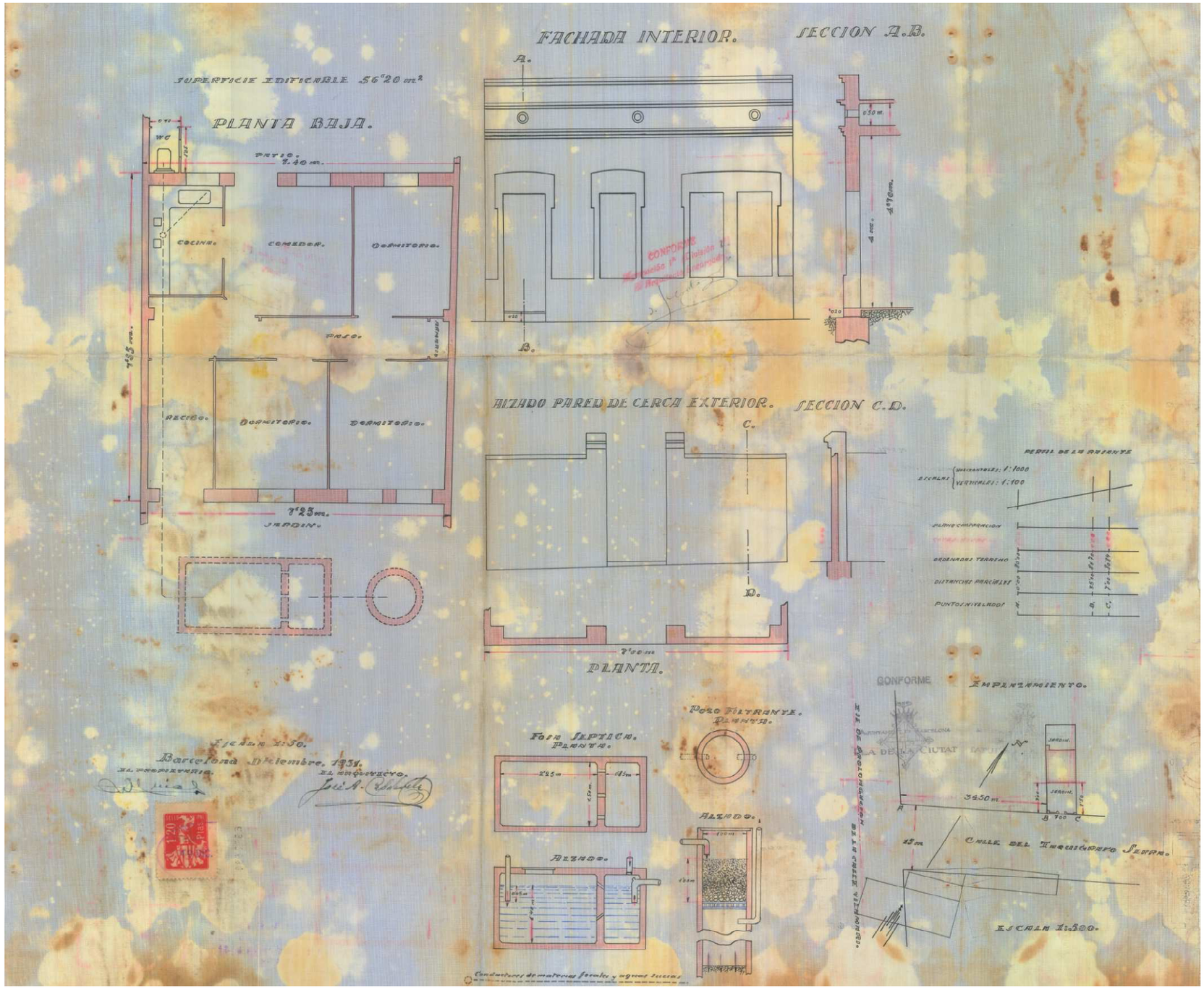
S'ACORDA aprovar l'anterior proposta del Negociat ~~i passar-la a l'Alcaldia~~ per a la seva conformitat i compliment.

El Secretari de la Comissió,

Barcelona de de 1932

D'acord i compleixi-se

L'Alcalde,

FACHADA INTERIOR.
SECCION A.B.
SUPERFICIE EDIFICABLE 56'20 m²
PLANTA BAJA.
WC
PATIO.
1'40 m.
COCINA.
COMEDOR.
DORMITORIO.
PASO.
RECIBO.
DORMITORIO.
DORMITORIO.
7'85 m.
7'25 m.
JARDIN.
A.
B.
0'50 m.
4'70 m.
4 m.
0'10
0'20
ALZADO PARED DE CERCA EXTERIOR.
SECCION C.D.
C.
D.
7'00 m
PLANTA.
PERFIL DE LA PENDIENTE
(HORIZONTALES: 1:1000
VERTICALES: 1:100
PERFIL COMPROBACION
ORDENADAS TERRENO
DISTANCIAS PARCIALES
PUNTOS NIVELADOS
Pozo Filtrante.
Planta.
Fosa Septica.
Planta.
2'25 m
1'45 m
ALZADO.
ALZADO.
1'00 m
1'80 m
Escala 1:50.
Barcelona 1º Diciembre 1931.
EL PROPIETARIO.
EL ARQUITECTO.
Luis A. Castells
CONFORME
EMPLAZAMIENTO.
A DE LA CIUTAT
JARDIN.
JARDIN.
N
3'50 m.
A
B
C
15 m.
CALLE DEL TRIBUNAL SUPR.
ESCALA 1:500.
Conducciones de materias fecales y aguas sucias

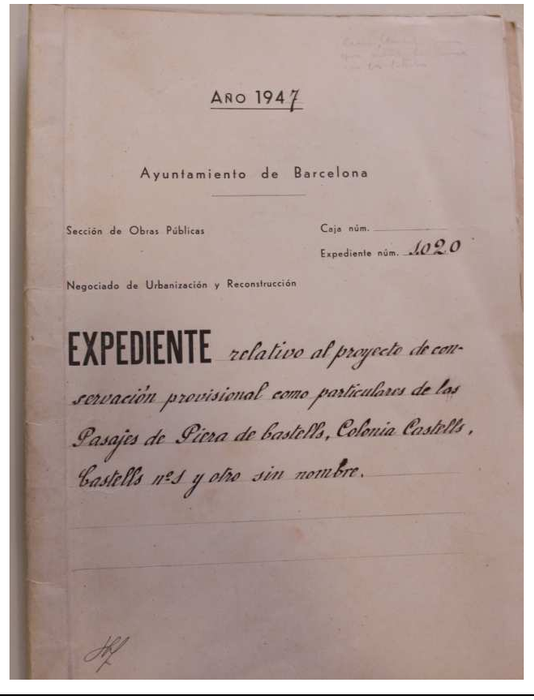
Doc. 4 1947	Títol: ***Expediente relativo al proyecto de conservación provisional como particulares de los Pasajes de Piera de Castells, Colonia Castells, Castells n1 y otro sin nombre.***
AMCB OP exp. 1020	**Resum/transcripció**

- Juliol de 1947
L'arquitecte del servei d'Extensió i Reforma dels serveis tècnics d'urbanisme i valoracions de l'Ajuntament de Barcelona signa un informe sobre les característiques de l'illa delimitada pels carrers Equador, Montnegre, Entneça i Taqúigra Serra on es troba la Colònia Castells. El tècnic indica la necessitat de fer desaparèixer els passatges, però és realista quant a la impossibilitat de dur-ho a terme pel cost elevat que suposarien les expropiacions. Per tal motiu considera qeu es poden conservar provisionalment com a passatges particulars, però reservant-se l'ajuntament la potestat futura de la desaparició. Es limita, també, la possibilitat de noves construccions. Acompanya l'informe un plànol parcel·li on es marcaven les profunditats edificatòries que tindria l'illa si seguís les ordenances municipals.

- 2 octubre de 1947
Barnola s.a. –propietària de part de la colònia Castells- presenta una sol·licitud demanant que se suprimís el passatge Castells ja que té la intenció de construir dins la seva propietat 8 edificis de 7 plantes amb front al carrer Entença. De fet, demana a més que l'ajuntament els suprimeixi tots.

-13 novembre de 1947
Resposta de l'ajuntament indicant que no té cap inconvenient en què la propietària del solar Barnola SA plantegi la promoció dels nous habitatges, essent ella mateixa la que haurà de compensar els habitants de les 35 cases que haurien d'enderrocar-se. En canvi, desestima la desaparició dels altres passatges entenent que l'ajuntament no pot assumir-ho.

Observacions:
Reproducció de l'informe municipal i dels plànols parcel·laris que s'acompanyen.
Aquest expedient és l'origen de l'intent de canvi de la façana del carrer Entença que va donar lloc a la construcció dels edificis d'Entença 239-241, fora del límit de l'actual estudi

AÑO 1947

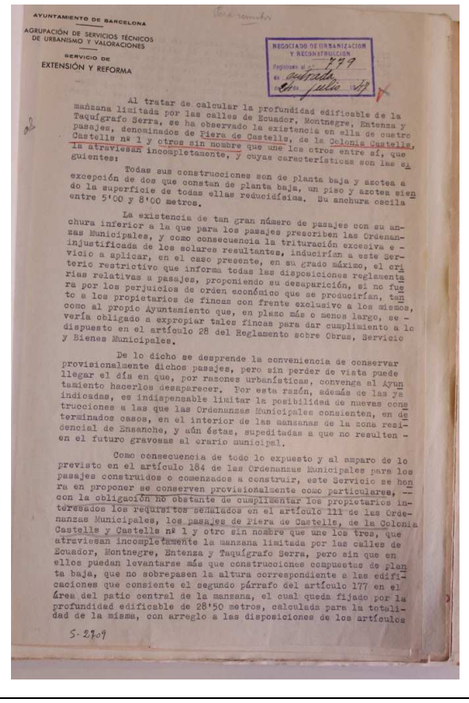
Ayuntamiento de Barcelona

Sección de Obras Públicas Caja núm.

Expediente núm. 1020

Negociado de Urbanización y Reconstrucción

EXPEDIENTE relativo al proyecto de conservación provisional como particulares de los Pasajes de Piera de Castells, Colonia Castells, Castells nº1 y otro sin nombre.

AYUNTAMIENTO DE BARCELONA
AGRUPACIÓN DE SERVICIOS TÉCNICOS DE URBANISMO Y VALORACIONES
SERVICIO DE EXTENSIÓN Y REFORMA

NEGOCIADO DE URBANIZACIÓN Y RECONSTRUCCIÓN
Expediente núm. 1020
Entrada 1947

Al tratar de calcular la profundidad edificable de la manzana limitada por las calles de Ecuador, Montnegre, Entenza y Taquígrafo Serra, se ha observado la existencia en ella de cuatro pasajes, denominados de Piera de Castells, de la Colonia Castells, Castells nº 1 y otros sin nombre que une los otros entre sí, que atraviesan incompletamente, y cuyas características son las siguientes:

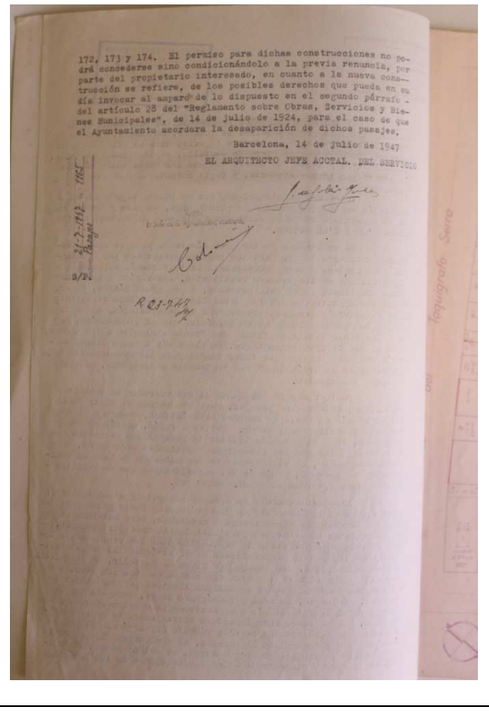
Todas sus construcciones son de planta baja y azotea a excepción de dos que constan de planta baja, un piso y azotea siendo la superficie de todas ellas reducidísima. Su anchura oscila entre 5'00 y 8'00 metros.

La existencia de tan gran número de pasajes con su anchura inferior a la que para los pasajes prescriben las Ordenanzas Municipales, y como consecuencia la trituración excesiva e injustificada de los solares resultantes, induciríam a este Servicio a aplicar, en el caso presente, en su grado máximo, el criterio restrictivo que informa todas las disposiciones reglamentaria por los perjuicios de orden económico que se producirían, tanto a los propietarios de fincas con frente exclusivo a los mismos, como al propio Ayuntamiento que, en plazo más o menos largo, se vería obligado a expropiar tales fincas para dar cumplimiento a lo dispuesto en el artículo 28 del Reglamento sobre Obras, Servicio y Bienes Municipales.

De lo dicho se desprende la conveniencia de conservar provisionalmente dichos pasajes, pero sin perder de vista puede llegar el día en que, por razones urbanísticas, convenga al Ayuntamiento hacerlos desaparecer. Por esta razón, además de las ya indicadas, es indispensable limitar la posibilidad de nuevas construcciones a las que las Ordenanzas Municipales consienten, en determinados casos, en el interior de las manzanas de la zona residencial de Ensanche, y aún éstas, supeditadas a que no resulten en el futuro gravosas al erario municipal.

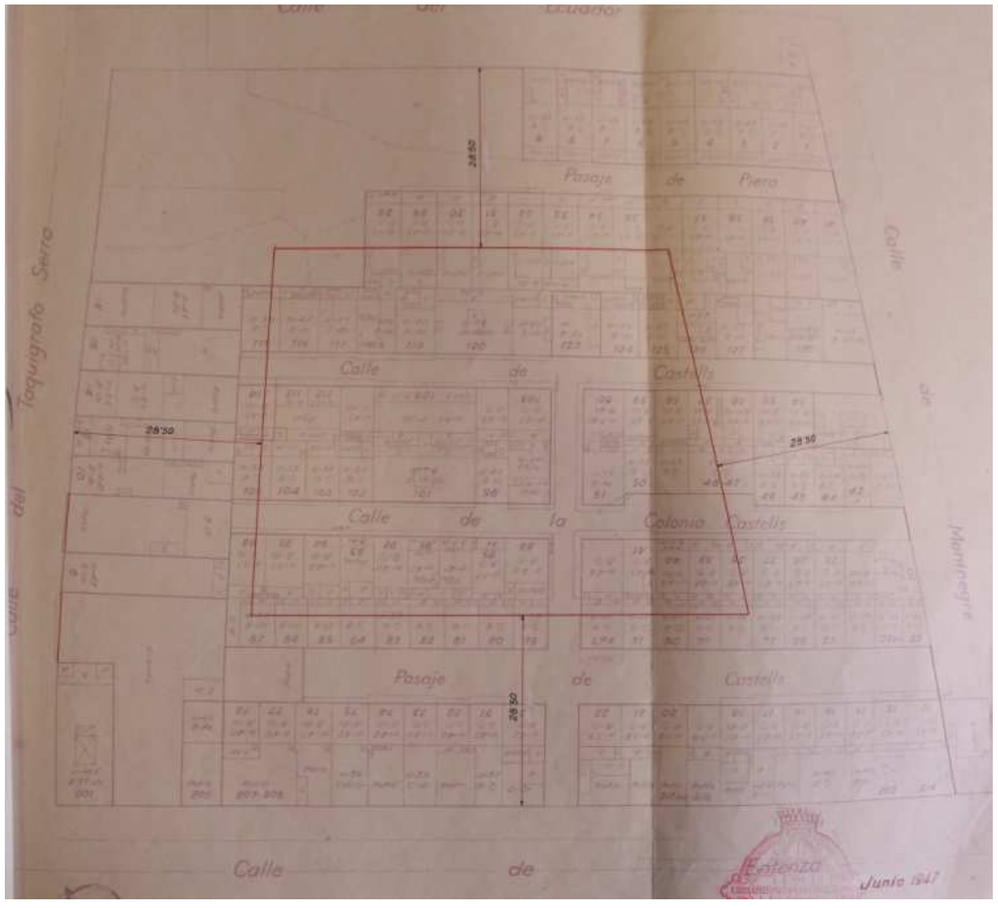
Como consecuencia de todo lo expuesto y al amparo de lo previsto en el artículo 184 de las Ordenanzas Municipales para los pasajes construídos o comenzados a construir, este Servicio se honra en proponer se conserven provisionalmente como particulares, con la obligación no obstante de cumplimentar los propietarios interesados los requisitos señalados en el artículo 111 de las Ordenanzas Municipales, los pasajes de Piera de Castells, de la Colonia Castells y Castells nº 1 y otro sin nombre que une los tres, que atraviesan incompletamente la manzana limitada por las calles de Ecuador, Montnegre, Entenza y Taquígrafo Serra, pero sin que en ellos puedan levantarse más que construcciones compuestas de planta baja, que no sobrepasen la altura correspondiente a las edificaciones que consiente el segundo párrafo del artículo 177 en el área del patio central de la manzana, el cual queda fijado por la profundidad edificable de 28'50 metros, calculada para la totalidad de la misma, con arreglo a las disposiciones de los artículos

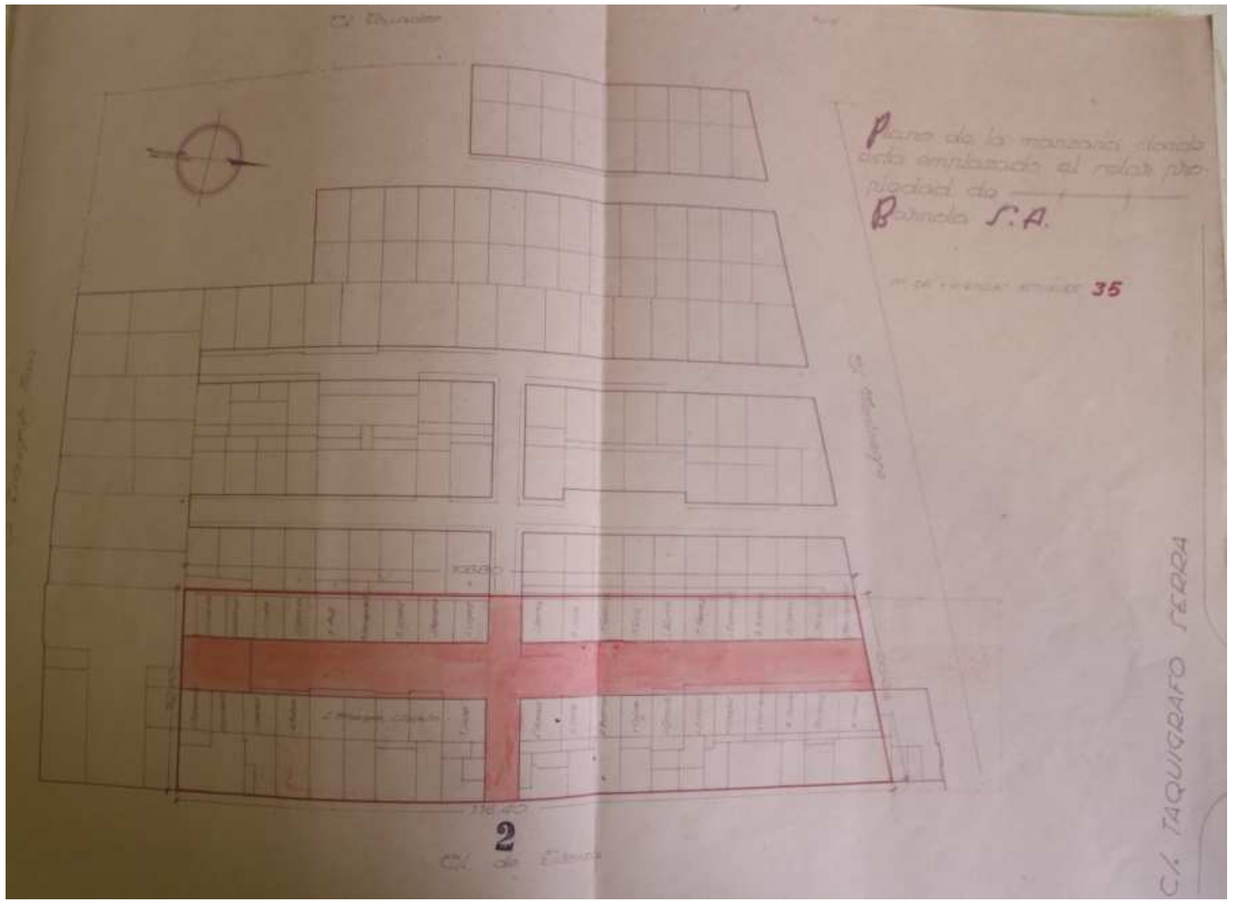
S-2309

172, 173 y 174. El permiso para dichas construcciones no podrá concederse sino condicionándolo a la previa renuncia, por parte del propietario interesado, en cuanto a la nueva construcción se refiere, de los posibles derechos que pueda en su día invocar al amparo de lo dispuesto en el segundo párrafo del artículo 28 del "Reglamento sobre Obras, Servicios y Bienes Municipales", de 14 de julio de 1924, para el caso de que el Ayuntamiento acordara la desaparición de dichos pasajes.

Barcelona, 14 de julio de 1947

EL ARQUITECTO JEFE ACCTAL. DEL SERVICIO

Pasaje de Piera
Calle de Castells
Calle de la Colonia Castells
Pasaje de Castells
Calle de
Esteza
Junio 1947

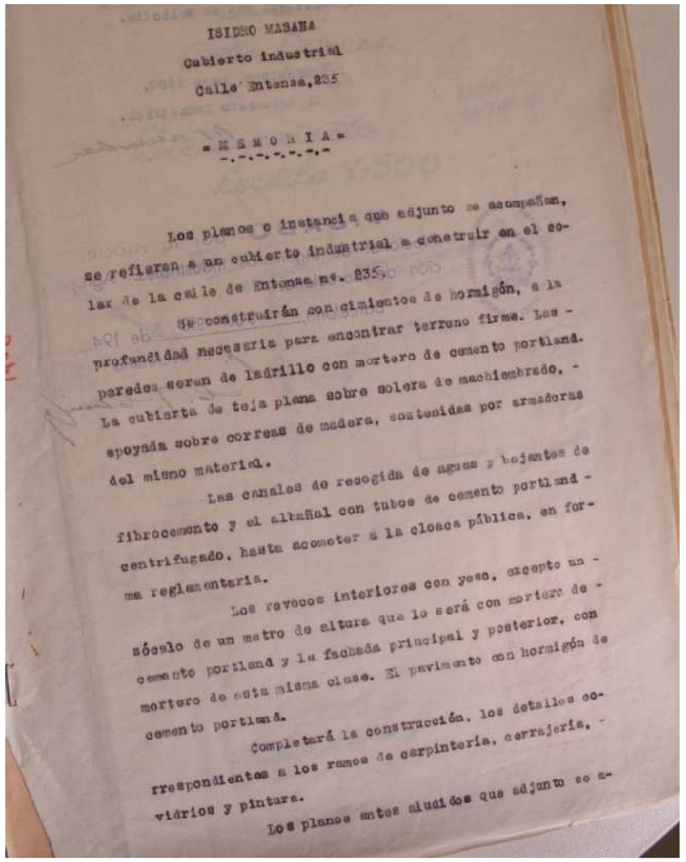

Plano de la manzana donde está emplazado el relejo propiedad de
Bonela S.A.
35
C/ TAQUIGRAFO SERRA
2

Doc. 5 1950	Projecte per a la construcció d'una nau al carrer Entença 233 i obres posteriors de reforma
AMCB Antecedents: 42944	**Resum/transcripció**

Maig 1950: Es presenta la memòria constructiva i els plànols del projecte original de la nau o cobert que es vol construir amb façana al carrer Entença 233 , al solar propietat d' Isidre Masana.

Gener 1952: Reforma consistent en la construcció d'un altell inteiror, El cobert és utilitzat com a taller de reparació de vehicles per Ricardo Muñoz alcantara

Observacions:

ISIDRO MASANA
Cubierto industrial
Calle Entensa,235

= M E M O R I A =

Los planos e instancia que adjunto se acompañan, se refieren a un cubierto industrial a construir en el solar de la calle de Entensa nº. 235.

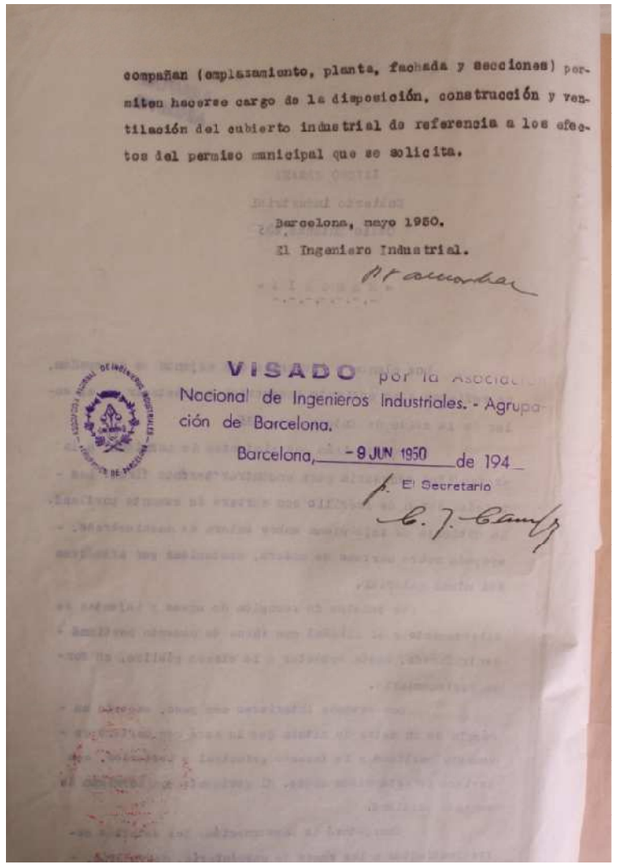
Se construirán con cimientos de hormigón, a la profundidad necesaria para encontrar terreno firme. Las paredes serán de ladrillo con mortero de cemento portland. La cubierta de teja plana sobre solera de machiembrado, apoyada sobre correas de madera, sostenidas por armaduras del mismo material.

Las canales de recogida de aguas y bajantes de fibrocemento y el albañal con tubos de cemento portland centrifugado, hasta acometer a la cloaca pública, en forma reglamentaria.

Los revocos interiores con yeso, excepto un zócalo de un metro de altura que lo será con mortero de cemento portland y la fachada principal y posterior, con mortero de esta misma clase. El pavimento con hormigón de cemento portland.

Completará la construcción, los detalles correspondientes a los ramos de carpintería, cerrajería, vidrios y pintura.

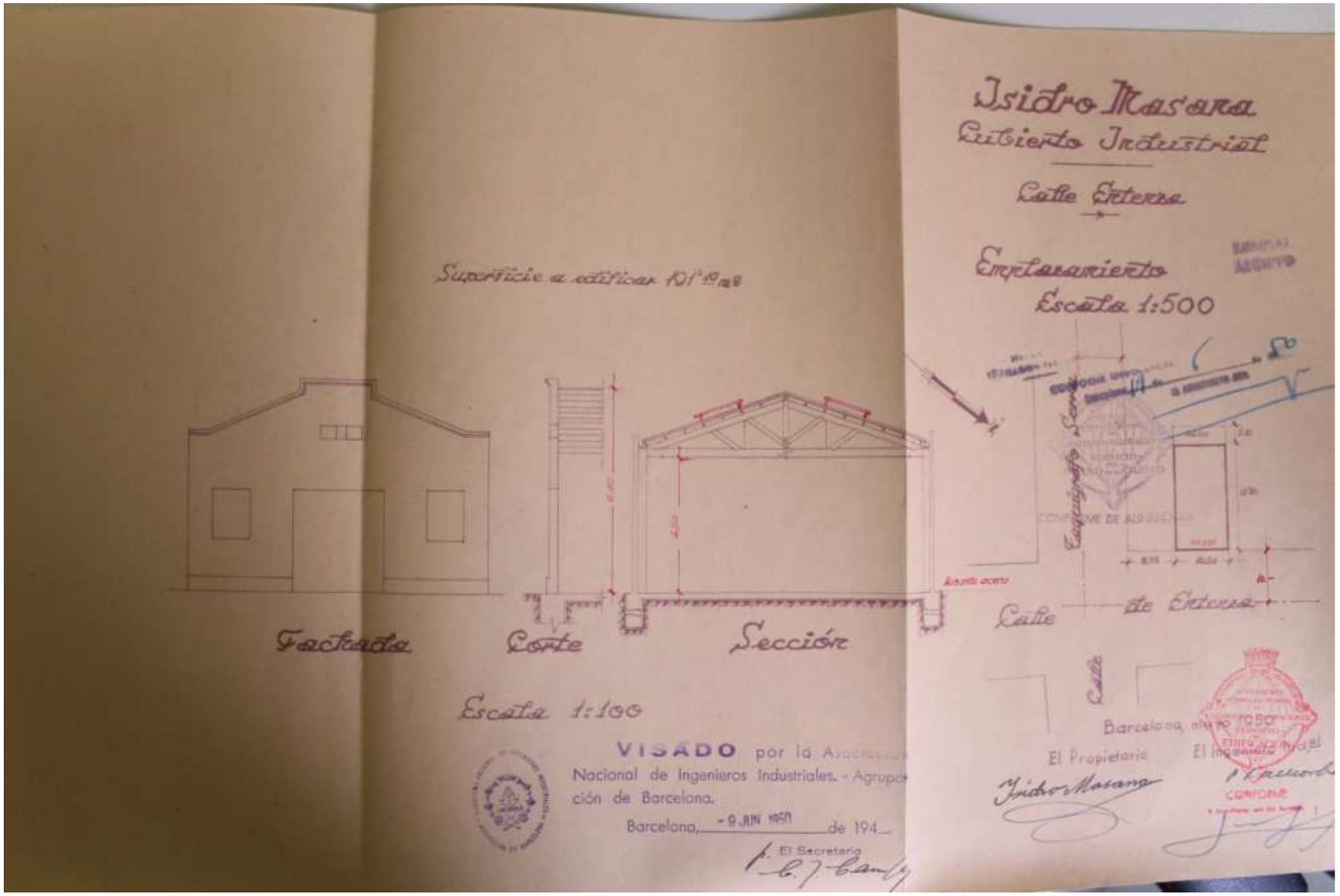
Los planos antes aludidos que adjunto se a-

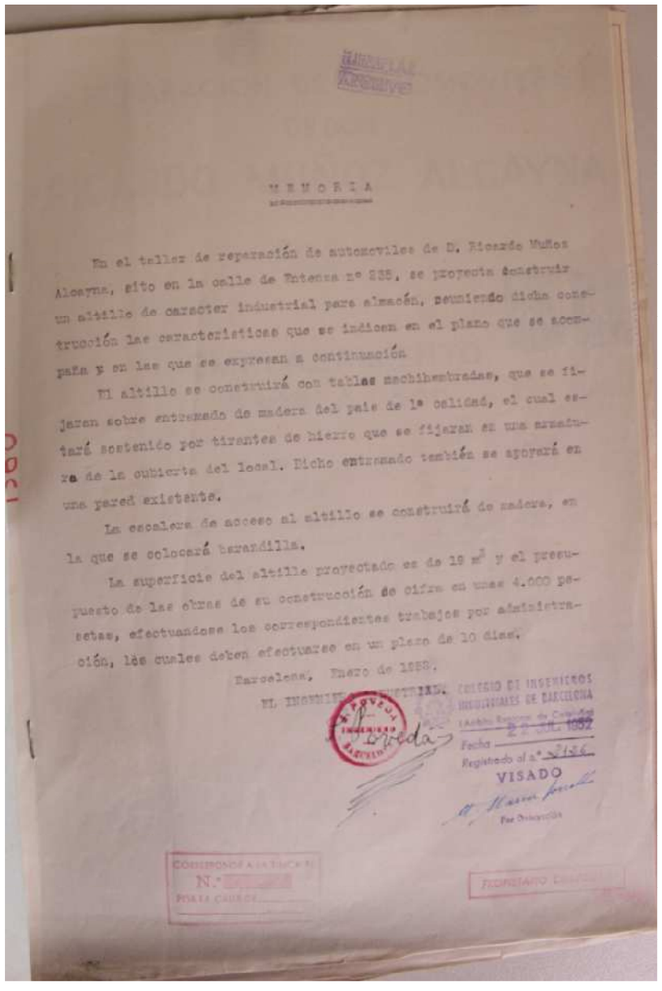

compañan (emplazamiento, planta, fachada y secciones) permiten hacerse cargo de la disposición, construcción y ventilación del cubierto industrial de referencia a los efectos del permiso municipal que se solicita.

Barcelona, mayo 1950.
El Ingeniero Industrial.

VISADO por la Asociación Nacional de Ingenieros Industriales. - Agrupación de Barcelona.
Barcelona, - 9 JUN 1950 de 194_
El Secretario

Isidro Masana
Cubierto Industrial
Calle Externa
Emplazamiento
Escala 1:500
Superficie a edificar 101'19 m2
Fachada
Corte
Sección
Escala 1:100
VISADO por la Asociación Nacional de Ingenieros Industriales. - Agrupación de Barcelona.
Barcelona, - 9 JUN 1950 de 194
El Secretario
Calle de Externa
Barcelona, mayo 1950
El Propietario
Isidro Masana
CONFORME

M E M O R I A

En el taller de reparación de automoviles de D. Ricardo Muñoz Alcayna, sito en la calle de Entenza nº 235, se proyecta construir un altillo de caracter industrial para almacén, reuniendo dicha construcción las caracteristicas que se indican en el plano que se acompaña y en las que se expresan a continuación.

El altillo se construirá con tablas machihembradas, que se fijaran sobre entramado de madera del pais de 1ª calidad, el cual estará sostenido por tirantes de hierro que se fijaran en una armadura de la cubierta del local. Dicho entramado también se apoyará en una pared existente.

La escalera de acceso al altillo se construirá de madera, en la que se colocará barandilla.

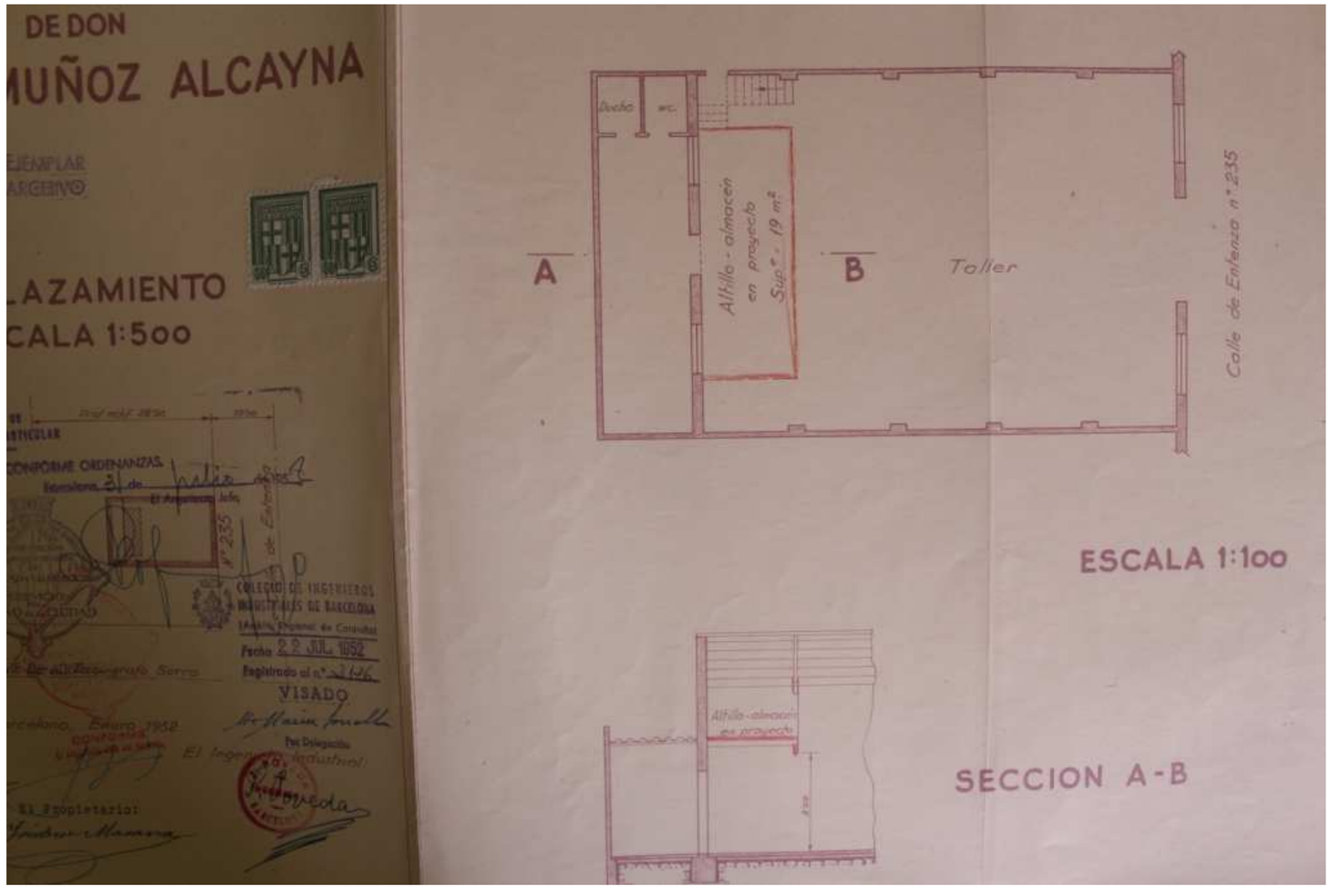
La superficie del altillo proyectado es de 19 m² y el presupuesto de las obras de su construcción se cifra en unas 4.000 pesetas, efectuandose los correspondientes trabajos por administración, las cuales deben efectuarse en un plazo de 10 dias.

Barcelona, Enero de 1952.

EL INGENIERO INDUSTRIAL.

COLEGIO DE INGENIEROS INDUSTRIALES DE BARCELONA
Fecha 22 JUL. 1952
Registrado al nº 2126
VISADO
Por Delegación

CORRESPONDENCIA AUTORIZADA
N.º
PISA EL CAMPO

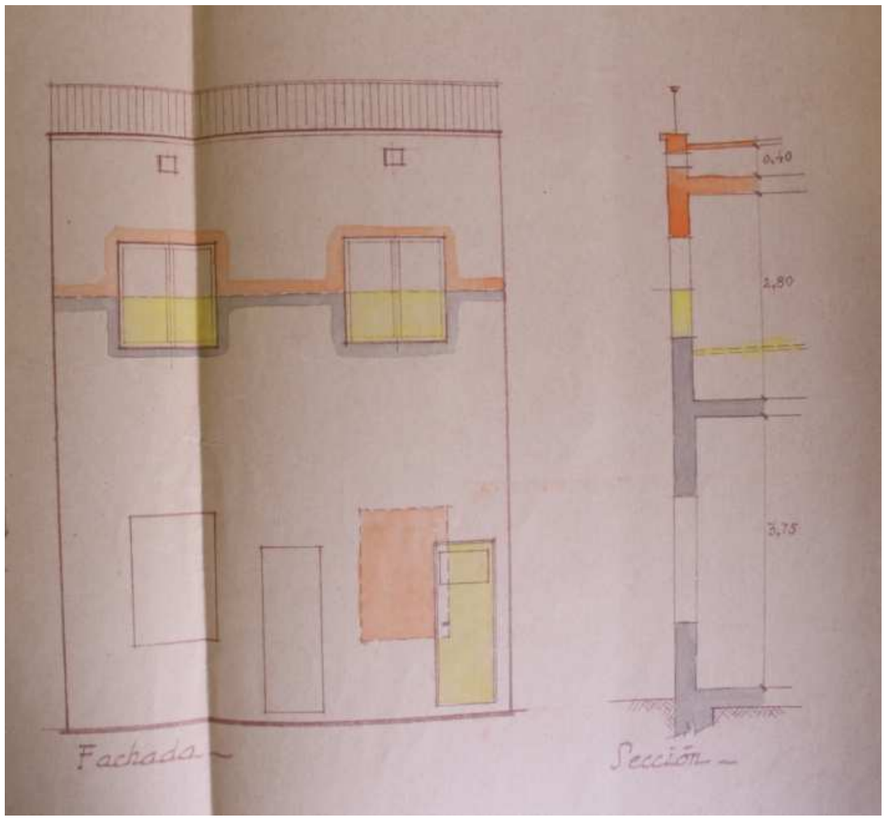

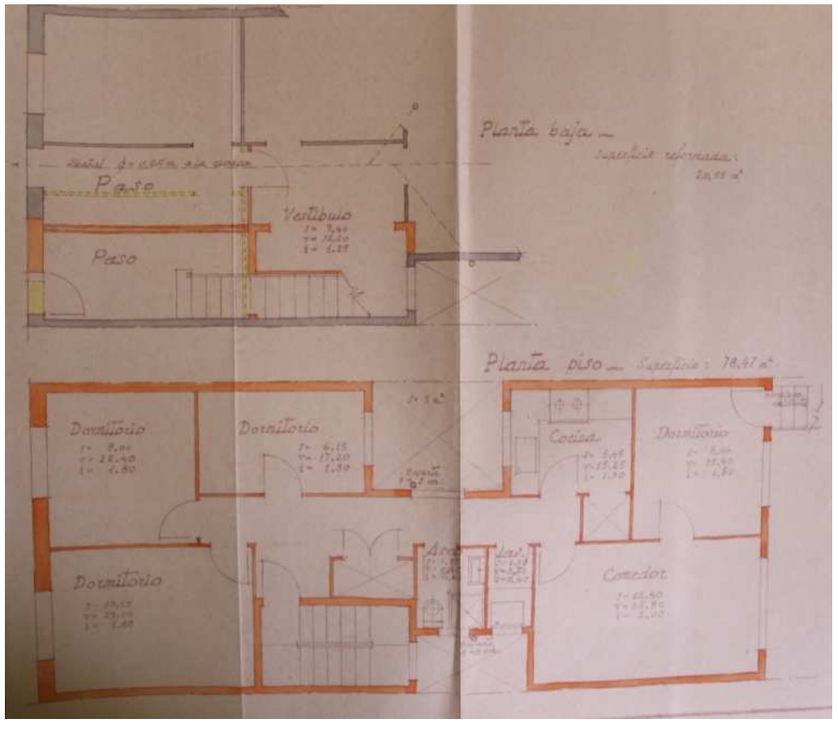
Doc. 6 1955	Projecte per a l'addició d'un pis a la casa del carrer Taquígraf Serra, 29
AMCB Antecedents: 53995	**Resum/transcripció**

Febrer 1955: Es presenta la memòria constructiva i els plànols del projecte per a addicionar un pis a la casa del carrer Taquígraf Serra, 29 pròpia d'Alejandro Acibes. El projecte és de l'arquitecte Guillermo Giràldez.

Observacions:

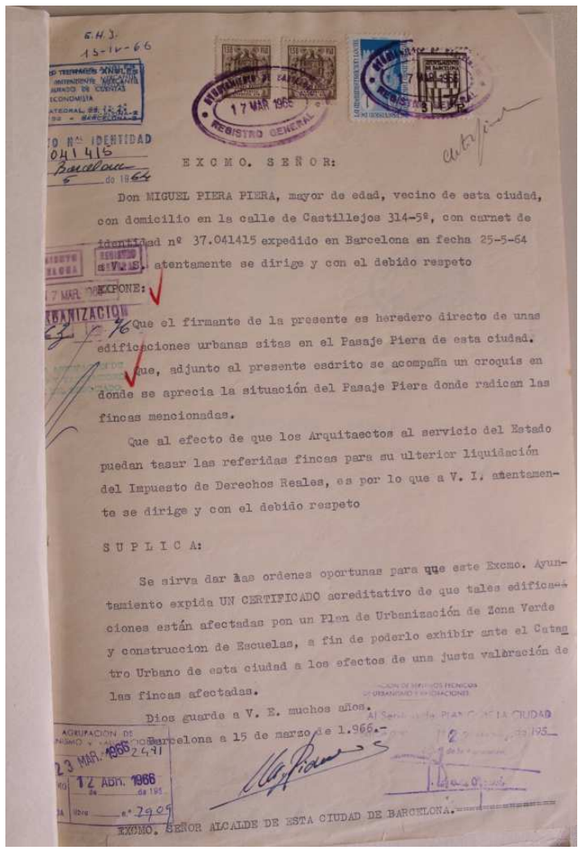

Doc. 7 1966	Sol·licitud de certificació urbanística de les finques del passatge Piera
AMCB OP. Exp. 15670	**Resum/transcripció**

15 març 1966
Miquel Piera i Piera ha heretat les finques del passatge Piera i per tal que es pugin valorar les finques per liquidar l'impost de Drets Reials sol·licita un certificat urbanístic on consti que les cases estan afectades com a zona verda equipament escolar al pla vigent d'urbanització. Adjunta a la instància un plànol de situació a mà alçada.

4 abril 1960
El Servei del plànol de la ciutat certifica que les finques del passatge Pera estan a zona de Parc urbà i edificis públics del Pla parcial aprovat l'any 1960

Observacions:

E X C M O. S E Ñ O R:

Don MIGUEL PIERA PIERA, mayor de edad, vecino de esta ciudad, con domicilio en la calle de Castillejos 314-5º, con carnet de identidad nº 37.041415 expedido en Barcelona en fecha 25-5-64 a V.E. atentamente se dirige y con el debido respeto

EXPONE:

Que el firmante de la presente es heredero directo de unas edificaciones urbanas sitas en el Pasaje Piera de esta ciudad.

Que, adjunto al presente escrito se acompaña un croquis en donde se aprecia la situación del Pasaje Piera donde radican las fincas mencionadas.

Que al efecto de que los Arquitaectos al servicio del Estado puedan tasar las referidas fincas para su ulterior liquidación del Impuesto de Derechos Reales, es por lo que a V. I. atentamente se dirige y con el debido respeto

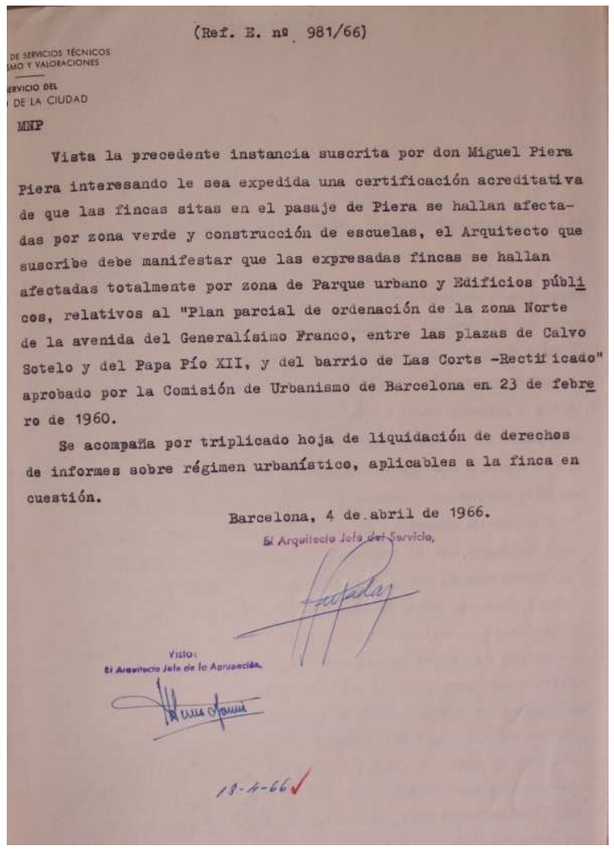
S U P L I C A:

Se sirva dar las ordenes oportunas para que este Excmo. Ayuntamiento expida UN CERTIFICADO acreditativo de que tales edificaciones están afectadas pon un Plan de Urbanización de Zona Verde y construccion de Escuelas, a fin de poderlo exhibir ante el Catastro Urbano de esta ciudad a los efectos de una justa valoración de las fincas afectadas.

Dios guarde a V. E. muchos años.

Barcelona a 15 de marzo de 1.966.-

EXCMO. SEÑOR ALCALDE DE ESTA CIUDAD DE BARCELONA.

(Ref. E. nº 981/66)

MNP

Vista la precedente instancia suscrita por don Miguel Piera Piera interesando le sea expedida una certificación acreditativa de que las fincas sitas en el pasaje de Piera se hallan afectadas por zona verde y construcción de escuelas, el Arquitecto que suscribe debe manifestar que las expresadas fincas se hallan afectadas totalmente por zona de Parque urbano y Edificios públicos, relativos al "Plan parcial de ordenación de la zona Norte de la avenida del Generalísimo Franco, entre las plazas de Calvo Sotelo y del Papa Pío XII, y del barrio de Las Corts -Rectificado" aprobado por la Comisión de Urbanismo de Barcelona en 23 de febrero de 1960.

Se acompaña por triplicado hoja de liquidación de derechos de informes sobre régimen urbanístico, aplicables a la finca en cuestión.

Barcelona, 4 de abril de 1966.

El Arquitecto Jefe del Servicio,

Visto:
El Arquitecto Jefe de la Agrupación,

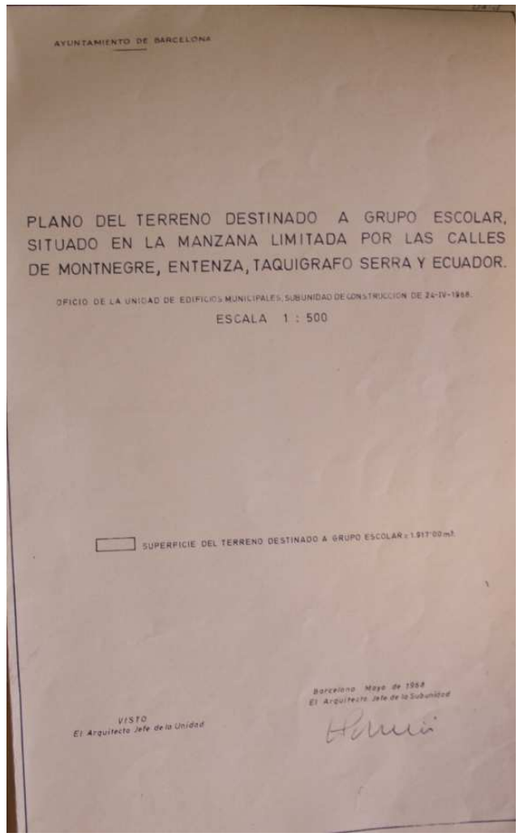
13-4-66

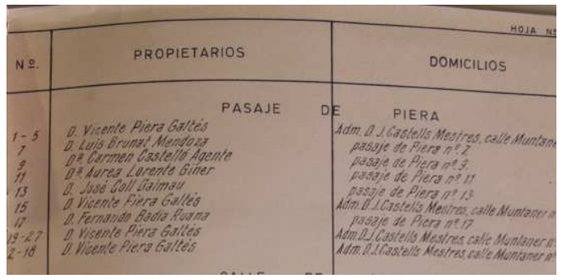

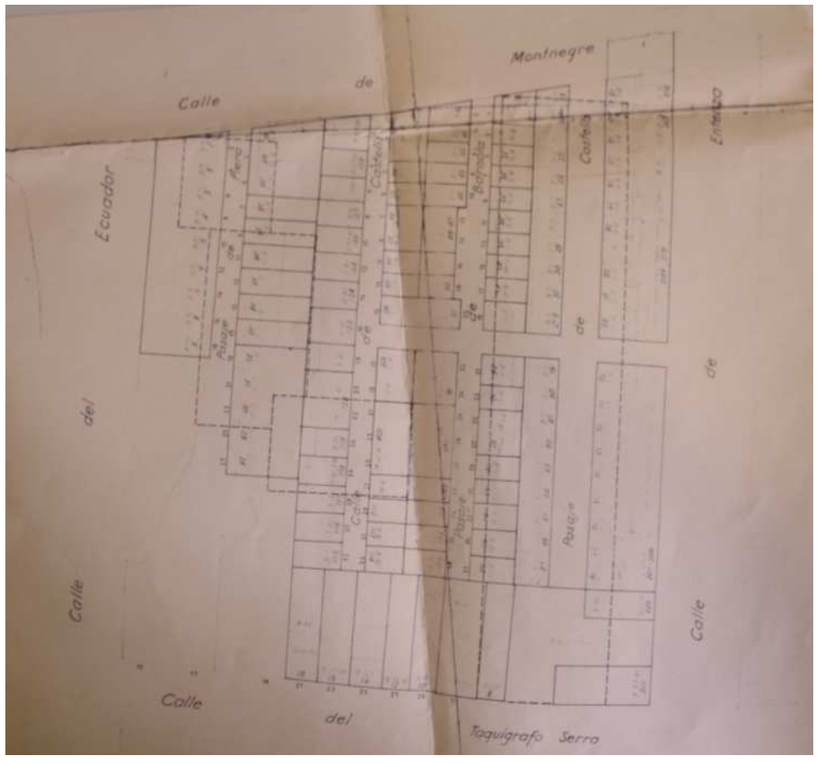
Doc. 8 1968-1976	Expediente de adquisición de los terrenos de la manzana comprendiad pro las calles Entenza, Montnegre, Ecuador y Taquígrafo Serra afectadas de parque urbano
AMCB Gestió urbanística exp. 30984	**Resum/transcripció**

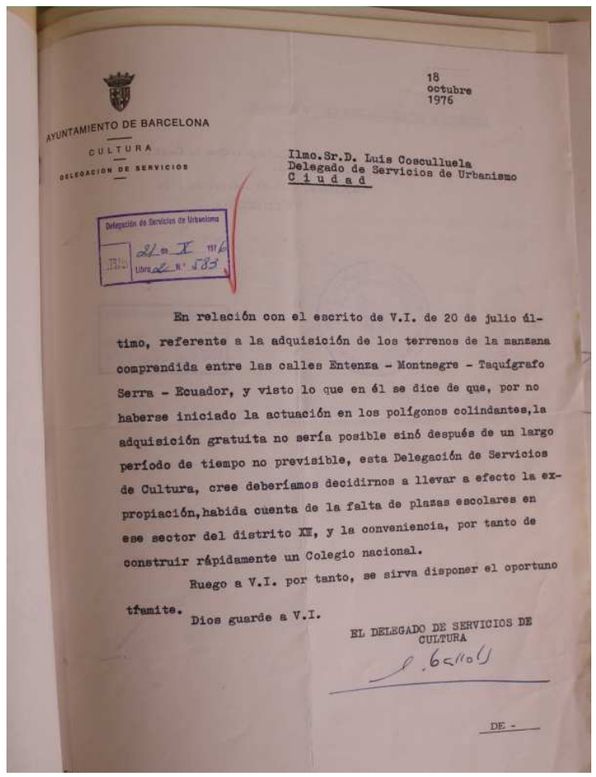
L'expedient porta data de 1973, però inclou algun document anterior de 1968, com el plànol on s'indiquen tots els propietaris de les finques de l'illa afectades pel planejament urbanístic que preveia la construcció d'un centre escolar. A la llista i apareixen els propietaris de l passatge Piera, on consta que la immensa majoria de les cases encara és a mans de la família Piera.
El plànol i llista es va realitzar en vistes a l'expropiació necessària per a dur a terme el projecte ja que no es preveia en un calendari rteaonalbe la compensació urbanística dels polígons col·lindants, tla i com es manifesta en un escrit de 1976.

Observacions:

AYUNTAMIENTO DE BARCELONA
CULTURA
DELEGACION DE SERVICIOS

18 octubre 1976

Ilmo.Sr.D. Luis Cosculluela
Delegado de Servicios de Urbanismo
C i u d a d

Delegación de Servicios de Urbanismo
Fecha 21 de X 1976
Libro nº 585

En relación con el escrito de V.I. de 20 de julio último, referente a la adquisición de los terrenos de la manzana comprendida entre las calles Entenza - Montnegre - Taquígrafo Serra - Ecuador, y visto lo que en él se dice de que, por no haberse iniciado la actuación en los polígonos colindantes,la adquisición gratuita no sería posible sinó después de un largo período de tiempo no previsible, esta Delegación de Servicios de Cultura, cree deberíamos decidirnos a llevar a efecto la expropiación,habida cuenta de la falta de plazas escolares en ese sector del distrito XII, y la conveniencia, por tanto de construir rápidamente un Colegio nacional.

Ruego a V.I. por tanto, se sirva disponer el oportuno tramite.

Dios guarde a V.I.

EL DELEGADO DE SERVICIOS DE CULTURA

DE -